

فهرست مطالب

مقدمه..... ۲

بخش اول: مقررات آموزشی

- آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی..... ۴
- ماده واحده در مورد دانشجویان دوره شبانه..... ۱۷
- آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته..... ۱۸
- دستورالعمل آموزشی دانشگاه های علوم پزشکی..... ۲۴
- آیین نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی..... ۲۸
- آیین نامه آموزشی نظام آموزش پاره وقت دانشگاه آزاد اسلامی..... ۴۵
- آیین نامه اجرایی کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی..... ۴۷
- آیین نامه تسهیلات آموزشی ویژه دانشجویان ممتاز..... ۵۰
- آیین نامه تسهیلات آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر..... ۵۲
- آیین نامه نقل و انتقال دانشجویان شاهد در دانشگاه های کشور..... ۵۵
- مصوبه ممنوعیت صدور مدرک معادل در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی..... ۵۶
- آیین نامه اعزام آزاد دانشجو به خارج از کشور (با هزینه شخصی)..... ۵۷

بخش دوم : مقررات فعالیت های دانشجویی

- معرفی تشکل های سیاسی و اجتماعی دانشجویان..... ۶۰
- آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان..... ۶۱
- دستورالعمل اجرایی آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان..... ۶۶
- پیوست دستورالعمل اجرایی آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان..... ۷۱
- دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی..... ۷۶
- دستورالعمل اجرایی آیین نامه اتحادیه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان..... ۸۶
- آیین نامه اجرایی قانون تشکیل ، تقویت و توسعه بسیج دانشجویی..... ۹۰

- آیین نامه تشکیل بسیج اساتید دانشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور..... ۹۳
- اصلاحیه ماده ۱۳ آیین نامه اتحادیه انجمن های علمی دانشجویی..... ۹۵
- آیین نامه انجمن های علمی دانشجویی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی..... ۹۶
- آیین نامه اتحادیه های انجمن های علمی دانشجویی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی..... ۱۰۴
- آیین نامه نحوه تشکیل انجمن دانش آموزان دانشگاهها و مراکز آموزش عالی..... ۱۰۸
- ضوابط کلی فعالیت کانونهای فرهنگی دانشجویان دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی..... ۱۱۳
- آیین نامه کانونهای فرهنگی - هنری دانشجویان..... ۱۱۵
- ضوابط ناظر بر فعالیت های شوراهای صنفی دانشجویی واحدهای دانشگاهی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی.. ۱۲۲
- آیین نامه شورای صنفی دانشجویان دانشگاهها و مراکز آموزش عالی..... ۱۲۴
- آیین نامه شورای صنفی دانشجویان دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور..... ۱۲۵
- آیین نامه عمومی مسابقات ورزشی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی..... ۱۲۹
- دستورالعمل اردوهای دانشجویی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی..... ۱۳۳
- دستورالعمل نمایش فیلم در دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی ، درمانی کشور..... ۱۳۸
- بخشنامه پیرامون خروج دانشجویان از کشور..... ۱۳۹
- آیین نامه انتخاب دانشجوی نمونه..... ۱۴۰
- دستورالعمل اجرایی انتخاب دانشجویان نمونه ۱۴۵
- آیین نامه استفاده از کار دانشجویی دانشجویان دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی..... ۱۴۸

بخش سوم: مقررات انضباطی دانشجویان

- آیین نامه انضباطی دانشجویان جمهوری اسلامی..... ۱۵۰
- اصلاحیه ترکیب اعضای کمیته های انضباطی دانشجویان..... ۱۵۸
- شیوه نامه اجرایی آیین انضباطی دانشجویان..... ۱۶۰

بخش چهارم: مقررات مدیریت دانشگاهها

- آیین نامه مدیریت دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی..... ۱۷۱
- برخی از مواد آیین نامه ترویج و توسعه فرهنگ نماز..... ۱۸۷
- آیین نامه انجمن خانه و خوابگاه..... ۱۸۹
- آیین نامه اداره خوابگاههای استیجاری خودگردان..... ۱۹۱
- دستورالعمل مربوط به اجاره بهای خوابگاههای دانشجویی..... ۱۹۳
- ملاکهای امتیازبندی برای استفاده از خوابگاههای دانشجویی مجردین (برادران و خواهران) و متأهلین..... ۱۹۵

بخش پنجم: مقررات فعالیت نهادهای دانشگاهی

- اساسنامه جهاد دانشگاهی..... ۱۹۷
- اساسنامه نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها..... ۲۰۲
- الحاق ماده واحده به اساسنامه نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری دانشگاهها..... ۲۰۶
- متمم اساسنامه نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها برای دانشگاه آزاد اسلامی..... ۲۰۷
- عضویت نماینده دفتر شورای نمایندگان مقام معظم رهبری در دانشگاهها در شورای دانشجویی، هیأت انتظامی اساتید و کارکنان دانشگاهها..... ۲۰۸
- آیین نامه اجرای دستورالعمل مقام معظم رهبری مورخ ۷۳/۴/۱۸ که درباره فعالیت های فرهنگی که جنبه دینی دارند..... ۲۰۹

ضمیمه: قوانین و مقررات پوشش در دانشگاههای جهان

حقون داران جو

iusNews.ir

به نزد آنکه جانش در تجلی است

همه عالم کتاب حق تعالی است

اگر یک ذره را برگیری از جای

خلل یابد همه عالم سراپای

شیخ محمود شبستری

مقدمه

دین مبین اسلام که اساسش بر تهذیب نفوس و رشد و تکامل جامعه انسانی استوار است برای اصلاح عقاید و تزکیه اخلاق و تنظیم آداب و حقوق انسانها، تعلیم و دستورات و قوانینی آورده و به نحو اجمالی و کلی در قرآن کریم مطرح کرده و توسط پیامبر اکرم (ص) و ائمه معصومین (ع) به مردم ابلاغ نموده است. قرآن کریم می‌فرماید: «ولا تلبسوا الحق و لا تکتبوا الحق و انتم تعلمون» (بقره/42) «حق را به لباس باطل نپوشانید و حق را کتمان نکنید با اینکه می‌دانید».

آیه شریف لزوم آگاهی از حقوق مردم را نیز در جامعه تأکید می‌کند. آنچه که روابط اجتماعی انسان‌ها در جامعه را تداوم می‌بخشد قوانین و مقررات پذیرفته شده آنهاست. قانون همانطور که محدودیت‌هایی را ایجاد می‌کند سهولت‌هایی را نیز موجب می‌گردد. مقید نبودن و تجاوز از حدود قانونی به خاطر بی‌اطلاعی و یا هر علت دیگر باعث بی‌نظمی یا هرج و مرج، عدم استیفای حقوق قانونی موجب سوء استفاده و گسترش بی‌عدالتی می‌شود.

تأکید بر رعایت حدود و مجازات متجاوزان و خاطیان ضرورتی اجتناب‌ناپذیر در پاسداری از حرمت قانون و تداوم روابط اجتماعی سالم است. همانطور که وظیفه «صیانت از حدود» نباید وظیفه «احقاق حقوق» را کم اثر کند همچنین به بهانه استیفای حق حقوق قانونی را نمی‌توان زیرپا گذاشت.

در گستره مسئولیت نباید به فکر محدودیت‌های قانونی بود بلکه باید به ایفای حقوق قانونی افراد نیز تن داد نباید خود را فقط مکلف به تحمیل حدود دانست بلکه باید در قبال حقوق قانونی افراد هم احساس مسئولیت کرد.

با کمال تأسف عدم آشنایی آحاد جامعه از قوانین و مقررات، حدود و حقوق، یکی از عوامل بروز ناهنجاری‌های اجتماعی شده است. در مراکز علمی و دانشگاهی نیز عدم شفافیت اطلاع‌رسانی در زمینه ضوابط، قوانین و مقررات به ویژه در امور مربوط به حدود و حقوق دانشجویی و یا بی‌اطلاعی دانشجویان از آنها واقعیتی انکارناپذیر است که پیامدهای نامطلوبی داشته است.

مجموعه حاضر، به منظور آگاهی دانشجویان از قوانین و مقرراتی که براساس آنها می‌توانند حقوق خود را مطالبه کنند تدوین گردیده است.

استقبال گسترده‌ای که از چاپ نخست حقوق دانشجویی و چاپ‌های مجدد آن صورت گرفته ضرورت تدوین جامع‌تر آن را بیشتر نشان می‌دهد. نکته قابل ذکر اینکه برخی از مقررات و آئین‌نامه‌های جدید که توسط مراجع ذیصلاح اصلاح یا اضافه و جهت اجرا در دانشگاه ابلاغ گردیده است، در این مجموعه آورده شده و سعی گردیده که آخرین مصوبات جمع‌آوری و جهت اطلاع تقدیم عزیزان دانشجو گردد.

کتاب جدید را به همه دانشگاهیان، مدیران محترم و دانشجویان سخت‌کوش و آینده‌ساز تقدیم می‌کنیم.

در پایان لازم می‌دانم از همه عزیزانی که در تدوین این کتاب زحمت کشیده‌اند، صمیمانه تشکر کنم.

امیدواریم با عنایت الهی بتوانیم همه‌ساله این مجموعه را با آخرین اصلاحات در اختیار علاقه‌مندان قرار دهیم.

آیین‌نامه آموزشی

دوره‌های کاردانی و کارشناسی

(مصوب جلسه 339 شورای عالی برنامه‌ریزی مورخ اردیبهشت 1376)

تعاریف

در این آیین‌نامه تعاریف زیر پذیرفته شده است.

1. دانشگاه: به همه دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی اعم از آموزشی و پژوهشی، روزانه و شبانه دولتی و غیر دولتی، «دانشگاه» گفته می‌شود.
 2. دانشکده: دانشکده واحدی از یک دانشگاه است که در رده خاصی از علوم فعالیت دارد. مانند دانشکده علوم، دانشکده برق، دانشکده الهیات و نظایر آن.
 3. گروه آموزشی: گروه آموزشی واحدی از یک دانشکده یا یک دانشگاه است، که در یک رشته خاص یا چند رشته متجانس فعالیت دارد. مانند گروه ریاضی، گروه معارف اسلامی و نظایر آن.
 4. گروه برنامه‌ریزی: منظور از گروه برنامه‌ریزی یکی از گروه‌های نه‌گانه شورای عالی برنامه‌ریزی است که در وزارت فرهنگ و آموزش عالی استقرار دارند.
 5. گروه آزمایشی: منظور از گروه آزمایشی یکی از گروه‌های آزمایشی سازمان سنجش آموزش کشور در امتحانات سراسری دانشگاه‌ها است، که داوطلبان را بر حسب رشته‌های انتخابی به گروه‌های خاص تقسیم می‌کند.
 6. دوره: منظور از دوره در نظام آموزش عالی، مدت زمانی است که دانشجو وارد دانشگاه شده و در یک رشته خاص تحصیل می‌کند و در آن رشته فارغ‌التحصیل می‌شود. مانند دوره کاردانی، دوره کارشناسی و...
* این تعاریف که عموماً به تصویب مراجع ذی‌ربط رسیده است مورد تأیید شورای عالی برنامه‌ریزی است بنابراین جزو لاینفک این آیین‌نامه است و هر نوع تغییر یا تفسیر مفاد آن مجاز نیست.
 7. اداره آموزش: منظور از اداره آموزش: یک واحد اداری در یک دانشکده یا دانشگاه است که همه امور آموزشی مربوط به دانشجویان از قبیل نام‌نویسی، انتخاب واحد، انجام امتحانات، جمع‌آوری نمرات و اعلام نتایج را برعهده دارد.
 8. استاد: هر عضو هیأت علمی که مسئولیت تدریس دروس نظری یا عملی را در دانشگاه برعهده دارد استاد نامیده می‌شود.
 9. رشته: رشته یکی از شعب فرعی از گروه‌های علمی (علوم پزشکی، علوم انسانی، علوم پایه، فنی و مهندسی، کشاورزی، هنر، تربیت معلم و علمی - کاربردی) است که از لحاظ موضوع کاملاً مشخص و از دیگر موضوعات متمایز بوده و حداقل به یک کارآیی مشخص می‌انجامد. دروس مشترک در دو رشته متفاوت، نباید از 30 درصد کل واحدها در هر دو رشته تجاوز کند.
 10. گرایش: هر یک از شعب یک رشته که ناظر بر یک تخصص باشد، گرایش نامیده می‌شود.
- اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از 7 درصد کل واحدهای رشته کمتر و از 30 درصد کل واحدها بیشتر باشد.

1) شرایط ورود و نام نویسی

شرایط ورود

ماده 1. شرایط ورود در دوره‌های کاردانی، کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)، کارشناسی ارشد پیوسته و دوره‌های دکتری عمومی پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی، اعم از دوره‌های روزانه و شبانه به شرح زیر است:

1. مجاز بودن به تحصیل از نظر قوانین و مقررات جاری کشور و داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی.

2. داشتن گواهینامه پایان دوره متوسطه از داخل یا خارج کشور، مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش (با توجه به نظام آموزش متوسطه) یا برابر آن برای آموزشهای حوزوی (مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) و یا داشتن گواهینامه دوره کاردانی برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته که حسب مورد به تأیید وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

3. پذیرفته شدن در آزمون ورودی

4. سپردن تعهد خدمت بر اساس ضوابط و قانون آموزش رایگان یا پرداخت شهریه مطابق تعرفه و مقرراتی که از طریق مراجع ذی ربط صادر می‌شود.

نام نویسی

ماده 2. پذیرفته شدگان آزمون ورودی، موظفند در مهلت‌هایی که توسط دانشگاه اعلام می‌شود، برای نام‌نویسی و انتخاب واحد مراجعه نمایند. عدم مراجعه برای نام‌نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی پس از اعلام نتایج آزمون، انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد.

ماده 3. دانشجوی موظف است در هر نیمسال، در زمانی که دانشگاه اعلام می‌کند، برای ادامه تحصیل و انتخاب واحد به اداره آموزش مراجعه کند. عدم مراجعه دانشجوی برای نام‌نویسی بدون اطلاع و عذر موجه، در یک نیمسال، بمنزله انصراف از تحصیل است. در صورت تأخیر و با عذر موجه، حق انتخاب واحد و ادامه تحصیل را در آن نیمسال ندارد، ولی آن نیمسال جزو مدت مجاز تحصیل وی محسوب می‌شود.

تبصره: دانشجوی موظف است عذر موجه خود را در خودداری از نام‌نویسی، با دلایل مستند، بطور مکتوب در اولین ماه بعد از آغاز هر نیمسال تحصیلی، به اداره آموزش دانشگاه اطلاع دهد.

منع تحصیل همزمان

ماده 4. دانشجوی در یک زمان حق نام‌نویسی و ادامه تحصیل در بیش از یک رشته و در هر رشته بیش از یک گرایش در یک یا چند دانشگاه را نخواهد داشت. در صورت تخلف، از ادامه تحصیل در یکی از رشته‌های انتخابی به تشخیص کمیسیون بررسی موارد خاص وزارت محروم و سوابق تحصیلی وی باطل اعلام می‌شود و دانشجوی در این حال موظف است کلیه هزینه‌های مربوط به رشته حذف شده را مطابق تعرفه‌های تعیین شده به دانشگاه ذی ربط بپردازد.

تبصره: دانشجویان ممتاز (استعدادهای درخشان)، از شمول این ماده مستثنی هستند.

تعریف دانشجوی ممتاز، و ضوابط اجرایی این تبصره، توسط شورای هدایت استعدادها درخشان در آموزش عالی تعیین و ابلاغ می‌شود.

2) نظام آموزشی

تعریف واحد درسی

ماده 5. آموزش در تمام دانشگاه‌های کشور مبتنی بر نظام واحدی است.

در نظام واحدی، ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می‌شود و قبولی یا عدم قبولی دانشجو در یک درس، به همان درس محدود است.

هر واحد درس، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به صورت نظری 17 ساعت، عملی (یا آزمایشگاه) 34 ساعت، کارگاهی (یا عملیات میدانی) 51 ساعت، کارآموزی و کارورزی (یا کار درعرصه) 68 ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی (یا دوره تابستانی) و طبق برنامه مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی تدریس می‌شود. در مورد رشته‌هایی که دارای پروژه هستند مدت اجرای پروژه متناسب با واحد آن، توسط استاد مربوط تعیین می‌شود.

سال تحصیلی

ماده 6. هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و عنداللزوم یک دوره تابستانی است و هر نیمسال تحصیلی شامل 16 هفته و هر دوره تابستانی شامل 6 هفته آموزش است.

تبصره: مدت امتحانات پایانی دوره تابستانی جزو مدت آموزشی محسوب نمی‌شود.

حدود اختیارات دانشگاه در مورد برنامه‌درسی

ماده 7. تمام دانشگاه‌ها موظفند برنامه‌های درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی را اجرا نمایند.

ترتیب دروس یا رعایت پیش‌نیازها، روش تدریس، و جابه‌جا کردن ریز مواد و طرح مطالب جدید در یک درس و انتخاب منابع برعهده دانشگاه‌ها است.

دروس انتخابی

ماده 8. دانشگاه‌ها می‌توانند در هر رشته به تشخیص گروه مربوط تعدادی از دروس مرتبط با رشته را تعیین و به عنوان دروس انتخابی به دانشجویان ارایه دهند. مشروط بر آنکه تعداد واحدها از سقف مجاز در هر رشته تجاوز نکند.

ساعات حل تمرین

ماده 9. دانشگاه‌ها می‌توانند، در صورت لزوم، به تشخیص گروه آموزشی، در هر رشته از دوره‌های کارشناسی، تا 20 ساعت، در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته تا 10 ساعت به عنوان حل تمرین به ساعات تدریس رشته، در طول دوره بیفزایند.

3) واحدهای درسی و طول مدت تحصیلی

تعداد واحدها

ماده 10. تعداد واحدهای درسی لازم برای گذراندن هر یک از دوره‌های تحصیلی به شرح زیر است:

دوره‌های کاردانی: بین 68 تا 72 واحد

دوره‌های کارشناسی پیوسته غیر از رشته‌های فنی و مهندسی: 130 تا 135 واحد

دوره‌های کارشناسی پیوسته فنی و مهندسی: 130 تا 140 واحد

دوره‌های کارشناسی ناپیوسته: 67 تا 70 واحد

دوره‌های کارشناسی ارشد پیوسته: 172 تا 182 واحد

ماده 11. هر دانشجو می‌تواند در هر نیمسال تحصیلی حداقل 12 و حداکثر 20 واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره 1. در آخرین نیمسال تحصیلی، دانشجو از رعایت شرط انتخاب حداقل 12 واحد معاف است.

تبصره 2. در صورتی که دانشجو برای فراغت از تحصیل تنها یک درس باقیمانده داشته باشد، با نظر دانشگاه و تأیید استاد مربوط، می‌تواند امتحان آن درس را در طول نیمسال از طریق معرفی به استاد بگذراند.

تبصره 3. اگر دانشجویی در یک نیمسال میانگین کل نمراتش حداقل 17 باشد می‌تواند با نظر دانشگاه در نیمسال بعد حداکثر تا 24 واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره 4. در مواردی که دانشجو برای فراغت از تحصیل حداکثر 24 واحد باقی مانده داشته باشد، حتی اگر مشروط باشد، با نظر دانشگاه، می‌تواند تمامی واحدهای باقی مانده را در یک نیمسال انتخاب کند.

تبصره 5. تعداد واحدهای انتخابی در دوره تابستانی حداکثر 6 واحد درسی است.

دروس پیشنهادی

ماده 12. آن دسته از پذیرفته‌شدگان آزمون سراسری دانشگاه‌ها در دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته در همه رشته‌های تحصیلی که نمره خام امتحان آنها، در آزمون ورودی، در یک یا چند درس، به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه پذیرنده، از حدنصاب معین کمتر باشد، موظفند حسب نیاز رشته دروسی را که آن دانشگاه تعیین می‌کند به عنوان دروس جبرانی یا (پیشنیاز دانشگاهی) علاوه بر دروس مندرج در برنامه مصوب بگذرانند.

تبصره 1. تعیین نوع دروس، تعداد واحد، ریز مواد، نحوه ارایه، و زمان تدریس دروس پیشنهادی دانشگاهی بر عهده شورای آموزشی دانشگاه پذیرنده است.

تبصره 2. سازمان سنجش آموزش کشور، موظف است پس از اعلام نتایج آزمون ورودی، کارنامه پذیرفته‌شدگان مشتمل بر نمره خام آنها را در هر یک از مواد امتحانی در اختیار دانشگاه‌های ذیربط قرار دهد.

تبصره 3. ارایه دروس پیشنهادی دانشگاهی و چگونگی اجرای آنها در دانشگاه‌ها، از هر حیث، مانند دروس دانشگاهی و تابع مقررات آموزش عالی است.

نمره این دروس در کارنامه دانشجو ثبت و در میانگین نمرات پایان نیمسال و همچنین در میانگین کل نمرات دانشجو، محاسبه می‌شود و در مشروطی، قبولی و یا ردی دانشجو نیز تأثیر دارد.

تبصره 4. به حداکثر طول دوره تحصیل دانشجویانی که حداقل 8 واحد از دروس پیشنهادی دانشگاهی را گذرانده باشند، یک نیمسال تحصیلی افزوده می‌شود.
طول دوره

ماده 13. حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته 3 سال و در دوره‌های کارشناسی پیوسته 6 سال است. در صورتی که دانشجو

نتواند واحدهای دوره را در حداکثر مدت مجاز تحصیل با موفقیت بگذراند از دانشگاه مربوط اخراج می‌شود.

(4) حضور و غیاب

حضور در جلسات درس

ماده 14. حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به هر درس الزامی است و ساعات غیبت دانشجو در هر درس نباید از مجموع ساعات آن درس تجاوز کند، در

غیر اینصورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می‌شود.

تبصره 1. در صورتی که غیبت دانشجو در هر درس بیش از باشد ولی غیبت او موجه تشخیص داده شود، آن درس حذف می‌شود. در این حال رعایت حد نصاب 12 واحد در طول نیمسال برای وی الزامی نیست. ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می‌شود.

تبصره 2. غیبت در جلسات دو هفته اول در هر درس، به دلیل حذف و یا اضافه و یا به هر دلیل دیگر مجاز نیست و در صورت پیشامد جزو غیبت مجاز دانشجو محسوب می‌شود.

غیبت در امتحان

ماده 15. غیبت غیرموجه در امتحان هر درس به منزله گرفتن نمره صفر در امتحان آن درس است و غیبت موجه در امتحان هر درس موجب حذف آن درس می‌گردد.

ماده 16. تشخیص موجه بودن غیبت در جلسات درس و در امتحان بر عهده شورای آموزشی دانشگاه یا کمیته منتخب آن شورا است.

(5) حذف و اضافه

ماده 17. دانشجو می‌تواند در هر نیمسال تحصیلی، فقط در مهلتی کمتر از دو هفته، پس از شروع نیمسال تحصیلی دودرس دیگر انتخاب یا دو درس انتخابی خود را حذف و یا دو درس انتخابی خود را با دو درس دیگر جابه‌جا نماید، مشروط بر آنکه تعداد واحدهای انتخابی وی از حد مقرر تجاوز نکند.

ماده 18. در صورت اضطرار، دانشجو می‌تواند تا 5 هفته به پایان نیمسال تحصیلی مانده، فقط یکی از درسهای نظری خود را با تأیید گروه آموزشی حذف کند. مشروط بر آنکه اولاً غیبت دانشجو در آن درس بیش از مجموع ساعات آن درس نباشد و ثانیاً تعداد واحدهای باقیمانده وی از 12 واحد کمتر نشود.

ماده 19. حذف کلیه درسهای اخذ شده، در یک نیمسال، تنها در صورتی مجاز است که بنا به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، دانشجو قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد. در این صورت نیمسال مزبور جزو حداکثر مجاز تحصیل دانشجو محسوب خواهد شد.

(6) ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو

معیارهای ارزیابی

ماده 20. ارزیابی پیشرفت دانشجو در هر درس براساس میزان و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف درسی و نتایج امتحانات بین نیمسال صورت می‌گیرد و استاد هر درس مرجع ارزیابی دانشجو در آن درس است.

تبصره: برگزاری امتحان پایان نیمسال برای هر درس الزامی است.

ماده 21. معیار ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو نمره درس است و نمرات دانشجو در هر درس به صورت عددی بین صفر تا بیست تعیین می‌شود.

ماده 22. حداقل نمره قبولی در هر درس 10 است. دانشجویی که در هر یک از دروس الزامی مردود شود، در اولین فرصت، ملزم به تکرار آن است. با این حال نمرات کلیه دروس اعم از قبولی و ردی در کارنامه دانشجو و در محاسبه میانگین منظور می‌شود.

تبصره: اگر دانشجویی در یک درس اختیاری مردود شد، به جای آن درس می‌تواند از جدول دروس انتخابی در برنامه مصوب، درس دیگری را انتخاب کند.

درس ناتمام

ماده 23. در موارد استثنایی، نمره تمرین دبیری، کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرائی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه آموزشی مصوب، توأم با پروژه ارایه می‌شود، در صورتی که به تشخیص استاد و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می‌گردد. نمره ناتمام باید حداکثر تا پایان نیمسال بعد به نمره قطعی تبدیل گردد.

اعلام نمرات

ماده 24. استاد موظف است گزارش نمره نهایی هر درس را حداکثر ظرف 10 روز پس از برگزاری امتحان آن درس به اداره آموزش دانشکده یا واحد مربوط تسلیم نماید.

ماده 25. اداره آموزش هر دانشکده یا واحد ذی ربط در هر دانشگاه موظف است نمرات دانشجویان را حداکثر تا دو هفته پس از برگزاری آخرین امتحان هر نیمسال و بعد از رسیدگی به اعتراضات دانشجویان و رفع اشتباهات احتمالی، به آموزش کل دانشگاه تسلیم نماید.

تبصره: نمره پس از اعلام به آموزش کل دانشگاه غیرقابل تغییر است.

میانگین نمرات

ماده 26. در پایان هر نیمسال تحصیلی، میانگین نمرات دانشجو در آن نیمسال و میانگین کل نمرات او تا پایان آن نیمسال و در پایان دوره تحصیلی، میانگین کل نمرات دانشجو، محاسبه و در کارنامه وی ثبت می‌شود.

تبصره 1. برای محاسبه میانگین نمرات، تعداد واحدهای هر درس در نمره آن درس ضرب می‌شود و مجموع حاصل ضربها در تمام دروسی که دانشجو برای آنها نمره گرفته است (اعم از ردی یا قبولی) بر تعداد کل واحدهای اخذ شده تقسیم می‌شود.

تبصره 2. دوره تابستانی، به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی‌شود. نمرات دروسی که دانشجو در دوره تابستانی می‌گذراند، تنها در محاسبه میانگین کل دانشجو محسوب می‌شود. به همین نحو نمرات دانشجو، در نیمسالی که الزاماً کمتر از 12 واحد انتخاب می‌کند، و کسر بودن واحدها خارج از اراده او است نیز مانند دروس تابستانی در میانگین کل او محاسبه می‌شود، ولی آن نیمسال جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب خواهد شد.

نام نویسی مشروط

ماده 27. میانگین نمرات دانشجو در هیچ نیمسال تحصیلی نباید کمتر از 12 باشد، در غیر اینصورت، نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد، به صورت مشروط خواهد بود.

تبصره: هر دانشگاه موظف است موضوع مشروط بودن دانشجو را هر بار به وی، کتباً اطلاع دهد. و یک نسخه از آن را در پرونده دانشجو ضبط نماید. با این وصف قصور در اخطار به وی از طرف دانشگاه و یا اظهار بی‌اطلاعی دانشجو از این امر، مانعی در اجرای مقررات نخواهد بود.

ماده 28. دانشجویی که به صورت مشروط نام‌نویسی می‌کند، جز در آخرین نیمسال تحصیلی حق انتخاب بیش از 14 واحد درسی در آن نیمسال را ندارد.

اخراج دانشجوی مشروط

ماده 29. در صورتی که میانگین نمرات دانشجو در دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته در سه نیمسال متوالی یا 4 نیمسال متناوب و در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته در دو نیمسال تحصیلی، اعم از متوالی یا متناوب، کمتر از 12 باشد در هر مرحله‌ای که باشد، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

ماده 30. دانشجویی که به لحاظ مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل در دوره کارشناسی محروم می‌شود، در صورتی که واحدهای مقطع پایین‌تر رشته مربوط را تا سقف مجاز، با موفقیت گذرانده باشد و میانگین کل او در این واحدها کمتر از 12 نباشد، می‌تواند با رعایت سایر ضوابط مربوط، مدرک مرسوم مقطع پایین‌تر را در آن رشته دریافت کند.

تبصره: در صورتی که رشته تحصیلی دانشجوی در مقطع پایین‌تر وجود نداشته باشد و آن رشته فاقد برنامه مصوب باشد، دانشجو می‌تواند با نظر گروه آموزشی مربوط، به یکی از رشته‌های موجود نزدیک به رشته تحصیلی خود، در مقطع پایین‌تر، در آن دانشگاه یا دانشگاه دیگر، تغییر رشته دهد و پس از تطبیق واحدها با رشته جدید و گذراندن واحدهای کمبود، در آن مقطع فارغ‌التحصیل شود. بدیهی است که تطبیق واحدها و تعیین دروس کمبود، بر عهده گروه آموزشی دانشگاه پذیرنده است.

ماده 31. دانشجویی که به دلیل مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل محروم می‌شود، در صورت انجام یا لغو تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است، می‌تواند برای تحصیل مجدد، در آزمون سراسری شرکت کند. و در صورت قبولی در رشته مورد علاقه خود ادامه تحصیل دهد. دانشگاه پذیرنده می‌تواند، واحدهائی را که دانشجو در رشته قبلی گذرانده است، با برنامه رشته جدید تطبیق داده و طبق ضوابط این آیین نامه بعضی یا تمام آن را بپذیرد.

شمول آیین نامه به دوره کارشناسی ارشد پیوسته

ماده 32. دانشجوی دوره کارشناسی ارشد پیوسته، در طول تحصیل تا سقف واحدهای قابل قبول دوره کارشناسی (135 تا 140) تابع مقررات این آیین نامه است و در دروس تخصصی، پروژه و پایان‌نامه که در برنامه مصوب با علامت ستاره مشخص شده‌اند تابع آیین نامه کارشناسی ارشد ناپیوسته خواهد بود.

7) مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

مرخصی تحصیلی

ماده 33. دانشجو می‌تواند در هر یک از دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته برای 2 نیمسال متوالی و یا متناوب از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره: مدت مرخصی تحصیلی، جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو در هر دوره محسوب می‌شود.

ماده 34. تقاضای مرخصی تحصیلی باید به صورت کتبی، حداقل دو هفته قبل از شروع نام‌نویسی هر نیمسال، توسط دانشجو به اداره آموزش دانشکده یا دانشگاه تسلیم گردد.

تبصره: اداره آموزش موظف است پس از کسب نظر از گروه آموزشی ذی ربط قبل از اتمام مهلت نام‌نویسی، موافقت یا عدم موافقت با درخواست دانشجو را کتباً به وی ابلاغ نماید.

انصراف از تحصیل

ماده 35. ترک تحصیل بدون کسب اجازه از دانشگاه محل تحصیل، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود و دانشجوی منصرف از تحصیل، حق ادامه تحصیل ندارد.

تبصره: در موارد استثنایی، که دانشجوی ترک تحصیل خود را موجه می‌داند، باید دلایل آن را حداقل یک ماه قبل از پایان همان نیمسال به دانشگاه ارائه دهد. در صورت تأیید موجه بودن ترک تحصیل توسط دانشگاه، آن نیمسال جزو مرخصی دانشجوی محسوب می‌شود.

ماده 36. دانشجویی که بخواهد از تحصیل منصرف شود، باید درخواست انصراف خود را شخصاً به اداره آموزش دانشگاه تسلیم نماید. این دانشجوی مجاز است فقط برای یک بار در فاصله یک ماه از تاریخ درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. پس از انقضای این مهلت حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود و دانشجوی پس از آن، حق ادامه تحصیل در آن دوره را ندارد.

تبصره 1. دانشجویی منصرف از تحصیل موظف است به کلیه تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است، عمل کند.

تبصره 2. تحصیل مجدد دانشجویی منصرف از تحصیل موقوف به شرکت و قبولی در آزمون سراسری براساس ضوابط مربوط است.

مرخصی تحصیلی همسر دانشجوی بورسیه و کارکنان دولت

ماده 37. دانشجویی که به عنوان همسر یکی از کارکنان دولت، یا همسر یکی از دانشجویان بورسیه، به عنوان همراه، به خارج از کشور اعزام می‌شود، می‌تواند با ارایه حکم مأموریت همسر و به تشخیص و تأیید شورای آموزشی دانشگاه، علاوه بر استفاده از میزان مرخصی استحقاقی در طول دوره تحصیل، تا 4 سال دیگر از مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات بهره‌مند گردد.

8) انتقال

تعریف انتقال

ماده 38. انتقال به معنی تغییر محل تحصیل دانشجو از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر در همان رشته و همان مقطع تحصیلی است.

ماده 39. انتقال دانشجو به هریک از دانشگاه‌های تهران ممنوع است جز در موارد زیر:

1. شهادت، فوت یا معلول شدن سرپرست خانواده دانشجو، به طوری که وی به تشخیص مراجع قانونی، به عنوان کفیل خانواده شناخته شود.

2. معلولیت مؤثر دانشجو، به نحوی که به تشخیص شورای عالی پزشکی به طور مستقل قادر به ادامه زندگی نباشد.

3. ازدواج رسمی و دائمی دانشجوی دختر، که محل تحصیل یا اشتغال شوهر در تهران باشد. به تأیید مراجع ذی‌ربط.

تبصره 1. هریک از موارد مذکور در این ماده باید بعد از قبولی دانشجو در دانشگاه صورت گرفته باشد.

تبصره 2. برای کارمندان رسمی و پیمانی دولت، ارایه حکم اشتغال و سکونت اودر تهران باید به تأیید مراجع قانونی یا نیروی انتظامی رسیده باشد.

تبصره 3. در موارد استثنایی که دانشگاه تشخیص می‌دهد، چنانچه محل تحصیل دانشجوی دختر در تهران باشد و شوهر او نیز در شهرستان، دانشجو باشد، اگر رشته تحصیلی دختر در شهرستان (محل تحصیل شوهر) موجود نباشد، شوهر او می‌تواند به تهران منتقل شود.

تبصره 4. به منظور توزیع دانشجویان انتقالی به تهران و جلوگیری از سرگردانی آنان در تعیین محل تحصیل، کمیته‌ای در معاونت دانشجویی وزارتین فرهنگ و

آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به نام کمیته انتقال تشکیل می‌شود. این کمیته می‌تواند برای پذیرش دانشجوی انتقالی در هریک از دانشگاه‌های تهران، سهمیه تعیین کرده و دانشجویان انتقالی را مطابق سهمیه جایابی کند.

ماده 40. انتقال دانشجویان از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی تهران به شهرستان‌ها و از شهرستان‌ها به یکدیگر، در یک رشته و در یک مقطع، به شرط موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد بلامانع است.

ماده 41. انتقال از دوره‌های شبانه به روزانه، از دانشگاه پیام نور به دانشگاه‌های حضوری (اعم از روزانه و شبانه) و از دانشگاه‌های غیر دولتی به دانشگاه‌های دولتی ممنوع است ولی انتقال به عکس آن، با موافقت مبدأ و مقصد، بلامانع است.

انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی

ماده 42. انتقال همسر و فرزندان اعضای هیأت علمی به محل اشتغال آنها طبق ضوابط ویژه، صورت می‌گیرد. و این ضوابط توسط وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و تدوین و ابلاغ می‌شود.

انتقال دانشجویان ایرانی خارج از کشور

ماده 43. انتقال دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در خارج از کشور به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی داخل مطابق آیین‌نامه‌ای صورت می‌گیرد که در جلسه 229 مورخ 1374/3/28 شورای عالی برنامه‌ریزی تصویب و ابلاغ شده است. (ضمیمه 3)

ماده 44. دانشجوی متقاضی انتقال باید درخواست خود را با ذکر مورد، حداقل 6 هفته قبل از شروع نیمسال تحصیلی به اداره آموزش دانشگاه مبدأ تسلیم نماید.

ماده 45. دانشگاه مبدأ در صورت موافقت با انتقال، موظف است حداکثر، ظرف یک هفته، موافقت خود را همراه درخواست دانشجو و ریز نمرات او به دانشگاه مقصد ارسال دارد. و دانشگاه مقصد مکلف است، حداقل دو هفته قبل از شروع نام‌نویسی، نظر خود را به دانشگاه مبدأ اعلام نماید.

تبصره: در صورت موافقت با انتقال، کلیه سوابق دانشجو از دانشگاه مبدأ به دانشگاه مقصد ارسال و ارتباط دانشجو با دانشگاه مبدأ قطع می‌شود.

ماده 46. در صورت انتقال فقط واحدهای گذرانده شده دانشجو که نمرات آنها 12 و یا بالاتر است پذیرفته می‌شود و پذیرفتن واحدهایی که نمره آنها کمتر از 12 است، برعهده دانشگاه مقصد است. در هر حال حذف احتمالی واحدهای درسی دانشجوی انتقالی در حدودی مجاز است که وی امکان گذراندن واحدهای باقیمانده خود را در طول مدت مجاز تحصیل داشته باشد.

تبصره: تمام نمرات درسی دانشجو در دانشگاه مبدأ اعم از قبولی و یا ردی و سوابق آموزشی دانشجوی انتقالی از لحاظ مشروطی، عیناً در کارنامه دانشجو ثبت و نمرات دروس پذیرفته شده، فقط در محاسبه میانگین کل او محسوب می‌شود.

ماده 47. مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی انتقالی توسط دانشگاه مقصد صادر می‌شود. و در آن مدرک، تعداد واحدهای گذرانده شده دانشجو و مجموع واحدها در دانشگاه‌های مبدأ و مقصد، با ذکر میانگین نمرات آنها و سوابق تحصیلی دانشجو قید می‌شود.

ماده 48. انتقال دانشجو در طول مدت تحصیل، در هر مقطع تحصیلی فقط یک بار مجاز است.

(9) دانشجوی مهمان

ماده 49. در مواردی که دانشجو به طور موقت، ناگزیر به تغییر محل تحصیل خود باشد، می‌تواند با موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد، به عنوان دانشجوی مهمان، به طور موقت، برای مدت معین، محل تحصیل خود را تغییر دهد.

ماده 50. مهمان شدن دانشجو در یک دانشگاه، مشروط بر این است که، دانشجو حداقل یک نیمسال تحصیلی خود را در دانشگاه مبدأ گذرانده باشد.

ماده 51. مهمان شدن دانشجوی در یک دانشگاه برای گذراندن یک یا چند واحد درس به صورت تک درس با نظر دانشگاه مبدأ و موافقت دانشگاه مقصد بلامانع است.

ماده 52. هر دانشجو در هر رشته می تواند حداکثر یک نیمسال در دوره کاردانی، یا دو نیمسال در دوره کارشناسی، در یک دانشگاه، به طور تمام وقت، به صورت مهمان تحصیل کند. در هر حال نباید تعداد دروسی را که دانشجو به صورت مهمان (چه به صورت تمام وقت و چه به صورت تک درس) در یک یا چند دانشگاه گذرانده است، از 40 درصد کل واحدهای دوره تجاوز کند.

تبصره: انتخاب واحد دانشجو، چه به صورت تک درس و چه به صورت تمام وقت، باید با اطلاع گروه آموزشی دانشگاه مبدأ و طبق شرایط دانشگاه مقصد باشد.

ماده 53. واحدهایی را که دانشجوی مهمان در یک دانشگاه می گذراند، عیناً در کارنامه او در دانشگاه مبدأ ثبت می شود. نمرات آنها در محاسبات میانگین نیمسال و میانگین کل او منظور خواهد شد.

ماده 54. مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی مهمان در هر صورت توسط دانشگاه مبدأ صادر می شود.

ماده 55. دانشجوی در طول دوران تحصیل در مقطع کاردانی و کارشناسی می‌تواند، با داشتن شرایط زیر و موافقت گروه آموزشی ذی ربط از یک رشته به رشته دیگر در یک گروه آزمایشی و همان دانشگاه تغییر رشته دهد:

1. ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

2. حداقل و حداکثر واحدهای دوره را گذرانده باشد.

3. نمره آزمون ورودی متقاضی از نمره آزمون پایین‌ترین فرد پذیرفته شده در سهمیه و رشته مورد تقاضا در همان سال کمتر نباشد.

4. با توجه به حداکثر مدت مجاز تحصیل، امکان گذراندن واحدهای درسی مورد نیاز در رشته جدید را داشته باشد.

تبصره 1. تغییر رشته دانشجویانی که به دستگاههای اجرایی خاص تعهد دارند، با رعایت کلیه شرایط این ماده و اعلام موافقت دستگاه ذی ربط امکان پذیر است.

تبصره 2. تغییر رشته به رشته‌هایی که در ضوابط گزینش آنها شرایط خاص پیش‌بینی شده است، موکول به احراز شرایط مربوط است.

تبصره 3. دانشجوی در هریک از مقاطع تحصیلی، تنها یک بار می‌تواند تغییر رشته دهد.

ماده 56. تغییر رشته در مقاطع تحصیلی هم سطح، صورت می‌گیرد. در غیر این صورت، فقط از مقطع بالاتر به مقطع پایین‌تر، امکان پذیر است.

ماده 57. در صورت موافقت با تقاضای تغییر رشته، دانشجوی موظف است در اولین فرصت در رشته جدید نام‌نویسی کند و پس از نام‌نویسی، دانشجوی حق بازگشت به رشته قبلی را ندارد.

تبصره: اقدام نکردن دانشجوی به نام‌نویسی در رشته جدید در وقت معین به منزله انصراف از تغییر رشته تلقی می‌شود و حق تغییر رشته تا پایان دوره از وی سلب می‌شود.

ماده 58. دروسی که دانشجوی در رشته قبلی گذرانده است در گروه آموزشی رشته جدید بررسی و معادل سازی می‌شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می‌شود که به تشخیص گروه آموزشی، با دروس رشته جدید، اشتراک محتوایی داشته باشد و نمره هریک از آن دروس نیز از 12 کمتر نباشد.

تبصره 1. دروس پذیرفته شده در کارنامه دانشجوی ثبت و نمرات آنها در محاسبه میانگین کل منظور می‌شود، ولی نمرات دروس پذیرفته نشده، بدون احتساب در

میانگین، در کارنامه دانشجوی باقی می‌ماند. در این حال، چنانچه میانگین کل واحدهای پذیرفته نشده او کمتر از 12 باشد، جمعاً به عنوان یک نیمسال مشروطی برای دانشجوی در رشته جدید منظور می‌شود.

تبصره 2. در صورتی که تعداد واحدهای دروس پذیرفته نشده دانشجوی، در حدی باشد که امکان گذراندن واحدهای مورد نیاز رشته جدید را در طول مدت مجاز

تحصیل، از وی سلب کند، با تقاضای تغییر رشته او موافقت نمی‌شود.

تغییر رشته اضطراری

ماده 59. چنانچه دانشجوی به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه در دوران تحصیل، دچار بیماری یا سانحه‌ای گردد که توانایی ادامه تحصیل در آن رشته و یا امکان

بهره‌گیری از کارآیی حاصل از آن را طبق جداول نقص عضو از دست بدهد، می‌تواند با رعایت سایر مقررات به رشته دیگری متناسب با رشته خود در همان گروه

آموزشی که از لحاظ نمره آزمون ورودی نزدیکترین نمره را دارد، تغییر رشته دهد. در این حال دانشجوی از رعایت شرایط موضوع ماده 55 (باستثنای بند 1) و ماده 75 معاف خواهد بود.

بصره: در مواردی که دانشجو به دلایل نقص عضو و بیماری، توانایی ادامه تحصیل در هیچ یک از رشته‌های گروه آزمایشی مربوط را نداشته باشد، کمیسیون آموزشی دانشگاه پس از بررسی کامل مسأله، نسبت به تغییر رشته دانشجو به رشته‌ای در گروه آزمایشی دیگر تصمیم می‌گیرد.

ماده 60. دانشجویان دوره دکتری پزشکی عمومی، دندانپزشکی، داروسازی و دامپزشکی یا دوره‌های کارشناسی ارشد پیوسته، که به دلایلی از تحصیل در دوره مربوط منع شده‌اند، در صورتی که حداقل واحدهای معادل دوره کاردانی یا کارشناسی را گذرانده باشند با تصویب شورای آموزشی دانشگاه و با احتساب واحدهایی که گذرانده‌اند، می‌توانند به یکی از رشته‌های گروه پزشکی یا یکی از رشته‌های مرتبط با آن در گروه دیگر، درمقاطع کاردانی یا کارشناسی، تغییر رشته دهند و پس از تطبیق واحدهای گذرانده شده، در رشته جدید، به ادامه تحصیل بپردازند.

بصره: در صورتی که دانشگاه مبدأ، فاقد رشته متناسب برای تغییر رشته این گونه دانشجویان باشد، شورای آموزشی دانشگاه نظر خود را دایر بر تغییر رشته دانشجو، حسب مورد به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام می‌کند، تا دانشجو را در یکی از دانشگاه‌های دیگر جایابی نماید.

ماده 61. متقاضی تغییر رشته باید درخواست خود را همراه با مدارک لازم حداقل 6 هفته پیش از شروع نیمسال به اداره آموزش دانشگاه در محل تحصیل خود تسلیم نماید.

ماده 62. تغییر رشته از مقطع کارشناسی به مقطع کاردانی بلامانع است. در این حال برای این گونه دانشجویان، حداکثر مدت مجاز تحصیل بر مبنای دوره کاردانی محاسبه و به ازای هر 20 واحد پذیرفته شده از دانشجو، یک نیمسال از طول تحصیل وی گرفته می‌شود.

11) پذیرش واحدهای درسی

ماده 63. معادل سازی و پذیرش دروسی که قبول شدگان آزمون سراسری قبلاً در دانشگاه‌ها یا دیگر مقاطع تحصیلی گذرانده‌اند با رعایت شرایطی به شرح زیر مجاز است:

1. دانشجو با توجه به سوابق تحصیلی خود مجاز به شرکت در آزمون ورودی رشته جدید باشد.
 2. دانشگاه قبلی و مدارک تحصیلی آن مورد تأیید وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد.
 3. تحصیل دانشجو در دانشگاه قبلی مطابق برنامه مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی باشد.
 4. محتوای آموزشی دروس گذرانده شده دانشجو با دروس رشته جدید به تشخیص گروه آموزشی اشتراک محتوایی داشته و نمره هریک از دروس از 12 کمتر نباشد.
- بصره 1. معادل سازی و پذیرفتن دروس توسط گروه‌های آموزشی ذی‌ربط در دانشگاه پذیرنده انجام می‌شود.
- بصره 2. نمرات دروس پذیرفته شده از دانشجو در محاسبه میانگین نیمسال محسوب نمی‌شود ولی در محاسبه میانگین کل دانشجو محسوب خواهد شد.
- بصره 3. به ازاء هر 20 واحد از دروس پذیرفته شده دانشجو یک نیمسال تحصیلی از حداکثر مدت مجاز وی کاسته می‌شود.

12) فراغت از تحصیل

ماده 64. دانشجویی که کلیه واحدهای درسی یکی از دوره‌های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته را طبق برنامه مصوب و بر اساس مقررات این آیین نامه با موفقیت گذرانده باشد، فارغ التحصیل آن دوره شناخته می‌شود.

تبصره 1. تاریخ فراغت از تحصیل، روزی است که آخرین نمره درسی دانشجو توسط استاد به اداره آموزش دانشکده یا دانشگاه تحویل می‌شود.
تبصره 2. با توجه به تبصره 1 و رعایت دقیق ماده 24 ضرورت دارد، هر دانشگاه در هر نیمسال، زمان خاصی را برای اعلام فراغت از تحصیل دانشجویان تعیین و مقدمات آن را فراهم سازد.

ماده 65. میانگین کل نمرات دانشجو در پایان دوره تحصیل، باید حداقل 12 باشد، تا در رشته تحصیلی خود حسب مورد مدرک کاردانی یا کارشناسی دریافت کند. در صورتی که میانگین نمرات دانشجو از 12 کمتر باشد، چنانچه از نظر طول تحصیل مانعی نداشته باشد، می‌تواند حداکثر تا 20 واحد درسی از درسهایی را که با نمره کمتر از 12 قبول شده است در یک نیمسال تحصیلی (در دوره کاردانی) و 2 نیمسال تحصیلی (در دوره کارشناسی)، مجدداً انتخاب و آن درس را تکرار کند، تا میانگین کل خود را جبران نماید. در این صورت نمرات دروس تکراری بعلاوه بر نمرات قبلی، در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین کل نمرات او محسوب می‌شود.

تبصره 1. دانشجویی که نتواند یا نخواهد از مقررات مذکور در این ماده استفاده کند یا علی‌رغم استفاده از آن نتواند کمبود میانگین کل نمرات خود را جبران نماید، در صورتی که مقطع تحصیلی او کاردانی است، از تحصیل محروم و اخراج می‌شود و در صورتی که در مقطع کارشناسی یا کارشناسی ارشد پیوسته باشد، براساس ماده 30 و تبصره آن می‌تواند با اخذ مدرک مقطع تحصیلی پایین‌تر فارغ التحصیل شود.

تبصره 2. دانشجویان دوره دکتری عمومی داروسازی و کارشناسی ارشد پیوسته سایر رشته‌ها که بیش از 135 واحد درسی دوره را با حداقل میانگین نمرات 12 گذرانده باشند در صورتی که به دلایلی از تحصیل منع شوند، و یا مایل به ادامه تحصیل نباشند می‌توانند حسب درخواست خود با مدرک کارشناسی در رشته داروسازی یا رشته مربوط فارغ التحصیل شوند.

ماده 66. این آیین نامه در 12 فصل، 66 ماده و 48 تبصره در جلسات 316 الی 339 شورای عالی برنامه ریزی مورد بررسی قرار گرفت و سرانجام در جلسه 339 مورخ 1376/2/14 به تصویب نهایی رسید و از تاریخ تصویب برای آن دسته از دانشجویانی که از سال تحصیلی 77-1376 وارد دانشگاه و مؤسسات آموزش عالی می‌شوند لازم الاجراست. از این تاریخ به بعد تمام آیین نامه‌ها، بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مغایر با آن برای این قبیل دانشجویان لغو می‌شود.

ماده واحده در مورد دانشجویان دوره شبانه

(مصوب جلسه 347 مورخ 1376/7/27 شورای عالی برنامه‌ریزی)

تمام موارد آیین‌نامه آموزشی دوره‌های کاردانی و کارشناسی مصوب جلسه 339 اردیبهشت‌ماه 1376 شورای عالی برنامه‌ریزی برای دانشجویان دوره شبانه نیز لازم‌الاجراست؛ جز در 4 مورد زیر که به صورت تبصره الحاقی به مواد مربوط در آیین‌نامه فوق اضافه می‌شود.

تبصره الحاقی به ماده 1. به هنگام نام‌نویسی، در هر نیمسال تحصیلی، پرداخت شهریه به دو صورت ثابت و متغیر، برابر تعرفه‌های مصوب هیأت امنای دانشگاه یا مراجع قانونی، برای دانشجویان شبانه و پیام‌نور، علاوه بر سایر شرایط، الزامی است.

تبصره الحاقی به ماده 11. حداقل واحد انتخابی برای دانشجویان شبانه در هر نیمسال تحصیلی، 10 واحد است و در آخرین نیمسال تحصیلی دانشجوی از رعایت شرط انتخاب حداقل واحد، معاف است.

تبصره الحاقی به ماده 13. حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره‌های شبانه، برای دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، 3/5 سال و برای دوره‌های کارشناسی پیوسته، 7 سال است.

تبصره الحاقی به ماده 33. دانشجویان دوره شبانه می‌توانند در هر یک از دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر برای 2 نیمسال و در دوره‌های کارشناسی پیوسته حداکثر برای 4 نیمسال، متوالی یا متناوب، از مرخصی تحصیلی استفاده کنند.

تاریخ اجرای این ماده واحده، همان تاریخ اجرای آیین‌نامه مصوب جلسه 339 شورای عالی برنامه‌ریزی است، اما برای جلوگیری از بروز مشکلات ناشی از اجرای آیین‌نامه‌های متفاوت، شورای آموزشی دانشگاه می‌تواند وضعیت دانشجویان خود را با مواد این آیین‌نامه تطبیق داده آنها را طبق مقررات جدید فارغ‌التحصیل نماید.

آیین‌نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

مقدمه

آیین‌نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب 1367، پس از اجرای یک دوره 5 ساله و مشاهده کاستی‌ها و همچنین تطبیق با سیاست‌های آموزش عالی در سطح تحصیلات تکمیلی، نیاز به اصلاحات و تغییراتی داشت که باید در آن به عمل می‌آمد.

این تغییرات بر اساس نظرات رسیده از دانشگاه‌ها، اعضای هیأت علمی مسئولان اجرایی و پیشنهادهای معاونین آموزشی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در (گردهمایی‌های ادواری)، توسط کمیسیون تدوین آیین‌نامه‌ها، جمع‌آوری و به صورت پیوست تنظیم، تدوین و جهت تصویب نهایی به شورای عالی برنامه‌ریزی پیشنهاد شد.

شورای عالی برنامه‌ریزی طی جلسات 285 تا 291 خود این پیشنهادها را بررسی و با اصلاحاتی آن را تصویب کرد.

این آیین‌نامه جایگزین آیین‌نامه قبلی می‌شود و از آغاز سال تحصیلی 1373-74 برای دانشجویان ورودی این سال و بعد از آن لازم‌الاجراست و به موجب آن همه آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های قبلی مغایر با آن، برای مشمولان این آیین‌نامه لغو می‌گردد. اینک توجه مجریان محترم را به نکات زیر جلب می‌نماید:

1. در این آیین‌نامه تنها به ذکر اصول اکتفا شده است، آنجا که ساکت است تصمیم‌گیری بر عهده کمیته یا شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه ذیربط است.
2. از شرایط آیین‌نامه نویسی، روشنی و غیرقابل تفسیر بودن کلمات، سادگی عبارات، وسعت دامنه اجرا، قابلیت درک و جامع بودن آن است. در اینجا کوشش شده است که این نکات، تا آنجا که ممکن است رعایت شود. معهذاً اگر ابهامی در اصول آن پدید آید، رفع یا تفسیر آن بر عهده کمیسیون تدوین آیین‌نامه‌ها است.

3. زمان اجرای این آیین‌نامه، از سال تحصیلی 1373-74 و بعد از آن است ولی از آنجا که با آیین‌نامه‌های قبلی تفاوت اصولی ندارد، قابلیت تطبیق و تسری به دانشجویان فعلی را نیز دارد. معهذاً تطبیق باید با نظر کمیته یا شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه صورت گیرد.

4. لازم است دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دانشجویان را از آغاز تحصیل با مواد این آیین‌نامه آشنا سازند و به هنگام نام‌نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی و ابتدای هر سال تحصیل اهم موارد آن را در اختیار دانشجویان قرار دهند.

در پایان از کلیه اعضای محترم هیأت علمی، دست‌اندرکاران و مسئولان اجرایی، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی انتظار دارد با توکل با خداوند متعال در تحقیق اهداف مقدس انقلاب فرهنگی که در وصیتنامه الهی حضرت امام^(ره) به آن تکیه شده است، تلاش نمایند و در این راه از هر نوع کوششی دریغ ننمایند و انشاء... موفق و مؤید به تأییدات الهی باشند.

فصل اول: کلیات

ماده 1. تعریف:

دوره کارشناسی ارشد، یکی از دوره‌های آموزش عالی بالاتر از دوره‌های کارشناسی است، که پس از آن به اجرا در می‌آید و سرانجام به اعطاء مدرک کارشناسی ارشد در رشته مربوطه منتهی می‌گردد.

تبصره: در این آیین‌نامه، به منظور اختصار، به همه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی مجاز، که در مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکترا (تحصیلات تکمیلی) فعالیت دارند، (مؤسسه) گفته می‌شود.

منظور از کمیته تحصیلات تکمیلی، کمیته یا شورایی است که در این زمینه، در سطح گروه یا دانشکده تشکیل می‌شود.

ماده 2. هدف:

هدف از ایجاد دوره کارشناسی ارشد، گسترش دانش و تربیت متخصصان و پژوهشگرانی است که با فراگیری آموزش‌های لازم و آشنایی با روش‌های پژوهش علمی، مهارت لازم را برای آموزش، پژوهش و خدمات پیدا می‌کنند.

فصل دوم: شرایط ورود

ماده 3. شرایط ورود به دوره به شرح زیر است:

3-1. داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی.

3-2. داشتن گواهینامه پایان دوره کارشناسی یا بالاتر مورد تأیید وزارت فرهنگ و آموزش عالی و یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در رشته‌های مورد قبول (به تشخیص شورای عالی برنامه‌ریزی).

3-3. برخورداری از توانایی جسمی لازم و متناسب با رشته تحصیلی.

3-4. موفقیت در آزمون ورودی دوره.

تبصره: مدرک معادل کارشناسی برای ورود به این دوره‌ها فاقد اعتبار است.

فصل سوم: واحدهای درسی

ماده 4. تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته، با احتساب واحد پایان‌نامه، بر حسب رشته، حداقل 28 و حداکثر 32 واحد است.

تبصره 1. چنانچه به تشخیص کمیته تحصیلات تکمیلی، گذراندن تعدادی از واحدهای درسی دوره کارشناسی، به عنوان دروس کمبود یا جبرانی، برای دانشجوی ضروری تشخیص داده شود، وی مکلف است، آن دروس را بر اساس برنامه مصوب، اضافه بر واحدهای درسی مقرر در دوره کارشناسی ارشد و مطابق این آیین‌نامه بگذراند. (تعداد دروس جبرانی هر رشته، حداکثر 24 واحد است).

تبصره 2. در انتخاب دروس، اولویت با دروس جبرانی است، تعیین تعداد و نوع دروس و زمان انتخاب آنها در چارچوب برنامه مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی، بر عهده کمیته تحصیلات تکمیلی مؤسسه ذیربط است.

تبصره 3. به ازای گذراندن هر 12 واحد درسی از دروس جبرانی، یک نیمسال تحصیلی، به طول مدت تحصیل دانشجو، افزوده می‌شود.

ماده 5. تعداد واحد پایان‌نامه کارشناسی ارشد، برای همه رشته‌ها بین 4 تا 10 واحد درسی، مطابق برنامه مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی است.

ماده 6. دانشجوی دوره کارشناسی ارشد، مجاز است در هر نیمسال تحصیلی بین 8 تا 14 واحد درسی را انتخاب کند و در موارد استثنایی، با صلاحدید کمیته تحصیلات تکمیلی، این تعداد می‌تواند به 16 واحد افزایش یابد.

تبصره 1. در آخرین نیمسال تحصیلی، نام‌نویسی دانشجو در کمتر از 8 واحد درسی بلامانع است.

تبصره 2. دانشجویانی که برخی از دروس دوره کارشناسی ارشد را در دوره کارشناسی گذرانده، نمی‌توانند آن درس یا دروس را مجدداً در دوره کارشناسی ارشد بگذرانند. این دانشجویان باید با گرفتن دیگر دروس انتخابی جمع واحدهای درسی خود را به حدنصاب مندرج در برنامه مصوب برسانند.

فصل چهارم: حضور و غیاب

ماده 7. حضور دانشجو در تمامی برنامه‌های درسی و دیگر فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی دوره الزامی است. غیبت دانشجو در هر درس نباید از 4/17 مجموع ساعات آن درس تجاوز کند، در غیر این صورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می‌شود.

تبصره: در صورتی که غیبت دانشجو در یک درس، بیش از حد مجاز بوده و از نظر مؤسسه، موجه تشخیص داده شود، آن درس از مجموعه دروس انتخابی دانشجو حذف می‌شود. در این صورت رعایت حدنصاب 8 واحد در آن نیمسال الزامی نیست، ولی آن نیمسال از نظر طول تحصیل برای دانشجو یک نیمسال کامل محسوب می‌شود.

ماده 8. غیبت غیرموجه در امتحان هر درس موجب گرفتن نمره صفر برای آن درس است.

تبصره: در صورتی که غیبت دانشجو در امتحان، از نظر مؤسسه، موجه تشخیص داده شود، درس مزبور حذف می‌شود.

فصل پنجم: طول دوره، مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

ماده 9. طول دوره مدتی است که دانشجو باید دروس تعیین شده در این دوره را با پایان‌نامه بر اساس مقررات مربوط به اتمام برساند. طول دوره کارشناسی ناپویسته 2 سال است.

تبصره 1. کمیته تحصیلات تکمیلی می‌تواند در صورت لزوم و حسب مورد یک و حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی به طول دوره دانشجو اضافه کند.

تبصره 2. چنانچه مؤسسه نتواند حداقل واحدهای درسی را در یک نیمسال تحصیلی ارایه دهد، به نسبت کسر واحدهای ارایه شده، به طول دوره دانشجو افزوده می‌شود در هر صورت طول دوره تحصیل نباید از سه سال تجاوز نماید.

ماده 10. دانشجوی دوره کارشناسی ارشد می‌تواند حداکثر برای یک نیمسال تحصیلی، با کسب موافقت دانشگاه، از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره 1. مدت مرخصی تحصیلی جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می‌شود.

تبصره 2. درخواست مرخصی باید قبل از شروع نام‌نویسی در هر نیمسال تحصیلی به مؤسسه مربوط تسلیم و موافقت آن مؤسسه کسب گردد. موافقت مؤسسه با مرخصی تحصیلی دانشجویان با توجه به وضعیت تحصیلی وی صورت می‌گیرد و منوط به این است که ادامه تحصیل دانشجویان از آن به بعد با مشکل مواجه نشود.

تبصره 3. در صورتی که دانشجوی بدون کسب موافقت مؤسسه حتی برای یک نیمسال، ترک تحصیل نماید از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

ماده 11. دانشجویی می‌تواند به هر دلیل، از تحصیل اعلام انصراف نماید. در این صورت باید درخواست خود را مبنی بر انصراف به مؤسسه تسلیم نماید. چنانچه دانشجوی بعد از یک ماه درخواست خود را پس نگیرد، آن مؤسسه نسبت به صدور گواهی انصراف اقدام می‌نماید.

تبصره: دانشجوی انصرافی یا اخراجی موظف است به تعهداتی که سپرده است عمل نماید. به هر حال صدور هر گونه گواهینامه و تسلیم ریز نمرات و دریافت مجوز شرکت مجدد در آزمون ورودی منوط به تسویه حساب دانشجوی، با مؤسسه ذیربط است.

فصل ششم: ارزشیابی

ماده 12. حداقل نمره قبولی در هر درس اعم از دروس دوره و دروس جبرانی در دوره کارشناسی ارشد، 12 است.

تبصره 1. اگر نمره دانشجوی در یک درس انتخابی کمتر از 12 باشد، می‌تواند با موافقت استاد راهنما به جای آن درس، درس دیگری را انتخاب نماید.

تبصره 2. در مواردی که ارزشیابی دانشجوی در یک درس موقوف به فعالیت‌هایی باشد که با تشخیص استاد مربوط انجام آن در طول یک نیمسال تحصیلی ممکن نیست، نمره دانشجوی در آن درس ناتمام محسوب می‌شود. در این صورت باید نمره دانشجوی در این درس، حداکثر تا پایان نیمسال تحصیلی بعد، توسط استاد ذیربط به نمره قطعی تبدیل و در کارنامه وی ثبت شود.

ماده 13. میانگین نمرات دروس دانشجوی، در دوره کارشناسی ارشد، در هر نیمسال تحصیلی، نباید از 14 کمتر باشد. اگر میانگین نمرات دانشجوی در نیمسال تحصیلی کمتر از 14 باشد، آن دانشجوی از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره: نمره دروس پیش‌تاز یا جبرانی در کارنامه دانشجوی، جداگانه ثبت می‌شود، اما در احتساب میانگین نمرات نیمسال تحصیلی و میانگین کل نمرات دانشجوی منظور نمی‌شود.

ماده 14. میانگین کل نمرات دانشجوی در پایان دوره نباید از 14 کمتر باشد. در غیر این صورت فارغ‌التحصیل دوره کارشناسی ارشد شناخته نمی‌شود.

تبصره 1. دانشجویی که پس از گذراندن کلیه واحدهای درسی دوره، میانگین کل نمرات او از 14 کمتر باشد، در صورتی که حداکثر مدت مجاز تحصیل وی به پایان نرسیده باشد، می‌تواند تا 16 واحد از دروسی را که در آنها نمره کمتر از 14 گرفته است، فقط در یک نیمسال تحصیلی تکرار کند و در صورت جبران کمبود میانگین کل، فارغ‌التحصیل شود.

تبصره 2. به دانشجویانی که نتوانند میانگین کل نمرات خود را حدنصاب 14 برسانند، در صورتی که میانگین نمرات او 12 یا بیشتر باشد، با رعایت ماده 12 و به شرط گذراندن پایان‌نامه مدرک معادل کارشناسی ارشد در رشته مربوط داده خواهد شد.

فصل هفتم: پایان نامه

ماده 15. تهیه پایان نامه آخرین بخش دوره کارشناسی ارشد است که طی آن دانشجو موظف است، در یک زمینه مربوط به رشته تحصیلی خود، زیر نظر استاد راهنما، به تحقیق و تتبع بپردازد.

ماده 16. استاد راهنما یا پیشنهاد دانشجو و موافقت استاد و تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی، از اعضای هیأت علمی مؤسسه یا خارج از مؤسسه با حداقل مرتبه استادیاری تعیین می گردد.

تبصره 1. چنانچه استاد راهنما، خارج از مؤسسه آموزش عالی انتخاب می شود به جای شرط استادیاری داشتن مدرک دکترا الزامی است.

تبصره 2. در رشته هایی که استادیار به تعداد کافی وجود ندارد، استاد راهنما را می توان با تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی از بین مریبان برجسته مؤسسه و دارای حداقل 10 سال سابقه کار مفید آموزشی و پژوهشی انتخاب کرد.

ماده 17. دانشجو موظف است، پس از پایان نیمسال اول و قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، موضوع پایان نامه خود را با نظر استاد راهنما انتخاب کند. موضوع پایان نامه پس از تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی قطعیت می یابد.

ماده 18. استاد مشاور به پیشنهاد استاد راهنما و پس از تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی از بین اعضای هیأت علمی یا متخصصان و محققان مربوط انتخاب می شود.

ماده 19. ارزشیابی پایان نامه در جلسات دفاعیه توسط هیأت داوران، متشکل از استاد راهنما، استاد مشاور و حداقل یک نفر نماینده کمیته تحصیلات تکمیلی و دو نفر از بین اعضای هیأت علمی یا متخصصان و محققان داخل یا خارج مؤسسه صورت می گیرد.

ماده 20. پایان نامه توسط هیأت داوران در پنج درجه ارزشیابی شده و به هر درجه نمره ای تعلق می گیرد و این نمره در میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه می شود.

نمره از 18 تا 20: عالی

نمره از 16 تا 18: بسیار خوب

نمره از 14 تا 16: خوب

نمره از 12 تا 14: قابل قبول و نمره از 12 کمتر: غیر قابل قبول.

ماده 21. دانشجو، پس از انتخاب پایان نامه، تا زمانی که آن را به پایان نرسانده است، موظف است بر اساس تقویم دانشگاهی در نیمسال(های) بعد نیز برای آن ثبت نام نماید. در این حال نمره پایان نامه در آخرین نیمسال تحصیلی، وارد کارنامه دانشجو می شود و در میانگین نمرات او منظور خواهد شد.

ماده 22. در صورتی که پایان نامه، از نظر هیأت داوران، غیر قابل قبول تشخیص داده شود، دانشجو می تواند در مدتی که از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی تجاوز نکند، پایان نامه خود را کامل و بار دیگر در زمانی که هیأت داوران تعیین می کنند از آن دفاع نماید.

تبصره: در صورتی که دانشجو در مدت مجاز تحصیل، موفق به گذراندن پایان نامه خود نشود، می تواند معادل تعداد واحدهای پایان نامه، درس یا دروسی را که

کمیته تحصیلات تکمیلی تعیین می کند، اخذ و حداکثر در یک نیمسال تحصیلی، آن درس یا دروس را با موفقیت بگذراند. در این حال اگر میانگین کل نمرات دانشجو، حداقل 14 باشد، به وی مدرک معادل کارشناسی ارشد در رشته مربوط داده خواهد شد، در غیر این صورت به وی مدرک تعلق نمی گیرد.

فصل هشتم: سایر مقررات

ماده 23. انتقال و تغییر رشته در دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته ممنوع است.

ماده 24. در صورتی که ارایه برخی از دروس، در یک رشته و در یک زمان معین، در مؤسسه مبدأ، ممکن نباشد، دانشجو می تواند آن دروس را با موافقت استاد راهنما و تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی، در یکی از مؤسسات آموزش عالی دیگر که مجری دوره است به صورت مهمان بگذرانند. در این حال کسب موافقت مؤسسه مقصد هم ضروری است و تعداد واحدهای درسی دانشجوی میهمان در یک مؤسسه نباید از نصف واحدهای درسی دوره تجاوز نماید.

ماده 25. آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد در 8 فصل و 25 ماده و 23 تبصره در دویست و نود و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ 1373/10/25 به تصویب رسید. این آیین نامه از ابتدای سال تحصیلی 1373-74 در همه دانشگاه ها و پژوهشگاهها و مؤسسات آموزش عالی سراسر کشور لازم الاجراست. و از تاریخ ابلاغ آن، آیین نامه قبلی و تمام مقررات و بخشنامه ها و دستورالعمل های مغایر با آن برای دانشجویان مشمول این آیین نامه لغو می گردد. دانشجویان ورودی سال های قبل از سال تحصیلی 1373-74 نیز می توانند با موافقت شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه وضعیت خود را با آیین نامه جدید تطبیق داده و بر اساس آن فارغ التحصیل شوند.

دستورالعمل آموزشی دانشگاه‌های علوم پزشکی

به منظور اجرای ضوابط و مقررات آموزشی یکسان در کلیه دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور و جلوگیری از مکاتبات غیرضروری موارد زیر جهت اطلاع و ابلاغ به واحدهای ذیربط و دانشجویان اعلام می‌گردد. بدیهی است این دستورالعمل ناقض هیچ یک از آیین‌نامه‌ها، مقررات و ضوابطی که قبلاً به واحدها ابلاغ شده، نخواهد بود و تنها قدمی است در جهت ایجاد هماهنگی بیشتر و تسریع در انجام امور که امیدات با یاری خداوند متعال و توجه مسئولان محترم اجرایی مؤسسات آموزشی تحقق یابد.

1. پذیرش

- 1-1. پذیرش دانشجو، می‌بایست بر اساس مفاد مندرج در دفترچه‌های آزمون، دستورالعمل‌ها و آگهی‌های منتشره از سوی برگزارکنندگان آزمون ورودی صورت پذیرد، ضمناً چگونگی ثبت نام و سایر موارد پذیرش از سوی سازمان سنجش آموزش کشور و اداره کل امور دانشجویان داخل به اطلاع خواهد رسید.
- 1-2. دانشجویان تعلیقی با ارایه معرفی‌نامه کتبی از اداره کل امور دانشجویان داخل و دانشجویان بورسیه با ارایه معرفی‌نامه کتبی از اداره کل بورس‌ها و دانشجویان خارج ثبت نام شوند.
- 1-3. ثبت نام از دانشجویان غیر ایرانی که دارای معرفی‌نامه از اداره کل امور دانشجویان داخل می‌باشند، الزامی است و این دانشجویان در مسائل و مقررات آموزشی مشابه دانشجویان ایرانی خواهند بود.
- 1-4. توصیه می‌شود جهت کلیه دانشجویان پذیرفته شده، آزمون سراسری در بدو شروع سال تحصیلی اردوی توجیبی با حضور مسئولین دانشگاه تشکیل و نسخه‌ای از مقررات آموزشی و دانشجویی نیز به صورت دفترچه تهیه و در اختیار دانشجویان قرار گیرد.
- 1-5. انجام معاینات پزشکی، جهت جدیدالورودها ضروری است، بخصوص در رابطه با نقص عضو مؤثر در انجام امور حرفه‌ای هر رشته.

2. انتخاب واحد

- 2-1. انتخاب واحد دانشجویان بر اساس مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی صورت پذیرد.
- 2-2. جهت راهنمایی دانشجویان در امر انتخاب واحد صحیح استاد راهنمایی آگاه به مسائل آموزشی تعیین و در ایام واحدگیری در محل حضور داشته باشند.
- 2-3. به دانشجویانی که مشروط می‌شوند، بیش از حد مجاز واحد ارایه نشود.
- 2-4. تعداد نیمسال‌هایی که دانشجویان می‌توانند مشروط ثبت نام نمایند، به شرح زیر خواهد بود.
الف) در مقطع کاردانی تا 2 نیمسال، در مقطع کارشناسی تا 3 نیمسال و یا 4 نیمسال متناوب.
ب) در مقطع دکترا مطابق آیین‌نامه جدید دکترای پزشکی.
- 2-5. برنامه‌ریزی آموزشی برای هر نیمسال تحصیلی صورت پذیرد.

3. انتقال دائم - میهمان شدن و جابجایی

3-1. انتقال دائم میهمان و جابجایی دانشجوی میبایست بر اساس آیین نامه ها و مقررات و دستورالعمل های صادره از سوی شورای عالی برنامه ریزی صورت

پذیرد.

3-2. تشخیص و تأیید احراز شرایط انتقال، به عهده دانشگاه های مبدأ و مقصد می باشد.

3-3. به دانشجویانی که دارای شرایط انتقال نمی باشند از سوی دانشگاه مبدأ فرم انتقال نباید داده شود، در اینجا شرایط انتقال به شرح زیر مجدداً یادآوری

می شود:

الف) شهادت، فوت یا معلول شدن سرپرست خانواده دانشجوی، بطوریکه وی به تشخیص دادرسی عمومی، به عنوان کفیل خانواده شناخته شود.

ب) ازدواج رسمی دانشجوی دختر و یا انتقال شوهر دانشجوی، مشروط به اینکه کارمند رسمی دولت باشد و جابجایی محل زندگی وی بدون درخواست او انجام

شده باشد.

ج) بیماری صعب العلاج به تشخیص شورای پزشکی دانشگاه مبدأ.

د) معلولیت مؤثر دانشجوی، به نحوی که به تشخیص شورای پزشکی دانشگاه مبدأ به طوریکه مستقل قادر به ادامه زندگی نباشد و ضرورت انتقال وی محرز باشد.

یادآوری: هریک از موارد فوق میبایست بعد از قبولی دانشجوی در دانشگاه یا مؤسسات آموزش عالی حادث شده باشد.

ه) دانشجوی باید درخواست انتقال خود را کتباً و حداقل 6 هفته قبل از شروع نیمسال تحصیلی مورد تقاضا به امور آموزشی دانشگاه مبدأ تسلیم نماید.

تبصره: پذیرش درخواست انتقال پذیرفته شدگان آزمون سراسری از شرایط ذکر شده در بند (ه) مستثنی است و قبل از اتمام مهلت ثبت نام با تأخیر مجاز

می باشد.

و) پذیرش دانشجوی متقاضی در دانشگاه مقصد الزامی نیست، ولی انتقال دانشجویانی که از محل ظرفیت خالی دانشجویان انصرافی و انتقالی و مردودین امتحان

جامع علوم پایه و انترنی و سهمیه 5/2٪ کمیسیون بررسی مواد خاص معرفی می شوند، لازم الاجراست.

ز) انتقال دائم و جابجایی دانشجویان، سالی یکبار در مردادماه امکان پذیر می باشد.

ح) میهمان شدن دانشجوی حداکثر تا سقف 40٪ کل واحدها با موافقت دانشگاه مبدأ و مقصد بلامانع است.

ط) انتقال فرزندان اعضاء هیأت علمی پس از ثبت نام در دانشگاه مبدأ قابل انجام خواهد بود.

ی) جابجایی دانشجویین جدیدالورود سه هفته قبل از شروع کلاس ها امکان پذیر می باشد.

ک) تغییر رشته و انتقال دانشجویان آزاده، طبق مصوبات هیأت محترم دولت به محل سکونت انجام پذیر می باشد.

ل) جابجایی دانشجویان در صورت موافقت دانشگاه مبدأ و مقصد و رعایت هم منطقه بودن به صورت فرد با فرد بر اساس مصوبه 72/7/3 شورای محترم

معاونین امکان پذیر خواهد بود و همچنین جابجایی دانشجویانی که بیش از 50٪ واحد درسی خود را در دانشگاه مبدأ گذرانده اند، امکان پذیر نخواهد بود.

م) کلیه واحدهای گذرانده شده دانشجوی انتقالی با نمرات 12 و بالاتر پذیرفته می شود و پذیرش واحدهای گذرانده شده با نمرات کمتر از 12 به عهده

دانشگاه مقصد می باشد.

ن) بر اساس مصوبه 72/7/3 شورای محترم معاونین در خصوص جابجایی فرد با فرد، نیاز به مراجعه به وزارت متبوع نمی‌باشد.

4. تغییر رشته

- 4-1. تغییر رشته دانشجویان، می‌بایست بر اساس شرایط مندرج در آیین‌نامه‌های مربوطه و موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد صورت پذیرد.
- 4-2. احراز حداقل نمره قبولی در آزمون رشته تحصیلی مورد تقاضا.
- 4-3. گذراندن حداقل 28 واحد درسی از کل واحدهای رشته در مقطع کارشناسی و بالاتر و 14 واحد در مقطع کاردانی.
- 4-4. تغییر رشته در مقاطع هم‌سطح و از مقطع بالاتر به پایین تر امکان‌پذیر است.
- 4-5. تغییر رشته دانشجویان بر اساس رایحه معرفی نامه از اداره کل امور دانشجویان داخل در اجرای مصوبات کمیسیون بررسی موارد خاص و انحلال رشته تحصیلی فعلی بلامانع است.

5. شرایط طرح موضوع در کمیسیون موارد خاص

- 5-1. مواردی قابل طرح در کمیسیون می‌باشد که طبق ضوابط مربوطه در شورای آموزشی دانشگاه مطرح شده باشد که می‌بایست مورد تقاضا به امضاء ریاست و یا معاون آموزشی دانشگاه باشد.
- 5-2. رایحه خلاصه وضعیت تحصیلی، علت ارجاع و پیشنهاد مشخصی جهت حل مشکل.
- 5-3. هر مورد فقط یکبار در اول تحصیل دانشجو قابل طرح در کمیسیون می‌باشد.
- 5-4. بجز موارد فوق، ارجاع موضوع به کمیسیون به دستور مقام عالی وزارت و معاونین آموزشی و دانشجویی نیز عملی است.
- 5-5. مصوبات کمیسیون در هر حال، لازم‌الاجراست.

6. انصراف یا ترک تحصیل

- 6-1. با اینگونه افراد می‌بایست مطابق مفاد آیین‌نامه‌ها و مقررات و دستورالعمل‌های صادره برخورد شود.
- 6-2. مشاوره و راهنمایی متقاضی و تلاش در جهت حل مشکلات آنها و بررسی علل انصراف.
- 6-3. اخذ تسویه حساب، توسط دانشجو از صندوق‌های رفاه دانشجویان گروه پزشکی.
- 6-4. انعکاس مراتب به اداره کل امور دانشجویان داخل، جهت تسویه حساب با نامبرده موضوع بهره‌مندی از آموزش رایگان. ضمناً میزان هزینه آموزش رایگان برای مقاطع کاردانی و کارشناسی سالانه 70/000 ریال و برای مقاطع دکترا، سالانه 200/000/000 ریال می‌باشد.

7. شرایط انتقال دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در خارج به دانشگاه‌های علوم پزشکی داخل کشور

- 7-1. خروج قانونی از کشور قبل از تاریخ 64/2/5.
- 7-2. گذراندن حداقل 36 واحد در مقطع دکترا و کارشناسی، 18 واحد در مقطع کاردانی و دارا بودن معدل 12.
- 7-3. تکمیل پرونده و طرح موضوع در شورای انتقال.
- 7-4. قبول شدن در امتحان جامع علوم پایه، برای رشته‌هایی که دارای امتحان علوم پایه است.
- 7-5. ارایه معرفی‌نامه از اداره کل امور دانشجویان داخل (این معرفی‌نامه، پس از اخذ درخواست متقاضی و بر اساس سهمیه‌های تعیین شده برای هر دانشگاه صادر می‌شود).
- 7-6. انتقال دانشجویان طبق مصوبه شماره 12/922 مورخ 70/4/1 شورای عالی برنامه‌ریزی، برای کسانی که بعد از 645/2/5 از کشور خارج گردیده‌اند (بجز فرزندان اساتید و مأموران سیاسی دولت و همسران بورسیه دولت و اخراجی‌های سیاسی و در صورت دارا بودن شرایط فوق) ممنوع می‌باشد.

8. دانشجویان اینترگر (رزمنده، جانباز، آزاده و شاهد)

- 8-1. امور مربوط به این دانشجویان، می‌بایست بر اساس تبصره‌های الحاقی به مواد 12، 13، 17 و 23 و اصلاحیه بند 2 ماده 48، تبصره الحاقی به ماده 48 و تبصره 2 الحاقی به ماده 53 آیین‌نامه آموزشی صورت پذیرد.
- 8-2. قوانین و مقررات مربوط به دانشجویان آزاده، بر اساس مفاد ماده 22 قانون حمایت از آزادگان و موارد 1 تا 17 آیین‌نامه اجرایی مصوب مجلس شورای اسلامی خواهد بود.

- 8-3. تلاش هرچه بیشتر، جهت حل مشکلات آموزشی، رفاهی و اجتماعی این عزیزان، منجمله تعیین استاد راهنما.

آیین‌نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

فصل اول: شرایط ورود به دانشگاه

ماده 1. شرایط ورود به دانشگاه آزاد اسلامی در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته، و کارشناسی ارشد پیوسته، به شرح زیر است:

1-1. داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر مصوبات مربوط.

1-2. نداشتن منع قانونی از نظر خدمت وظیفه عمومی.

1-3. داشتن گواهینامه پایان تحصیلات متوسطه نظام قدیم و یا گذراندن دوره پیش‌دانشگاهی نظام جدید مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش برای دوره‌های

کاردانی، کارشناسی پیوسته، کارشناسی ارشد پیوسته، یا برابر آن برای آموزش‌های حوزوی (مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) و گواهینامه دوره

کاردانی رشته مربوط بر حسب مورد از دانشگاه آزاد اسلامی یا دیگر مؤسسات آموزش عالی مورد تأیید دانشگاه آزاد اسلامی، وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای دوره کارشناسی ناپیوسته، همچنین داشتن مدرک قابل قبول برای کاردانی پیوسته.

دارندگان مدرک معادل فوق دیپلم یا معادل لیسانس نمی‌توانند در آزمون ورودی دوره کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد ناپیوسته شرکت نمایند. مگر آن

دسته از فارغ‌التحصیلان خارج از کشور که در مدرک تحصیلی ارزیابی شده آنان اجازه ادامه تحصیل در مقطع بالاتر قید شده باشد.

1-4. پذیرفته شدن در آزمون ورودی.

فصل دوم: ثبت نام

ماده 2. پذیرفته شدگان در آزمون ورودی موظفند در مهلت‌های تعیین شده، طبق اطلاعیه‌های مربوط برای ثبت نام و انتخاب واحدهای درسی به واحدهای

دانشگاهی ذریبط مراجعه نمایند.

ماده 3. عدم مراجعه پذیرفته شدگان آزمون ورودی برای ثبت نام در نخستین نیمسال تحصیلی در مهلت مقرر، پس از اعلام نتایج آزمون، انصراف تلقی خواهد

شد.

تبصره: در مواردی که دلایل تأخیر در ثبت نام داوطلب پذیرفته شده، توسط سازمان مرکزی موجه تشخیص داده شود، برابر دستورالعمل مربوط اقدام می‌گردد.

ماده 4. دانشجویان موظفند در مهلت‌های تعیین شده در تقویم دانشگاهی برای ثبت نام و انتخاب واحد درسی به واحدهای دانشگاهی مربوط مراجعه نمایند: در

صورتی که تأخیر در ثبت نام از ساعات هر درس بیشتر نشود، نام‌نویسی دانشجو با نظر مدیر گروه آموزشی مربوط و تأیید شورای آموزشی واحد دانشگاهی

امکان پذیر است. در این حال مدت تأخیر جزو حلت‌نصاب غیبت دانشجو محسوب می‌شود.

تبصره: دانشجویانی که پس از انقضای مهلت تعیین شده در هر نیمسال برای ثبت نام مراجعه کنند، حق انتخاب واحد در آن نیمسال را نخواهند داشت، لیکن در

صورت موافقت شورای آموزشی واحد دانشگاهی مدت غیبت با رعایت ماده 39 این آیین‌نامه به عنوان مرخصی تحصیلی جزو سنوات مجاز آنان محسوب

می‌گردد. در این حال دانشجو موظف به پرداخت شهریه ثابت تعیین شده می‌باشد.

ماده 5. تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی به صورت حضوری و تمام وقت است. مگر برای دوره‌هایی که رسماً مستثنی شده باشند.

ماده 6. دانشجو در یک زمان، حق نام‌نویسی و ادامه تحصیل در بیش از یک رشته و در هر رشته بیش از یک گرایش در یک یا چند دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی یا در نظام آموزش تمام وقت یا پاره وقت نخواهد داشت؛ در صورت تخلف از ادامه تحصیل در یکی از رشته‌های انتخابی به تشخیص کمیسیون موارد خاص آموزشی و دانشجویی دانشگاه محروم و سوابق تحصیلی وی در آن رشته باطل اعلام می‌شود و دانشجو موظف به پرداخت هزینه انصراف، مطابق تعرفه تعیین شده به دانشگاه می‌باشد.

فصل سوم: نظام آموزشی

ماده 7. آموزش در دانشگاه آزاد اسلامی بر اساس نظام واحدی است.

ماده 8. در نظام واحدی ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس، سنجیده می‌شود و قبولی یا ردی دانشجو در یک درس به همان درس محدود می‌گردد.

ماده 9. یک واحد درس نظری، مقدار درسی است که مفاد آن طی 16 جلسه یک ساعته آموزش داده می‌شود. این زمان برای هر واحد درسی عملی و آزمایشگاهی 32 ساعت، کارگاهی 48 ساعت و عملیات صحرایی 64 ساعت می‌باشد.

تبصره: اجرای دوره‌های کارآموزی و کارورزی در موارد مربوط بر اساس مدت تعیین شده در سرفصل مصوب و آیین‌نامه‌های مربوط به دانشگاه خواهد بود.

ماده 10. هر سال تحصیلی، مرکب از دو نیمسال تحصیلی و بر حسب لزوم یک دوره تابستانی است. هر نیمسال تحصیلی شامل 16 هفته و هر دوره تابستانی شامل 6 هفته آموزش است.

تبصره: مدت امتحانات پایان هر یک از دو نیمسال تحصیلی و دوره تابستانی، جزو مدت آموزش محسوب نمی‌شود.

ماده 11. یک واحد درس نظری، طی نیمسال تحصیلی در 16 جلسه یک ساعته و در طول دوره تابستانی در 6 جلسه سه ساعته تدریس می‌شود، به همین نحو مجموع ساعات تدریس یک واحد درس عملی آزمایشگاهی، کارگاهی و عملیات صحرایی بر حسب انجام آنها در طول نیمسال یا دوره تابستانی به ترتیب در 16 هفته و 6 هفته تقسیم می‌شود.

تبصره: در موارد استثنایی و ضروری به پیشنهاد واحد دانشگاهی ذیربط و تصویب سازمان مرکزی دانشگاه، می‌توان یک واحد درسی را در مدتی کوتاه‌تر از 16 هفته تدریس نمود، مشروط بر اینکه مجموع ساعات هر واحد درسی از حد مقرر خود کمتر نشود.

فصل چهارم: نظام درسی

ماده 12. هر درس، بخش مستقلی از برنامه آموزشی است که در یک موضوع مشخص و برای یک نیمسال تحصیلی ارایه می‌شود.

ماده 13. دروس دانشگاهی از لحاظ محتوی به دروس عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تقسیم می‌شود.

13-1. دروس عمومی، به منظور توسعه اطلاعات و معلومات عمومی دانشجویان عرضه می‌شود. گذراندن این دروس برای عموم دانشجویان الزامی است.

13-2. دروس پایه به منظور تقویت بنیه علمی و ایجاد زمینه مناسب برای پذیرش دروس اصلی و تخصصی ارایه می‌شود.

13-3. دروس اصلی، اساس و مبنای دروس تخصصی رشته را تشکیل می‌دهد.

4-14. دروس تخصصی، به منظور افزایش توان علمی و عملی دانشجوی در رشته مربوط تدریس می گردد.

ماده 14. هر درس از نظر ارتباط با درس یا دروس دیگر به دو صورت وابسته و مستقل مستقیم می شود.

1-14. درس مستقل، درسی است که انتخاب آن منوط به گذراندن درس دیگری نیست.

2-14. درس وابسته، درسی است که انتخاب آن با گذراندن و یا انتخاب درس یا دروس دیگری ملازمه دارد. از این حیث، دروس وابسته از نظر انتخاب به

دروس پیش نیاز (انتخاب درس مقدم) و دروس هم نیاز (انتخاب همزمان دروس) تقسیم می شود.

ماده 15. درس از جنبه انتخاب، به الزامی و اختیاری تقسیم می شود.

1-15. درس الزامی، درسی است که گذراندن آن در طول دوره برای دانشجوی اجباری است و با دروس دیگر قابل تعویض نمی باشد.

2-15. درس اختیاری، درسی است که دانشجوی به اختیار خود از بین دروس مربوط انتخاب می کند.

ماده 16. درس از لحاظ نحوه تدریس به نظری و عملی و نظری - عملی تقسیم می شود.

1-16. درس نظری، حاوی مجموعه ای از دانش هاست که به صورت خطابه، کنفرانس، سمینار و بحث و گفتگو تعلیم داده می شود.

2-16. درس عملی، حاوی مجموعه مهارت هایی است که انتقال آنها محتاج به تمرین، عملیات کارگاهی آزمایشگاهی، بیمارستانی و صحرایی است.

3-16. درس نظری - عملی مجموعه دانش ها و مهارت هایی است که به هر دو صورت فوق، توأم تدریس می شود.

ماده 17. در تمامی واحدهای دانشگاهی برای یک رشته معین، برنامه درسی مصوب یکسانی به اجرا گذاشته می شود.

فصل پنجم: تعداد واحدهای درسی و طول مدت تحصیل

ماده 18. تعداد واحدهای درسی لازم برای گذراندن هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته، بر حسب

رشته تحصیلی بر اساس سرفصل مصوب تعیین می گردد.

تبصره: در مورد برنامه های آموزشی که تاکنون به تصویب شورای عالی برنامه ریزی نرسیده است، برنامه های مصوب سازمان مرکزی دانشگاه، ملاک عمل

خواهد بود.

ماده 19. تعداد واحدهای انتخابی دانشجوی تمام وقت در یک نیمسال تحصیلی نمی تواند از 12 واحد کمتر و از 20 واحد بیشتر باشد.

تبصره 1. در نیمسال هایی که دانشجوی خارج از اراده خود، کمتر از 7 واحد درسی داشته باشد، آن نیمسال جزو سنوات تحصیلی دانشجوی محسوب می گردد، ولی

اگر میانگین نمرات دروس اخذ شده کمتر از 12 باشد، مشروط به حساب نمی آید.

تبصره 2. در مواردی که دانشجوی برای فراغت از تحصیل حداکثر 24 واحد درسی باقی مانده داشته باشد، حتی اگر در نیمسال قبل از آن مشروط شده باشد،

می تواند با رعایت مقررات، کلیه واحدهای درسی، باقیمانده را در یک نیمسال انتخاب کند، مشروط بر اینکه در بین دروس باقی مانده بیش از یک درس پیش نیاز و

درس یا دروس وابسته به آن وجود نداشته باشد. در غیر این صورت، ترم آخر دانشجوی محسوب نمی شود.

تبصره 3. در مواردی که دانشجوی برای فراغت از تحصیل، تنها یک درس نظری مردودی باقی مانده داشته باشد، می تواند فقط برای یکبار خارج از تقویم دانشگاهی در فرصتی که از طرف گروه آموزشی مربوط تعیین می شود، درس مزبور را از طریق معرفی به استاد، حداکثر در همان نیمسال بگذراند و در صورت عدم موفقیت، ضمن ثبت نمره دانشجوی در همان نیمسال، موظف است در نیمسال بعد در صورت داشتن سنوات، انتخاب واحد نموده، در کلاس های همان درس شرکت و در پایان نیمسال با سایر دانشجویان امتحان بدهد.

تبصره 4. دانشجویی که میانگین نمرات نیمسال قبل او 17 یا بیشتر باشد، می تواند با تصویب گروه آموزشی مربوط تا 24 واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره 5. در دوره کارشناسی ارشد پیوسته، ارایه دروس مربوط به مقطع کارشناسی ارشد، تابع مقررات و ضوابط آیین نامه آموزشی مقطع مربوط می باشد.

تبصره 6. گذراندن دروس وصایای حضرت امام^(ره) و روخوانی قرآن کریم علاوه بر دروس موضوع ماده 18 برای کلیه دانشجویان الزامی است.

ماده 20. حداکثر واحدهای انتخابی مجاز برای دوره تابستانی 6 واحد است.

تبصره: دانشجوی در دوران تحصیل می تواند با موافقت واحد مبدأ، دوره تابستانی خود را در یک واحد دانشگاهی دیگر بگذراند.

ماده 21. حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجوی تمام وقت در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته 3 سال، کارشناسی پیوسته 6 سال و کارشناسی ارشد پیوسته 9 سال است.

در صورتی که دانشجو نتواند واحدهای دوره را بر حسب مورد در حداکثر مدت مجاز تحصیل، با موفقیت بگذراند، از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره 1. دانشجویانی که علاوه بر دروس برنامه آموزشی مصوب، ملزوم به گذراندن تعدادی دروس دیگر به عنوان دروس جبرانی و یا پیش نیاز دانشگاهی باشند، به ازای هر 8 واحد درسی اضافی یک نیمسال به سقف سنوات مجاز تحصیل آنان اضافه می گردد.

تبصره 2. در شرایط خاص، در صورتی که ادامه تحصیل دانشجو از نظر قانونی بلامانع باشد، با معرفی به موقع واحد دانشگاهی ذیربط (حداقل 2 ماه قبل از انقضای مهلت مقرر) و تصویب شورای آموزشی دانشگاه (سازمان مرکزی) می توان حداکثر مدت مجاز تحصیل دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته را یک نیمسال و دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته را دو نیمسال افزایش داد.

فصل ششم: حضور و غیاب دانشجو

ماده 22. حضور دانشجو در تمامی برنامه های درسی اعم از نظری، عملی، نظری - عملی و کارآموزی و کارورزی و دیگر فعالیت های آموزشی الزامی است.

ماده 23. غیبت غیرموجه دانشجو در بیش از ساعات هریک از دروس نظری، عملی یا نظری - عملی، کارورزی و کارآموزی در طول نیمسال، موجب گرفتن نمره صفر از آن درس خواهد بود و نمره مزبور تحت هیچ شرایطی از کارنامه حذف نخواهد شد.

ماده 24. غیبت موجه دانشجو در بیش از ساعات هریک از دروس نظری، عملی یا نظری - عملی کارآموزی و کارورزی در طول نیمسال موجب حذف آن درس می شود. در این حال در ستون نمره، کلمه حذف درج می گردد. در این صورت استثنائاً رعایت حداقل 12 واحد در نیمسال لازم نیست؛ اما نیمسال مزبور به عنوان نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می گردد.

چنانچه میانگین نمرات امتحانی دانشجو در هر حال کمتر از 12 باشد، بر اساس ماده 37 این آیین نامه مشروط محسوب می شود.

تبصره 1. حذف درس بر اثر غیبت موجه، موجب بازپرداخت شهریه پرداختی دانشجو اعم از ثابت و متغیر نخواهد بود.

تبصره 2. در مورد دروسی که شامل دو قسمت نظری و عملی باشد، در صورتی که غیبت دانشجو از ساعات مربوط به هریک از دو قسمت تجاوز کند، دانشجو برای تمام آن درس غایب محسوب می‌شود.

ماده 25. غیبت تا حد مجاز (اعم از موجه و غیرموجه) دانشجو را از انجام تکالیف درسی، آزمایشگاهی و عملیات مربوط معاف نمی‌کند.

ماده 26. میزان غیبت‌ها بر اساس گزارش‌های حضور و غیاب هفتگی استادان به اداره آموزش محاسبه می‌شود.

ماده 27. غیبت موجه در جلسه امتحان هر درس، موجب حذف آن درس می‌شود و غیبت غیرموجه به منزله نمره صفر در امتحان آن درس خواهد بود.

تبصره: در موارد زیر، غیبت دانشجو از کلاس درس، آزمایشگاه و... و جلسه امتحان به تشخیص گروه آموزشی مربوط و در غیاب گروه به تشخیص شورای آموزشی واحد دانشگاهی موجه محسوب می‌شود:

الف) بیماری شدید با تأیید پزشک معتمد واحد دانشگاهی.

ب) وضع حمل با ارایه گواهی و تأیید پزشک معتمد واحد دانشگاهی.

ج) فوت پدر، مادر، برادر، خواهر، همسر و فرزند.

د) شرکت در مسابقات علمی، ورزشی و هنری در سطوح ملی و بین‌المللی.

فصل هفتم: حذف و اضافه درس

ماده 28. دانشجو می‌تواند پس از آغاز هر نیمسال تحصیلی در مهلتی که در تقویم دانشگاهی تعیین شده است، حداکثر دو درس از دروس انتخابی خود را در صورت موافقت گروه آموزشی مربوط حذف کند و یا برای درس یا دروس دیگری علاوه بر آنچه قبلاً انتخاب کرده است با رعایت سقف مقرر ثبت‌نام نماید.

ماده 29. دانشجو می‌تواند تا پنج هفته قبل از پایان نیمسال تحصیلی فقط یکی از درس‌های نظری خود را با رعایت ماده 23 حذف کند، مشروط به اینکه واحدهای درسی باقی مانده وی از 12 واحد کمتر نشود.

تبصره: عدم حضور دانشجو در جلسه امتحان درسی که بر اساس این ماده حذف کرده، غیبت موجه منظور می‌گردد و در شمول ماده 24 خواهد بود.

ماده 30: حذف کلیه واحدهای انتخابی در یک نیمسال تنها در صورتی مجاز است که دانشجو بنا به تشخیص شورای آموزشی واحد دانشگاهی ذیربط قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد و غیبت دانشجو در هیچ یک از دروس از مجموع ساعات آن درس تجاوز نکند. در این حال، نیمسال مزبور به عنوان مرخصی تحصیلی محسوب می‌گردد.

فصل هشتم: ارزشیابی تحصیلی دانشجو

ماده 31. ارزشیابی تحصیلی دانشجو در هر درس توسط استاد آن درس بر اساس میزان حضور و فعالیت دانشجو در کلاس، انجام تکالیف درسی، نتیجه امتحان بین نیمسال و همچنین پایان نیمسال صورت می‌گیرد.

ماده 32. معیار ارزشیابی نمره است و نتیجه ارزشیابی دانشجو در فاصله صفر تا بیست قرار می‌گیرد.

ماده 33. حداقل نمره قبولی در هر درس 10 می‌باشد. دانشجویی که در هر یک از دروس الزامی مردود شود ملزم به تکرار آن درس است.

تبصره: برای درس یا دروسی که شامل دو قسمت نظری و عملی است و دارای یک کد در سر فصل می‌باشد، ارزشیابی هر قسمت به صورت مستقل صورت می‌گیرد، ولی میانگین آنها ملاک ارزشیابی است، مشروط بر اینکه دانشجو در امتحان هر دو قسمت درس شرکت کرده باشد. در صورتی که در یک قسمت درس نمره، کمتر از 10 احراز شده باشد اما میانگین آنها 10 یا بالاتر باشد، نیاز به تکرار درس نخواهد بود. اما چنانچه میانگین آنها کمتر از 10 باشد، دانشجو باید هر دو قسمت درس را مجدداً بگذراند.

ماده 34. نتایج امتحانات هر درس باید حداکثر تا 10 روز پس از تاریخ امتحان آن درس اعلام گردد.

تبصره 1. پس از اعلام نتایج، دانشجو می‌تواند حداکثر تا یک هفته درخواست تجدیدنظر در نمره امتحانات خود را به گروه آموزشی مربوط تسلیم کند.

تبصره 2. نمره امتحانی پس از اعلام نهایی به اداره آموزش واحد دانشگاهی مطلقاً قابل تغییر نیست.

تبصره 3. نتایج کلی امتحانات هر نیمسال باید حداکثر یک هفته قبل از نام‌نویسی نیمسال بعد اعلام شده باشد.

ماده 35. در مواردی مانند پروژه، تمرین دبیری، کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرایی و دروسی که بر اساس برنامه آموزشی مصوب توأم با پروژه ارائه می‌شود، در صورتی که به تشخیص استاد و تأیید گروه آموزشی مربوط تکمیل آنها در طول یک نیمسال میسر نباشد، نمره درس ناتمام تلقی می‌گردد. نمره ناتمام بایستی تا پایان نیمسال بعد به نمره قطعی تبدیل گردد.

تبصره: نمره قطعی به جای نمره ناتمام در کارنامه دانشجو وارد می‌شود و محاسبه میانگین نمرات دانشجو در آن نیمسال موقوف به قطعی شدن نمره ناتمام است. در این حال، تعداد واحد انتخابی دانشجو برای نیمسال بعد بر اساس میانگین نمرات قطعی و جمع واحدهای دروس مربوط بدون منظور کردن نمره ناتمام تعیین می‌شود.

ماده 36. در پایان هر نیمسال، میانگین نمرات دانشجو در آن نیمسال و میانگین کل نمرات او تا پایان همان نیمسال و همچنین در پایان دوره تحصیلی میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه می‌شود. برای محاسبه میانگین، تعداد واحدهای هر درس در نمره آن درس ضرب می‌شود و مجموع حاصل ضرب‌ها، بر تعداد کل واحدهایی که دانشجو برای آنها نمره قبولی یا ردی دریافت داشته است تقسیم می‌شود.

ماده 37. میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال نباید کمتر از 12 باشد، در غیر این صورت نام‌نویسی دانشجو در نیمسال بعد به صورت مشروط خواهد بود.

تبصره 1. نیمسالی که در آن، دانشجو به هر دلیل تعداد واحد درسی کمتر از حد تصاب مقرر در ماده 19 انتخاب کرده باشد به عنوان یک نیمسال تلقی می‌گردد.

تبصره 2. دوره تابستانی از شمول تبصره یک مستثنی است.

تبصره 3. اداره آموزش هر واحد دانشگاهی باید قبل از شروع ثبت نام هر نیمسال، مراتب مشروط شدن دانشجو را به او و گروه آموزشی مربوط اعلام نماید.

تبصره 4. دانشجویی که به صورت مشروط، نام نویسی می کند، جز در آخرین نیمسال تحصیلی، حق انتخاب بیش از 14 واحد درسی را در آن نیمسال ندارد.

ماده 38. دانشجویان با ورودی سال تحصیلی 76 - 77 و بعد به دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته که در دو نیمسال اعم از متوالی یا متناوب و دانشجویان

دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته که در سه نیمسال متوالی یا چهار نیمسال متناوب مشروط شوند (میانگین نمرات نیمسال آنان کمتر از 12 باشد) در هر مرحله ای از تحصیل که باشند از برنامه تحصیل محروم می گردند.

تبصره 1. دانشجویان ورودی قبل از سال تحصیلی 76 - 77 دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته که در دو نیمسال اعم از متوالی یا متناوب و دانشجویان

دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته، که در سه نیمسال متوالی یا چهار نیمسال متناوب میانگین نمرات نیمسال آنان کمتر از 12 و میانگین کل نمرات آنان تا پایان آن نیمسال کمتر از 10 باشد در هر مرحله ای از تحصیل که باشند، اخراج می گردند؛ اما اگر میانگین کل آنان حداقل 10 باشد، تا زمانی که میانگین هیچ یک از نیمسال های بعدی شان کمتر از 10 نشود، می توانند به تحصیلات خود ادامه دهند.

تبصره 2. دانشجوی دوره کارشناسی ارشد پیوسته در طول تحصیل تا سقف واحدهای دوره کارشناسی تابع مقررات این آیین نامه است و در درس کارشناسی

ارشد تابع آیین نامه کارشناسی ارشد ناپیوسته خواهد بود.

تبصره 3. دانشجویان دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته در صورت تمایل برای بالا بردن میانگین کل نمرات خود می توانند در یک نیمسال حداکثر تا 14

واحد از درس هایی را که با نمره کمتر از 12 قبول شده اند و دانشجویان دوره کارشناسی حداکثر در دو نیمسال تا سقف 20 واحد درسی تکرار کنند، مشروط بر

اینکه مدت تحصیل آنان با احتساب این مدت از حدتصاب مقرر تجاوز نکند.

فصل نهم: مرخصی تحصیلی

ماده 39. دانشجو می‌تواند در هریک از دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، حداکثر دو نیمسال و در دوره‌های کارشناسی پیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته، چهار نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره 1. استفاده از مرخصی تحصیلی در چند نیمسال متوالی بلامانع است. با این همه دانشجو موظف است برای هر نیمسال درخواست خود را مطابق ماده 40 این آیین‌نامه به واحد دانشگاهی ذیربط تسلیم نموده و موافقت لازم را برای مرخصی تحصیلی در همان نیمسال کسب کند.

تبصره 2. مدت مرخصی تحصیلی جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو در هر دوره محسوب می‌شود.

ماده 40. تقاضای مرخصی تحصیلی باید به صورت کتبی، حداقل دو هفته قبل از شروع نام‌نویسی توسط دانشجو، به اداره آموزش واحد دانشگاهی ذیربط تسلیم گردد. اداره آموزش موظف است پس از بررسی وضعیت تحصیلی دانشجو، قبل از اتمام مهلت نام‌نویسی، موافقت یا عدم موافقت با درخواست دانشجو را کتباً به وی ابلاغ کند.

تبصره: آموزش واحد، زمانی با درخواست مرخصی موافقت می‌نماید که دانشجو از نظر گذراندن بقیه دروس دوره، دچار مشکل نگردد و نهایتاً از افزایش سقف سنوات استفاده نکند، مگر در موارد ذکر شده در تبصره ماده 27 و بندهای ذیل آن.

فصل دهم: انصراف از تحصیل

ماده 41. دانشجو در صورت تمایل، می‌تواند درخواست انصراف از تحصیل کند. دانشجوی منصرف از تحصیل، بایستی هزینه انصراف را برابر آخرین دستورالعمل مربوط بپردازد. دانشجوی انصرافی می‌تواند به فاصله یک‌ماه از تاریخ درخواست، انصراف خود را پس بگیرد.

تبصره: پس از صدور حکم انصراف، تقاضای بازگشت به تحصیل دانشجو پذیرفته نیست و رابطه چنین دانشجویی با دانشگاه قطع می‌گردد. در صورت مشمول بودن دانشجو، واحد دانشگاهی مکلف است مراتب را پس از یک‌ماه به اداره وظیفه عمومی اطلاع دهد.

ماده 42. ترک تحصیل بدون کسب اجازه، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود و دانشجوی منصرف حق ادامه تحصیل را نخواهد داشت.

تبصره: در موارد استثنایی که ترک تحصیل دانشجو موجه باشد، باید حداقل یک‌ماه قبل از پایان همان نیمسال دلایل آن به دانشگاه ارائه شود. در صورت تأیید موجه بودن ترک تحصیل توسط دانشگاه، آن نیمسال جزو مرخصی تحصیلی دانشجو محسوب می‌شود.

فصل یازدهم: انتقال

ماده 43. انتقال دانشجو به معنی تغییر محل تحصیل دانشجو از یک مؤسسه آموزش عالی یا واحد دانشگاهی به یکی از واحدهای دانشگاهی دیگر در همان رشته و همان مقطع است.

ماده 44. انتقال دانشجو در دانشگاه آزاد اسلامی به دو صورت زیر انجام می‌شود:

الف) انتقال از یک واحد دانشگاهی به واحد دانشگاهی دیگر.

ب) انتقال از مؤسسات آموزش عالی به واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی.

تبصره: منظور از مؤسسات آموزش عالی، کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی تابع وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی و سایر مراکز آموزش عالی مورد تأیید وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

ماده 45. انتقال دانشجو از یک واحد دانشگاهی به واحد دانشگاهی دیگر با توافق واحدهای مبدأ و مقصد و موافقت سازمان مرکزی دانشگاه منوط به داشتن کلیه شرایط زیر است:

1-45. ادامه تحصیل متقاضی در واحد مبدأ از نظر مقررات آموزش بلامانع باشد.

2-45. متقاضی حداقل 12 واحد درسی را در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و 24 واحد را در دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته با موفقیت گذرانده باشد.

3-45. متقاضی حداقل به میزان 30 درصد کل واحدهای دوره، واحد درسی باقی‌مانده داشته باشد.

4-45. میانگین کل نمرات واحدهای گذرانده متقاضی حداقل 12 باشد.

5-45. نمره آزمون ورودی متقاضی از نمره آزمون آخرین فرد پذیرفته شده همان سال ورود فرد در رشته مربوط در واحد دانشگاهی مقصد کمتر نباشد.

6-45. تقاضای انتقال دائم و موقت، فقط از پانزدهم اردیبهشت‌ماه تا پایان تیرماه هر سال تحصیلی از سوی سازمان مرکزی پذیرفته می‌شود.

تبصره 1. انتقال دانشجو هنگامی صورت قطعی می‌یابد که دانشجو پس از موافقت سازمان مرکزی دانشگاه با واحد دانشگاهی مبدأ تسویه حساب قطعی کرده باشد. در مواردی که دانشجو بنا به ضرورت از طرف واحد دانشگاهی مبدأ به واحد دیگر منتقل می‌گردد، از پرداخت هزینه انتقال معاف است، اما در صورتی که این قبیل دانشجویان متقاضی انتقال به واحد دیگری غیر از واحد تعیین شده توسط سازمان مرکزی باشند، مشمول پرداخت هزینه انتقال خواهند بود.

تذکر 1. برای محاسبه هزینه انتقال 20 واحد درسی یک نیمسال محسوب می‌شود، لذا تعداد نیمسال‌های مورد محاسبه از تقسیم تعداد واحدهای درسی باقی‌مانده بر 20 به دست می‌آید.

تذکر 2. واحدهای درسی باقی‌مانده، چنانچه 10 واحد درسی یا بیشتر باشد، یک نیمسال محسوب می‌شود.

تبصره 2. انتقال دانشجویانی که به دستگاه‌های اجرایی خاص تعهد دارند، با رعایت شرایط این ماده و اعلام موافقت دستگاه اجرایی ذیربط امکان‌پذیر است.

تبصره 3. انتقال دانشجویان از واحدهای دانشگاهی مستقر در شهر تهران، کرج، شهرری، رودهن، ورامین به هریک از واحدهای دانشگاهی واقع در دیگر شهرستانها از رعایت مفاد بند 5-45 مستثنی است.

تبصره 4. انتقال از واحدهای دانشگاهی شهرستانها به واحدهای دانشگاهی مستقر در استان تهران و همچنین از واحدهای دانشگاهی کرج، شهرری، رودهن، ورامین به واحدهای مستقر در شهر تهران حتی به صورت انتقال موقت مجاز نیست، مگر اینکه دانشجو پس از پذیرفته شدن در آزمون ورودی، واجد یکی از شرایط ذیل باشد:

الف) معلول یا مبتلا به بیماری صعب‌العلاج شده باشد، به نحوی که نتواند مستقلاً زندگی خود را اداره نماید و اقامت وی در حوزه جغرافیایی واحد دانشگاهی مقصد اجتناب‌ناپذیر باشد.

ب) دانشجوی دختری که ازدواج کند و همسر وی در حوزه جغرافیایی واحد دانشگاهی مقصد ساکن و شاغل باشد.

ج) فرزندان اعضای هیأت علمی تمام وقت دانشگاه‌ها اعم از دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه و مؤسسات آموزش عالی (قابل ذکر است که اعضای هیأت علمی سایر مؤسسات آموزش عالی با مرتبه استادیاری به بالا مورد نظر می‌باشد).

تبصره 5. انتقال دانشجویان رشته‌های علوم پزشکی، مطلقاً ممنوع است به استثنای بند ب تبصره 4 ماده 45.

تبصره 6. در بررسی تقاضای انتقال در صورت کثرت تقاضا و محدودیت پذیرش واحدهای دانشگاهی، اولویت‌هایی به شرح زیر منظور خواهد شد:

الف) تقدم خواهران نسبت به برادران.

ب) گذراندن واحدهای درسی بیشتر.

ج) داشتن میانگین بالاتر.

ماده 46. انتقال دانشجویان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور به دانشگاه آزاد اسلامی با رعایت شرایط مندرج در بندهای 1، 2، 3 و 4 ماده 45 این آیین‌نامه امکان‌پذیر است.

تبصره 1. دانشجویان انصرافی سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی متقاضی ادامه تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی، در صورتی که ادامه تحصیل آنان از نظر خدمت و وظیفه عمومی و سایر مقررات مورد عمل دانشگاه بلامانع باشد، می‌توانند در هریک از واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی ادامه تحصیل دهند، در این حال برگ انصراف دائم از تحصیل این قبیل دانشجویان به منزله موافقت مؤسسه مبدأ محسوب می‌گردد.

تبصره 2. چنانچه پذیرش دانشجو در واحد دانشگاهی مورد تقاضا به هر دلیل ممکن نباشد، سازمان مرکزی با توجه به امکانات، واحد مقصد را تعیین می‌کند.

ماده 47. مراحل اجرایی مربوط به انتقال دانشجو، اعم از انتقال از یک واحد دانشگاهی به واحد دیگر یا از یک مؤسسه آموزش عالی به دانشگاه آزاد اسلامی به شرح زیر می‌باشد:

1- 47. دانشجو باید درخواست انتقال خود را کتباً حداقل سه ماه قبل از شروع سال تحصیلی به واحد دانشگاهی مبدأ تسلیم کند.

2-47. واحد مبدأ در صورت موافقت با انتقال، حداکثر ظرف یک هفته از تاریخ وصول تقاضا، موافقت خود را همراه تقاضا و ریز نمرات دانشجوی به واحد مقصد ارسال می‌دارد و واحد مقصد مکلف است حداکثر ظرف یک هفته از تاریخ دریافت مدارک، نظر خود را همراه با کلیه مدارک به سازمان مرکزی دانشگاه ارسال نماید. سازمان مرکزی تصمیم نهایی را به واحدهای مبدأ و مقصد اعلام می‌کند.

تبصره 1. دانشجویان سایر مؤسسات آموزش عالی باید تقاضای انتقال، موافقت مؤسسه مبدأ یا برگ انصراف، ریز نمرات و سایر مدارک مورد نیاز را در مهلت اعلام شده فوق به سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی تسلیم نمایند.

تبصره 2. در صورت موافقت سازمان مرکزی دانشگاه با انتقال، اعلام نظر نهایی منوط به پرداخت هزینه مربوط توسط متقاضی و ارایه رسید بانکی از طریق واحد ذیربط به دفتر امور دانشجویی دانشگاه می‌باشد.

تبصره 3. دفتر امور دانشجویی پس از بررسی مدارک، حداکثر یک هفته قبل از اتمام مهلت نام‌نویسی نیمسال مربوط نتیجه را به واحد دانشگاهی ذیربط اعلام می‌کند.

ماده 48. دانشجویانی که از یک واحد دانشگاهی به واحد دیگری در همان رشته و مقطع تحصیلی قبلی (بدون تغییر رشته و تغییر گرایش و بدون شرکت در آزمون ورودی و با مجوز سازمان مرکزی) منتقل می‌گردند، تمام نمرات درسی آنان اعم از قبولی یا ردی و سوابق آموزشی آنان از لحاظ مشروطی و موارد دیگر، عیناً در سوابق آنها در واحد مقصد ضبط و در کارنامه وی ثبت می‌گردد. در این حال کلیه واحدهای درسی گذرانده شده قبلی با نمره ده و بالاتر، در واحد مقصد پذیرفته می‌شود. این قبیل دانشجویان مشمول پرداخت هزینه انتقال برابر آخرین تعرفه دانشگاه خواهند بود.

تبصره: واحدهای درسی گذرانده شده دانشجویان انتقالی موضوع ماده 48 که توأم با تغییر رشته یا تغییر گرایش باشند و نیز دانشجویانی که از طریق شرکت در آزمون مجدد، پذیرفته می‌شوند با رعایت مفاد ماده 67 این آیین‌نامه توسط گروه آموزشی ذیربط و متشکل از حداقل سه عضو هیأت علمی آن رشته در واحد دانشگاهی مقصد معادل‌سازی می‌گردد. از این قبیل دانشجویان هزینه انصراف برابر آخرین تعرفه دانشگاه دریافت خواهد شد.

ماده 49. مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی انتقالی در هر حال توسط واحد دانشگاهی مقصد صادر می‌شود.

ماده 50. انتقال دانشجو در طول مدت تحصیل فقط برای یکبار مجاز است.

ماده 51. در صورتی که انتقال توأم با تغییر رشته یا تغییر گرایش باشد، رعایت مقررات مندرج در فصول انتقال و تغییر رشته الزامی است.

فصل دوازدهم: دانشجوی میهمان

ماده 52. دانشجو می‌تواند برخی از دروس خود را در یکی از واحدهای دانشگاهی با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مورد تأیید وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان میهمان بگذراند. تحصیل به صورت میهمان مشروط بر اینکه دانشجو در واحد مبدأ حداقل 12 واحد درسی را با موفقیت گذرانده باشد با توافق واحدهای دانشگاهی مبدأ و مقصد و موافقت سازمان مرکزی دانشگاه امکان‌پذیر است.

ماده 53. تحصیل دانشجو به صورت میهمان در نیمسال اول تحصیل مجاز نیست.

ماده 54. دانشجوی مجاز است در طول مدت تحصیل حسب مورد، یک نیمسال در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، دو نیمسال در دوره کارشناسی

پیوسته و سه نیمسال در کارشناسی ارشد پیوسته به صورت میهمان تحصیل نماید.

ماده 55. در مواردی که واحد دانشگاهی مبدأ نتواند بعضی از دروس اجباری دوره را در یک نیمسال معین عرضه نماید، دانشجو می‌تواند با صلاحدید واحد

دانشگاهی مبدأ و موافقت واحد دانشگاهی مقصد فقط برای یکبار در طول دوره تحصیل، کمتر از حداقل واحدهای درسی مجاز تعیین شده در یک نیمسال را در

واحد یا واحدهای دیگر دانشگاهی بگذراند. در این حال دانشجو موظف به پرداخت شهریه ثابت به واحد مبدأ و شهریه متغیر آن دروس را به واحد مقصد خواهد

بود.

ماده 56. انتخاب واحدهای درسی دانشجوی میهمان بایستی با نظر گروه آموزشی مربوط در واحد دانشگاهی مبدأ انجام شود.

تبصره: دانشجوی میهمان علاوه بر پرداخت شهریه ثابت و متغیر هر نیمسال به واحد دانشگاهی مقصد، بایستی شهریه ثابت آن نیمسال را به واحد مبدأ و هزینه

انتقال موقت را برابر آخرین دستورالعمل مربوط از طریق واحد مبدأ به سازمان مرکزی دانشگاه بپردازد.

ماده 57. واحدهای گذرانده شده دانشجوی میهمان در واحدهای دانشگاهی مقصد، عیناً در کارنامه دانشجو ثبت می‌شود و نمرات آنها در محاسبه میانگین

نیمسال و میانگین کل نمرات وی منظور می‌گردد.

تبصره: واحد مبدأ، الزاماً نمرات دروس گذرانده شده دانشجوی میهمان مرا از واحد مقصد استعلام و پس از اطمینان از صحت آن در سوابق تحصیلی دانشجو

منظور می‌نماید.

ماده 58. در هر صورت مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی میهمان توسط واحد دانشگاهی مبدأ صادر خواهد شد.

فصل سیزدهم: تغییر رشته

- ماده 59.** دانشجو در طول دوران تحصیل در صورت داشتن کلیه شرایط زیر با موافقت واحد دانشگاهی مربوط و تصویب سازمان مرکزی می‌تواند به رشته دیگری در همان گروه آزمایشی (منظور آزمون ورودی) تغییر رشته دهد.
- 59-1.** ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.
- 59-2.** متقاضی حداقل 12 واحد در دوره کاردانی و 24 واحد در دوره کارشناسی را گذرانده باشد.
- 59-3.** میانگین کل واحدهای گذرانده متقاضی کمتر از 12 نباشد.
- 59-4.** نمره آزمون ورودی متقاضی از نمره آزمون آخرین فرد پذیرفته شده در رشته مورد تقاضا در همان سال ورود فرد به دانشگاه کمتر نباشد.
- 59-5.** با توجه به حداکثر مدت مجاز تحصیل متقاضی امکان گذراندن واحدهای درسی رشته جدید را داشته باشد.
- تبصره 1.** تغییر رشته دانشجویانی که به دستگاه‌های اجرایی خاص تعهد دارند، با رعایت کلیه شرایط این ماده و اعلام موافقت دستگاه اجرایی ذیربط امکان‌پذیر است.
- تبصره 2.** تغییر رشته دانشجویان دوره کارشناسی ناپیوسته مجاز نیست.
- تبصره 3.** تغییر رشته به رشته‌هایی که در ضوابط گزینش آنها محدودیت ورودی پیش‌بینی شده، موقوف به احراز شرایط مربوط است.
- ماده 60.** دانشجو در هریک از مقاطع تحصیلی تنها یکبار می‌تواند تغییر رشته دهد.
- ماده 61.** در صورت موافقت با تقاضای تغییر رشته، دانشجو موظف است در اول نیمسال، در رشته جدید نام‌نویسی کند.
- تبصره:** عدم نام‌نویسی دانشجو در رشته جدید به منزله انصراف از تغییر رشته تلقی می‌گردد و دانشجو در طول دوران تحصیل حق تغییر رشته مجدد نخواهد داشت.
- ماده 62.** چنانچه تغییر رشته دانشجو، انتقال وی را از یک واحد دانشگاهی به واحد دانشگاهی دیگر ایجاد کند، متقاضی علاوه بر دارا بودن شرایط تغییر رشته، باید واجد شرایط انتقال نیز باشد.
- ماده 63.** واحدهای درسی گذرانده شده دانشجو، توسط گروه آموزشی رشته مورد تقاضا، بررسی و برابر ضوابط (ماده 67 این آیین‌نامه) معادل‌سازی می‌گردد.
- تبصره 1.** چنانچه تعداد واحدهای درسی یا دروس پذیرفته شده از دانشجو، بیش از تعداد واحدهای درسی همان درس یا دروس در رشته جدید باشد، تعداد واحدهای آن درس یا دروس در رشته جدید محاسبه خواهد شد.
- تبصره 2.** دروس پذیرفته شده، در کارنامه دانشجو ثبت و نمرات آنها در محاسبه میانگین کل نمرات در پایان تحصیل منظور می‌گردد.
- تبصره 3.** در صورتی که تعداد واحدهای پذیرفته نشده دانشجو در حدی باشد که امکان گذراندن واحدهای مورد نیاز رشته جدید را در طول مدت مجاز تحصیل از دانشجو سلب کند، تغییر رشته عملی نخواهد شد.

ماده 64. چنانچه دانشجو در دوران تحصیل دچار بیماری یا سانحه‌ای گردد که توانایی ادامه تحصیل در آن رشته و یا بهره‌گیری از کارایی حاصل از آن را طبق نظر کمیسیون پزشکی دانشگاه، از دست بدهد، می‌توان بر اساس مفاد این فصل به رشته دیگری که متناسب با نزدیک‌ترین رشته از لحاظ نمره آزمون در همان گروه آزمایشی باشد، تغییر رشته دهد. در این حال دانشجو از رعایت مقررات ماده 59 (به استثناء بند 1) و ماده 62 این آیین‌نامه معاف می‌باشد.

تبصره: در مواردی که نقص عضو یا بیماری دانشجو به گونه‌ای باشد که وی در هیچ یک از رشته‌های گروه آزمایشی مربوط نتواند ادامه تحصیل دهد، شورای آموزشی واحد دانشگاهی مربوط، پس از بررسی کامل تقاضای دانشجو، پیشنهاد خود را در مورد تغییر رشته دانشجو به گروه آزمایشی دیگر به همراه مدرک مورد استناد جهت طرح در شورای آموزشی دانشگاه، به سازمان مرکزی ارسال می‌کند، تصمیم شورای آموزشی دانشگاه لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده 65. متقاضی تغییر رشته باید درخواست خود را به انضمام مدارک لازم حداقل 6 هفته پیش از شروع نیمسال تحصیلی به آموزش واحد دانشگاهی مربوط تسلیم نماید.

ماده 66. آموزش واحد دانشگاهی حداکثر ظرف مدت یک هفته از تاریخ دریافت تقاضا، درخواست متقاضی را مورد بررسی قرار داده و پرونده تکمیل شده دانشجو را به همراه ریز نمرات، بر حسب مورد به گروه آموزشی مورد تقاضا یا شورای آموزشی واحد دانشگاهی ارسال می‌کند. گروه یا شورای آموزشی واحد دانشگاهی موظف است حداکثر دو هفته از تاریخ دریافت مدارک، نتیجه را به آموزش واحد دانشگاهی اعلام کند. در صورت موافقت با تغییر رشته، واحد دانشگاهی مراتب را به همراه کلیه مدارک، جهت تصویب نهایی به سازمان مرکزی ارسال می‌کند. سازمان مرکزی موظف است حداکثر یک هفته قبل از شروع نام‌نویسی، نتیجه را به واحد دانشگاهی اعلام دارد.

(یادآوری: فصل سیزدهم در حال حاضر در دانشگاه اجرا نمی‌شود).

فصل چهاردهم: معادلسازی واحدهای درسی گذرانده شده پذیرفته شدگان آزمون ورودی

ماده 67. معادلسازی واحدهای درسی گذرانده شده، پذیرفته شدگانی که قبلاً دروسی را در یکی از واحدهای دانشگاهی و سایر مؤسسات آموزش عالی معتبر داخل و خارج از کشور گذرانده‌اند، مشروط به شرایط زیر است:

67-1. دانشجو با توجه به سوابق تحصیلی خود، مجاز به تحصیل در رشته جدید باشد.

67-2. دانشجو از طریق آزمون سراسری وارد دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی مربوط شده باشد.

67-3. نمرات دروس گذرانده شده دانشجو در مقاطع تحصیلی یکسان حداقل 12 و از مقاطع تحصیلی پایین‌تر به بالاتر 14 باشد.

67-4. دروس گذرانده شده قبلی از نظر تعداد واحد درسی کمتر از تعداد واحد درسی دوره جدید نباشد.

67-5. بیش از 5 سال از پایان آخرین نیمسال تحصیلی وی تا زمان پذیرش در مؤسسه آموزش عالی جدید نگذشته باشد. در غیر این صورت دروس عمومی با حداقل نمره 14 و سایر دروس با حداقل نمره 16 گذرانده شده باشد.

67-6. محتوای آموزشی دروس گذرانده شده، حداقل 80 درصد با محتوای دروس مشابه در رشته جدید مطابقت داشته باشد.

تبصره 1. حداکثر تعداد واحدهای قابل پذیرش معادل واحدهای درسی دوره جدید خواهد بود.

تبصره 2. معادلسازی دروس، توسط گروه آموزشی ذیربط در واحدهای دانشگاهی پذیرنده دانشجو با رعایت موارد فوق انجام می‌شود.

تبصره 3. نمرات دروس پذیرفته شده، عیناً در کارنامه دانشجو ثبت می‌شود و در تعیین میانگین نیمسال محاسبه نمی‌گردد، ولی در محاسبه میانگین کل نمرات در پایان دوره منظور خواهد شد.

تبصره 4. به ازای هر 20 واحد درسی معادلسازی و پذیرفته شده، یک نیمسال و کسری از واحدهای باقی مانده که از 12 واحد کمتر نباشد نیز یک نیمسال از مدت مجاز تحصیل کسر می‌گردد.

تبصره 5. هزینه معادلسازی هر واحد درسی برابر شهریه متغیر درس مربوط، مطابق با آخرین دستورالعمل شهریه می‌باشد.

فصل پانزدهم: فراغت از تحصیل

ماده 68. دانشجویی که یکی از دوره‌های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته را با توجه به مجموعه شرایط زیر گذرانده باشد، فارغ‌التحصیل شناخته شده و می‌تواند مدرک خود را دریافت نماید.

68-1. از طریق شرکت و قبولی در آزمون سراسری دانشگاه آزاد اسلامی و یا بر اساس آیین‌نامه انتقال، به دوره راه یافته باشد.

68-2. کلیه واحدهای درسی رشته مربوطه یا برابر سرفصل مصوب و طبق برنامه معمول دانشگاه آزاد اسلامی با موفقیت گذرانده باشد.

68-3. میانگین کل نمرات دانشجو در پایان دوره تحصیل حداقل 12 باشد.

ماده 69. تاریخ فراغت از تحصیل دانشجو حداکثر تا 15 روز پس از آخرین امتحان در آخرین نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی خواهد بود.

تبصره: در مواردی که انجام کارآموزی و یا دفاع از پایان‌نامه موخر در تاریخ آخرین امتحان باشد، تاریخ اخیر ملاک فراغت از تحصیل دانشجو خواهد بود.

ماده 70. واحدهای دانشگاهی موظفند، حداکثر طی 6 هفته، از تاریخ فراغت از تحصیل دانشجو نسبت به صدور گواهی‌نامه موقت اقدام کرده، کلیه سوابق تحصیلی و کارنامه‌های نیمساله تحصیلی آنان را طبق فرم‌های مربوطه به سازمان مرکزی ارسال دارند.

ماده 71. اعطای مدرک تحصیلی، بر اساس سوابق و مدارک مربوط از طریق سازمان مرکزی دانشگاه به ترتیب زیر صورت خواهد گرفت:

71-1. تأیید گواهی‌نامه موقت فراغت از تحصیل، پس از بررسی سوابق تحصیلی دانشجویان، بر اساس برنامه و مقررات آموزشی مصوب دانشگاه.

71-2. صدور دانشنامه فارغ‌التحصیلان پس از طی مراحل مربوط، حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ تأیید گواهی‌نامه موقت صورت می‌گیرد.

تبصره 1. ارزشیابی سوابق تحصیلی دانشجویانی که ادامه تحصیل آنها بر اساس مقررات این آیین‌نامه امکان‌پذیر نباشد، و یا به دلیل آموزشی امکان فراغت از تحصیل در مقطع مربوط را نداشته باشند، و یا به طور کلی مایل به ادامه تحصیل نباشند، بر حسب مورد به ترتیب زیر انجام خواهد شد:

الف) آن گروه از مقتضیاتی که حداقل 140 واحد درسی را در مقطع کارشناسی ارشد پیوسته با نمره قبولی گذرانده‌اند، مشروط بر آنکه در طول دوران تحصیل در شمول تبصره 1 ماده 38 این آیین‌نامه قرار نگرفته باشند، مدرک کارشناسی در رشته، در غیر این صورت بر اساس مصوبه سیصد و هشتمین جلسه، مورخ 74/9/12 شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت فرهنگ و آموزش عالی مدرک کارشناسی صادر خواهد شد.

ب) به آن دسته از متقاضیانی که حداقل 85 واحد درسی را در یکی از مقاطع کارشناسی ارشد پیوسته و کارشناسی گذرانده‌اند، مدرک کاردانی در رشته مربوط اعطاء خواهد شد.

ج) با آن دسته از متقاضیانی که حداقل 70 واحد درسی را در یکی از مقاطع کارشناسی ارشد پیوسته و کارشناسی پیوسته گذرانده‌اند، مدرک کاردانی عمومی اعطاء خواهد شد.

تبصره 2. صدور مدرک به دانشجویان مشمول تبصره 1، صرفاً بر اساس درخواست کتبی متقاضی انجام می‌شود. سازمان مرکزی دانشگاه ظرف یک ماه از تاریخ دریافت تقاضا نسبت به تأیید مدرک صادره از طرف واحد دانشگاهی اقدام خواهد کرد.

تبصره 3. دانشجویان ورودی سال تحصیلی 77-76 به بعد که به لحاظ مشروط شدن بیش از حدنصاب، از ادامه تحصیل در دوره کارشناسی محروم می‌شود در صورتی که واحدهای درسی مقطع تحصیلی پایین تر رشته مربوط را تا سقف مجاز، با موفقیت گذرانده باشد، و میانگین کل نمرات آنها در این واحدها کمتر از 12 نباشد، می‌توانند با رعایت سایر مقررات مربوط، مدرک مرسوم مقطع تحصیلی پایین تر را در آن رشته تحصیلی دریافت نمایند. در صورتی که رشته تحصیلی دانشجو در مقطع تحصیلی پایین تر وجود نداشته باشد، می‌توانند با نظر گروه آموزشی مربوط به یکی از رشته‌های نزدیک به رشته تحصیلی خود، در مقطع تحصیلی پایین تر با موافقت سازمان مرکزی دانشگاه تغییر رشته دهد و پس از تطبیق واحدها با رشته جدید و با گذراندن واحدهای کمبود و رعایت دیگر مقررات در آن رشته، فارغ‌التحصیل شوند. بدیهی است تطبیق واحدها و تعیین دروس کمبود، بر عهده گروه آموزشی رشته جدید است.

بند الف) تبصره 3- در صورتی که مقطع تحصیلی دانشجو، کاردانی باشد از تحصیل محروم و اخراج می‌گردد.

بند ب) تبصره 3- متقاضیانی که در دوره کارشناسی یا کارشناسی ارشد پیوسته تحصیل نموده‌اند و نمی‌توانند در دوره‌های مزبور ادامه تحصیل دهند، و یا مایل به ادامه تحصیل نباشند، با رعایت تبصره 3 می‌توانند از مقطع کاردانی فارغ‌التحصیل گردند.

بند ج) تبصره 3- دانشجویان دوره کارشناسی ارشد پیوسته که بیش از 140 واحد درسی با حداقل میانگین نمرات 12 گذرانده باشند، در صورتی که به دلایلی از تحصیل منع شوند، و یا مایل به ادامه تحصیل نباشند، حسب مورد با درخواست خود، می‌توانند با مدرک کارشناسی، در رشته مربوط فارغ‌التحصیل گردند.

فصل شانزدهم: تقویم دانشگاهی

ماده 72. زمان بندی فعالیت های آموزشی سالانه دانشگاه آزاد اسلامی در کلیه واحدهای دانشگاهی به ترتیب زیر انجام می‌گردد:

72-1. نیمسال اول:

- نام‌نویسی در چهارمین هفته شهریورماه

- شروع درس از اول مهرماه

- نام‌نویسی با تأخیر در نخستین هفته مهرماه

- حذف و اضافه در هفته دوم مهرماه

- حذف اضطراری در هفته یازدهم

- پایان درس، آخرین روز هفته شانزدهم

- امتحانات طی حداکثر دو هفته پس از پایان درس

72-2. نیمسال دوم:

- نام‌نویسی در سومین هفته بهمن‌ماه

- آغاز درس از چهارمین هفته بهمن‌ماه

- نام‌نویسی با تأخیر در چهارمین هفته بهمن‌ماه

- حذف و اضافه در هفته اول اسفندماه

- حذف اضطراری در هفته آخر اردیبهشت‌ماه

- پایان درس، آخرین روز هفته آخر خردادماه

- امتحانات طی حداکثر دو هفته از پایان درس

تبصره: تعطیلات نوروزی جزو مدت آموزش نیمسال دوم محسوب نمی‌شود.

72-3. دوره تابستانی:

- نام‌نویسی طی دو روز در هفته سوم تیرماه

- آغاز درس از چهارمین هفته تیرماه

- پایان درس، آخرین روز هفته ششم دوره

- انجام امتحانات طی یک هفته پس از پایان درس

ماده 73. دانشجویانی که برابر تقویم دانشگاهی با تأخیر ثبت‌نام می‌کنند، عدم حضور آنان در کلاس‌های مربوط، غیبت محسوب می‌شود.

ماده 74. در دوره تابستانی ثبت‌نام با تأخیر مجاز نیست.

ماده 75. مهلت نام‌نویسی برای پذیرفته شدگان آزمون ورودی، همه سال به صورت جداگانه پس از انتشار اسامی پذیرفته شدگان اعلام خواهد شد.

تبصره: واحدهای دانشگاهی موظف هستند دانشجویان جدید را از طریق تشکیل جلسات توجیهی با کم‌وکیف آموزش دانشگاهی و

مقررات مربوط آشنا سازند

آیین‌نامه آموزشی نظام آموزش پاره‌وقت دانشگاه آزاد اسلامی

مقدمه

به منظور بسط و اشاعه دانش در بین اقشار مختلف اجتماع، متناسب با ذوق، سلیقه و امکانات آنها از یک طرف و پاسخگویی به نیازهای مبرم جامعه به منظور تأمین نیروی انسانی متخصص از طرف دیگر، دانشگاه آزاد اسلامی نظام آموزش پاره‌وقت را به موازات نظام آموزش تمام وقت برابر مقررات این آیین‌نامه به اجرا می‌گذارد.

نظام آموزش پاره‌وقت

ماده 1. در جهت پاسخگویی به نیاز آن عده از متقاضیانی که به هر دلیل نمی‌توانند در دوره تمام وقت دانشگاه آزاد اسلامی به ادامه تحصیل بپردازند، نظام آموزش پاره‌وقت در مقاطع کاردانی و کارشناسی پیوسته به اجرا گذارده می‌شود.

ماده 2. برقراری و اجرای نظام آموزش پاره‌وقت در واحدهای دانشگاهی، با توجه به امکانات هر واحد، پس از کسب مجوز از سازمان مرکزی دانشگاه امکان‌پذیر است.

تبصره: آموزش پاره‌وقت در هیچ یک از رشته‌های گروه پزشکی مجاز نیست.

ماده 3. شرایط ورود به نظام آموزش پاره‌وقت به شرح زیر است:

3.1. داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات مربوط.

3.2. پذیرفته شدن در آزمون ورودی سراسری مربوط.

3.3. پرداخت شهریه تعیین شده برابر ضوابط مربوط.

ماده 4. عنوان، محتوا و حجم دروس هر رشته در نظام آموزش پاره‌وقت، عیناً همان عنوان، محتوا و حجم دروس در برنامه‌های نظام آموزش تمام‌وقت دانشگاه است. بنابراین از حیث برنامه درسی هیچ‌گونه اختلافی بین دو نظام آموزش پاره‌وقت و تمام وقت وجود ندارد.

ماده 5. در نظام آموزش پاره‌وقت، دانشجو مجاز است، حداقل 10 واحد و حداکثر تا 20 واحد درسی را در هر نیمسال تحصیلی انتخاب کند.

تبصره 1. در مواردی که میانگین نیمسال قبل دانشجو حداقل 17 باشد دانشجو می‌تواند با نظر گروه آموزشی ذیربط برای نیمسال بعد تا 24 واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره 2. در مواردی که دانشجو برای فراغت از تحصیل حداکثر 24 واحد درسی باقیمانده داشته باشد، حتی اگر در نیمسال قبل آن مشروط شده باشد می‌تواند با رعایت مقررات، کلیه واحدهای درسی باقیمانده را در یک نیمسال انتخاب کند مشروط بر اینکه در بین دروس باقیمانده بیش از یک درس پیشنیاز و درس یا دروس وابسته به آن وجود نداشته باشد. در غیر این صورت ترم آخر دانشجو محسوب نمی‌شود.

ماده 6. حداکثر مدت مجاز تحصیل برای دوره کاردانی 4 سال و برای دوره کارشناسی 8 سال است.

تبصره. حداکثر مدت مجاز تحصیل برای دانشجویان دوره کارشناسی که از معافیت تحصیلی استفاده می‌نمایند 7 سال است.

ماده 7. دانشجویانی که تا قبل از سال 1370 از طریق آزمون منطقه‌ای وارد نظام آموزش پاره‌وقت شده‌اند برای دریافت مدرک مرسوم دانشگاهی، باید در امتحان جامع شرکت نموده و قبول شوند. والا در صورت تقاضا منحصراً گواهی تعداد واحدهای دروس گذرانده شده به آنان اعطاء خواهد شد.

ماده 8. نظام آموزش پاره‌وقت از نظر سایر مقررات آموزشی همچون حذف و اضافه، حضور و غیاب دانشجوی، مرخصی تحصیلی، ارزشیابی دروس و... تابع آیین‌نامه آموزشی در نظام آموزش تمام وقت است.

ماده 9. تغییر نظام آموزشی دانشجویان از تمام وقت به پاره‌وقت بلامانع است. مشروط بر آنکه ادامه تحصیل دانشجویان در نظام آموزش پاره‌وقت میسر باشد.

تبصره: چنانچه تغییر نظام آموزش موجب تغییر واحد دانشگاهی، تغییر رشته و گرایش گردد، رعایت مفاد اصل یازدهم آیین‌نامه آموزش تمام وقت الزامی است.

ماده 10. تغییر نظام آموزشی دانشجویان از دوره پاره‌وقت به تمام وقت با رعایت شرایط زیر بلامانع است:

1. پذیرفته شدن در آزمون ورودی سراسری تمام وقت دانشگاه.

2. نداشتن مشکل نظام وظیفه.

تبصره: دروس دانشجویانی که بر اساس شرایط مندرج در ماده 10 آیین‌نامه به نظام آموزش تمام وقت راه می‌یابند، طبق ماده 67 آیین‌نامه آموزشی تمام وقت و بندهای ذیل آن معادل‌سازی و پذیرفته خواهد شد.

ماده 11. تحصیل به صورت همزمان در نظام آموزش پاره‌وقت و نظام آموزش تمام وقت ممنوع است.

آیین نامه اجرایی کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاهها

و موسسات آموزش عالی

کمیسیون بررسی موارد خاص که از این پس به لحاظ اختصار کمیسیون نامیده می شود در دانشگاهها و موسسات آموزش عالی تشکیل می گردد تا با رعایت مفاد این آیین نامه فقط به وضعیت تحصیلی دانشجویانی که مورد خاص تشخیص داده می شوند رسیدگی و رأی نهایی صادر نماید.

ماده 1. تعریف موارد خاص

موارد خاص به وضعیت دانشجویانی گفته می شود که جریان تحصیلی آنان به خاطر عللی خارج از اراده و اختیار آنها که در تحصیلشان مؤثر بوده با مشکل مواجه گردیده و حل آن با مقررات و آیین نامه های موجود ممکن نیست و رسیدگی به مشکلات تحصیلی آنها و ارایه راه حل منطقی به بررسی بیشتر و قضاوت دقیقتر و همه جانبه نیاز داشته باشد.

ماده 2. اختیارات کمیسیون

کمیسیون مسائل مربوط به دانشجویان شاغل به تحصیل و در حال اخراج آموزشی موسسه آموزش عالی را به صورت موردی و خاص بررسی می کند و در چارچوب اختیارات زیر تصمیم گیری و رأی خود را صادر می نماید.

الف) اختیارات مربوط به دانشجویان دوره های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته

الف - 1. اجازه ادامه تحصیل به دانشجویانی که با وجود رعایت ماده 27 آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی مصوب اسفند 69 شورای عالی برنامه ریزی در معرض اخراج قرار گرفته اند بشرط آنکه میانگین کلشان کمتر از ده باشد و بعد از آن دیگر مشروط نگردند.

الف - 2. اجازه انتقال موقت یا دائم از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر به دانشجویانی که براساس آیین نامه آموزشی موجود واجد شرایط انتقال نیستند در صورت موافقت کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه های مبدأ و مقصد.

تبصره. انتقال دانشجویان مؤسسات آموزش عالی غیر انتفاعی، نیمه متمرکز و دانشگاه پیام نور به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و نیز انتقال دانشجویان دوره شبانه به دوره روزانه مطلقاً ممنوع است و توسط کمیسیون قابل بررسی نمی باشد، ولی کمیسیون می تواند تقاضای انتقال دانشجویان از دوره روزانه به دوره شبانه، دانشگاه پیام نور و مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی را مورد بررسی قرار داده و درباره آن تصمیم گیری کند.

الف - 3. موافقت با افزایش سنوات تحصیلی به مدت یک نیمسال برای دانشجویان دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و دو نیمسال برای دانشجویان دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته ای که حداکثر مدت مجاز تحصیل آنان برابر مقررات به پایان رسیده و ادامه تحصیل آنها از لحاظ سایر مقررات آموزشی مانعی نداشته باشد.

الف - 4. موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجویانی که بدلائیل موجه با ارایه مدرک مستدل حداکثر یکسال برای ثبت نام و ادامه تحصیل مراجعه ننموده اند و مشکلی از لحاظ خدمت نظام وظیفه ندارند.

تبصره. مدت غیبت این قبیل دانشجویان جزو سنوات تحصیلی آنان محسوب می شود.

الف - 5. موافقت با حداکثر یکسال مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی دانشجویانی که با ارایه مدرک مستدل به بیماری حاد و مزمن مبتلا گردیده‌اند و یا خانم‌هایی که دوران بارداری و زایمان را سپری می‌نمایند و یا کسانی که با تأیید وزیر مربوط به کارشان نیاز مبرم می‌باشد.

الف - 6. موافقت با تغییر رشته دانشجویان از یک رشته به رشته‌ای دیگر در همان گروه آزمایشی و مقطع تحصیلی در صورتی که دانشجو توانایی ادامه تحصیل در رشته فعلی خود را از دست داده باشد با حفظ حداقل نمره آزمون سراسری رشته مورد تقاضا در کل کشور در سهمیه مربوط.

الف - 7. موافقت با تغییر رشته دانشجویان از یک گروه آزمایشی به گروه آزمایشی دیگر در صورتی که دانشجو توانایی ادامه تحصیل در کلیه رشته‌های گروه آزمایشی خود را از دست داده باشد به شرط داشتن حداقل نسبت نمره آزمون سراسری رشته مورد تقاضا در کل کشور در سهمیه مربوط.

ب) اختیارات مربوط به دانشجویان دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

ب - 1. موافقت با یک نیمسال افزایش سنوات تحصیلی برای دانشجویانی که حداکثر مدت مجاز تحصیل آنان برابر مقررات به پایان رسیده و از لحاظ سایر مقررات آموزشی مجاز به ادامه تحصیل هستند.

ب - 2. موافقت با حداکثر یک سال مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی دانشجویانی که با ارایه مدرک مستدل به بیماری حاد و مزمن مبتلا گردیده‌اند و یا خانم‌هایی که دوران بارداری و زایمان را سپری می‌نمایند و یا کسانی که با تأیید وزیر مربوط به کارشناسان نیاز مبرم باشد.

ج) در کلیه موارد اصول زیر باید رعایت شود:

1) حفظ کیفیت آموزشی

2) حفظ حداقل واحد مقرر و معدل لازم برای فراغت از تحصیل

3) حفظ حداقل نمره قبولی در هر درس

4) حفظ حداقل نمره آزمون و یا نسبت نمره آزمون سراسری حسب مورد در کل کشور در سهمیه مربوط

5) عدم تغییر مقطع تحصیلی از پایین‌تر به بالاتر

ماده 3. ترکیب اعضاء

1) رئیس دانشگاه به عنوان رئیس کمیسیون

2) معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه بعنوان دبیر کمیسیون

3) معاون آموزشی دانشگاه

4) چهار نفر از اعضاء هیأت علمی صاحب نظر و متعهد دانشگاه به پیشنهاد دبیر کمیسیون

تبصره 1. مدیر کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر، مدیر کل امور آموزشی، مدیر کل تحصیلات تکمیلی و مدیر کل امور فرهنگی چنانچه عضو هیأت علمی باشند برای عضویت در کمیسیون در اولویت قرار دارند.

تبصره 2. کلیه اعضاء با حکم ریاست دانشگاه منصوب می‌شوند و رونوشت حکم آنان برای معاونت دانشجویی وزارت ارسال می‌گردد.

ماده 4. نحوه ارجاع پرونده‌ها به کمیسیون

کمیسیون وضعیت تحصیلی و درخواستهایی که به یکی از دو طریق زیر ارجاع گردد را مورد رسیدگی قرار می‌دهد:

1. مواردی که پس از طرح در کمیسیون آموزشی یا شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه با امضاء معاون آموزشی به کمیسیون ارجاع شود.

2. تقاضای دانشجویانی که به تشخیص رئیس دانشگاه، معاون دانشجویی و یا معاون آموزشی به کمیسیون ارجاع گردد.

تذکر 1. جلسات کمیسیون با حضور رئیس دانشگاه، معاونین دانشجویی، آموزشی و نصف بعلاوه یک اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات کمیسیون با رأی مثبت نصف به اضافه یک کلیه اعضاء معتبر می‌باشد.

تصوره. در صورت عدم امکان حضور رئیس دانشگاه جلسه با حضور نماینده تام‌الاختیار ایشان تشکیل خواهد شد.

تذکر 2. جلسات کمیسیون حداقل هر 15 روز یکبار و در صورت ضرورت بنا به تشخیص دبیر کمیسیون به صورت فوق‌العاده تشکیل می‌شود.

تذکر 3. صورت جلسات کمیسیون با شرح وضعیت تحصیلی دانشجویان و دلایل خاص بودن آنها پس از امضاء کلیه اعضاء حاضر در جلسه جهت تأیید رئیس دانشگاه ارسال می‌گردد.

تذکر 4. آراء صادره پس از امضاء رئیس دانشگاه و ابلاغ به معاون آموزشی لازم‌الاجراست.

تذکر 5. دبیر کمیسیون پس از بررسی مقدماتی سوابق امر، موارد را جهت رسیدگی در کمیسیون مطرح می‌نماید.

ماده 5. گزارش به کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص

دبیر کمیسیون موظف است حداقل هر دو ماه یکبار گزارشی مکتوب از فعالیت‌ها و مصوبات را به همراه صورت جلسات کمیسیون به کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص مستقر در حوزه معاونت دانشجویی وزارت فرهنگ و آموزش عالی ارسال کند.

ماده 6. موارد استثنایی

مواردی را که از اختیارات کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه نمی‌باشد و کمیسیون دانشگاه تشخیص می‌دهد تا در کمیسیون مرکزی موارد خاص رسیدگی گردد وضعیت تحصیلی دانشجو حسب فرم مربوط به همراه سایر مدارک با امضاء ریاست دانشگاه به کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص ارسال شود.

تذکر: آراء کمیسیون مرکزی بررسی موارد خاص برای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی لازم‌الاجراست.

ماده 7. آراء کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه در معاونت دانشجویی وزارت مورد بررسی قرار می‌گیرد و چنانچه خارج از اختیارات کمیسیون دانشگاه

تشخیص داده شود به آن رسیدگی خواهد شد.

این آیین نامه در 7 ماده در تاریخ 74/12/16 به تأیید وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسید و از تاریخ تصویب جایگزین آیین نامه قبلی می‌شود.

آیین‌نامه تسهیلات آموزشی ویژه دانشجویان ممتاز

مقدمه

در اجرای بند 2 ماده 2 آیین‌نامه تشکیل شورای هدایت استعداد‌های درخشان در آموزش عالی مصوب جلسه 387 مورخ 75/9/6 شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور برقراری تسهیلات ویژه آموزشی برای دانشجویان ممتاز در مقطع تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد پیوسته و دکترای حرفه‌ای (پزشکی و دامپزشکی) این آیین‌نامه تدوین و به مورد اجرا گذاشته می‌شود.

ماده 1. برای دانشجویانی که می‌توانند از مزایای این آیین‌نامه بهره‌مند شوند، عبارتند از:

الف) برگزیدن آزمون سراسری با معرفی سازمان سنجش آموزش کشور.

ب) برگزیدگان المپیادهای علمی دانش‌آموزی کشور با معرفی وزارت آموزش و پرورش (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی با عنوان «پذیرش دانش‌آموزان برگزیده در دانشگاه‌ها بدون شرکت در آزمون سراسری»)

ج) برگزیدگان جشنواره‌های خوارزمی با معرفی سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران.

تبصره 1. برگزیدگان آزمون سراسری موضوع بند الف، کسانی هستند که مجموع نمرات اکتسابی آنها در آزمون سراسری حداقل دو و نیم انحراف معیار از میانگین نمرات در گروه آزمایشی مربوط بالاتر می‌باشد.

تبصره 2. دانشجویانی که فاقد شرایط مذکور در بندهای الف تا ج باشند، اما به دلیل داشتن ویژگی‌های استثنایی به تشخیص گروه آموزشی مربوط و تأیید شورای آموزش دانشگاه دانشجوی ممتاز شناخته شوند، از سوی دانشگاه به شورا معرفی می‌شوند تا پس از بررسی و تأیید شورا بتوانند از مزایای این آیین‌نامه بهره‌مند شوند.

ماده 2. در هریک از دانشگاه‌ها معاونت آموزشی عهده‌دار انجام کلیه امور مربوط به استعداد‌های درخشان در حوزه معاونت آموزشی اقدام نماید.

ماده 3. برای نظارت بر فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی دانشجوی ممتاز، دانشگاه یکی از اعضای هیأت علمی دارای مرتبه استادیاری و بالاتر را به عنوان استاد مشاور وی تعیین می‌نماید.

تبصره: حق الزحمه استاد مشاور به نحو مقتضی توسط دانشگاه تعیین و پرداخت می‌شود.

ماده 4. دانشجوی ممتاز می‌تواند برخی از دروس عمومی و پایه را بنا به پیشنهاد استاد مشاور و تأیید مدیر گروه آموزشی مربوط، بدون شرکت در کلاس، در ابتدای نیمسال تحصیلی امتحان دهد. این دروس جزو حدتصاب واحدهای دانشجو در آن نیمسال تحصیلی منظور نمی‌گردد.

ماده 5. دانشجوی ممتاز می‌تواند با تأیید استاد مشاور، برخی از دروس مورد علاقه خود را با معرفی دانشکده محل تحصیل خود در دانشکده یا دانشگاه دیگری بگذراند. دانشگاه و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی موظف به ارایه خدمات آموزشی و پژوهشی به این دانشجویان هستند.

ماده 6. بنا به تشخیص استاد مشاور و تأیید مدیر گروه آموزشی مربوط، دانشجوی ممتاز می‌تواند برخی از دروس اصلی و تخصصی را به طور اختصاصی زیر نظر استاد مربوط بدون حضور در کلاس بگذراند.

ماده 7. دانشگاه می تواند به منظور آموزشی مباحث جدید علمی به دانشجویان ممتاز، نسبت به تشکیل کلاس ویژه با تعداد کمتر از حد تصاب برای آنان اقدام نماید.

ماده 8. به منظور استفاده مطلوب دانشجویان ممتاز از متون خارجی، دانشگاه نسبت به برگزاری کلاس های ویژه آموزش زبان خارجی برای این دانشجویان اقدام می نماید.

ماده 9. دانشجوی ممتاز در هر نیمسال تحصیلی می تواند با تأیید استاد مشاور، حداکثر تا 27 واحد درسی انتخاب کند .

ماده 10. آموزشگاه موظف است تمهیدات لازم را برای شرکت دانشجویان ممتاز در کنفرانس های علمی و کارگاه های آموزشی داخلی فراهم نماید.

ماده 11. دانشگاه در اختصاص امکاناتی مانند بورس تحصیلی، کمک هزینه تحصیلی، خوابگاه، بن خرید کتاب، استفاده از کتابخانه ها و آزمایشگاهها و... باید برای دانشجویان ممتاز تسهیلات ویژه قائل شود.

ماده 12. دانشگاه می تواند با درخواست دانشجوی ممتاز برای تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی پس از تأیید استاد مشاور، موافقت نماید.

تبصره: مقررات تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی، طی دستورالعمل جداگانه ای ابلاغ می شود.

ماده 13. چنانچه میانگین نمرات دانشجو در دو نیمسال متوالی یا متناوب از 17 کمتر باشد، او نمی تواند از تسهیلات این آیین نامه استفاده کند. در این صورت مطابق مقررات، معمول به تحصیل خود ادامه خواهد داد.

ماده 14. وزارت فرهنگ و آموزش عالی و دانشگاه ها حسب مورد، برای استفاده دانشجویان ممتاز از امکانات مراکز اطلاع رسانی، مؤسسات پژوهشی، باشگاه دانش پژوهان جوان و... اقدامات لازم را معمول می دارند.

ماده 15. وزارت فرهنگ و آموزش عالی از محل اعتبارات متمرکز خود، بودجه ای را نسبت به تعداد دانشجویان ممتاز دانشگاه ها به آنها اختصاص می دهد.

ماده 16. این آیین نامه در 16 ماده و 4 تبصره در جلسه مورخ 77/11/15 شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابل اجراست.

آیین‌نامه تسهیلات آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر

(مصوب جلسه 304 شورای عالی برنامه‌ریزی مورخ 74/7/16 همراه انطباق

با مواد آیین‌نامه آموزش دانشگاه آزاد اسلامی به صورت زیرنویس)

1. **تعریف.** واژه‌های شاهد و ایثارگر در این آیین‌نامه به شرح زیر تعریف می‌شوند:
(الف) واژه شاهد به فرزند و زوجه شهید؛ مفقودالأثر؛ اسیر و جانباز 70 درصد و بالاتر اطلاق می‌شود.
(ب) واژه ایثارگر بریکی از مصادیق زیر اطلاق می‌شود:
- رزمنده‌ای که حداقل شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه داشته باشد.
- جانبازی که حداقل 25 درصد نقص عضو داشته باشد.
- آزاده‌ای که حداقل شش ماه سابقه اسارت داشته باشد.
2. **تبصره الحاقی به ماده 3: 1** [1] به دانشجوی جانبازی که به علت ادامه درمان نتواند در مهلت تعیین شده برای ثبت نام مراجعه کند اجازه داده می‌شود (مشروط براینکه گواهی پزشکی معتبری که به تأیید کمیسیون پزشکی و یا پزشک معتمد دانشگاه رسیده باشد ارائه نماید) که تا زمان حذف و اضافه انتخاب واحد کند.
3. **تبصره الحاقی به ماده 11: 2** [2] دانشجویان شاهد و ایثارگر می‌توانند در هر نیمسال حداقل 10 واحد انتخاب نمایند.
4. **تبصره الحاقی به ماده 11: 3** [3] دانشجوی شاهد و ایثارگری که با گذراندن 8 واحد درسی فارغ‌التحصیل می‌شود، در صورتی که میانگین نیمسال ماقبل او حداقل 15 باشد، می‌تواند در دوره تابستانی حداکثر 8 واحد انتخاب نماید.
5. **تبصره الحاقی به ماده 14: 4** [4] دانشجوی ایثارگری که به دلیل انجام معالجات پزشکی ناشی از صدمات جنگ نتواند در جلسه و یا جلسات امتحانی درس یا دروس گرفته شده شرکت کند، با تأیید مدارک توسط کمیسیون پزشکی یا پزشک معتمد دانشگاه، می‌تواند طبق برنامه‌ای که از طرف گروه آموزشی زیربط تعیین می‌شود حداکثر تا پایان نیمسال بعدی در امتحان آن درس یا دروس شرکت نماید. در غیر این صورت درس یا دروس مذکور حذف می‌شود.
6. **تبصره الحاقی به ماده 16: 5** [5] تشخیص موجه یا غیر موجه بودن غیبت دانشجویان شاهد و ایثارگر در کلاس درس و یا در جلسه امتحان با ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه می‌باشد.

1. ماده 4 آیین‌نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

2. ماده 19 آیین‌نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

3. ماده 20 آیین‌نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

4. ماده 27 آیین‌نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

1. ماده 27 آیین‌نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

7. تبصره الحاقی به ماده 17: 6 [6] دانشجوی شاهد و ایثارگر، می تواند دو درس نظری خود را تا پنج هفته مانده به پایان نیمسال تحصیلی حذف نماید، مشروط بر اینکه تعداد واحدهای باقی مانده او از 10 واحد کمتر نشود.
8. تبصره الحاقی به ماده 19: 7 [7] تشخیص قادر نبودن به ادامه تحصیل در نیمسال مورد نظر، برای دانشجویان شاهد و ایثارگر با ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه می باشد.
9. تبصره الحاقی به ماده 23: 8 [8] مدت زمان امتحان (میان ترم و پایان ترم) برای دانشجویان جانباز، با توجه به وضعیت جسمانی آنها بنا به تشخیص کمیسیون پزشکی و یا پزشک معتمد دانشگاه و تأیید ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه، حداکثر تا 2 برابر مدت زمان معمول آن قابل افزایش است.
10. تبصره الحاقی به ماده 26: 9 [9] نمرات مردودی سه درس دانشجویان شاغل به تحصیل جانباز با حداقل 35٪ جانبازی و زوج جانباز 50٪ به بالا (ورودیهای 67 به بعد) در میانگین نمرات آنان محسوب نمی شود، مشروط بر اینکه نمرات هریک از دروس مزبور پس از اخذ آنها در اولین فرصت ممکن و شرکت در امتحانهای آن کمتر از 12 نباشد.
- برای دانشجویان جانبازی که درصد جانبازی آنان بیش از 35٪ باشد، بازای هر 10٪ اضافه جانبازی، یک درس به سه درس فوق افزوده می شود و در هر حال تعداد دروس حذف شده نباید از پنج درس تجاوز نماید.
11. تبصره الحاقی به ماده 65: 10 [10] دانشجویان شاهد و ایثارگر می توانند دروس مزبور را با رعایت سایر شرایط در دو نیمسال تکرار کنند.
12. تبصره الحاقی به ماده 33: 11 [11] در صورتی که مرخصی برای درمان صدمات ناشی از جنگ باشد و مدت درمان بیش از یک ماه ادامه یابد و مدارک مربوط مورد تأیید کمیسیون پزشکی یا پزشک معتمد دانشگاه باشد، آن نیمسال جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب نمی شود.
13. تبصره الحاقی به ماده 46: 12 [12] برای دانشجویان شاهد و ایثارگر، نمرات دروس گذرانده شده که در دانشگاه مقصد پذیرفته نشده است، در میانگین کل او محاسبه نمی شود.
14. تبصره الحاقی به ماده 55: 13 [13] برای دانشجویان شاهد و ایثارگر گذراندن حداقل چهارده واحد درسی کفایت می کند.

2. ماده 29 آیین نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی
3. ماده 30 آیین نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی
4. ماده 35 آیین نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی
5. ماده 36 آیین نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی
6. ماده 38 آیین نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی
7. ماده 39 آیین نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی
1. ماده 48 آیین نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی
2. ماده 55 آیین نامه آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

15. تبصره الحاقی به ماده 56: ۱۴ [14] دانشجویان شاهد و ایثارگر می‌توانند در صورت موافقت شورای آموزشی دانشگاه فارغ از شرایط احراز رتبه نسبی، از

مقطع بالاتر به مقطع پایین‌تر تغییر رشته دهند.

16. این آیین‌نامه در 16 بند در جلسه 304 مورخ 74/7/16 شورای عالی برنامه ریزی به تصویب رسید و با تصویب آن کلیه مقررات مغایر لغو می‌گردد و از

تاریخ تصویب لازم‌الاجراء است.

آیین‌نامه نقل و انتقال

دانشجویان شاهد در دانشگاه‌های کشور

(مصوب جلسه 304 شورای عالی برنامه ریزی مورخ 74/7/16)

ماده 1. تسهیلات موضوع این آیین‌نامه تک فرزندان ذکور و کلیه فرزندان اناث و همسران شاهد را در مقاطع مختلف تحصیلی در کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور شامل می‌شود.

تبصره 1. سایر فرزندان معزز شاهد در صورت درخواست می‌توانند از مزایای آیین‌نامه‌های جاری نقل و انتقال وزارتین استفاده نمایند.

تبصره 2. دوره‌های دکتری تخصصی مشمول این آیین‌نامه نخواهند بود.

ماده 2. کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی موظفند در هر سال تحصیلی با درخواست انتقال دانشجویان شاهد مذکور در ماده 1 این آیین‌نامه پس از ثبت نام در ابتدای ترم در شروع سال تحصیلی خارج از ضوابط نقل و انتقال آیین‌نامه آموزشی موافقت نمایند.

ماده 3. حداکثر 2/2 سهمیه پذیرش در هر مقطع تحصیلی (کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری غیر تخصصی) در هر دانشگاه یا دانشکده تحت پوشش وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی جهت انتقال فرزندان و همسران شاهد جدیدالورود موضوع ماده (1) در شروع هر سال تحصیلی اختصاص می‌یابد.

تبصره 1. در صورت عدم تکمیل سقف 2/2 توسط دانشجویان جدیدالورود، حداکثر تا سقف 0/5٪ از سهمیه فوق به دانشجویان شاهد ورودی سالهای قبل تخصیص می‌یابد.

تبصره 2. ملاک تعیین ظرفیت پذیرش هر مقطع دفترچه راهنمای آزمون سراسری، دفترچه‌های راهنمای آزمون کاردانی به کارشناسی، کارشناسی به کارشناسی ارشد یا ورود دانشجو می‌باشد.

تبصره 3. با توجه به محدودیت ظرفیت دوره دکتری دندانپزشکی سهمیه انتقالی دانشجویان شاهد در این دوره تحت هر شرایطی از 2٪ تجاوز نخواهد کرد، عبارت دیگر در صورت عدم تکمیل و استفاده از سهمیه 2٪ رشته‌های پزشکی و داروسازی مزاد سهمیه این رشته‌ها قابل استفاده در رشته دندانپزشکی نخواهد بود.

ماده 4. افراد واجد شرایط با تأیید و معرفی بنیاد شهید انقلاب اسلامی و از طریق معاونتهای ذیربط در وزارتین فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به دانشگاه مقصد معرفی خواهند شد.

ماده 5. این آیین‌نامه در 5 ماده و 5 تبصره در تاریخ 75/11/4 به تصویب رسید.

مصوبه ممنوعیت صدور مدرک معادل

در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی

(مصوب جلسه 432 شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ 1377/9/3)

پیرو مصوبه جلسه 358 مورخ 74/6/14 شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص موافقت اصولی با حذف مدرک معادل و بر اساس گزارش عملکرد وزارت فرهنگ و آموزش عالی (موضوع نامه 2/11959 مورخ 77/7/21 وزارت فرهنگ و آموزش عالی) و تأیید کمیسیون مشورتی، که اشعار می‌دارد:

الف) اعطای مدرک معادل ناشی از گذراندن دوره‌های آموزشی مصوب سازمان امور اداری و استخدامی و همچنین دوره‌های غیررسمی برگزار شده توسط دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی متوقف گردیده است.

ب) با توجه به لغو امتیاز مؤسسات آموزش عالی غیردولتی و غیرانتفاعی نوع دوم، اجرای دوره‌های معادل در این مؤسسات عملاً متوقف مانده است.

ج) برای تبدیل مدرک معادل اعطایی کمیسیون ارزشیابی مدارک تحصیلی خارج کشور، بر حسب مورد دو راه حل پیش‌بینی شده است: اول آنکه دارنده مدرک معادل با گذراندن واحدهای جبرانی در یکی از دانشگاه‌های داخل کشور، مدرک معادل خود را به مدرک رسمی تبدیل کند و دیگر اینکه در آزمون ورودی مقطع بالاتر شرکت کرده و حداقل 80 درصد نمره آزمون آخرین فرد پذیرفته شده در رشته مربوط را کسب کرده باشد.

د) با توجه به اصلاح آیین‌نامه آموزشی دوره‌های کاردانی و کارشناسی، اعطای مدرک معادل به دانشجویان مشروطی مشمول اخراج منتفی اعلام شده است.

ه) کمیسیون تدوین آیین‌نامه‌های آموزشی، حذف مدرک معادل در دوره کارشناسی ارشد را جهت تصویب به شورای عالی برنامه‌ریزی پیشنهاد کرده است.

و) با توجه به متوقف شدن دوره‌های آموزشی نیمه حضوری در دانشگاه پیام نور، اعطای مدرک معادل به دانشجویان منتفی است.

مقرر گردید:

«شورای عالی جهت گیریهای فوق را که - در مواردی باعث توقف صدور مدرک معادل گردیده و در برخی موارد نیز در آینده نزدیک منجر به این توقف

خواهد گشت - تأیید می‌نماید و از این پس اعطای مدرک معادل توسط دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ممنوع می‌باشد».

آیین‌نامه اعزام آزاد دانشجویان به خارج از کشور

(با هزینه شخصی)

مقدمه

با توجه به تقاضای روزافزون برای ادامه تحصیل در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا از یک طرف و محدودیت اعتبارات عمومی برای اعزام دانشجویان به خارج از کشور، همچنین محدودیت ظرفیت دوره‌های تحصیلات تکمیلی در داخل کشور از طرف دیگر، این آیین‌نامه در جهت تسهیل ادامه تحصیل استعداد‌های جوان کشور در خارج با استفاده از امکانات شخصی تهیه شده است.

تعاریف

به لحاظ رعایت اختصار، در این آیین‌نامه به وزارت فرهنگ و آموزش عالی وزارت و به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دانشگاه و به داوطلبان ادامه تحصیل در خارج از کشور با هزینه شخصی داوطلبان اطلاق می‌گردد.

اهداف

الف) کمک به ارتقای سطح علمی جامعه و ایجاد زمینه ارتباط علمی بیشتر با دانشگاه‌های خارج.
ب) فراهم ساختن شرایط رشد علمی برای دانشجویان مستعدی که برای ادامه تحصیل در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا می‌توانند از منابع مالی جدا از بودجه دولت استفاده کنند.

ج) جلب مشارکت مردمی در زمینه تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز کشور.

د) کمک به شناساندن توان علمی و استعداد‌های پرورش یافته در داخل کشور به دانشگاه‌ها و مراکز علمی خارج از کشور.

فصل اول: شرایط داوطلبان

ماده 1. شرایط عمومی داوطلبان، همان شرایط عمومی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی برای ورود به مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا است که توسط هیأت مرکزی گزینش دانشجویان انجام می‌شود.

ماده 2. داوطلبان باید دارای حداقل مدرک کارشناسی از یکی از دانشگاه‌های مورد تأیید وزارت باشند.

ماده 3. داوطلبان باید در آزمون حلتصاب نمره قبولی را اخذ نمایند.

تبصره 1. ظرفیت و رشته‌های مورد نیاز هر سال توسط سازمان سنجش آموزش کشور در دفترچه آزمون اعزام اعلام می‌گردد.

تبصره 2. برای کشورهایی که آموزش به زبان انگلیسی است احراز حداقل نمره 550 تافل لازم است.

تبصره 3. کسانی که از یکی از دانشگاه‌های معتبر خارج از کشور بورس تحصیلی دریافت دارند، در صورتی که نیاز به انتقال ارز نداشته باشند، از شمول این ماده معاف هستند.

تبصره 4. قبول‌شدگان در آزمون اعزام از زمان اعلام نتایج توسط سازمان سنجش آموزش کشور حداکثر 18 ماه مهلت دارند تا با اخذ پذیرش از دانشگاه خارج اعزام گردند.

ماده 4. ارایه پذیرش غیر مشروط از یکی از دانشگاه‌های معتبر خارج از کشور مورد تأیید وزارت و مورد نیاز کشور در رشته هماهنگ با رشته تحصیل داوطلبان الزامی است.

ماده 5. شرط سنی برای استفاده از این آیین‌نامه وجود ندارد، ولی داوطلبان باید شرایط کلی مذکور در قانون اعزام مصوب 1364/2/25 مجلس شورای اسلامی و آیین‌نامه اعطای بورس تحصیلی و اعزام دانشجو به خارج از کشور مصوب 68/12/12 را داشته باشند.

تبصره: این آیین‌نامه مشمول دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی دولتی و غیردولتی نمی‌شود.

فصل دوم: تسهیلات

ماده 6. وزارت، تسهیلات زیر را در اختیار پذیرفته شدگان مشمول این آیین‌نامه قرار می‌دهد:

1. کسب معافیت تحصیلی برای طول مدت دوره، طبق ضوابط معمول اعزام.
2. ایجاد تسهیلات برای گرفتن گذرنامه طبق ضوابط معمول اعزام.
3. کمک در اخذ ویزا برای کشور مورد نظر، طبق ضوابط معمول اعزام.
4. اخذ مجوز خروج از کشور برای دانشجو به دفعات مورد نیاز.
5. صدور مجوز ارسال ارز از طریق کانال معتبر بانکی.
6. به تعویق انداختن انجام تعهدات مربوط به استفاده از تحصیل رایگان.

تبصره 1. وزارت، هیچگونه تعهد مالی از جمله صدور نامه تأیید مالی، نسبت به اعزام شوندگان ندارد.

تبصره 2. همسر و فرزندان متقاضیان می‌توانند از تسهیلات مذکور در فوق به استثنای ردیف 1، طبق ضوابط و مقررات جاری استفاده کنند، در این صورت تعهدات مربوطه را مطابق ماده 7 پرداخت کنند.

فصل سوم: سایر موارد

ماده 7. سپردن تعهد خدمت در داخل کشور معادل مدت تحصیل در خارج، برای اعزام شوندگان الزامی است.

تبصره 1. داوطلبان موظفند قبل از اعزام نسبت به سپردن وثیقه ملکی با تضمین پرداخت خسارت، به شرح زیر اقدام نمایند:

الف) برای اخذ معافیت موقت مبلغ ده میلیون ریال (در صورت استکاف در موقع اخذ سایر خسارات با نرخ روز نظام وظیفه محاسبه خواهد شد).

ب) جهت به تعویق انداختن انجام تعهدات مربوط به استفاده از تحصیل رایگان مبلغ ده میلیون ریال.

ج) برای استفاده از تسهیلات بانکی مربوط به حواله ارز مبلغ بیست و پنج میلیون ریال.

تبصره 2. متقاضیان استفاده از تسهیلات و خدمات غیر از آنچه که در تبصره 1 این ماده ذکر شد، باید مبلغ ده میلیون ریال تضمین به صورت چک بانکی با تضمین دو نفر کارمند رسمی دولت بسپارند.

ماده 8. داوطلبانی که در حال انجام خدمت وظیفه باشند، در صورت قبولی در آزمون اعزام و اخذ پذیرش می‌توانند برابر مقررات مربوط توسط وزارت از خدمت ترخیص شوند و برای ادامه تحصیل به خارج از کشور اعزام گردند.

ماده 9. دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی می‌توانند با استفاده از تسهیلات این آیین‌نامه، نسبت به اعزام هیأت علمی رسمی خود (رسمی قطعی - رسمی آزمایشی) با هزینه شخصی یا درآمدهای اختصاصی دانشگاه اقدام نمایند. در صورتی که داوطلبان شرایط آیین‌نامه اعزام مربیان را دارا باشند از شرکت در آزمون اعزام معاف می‌شوند.

ماده 10. متعهدین به خدمت و کارکنان رسمی ادارات دولتی، برای استفاده از مزایای این آیین‌نامه ملزم به ارایه موافقت بالاترین مقام محل خدمت خود می‌باشند.

این آیین‌نامه در 10 ماده و 8 تبصره در تاریخ 73/9/15 به تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسید و از تاریخ تصویب، قابل اجرا می‌باشد و مقررات مغایر با آن لغو می‌گردد.

معرفی تشکل‌های سیاسی و اجتماعی دانشجویان

بی‌تردید وجود تشکل‌های قدیمی و قوام یافته در میان دانشجویان، یکی از بسترهای رشد و شکوفایی آنها و نیز یکی از علل پایداری و تأثیرگذاری حرکت‌های دانشجویی بوده است. قبل از پیروزی انقلاب اسلامی این تشکل‌ها پایگاهی مناسب برای پاسداری از ارزش‌ها و مبانی اسلامی در دانشگاه و کانونی برای مبارزه با رژیم ستمشاهی محسوب می‌شد.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز با تغییر اقتضانات اجتماعی و سیاسی کشور، این تشکل‌ها علاوه بر کارکردهای نظری و فکری با حضور پرشور در عرصه‌های علمی و سیاسی تبدیل به یکی از پرطرفدارترین و تعیین‌کننده‌ترین جریان‌های سیاسی در جهت‌گیری‌های اجتماعی و سیاسی کشور شده‌اند. تسخیر لانه جاسوسی آمریکا در ایران و حضور فعال دانشجویان در عرصه‌های مختلف انقلاب و دفاع مقدس نمونه‌هایی از نقش‌آفرینی‌های جنبش دانشجویی کشور می‌باشد. اینک پس از گذشت قریب 28 سال از انقلاب اسلامی مردم ایران و گشوده شدن فصل جدیدی از مشارکت مردم در امور سیاسی و اجتماعی جامعه، زمینه حضور و مشارکت جوانان بویژه دانشجویان در عرصه‌های اجتماعی مساعدتر و تمایل آنان به فعالیت در تشکل‌های دانشجویی بیشتر شده است. از این رو گروه‌های دانشجویی که مایل به فعالیت سیاسی - اجتماعی در عرصه دانشگاه باشند در قالب آیین‌نامه‌های تدوین شده با طی مراحل قانونی، مجوز لازم را از دانشگاه اخذ می‌نمایند.

در سایه حمایت دانشگاه‌ها از فعالیت‌های سیاسی دانشجویی، در حال حاضر بالغ بر 160 تشکل اسلامی با عناوین مختلف در سطح دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می‌نمایند که با توجه به فضای مساعد جامعه دامنه فعالیت این تشکل‌ها از عرصه دانشگاه‌ها فراتر رفته و در پهنه ملی نیز به جهت‌دهی و روشننگری افکار عمومی می‌پردازند. از آنجا که دوران دانشجویی برای تمرین سیاسی و کسب تجربه در این عرصه بسیار مفید و سودمند است فعالان اینگونه تشکل‌ها عمدتاً پس از دوران دانشجویی نیز به عنوان چهره‌های شاخص سیاسی کشور به ارائه خدمات مؤثر در راستای پیشرفت و تعالی جامعه می‌پردازند. فعالیت تشکل‌های اسلامی دانشجویان در دانشگاه‌ها شامل برگزاری مراسم مختلف فرهنگی - سیاسی، تربیون آزاد، برگزاری اردوهای فرهنگی، انتشار نشریات، موضع‌گیری‌های سیاسی در قالب بیانیه‌ها و بسیاری فعالیت‌های دیگر می‌باشد. تشکل‌های دانشگاهی همسو با تشکل تشکل‌های سراسری تحت عنوان اتحادیه، فعالیت‌های خود را از عرصه دانشگاه‌ها به بیرون از آن تعمیم داده و وارد مناسبات سیاسی و اجتماعی کل کشور می‌شوند. نمونه‌هایی از این اتحادیه‌ها عبارتند از: اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان سراسر کشور (دفتر تحکیم وحدت)، جامعه اسلامی دانشجویان دانشگاه‌های سراسر کشور، اتحادیه‌های انجمن‌های اسلامی دانشجویان مستقل دانشگاه‌های سراسر کشور.

همچنین یکی دیگر از مجموعه‌های فعال در دانشگاه‌ها، بسیج دانشجویی می‌باشد. در آیین‌نامه اجرایی قانون تشکیل و تقویت و توسعه بسیج دانشجویی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی موارد زیر به عنوان اهداف این مجموعه آمده است:

1. تحقق فرامین و رهنمودهای امام^(ره) و مقام معظم رهبری

2. تقویت روحیه همکاری و مسئولیت‌پذیری

3. بسط فرهنگ و تفکر بسیجی

4. ایجاد آمادگی دفاع همه‌جانبه از دستاوردهای انقلاب اسلامی در عرصه‌های گوناگون فرهنگی، علمی و دفاعی

آیین‌نامه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان

(مصوب چهارصد و چهل و هشتمین جلسه مورخ 1378/6/9)

شورای عالی انقلاب فرهنگی)

مقدمه

دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی هر جامعه، معرف و مبین بالاترین سطح تفکر و علم آن جامعه محسوب می‌شوند و اصول جهان‌بینی و نظام اعتقادی و ارزشی جامعه را در خود متجلی می‌سازند و با تربیت متفکران و دانشمندان و مدیران آینده، در جهت بخشیدن به حرکت‌های گوناگون فکری، اعتقادی، فرهنگی و سیاسی جامعه مؤثر واقع می‌شوند. از اینجا می‌توان گفت که دانشگاه‌های مختلف جهان، علاوه بر اشتراکاتی که به اعتبار دانشگاه بودن، با یکدیگر دارند به اعتبار تعلق به جوامعی با بینش‌ها و ارزش‌های مختلف واجد خصوصیات هستند که آنها را از یکدیگر متفاوت و متمایز می‌سازد.

جامعه ایرانی که در انقلاب اسلامی خود با رویکردهای الهی و معنوی، جهان‌بینی و نظام ارزشی اسلام را مبنای شئون گوناگون خود قرار داد، خواهان آن است که دانشگاه‌های متناسبی با مبانی و ارزشهای اسلامی داشته باشد تا هم بتواند در آن دانشگاه‌ها از مبانی و معیارهای خودآگاهی و شناخت دقیق‌تر و ژرف‌تر حاصل کند و هم با تربیت متفکران و مدیران بر وفق آن مبانی و معیارها، به ترویج و تعمیم آنها در کل جامعه مبادرت نماید. ایفای چنین رسالت مهمی نیازمند تلاش و کوشش سازمان یافته دانشگاهیان در پرتو نظم و انضباط و قانونمندی است. آیین‌نامه حاضر بر مبنای چنین تفکری، با نظر به اصول عمومی و اختصاصی حاکم بر دانشگاه‌ها براساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور توسعه و تشویق فعالیتها و حمایت از حقوق سیاسی و اجتماعی دانشگاهیان در چهارچوب قوانین موضوعه کشور تدوین گردیده است.

گفتار اول: کلیات و تعاریف

ماده 1. در این آیین‌نامه تعاریف زیر مورد نظر است:

- 1-1. دانشگاه: به هر یک از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اعم از دولتی و غیردولتی اطلاق می‌شود.
تبصره: هر مرکز یا واحد دانشگاهی وابسته به دانشگاه‌های دولتی در دیگر شهرها و نیز هر واحد دانشگاه غیردولتی در این آیین‌نامه همانند دانشگاه محسوب می‌شود.
- 1-2. دانشگاهیان: عبارت از دانشجویان و اعضای هیأت علمی دانشگاه می‌باشد.
- 1-3. تشکل اسلامی: جمعیتی مرکب از دانشگاهیان است که پس از دریافت مجوز رسمی فعالیت از مرجع ذیصلاح (هیأت نظارت دانشگاه - مصرح در فصل سوم این آیین‌نامه) در جهت تحقق اهداف اسلامی و ارزشهای انقلاب و نظام اسلامی مصرح در چهارچوب قانون اساسی و این آیین‌نامه فعالیت می‌نماید.
- 1-4. عضو: به هر یک از دانشگاهیان که نسبت به ثبت نام خود در دفتر اعضای هر یک از تشکلهای اسلامی اقدام نموده و پذیرفته شده است اطلاق می‌شود.
(عضویت به منزله موافقت با اساسنامه تشکل است.)

تبصره: هر فرد تنها می‌تواند در زمان واحد در یک تشکل اسلامی عضویت داشته باشد و در غیر این صورت عضویت مؤخر قابل قبول است.

ماده 2. محدوده فعالیت

هر نوع فعالیت سیاسی، فرهنگی و اجتماعی تشکل‌های اسلامی در حدود اساسنامه تشکل در داخل دانشگاه و در چارچوب ضوابط و مقررات دانشگاه و این آیین‌نامه و سایر قوانین موضوعه کشور مجاز است.

تبصره: فعالیتهای تشکل‌های اسلامی در خارج از دانشگاه تابع قانون احزاب است.

1-2. برگزاری سخنرانی، تجمع، راهپیمایی، میزگرد، تریبون آزاد و نصب تابلوهای تشکلهای دانشجویی با ارائه مجوز از هیأت نظارت دانشگاه امکان‌پذیر است.

تبصره 1. انتشار هر نوع نشریه‌ای به استثنای نشریات علمی دانشگاهی با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه صورت می‌گیرد.

تبصره 2. راه‌اندازی هر نوع پایگاه اطلاع‌رسانی رایانه‌ای با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه صورت می‌گیرد.

تبصره 3. شورای فرهنگی دانشگاه در صورت مغایرت هر نوع فعالیت فرهنگی، سیاسی و اجتماعی با مصالح دانشگاه، ضوابط شرعی و ارزش‌های انقلاب اسلامی، مراتب را به ریاست دانشگاه اعلام می‌نماید و رییس دانشگاه موظف است در صورت اعلام شورای فرهنگی و یا مشاهده موارد خلاف از آنها جلوگیری کند.

گفتار دوم: تشکل‌ها

ماده 3. تشکل‌ها با طی مراحل زیر تأسیس می‌گردند:

1-3. حداقل 5 نفر از دانشجویان یا 3 نفر از اعضای هیأت علمی با داشتن شرایط زیر می‌توانند به عنوان هیأت مؤسس با ارائه نام مشخصی برای تشکل، تقاضای

صدور پروانه فعالیت نمایند:

الف) اعتقاد و التزام عملی به اسلام، ولایت فقیه و قانون اساسی.

ب) برخورداری از حسن شهرت و اخلاق اسلامی و حداقل دو نیم سال تحصیلی اشتغال به تحصیل در دانشگاه مزبور برای تشکل‌های دانشجویی و حداقل دو سال استخدام رسمی آزمایشی برای تشکل‌های اعضای هیأت علمی در دانشگاه مزبور.

2-3. کسانی که به موجب ماده 7 قانون فعالیت احزاب، جمعیت‌ها و انجمن‌های سیاسی و صنفی از حق تأسیس جمعیت و حزب سیاسی و یا شرکت در هیأت رهبری آن محرومند نمی‌توانند به عنوان هیأت مؤسس تقاضای صدور پروانه برای ایجاد تشکل در مراکز آموزش عالی نمایند.

3-3. در صورت تأیید صلاحیت حداقل لازم اعضای هیأت مؤسس (موضوع بند 1.3) و تأیید نام تشکل، هیأت نظارت دانشگاه حداکثر ظرف پانزده روز کاری موافقت اصولی با تأسیس تشکل را صادر می‌نماید.

4-3. هیأت مؤسس مکلف است حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ دریافت موافقت اصولی فهرست اسامی اعضا و اساسنامه را به هیأت نظارت تسلیم نماید. در غیر این صورت درخواست تأسیس کان لم یکن تلقی می‌شود.

تبصره: التزام به قانون اساسی، ولایت مطلقه فقیه، قوانین موضوعه‌ی کشور و آیین‌نامه‌های مصوب بایستی مصرحاً در اساسنامه تشکل آمده باشد.

5-3. هیأت نظارت پس از دریافت فهرست اسامی اعضا (در حد نصاب لازم) حداکثر ظرف مدت دو ماه نسبت به بررسی و تصویب اساسنامه و صدور مجوز برای تشکل واجد شرایط اقدام می‌نماید.

3-6. هیأت نظارت موظف است در صورت عدم تصویب اساسنامه، مراتب را به طور کتبی با ذکر دلایل و مستندات به متقاضیان اعلام نماید و متقاضیان می‌توانند ظرف مدت یک ماه ضمن تأمین نظر هیأت نظارت تقاضای تجدید نظر نمایند.

تبصره 1. در صورت امتناع هیأت نظارت دانشگاه از صدور پروانه و یا اعتراض هیأت مؤسس تشکیل به نظرات هیأت نظارت درباره اساسنامه تشکیل، هیأت مؤسس می‌تواند اعتراض خود را به هیأت نظارت مرکزی (موضوع ماده 5 این آیین‌نامه) ارسال نماید و هیأت نظارت مرکزی موظف است ظرف حداکثر مدت دو ماه نسبت به اعتراض واصله رسیدگی و اعلام نظر نماید.

تبصره 2. هر نوع تغییر در اساسنامه منوط به تأیید هیأت نظارت دانشگاه می‌باشد.

3-7. حد نصاب تعداد اعضای تشکلهای دانشجویی با احتساب هیأت مؤسس 3 درصد کل دانشجویان آن دانشگاه و حداقل 50 نفر می‌باشد.

3-8. حد نصاب تعداد اعضای تشکلهای هیأت علمی با احتساب هیأت مؤسس 5 درصد کل اعضای هیأت علمی آن دانشگاه و حداقل 10 نفر می‌باشد.

گفتار سوم: نظارت

ماده 4. به منظور حمایت از حقوق سیاسی و اجتماعی دانشگاهیان و انجام وظایف مقرر در این آیین‌نامه، هیأت نظارت در هر دانشگاه با ترکیب و شرح وظایف

زیر تشکیل می‌شود:

4-1. ترکیب هیأت نظارت دانشگاه:

الف) رئیس دانشگاه (رئیس هیأت).

ب) مسوول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه.

ج) نماینده وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا دانشگاه آزاد اسلامی حسب مورد.

4-2. وظایف هیأت نظارت دانشگاه:

الف) بررسی اساسنامه و صلاحیت اعضای مؤسس تشکلهای اسلامی.

ب) اعلام موافقت اصولی و صدور پروانه فعالیت برای تشکلهای اسلامی.

ج) صدور مجوز انجام فعالیت تشکلهای (موضوع بند 2-2 این آیین‌نامه)

د) نظارت بر حسن اجرای انتخابات تشکلهای اسلامی

ه) رسیدگی به تخلفات تشکلهای براساس آیین‌نامه مربوط.

و) رسیدگی به شکایات واصله شده از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی در ارتباط با فعالیتهای تشکلهای اسلامی.

ز) توقف و یا لغو پروانه فعالیت تشکلهای اسلامی.

تبصره: هیأت نظارت دانشگاه می‌تواند پس از تایید هیأت مرکزی نظارت بخشی از وظایف خود را شامل بندهای (ج، د، ه، و) به شورایی متشکل از معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه، معاونت دفتر نهاد نمایندگی در دانشگاه و نماینده وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی حسب مورد تفویض نماید.

ماده 5. به منظور انجام وظایف مقرر در این آیین‌نامه، هیأت نظارت مرکزی در وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می‌شود:

5-1. ترکیب هیأت نظارت مرکزی:

الف) وزیر یا رییس دستگاه.

ب) رییس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها.

ج) یکی از معاونان وزیر یا رییس دستگاه به انتخاب وی.

د) یک نفر از رؤسای دانشگاه‌ها حسب مورد.

ه) نماینده شورای عالی انقلاب فرهنگی.

و) در مواردی که مسائل مربوط به بسیج دانشجویی در هیأت نظارت مرکزی مطرح شود فرمانده نیروی مقاومت بسیج با حق رأی در آن هیأت حضور خواهد داشت.

5-2. وظایف هیأت نظارت مرکزی:

الف) رسیدگی نسبت به درخواستهای تجدیدنظر در تصمیمات هیأت نظارت دانشگاه‌ها و تخلفات آنها حداکثر ظرف مدت دو ماه.

ب) تدوین و تصویب دستورالعمل‌های اجرایی این آیین‌نامه حسب مورد.

ج) تدوین و تصویب آیین‌نامه رسیدگی به شکایات و تخلفات تشکلهای اسلامی.

ماده 6. کلیه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان که براساس مصوبه جلسه 265 مورخ 1370/8/28 شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل شده‌اند قانونی‌اند و رسمیت دارند.

6-1. فعالیت‌های کلیه تشکلهای اسلامی دانشگاهی از تاریخ تصویب براساس مفاد این آیین‌نامه خواهد بود.

6-2. تشکلهای اسلامی مزبور موظفند حداکثر در ظرف یک سال اساسنامه‌های خود را با این آیین‌نامه تطبیق دهند.

6-3. چنانچه براساس تشخیص هیأت نظارت مرکزی، هر کدام از تشکلهای مزبور حائز شرایط نبودند با آن تشکل برخورد قانونی صورت می‌گیرد.

ماده 7. مسوولیت هماهنگی و توزیع عادلانه کمکهای دانشگاه به تشکلهای بر عهده هیأت نظارت خواهد بود.

7-1. مسوولان ذربط تنها مجازند به تشکلهایی تسهیلات ارائه داده و یا اجازه استفاده از امکانات دانشگاه‌ها را بدهند که مجوز فعالیت را طبق این آیین‌نامه دریافت کرده باشند.

ماده 8. دستورالعمل‌های اجرایی این آیین‌نامه و همچنین آیین‌نامه رسیدگی به شکایات و تخلفات تشکلهای اسلامی در جلسه مشترک هیأت‌های نظارت مرکزی وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی در محل دبیرخانه شورایعالی انقلاب فرهنگی و در شکل واحد به تصویب نهایی می‌رسد.

آیین‌نامه فوق در 5 ماده و 8 تبصره در جلسه 448 مورخ 1378/6/9 شورایعالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید و از تاریخ تصویب، آیین‌نامه‌های مغایر با آن ملغی شد و موارد ذیل طی جلسات آتی شورا مصوب و به آیین‌نامه افزوده شد:

? تبصره 2 الحاقی به بند 1-2 مصوب جلسه 511 مورخ 1381/11/8

? تبصره الحاقی به بند 2-4 آیین‌نامه مصوب جلسه 493 مورخ 1380/11/09

? بند «و» ماده 5 (ترکیب هیأت نظارت مرکزی) مصوب جلسه 472 مورخ 79/10/13

? ماده 6 تا 8 آیین‌نامه مصوب جلسه 449 مورخ 1378/07/06

دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان

مقدمه

پس از ابلاغ آیین‌نامه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان مقرر شد دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه مزبور توسط وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی به منظور احصاء مسائل اجرایی برای مدت سه سال به صورت آزمایشی تدوین و ابلاغ گردد. با انقضای مدت آزمایشی مذکور و در اجرای قسمت (ب) از بند 2 ماده 5 آیین‌نامه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان مصوب جلسه 448 مورخ 78/6/9 و نیز ماده 8 (تکمیلی) مصوب جلسه 449 مورخ 78/7/6 و مفاد تکلمه و تبصره‌های الحاقی مصوب جلسه 472 مورخ 1379/10/13 و جلسه 493 مورخ 1380/11/9 و جلسه 511 مورخ 1381/11/8 شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور تسهیل و تسریع در انجام وظایف و مسؤولیت‌های هیأت‌نظارت دانشگاه‌ها، دستورالعمل اجرایی این آیین‌نامه به شرح زیر تدوین گردیده است که برای اجرا ابلاغ می‌گردد.

بخش اول: شرح وظایف دبیرخانه هیأت‌نظارت، نحوه تشکیل جلسات هیأت‌نظارت و مراحل صدور مجوز فعالیت‌ها

ماده 1. دبیرخانه هیأت‌نظارت دانشگاه و وظایف آن

1-1. به منظور تسهیل در انجام فعالیت‌های هیأت‌نظارت دانشگاه در زمینه تماس و مکاتبه با تشکل‌های اسلامی و سایر نهادهای ذیربط، حفظ و نگهداری اسناد و مدارک، دبیرخانه هیأت‌نظارت دانشگاه با شرح وظایف زیر تشکیل می‌گردد:

الف) اعلام دستور کار و دعوت از اعضاء برای شرکت در جلسات هیأت‌نظارت دانشگاه و یا واحد دانشگاهی

ب) تشکیل نظام بایگانی، ثبت و نگهداری اسناد و مکاتبات و طبقه‌بندی پرونده‌ها

ج) دریافت درخواست کتبی هیأت مؤسس متقاضی تأسیس تشکل اسلامی و طرح آنها در جلسات رسمی هیأت‌نظارت دانشگاه

د) دریافت درخواست کتبی صدور مجوز فعالیت و طرح آن در جلسات رسمی هیأت‌نظارت دانشگاه

ه) دریافت شکایات مطروحه از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی در ارتباط با فعالیت‌های تشکل‌های اسلامی و طرح آنها در جلسات رسمی هیأت‌نظارت

دانشگاه

و) ابلاغ تصمیم هیأت‌نظارت دانشگاه به صورت مکتوب و با امضای ریاست دانشگاه در مهلت قانونی تعیین شده به تشکل اسلامی

ز) تدوین صورت‌جلسات و انجام مکاتبات ضروری بنا به دستور رئیس هیأت‌نظارت دانشگاه

ح) تهیه و تنظیم گزارش جلسات هیأت‌نظارت دانشگاه و ارسال آن با امضای ریاست دانشگاه برای دبیرخانه هیأت‌نظارت مرکزی

ط) اطلاع‌رسانی به موقع در مورد آیین‌نامه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان و دستورالعمل‌های اجرایی آن به دانشگاهیان و تشکل‌های اسلامی

ن) دعوت و تشکیل جلسات هیأت منصفه رسیدگی به تخلفات دانشجویان

ی) پیگیری اجرای مصوبات هیأت‌نظارت دانشگاه و اخذ گزارش فعالیت‌های تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان

ص) انجام سایر امور محوله

2-1. رئیس دانشگاه یک نفر از کارمندان یا اعضای هیأت علمی دانشگاه را به عنوان مسئول دبیرخانه هیأت نظارت دانشگاه انتخاب و به اعضا معرفی می‌نماید.

ماده 2. نحوه تشکیل جلسات هیأت نظارت دانشگاه

2-1. هیأت نظارت دانشگاه جهت رسیدگی به هنگام به درخواست کتبی تشکیل‌ها و یا صدور مجوز فعالیت‌های مختلف اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و انجام دیگر وظایف محوله در فواصل زمانی معین و یا به طور فوق‌العاده تشکیل جلسه می‌دهد.

تبصره: رئیس دانشگاه یا دو سوم اعضای هیأت نظارت می‌توانند درخواست تشکیل جلسه فوق‌العاده نمایند و رئیس هیأت موظف به دعوت از اعضا برای تشکیل جلسه فوق‌العاده می‌باشد.

2-2. جلسات هیأت نظارت با حضور ریاست دانشگاه (رئیس هیأت) و حداقل یک عضو دیگر رسمی است.

2-3. حضور مسئول دبیرخانه هیأت نظارت دانشگاه و معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه و نماینده تشکل اسلامی (حسب مورد) در جلسات بدون حق رأی و با موافقت رئیس دانشگاه بلامانع است.

ماده 3. نحوه صدور مجوز فعالیت‌ها

3-1. کلیه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان در دانشگاه لازم است در صورت تمایل به انجام هر یک از فعالیت‌های مندرج در بند (2-1) آیین‌نامه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان نسبت به اخذ مجوز از هیأت نظارت دانشگاه طبق مفاد این دستورالعمل اقدام نمایند.

3-2. تشکل‌های اسلامی متقاضی صدور مجوز فعالیت بایستی برگ درخواست مجوز فعالیت (پیوست دستورالعمل اجرایی) را تکمیل و برای ثبت و تشکیل پرونده به دبیرخانه هیأت نظارت تحویل نمایند.

3-3. حداکثر مهلت پاسخگویی و ارائه مجوز توسط هیأت نظارت دانشگاه در مورد فعالیت‌هایی نظیر: سخنرانی، تشکیل میزگرد، تریبون و نصب تابلو از تاریخ ثبت درخواست کتبی در دبیرخانه هیأت، هفت روز کاری و در مورد تجمع و راهپیمایی چهار روز کاری می‌باشد.

تبصره: تشکل‌های اسلامی که درخواست انجام فعالیت‌های مندرج در بند 3-3 دستورالعمل را دارند لازم است با توجه به حداکثر مهلت قانونی پاسخگویی از سوی هیأت نظارت دانشگاه تاریخ برنامه خود را تنظیم و تا زمان اخذ مجوز از انجام هر گونه فعالیت تبلیغاتی اجتناب نمایند.

3-4. هیأت نظارت دانشگاه موظف است در مهلت قانونی تعیین شده در بند (3-3) نسبت به تشکیل جلسه رسمی، بررسی مدارک، اخذ تصمیم و اعلام کتبی آن اقدام نماید. رئیس هیأت مسئول این امر می‌باشد و عدم پاسخگویی در مهلت مقرر به منزله تأیید تلقی می‌شود.

3-5. در صورت عدم موافقت هیأت نظارت دانشگاه با درخواست کتبی تشکل، ضروریست دلایل عدم موافقت به صورت مکتوب و مستدل در مهلت تعیین شده در بند 3-3 به تشکل اسلامی ابلاغ شود.

تبصره 1. چنانچه تشکل اسلامی نسبت به رأی هیأت نظارت دانشگاه اعتراض داشته باشد می‌تواند مراتب اعتراض خود را ظرف مهلت یک هفته از تاریخ ابلاغ رأی هیأت نظارت دانشگاه به صورت مکتوب به دبیرخانه هیأت نظارت ارائه و متعاقباً هیأت نظارت دانشگاه نیز لازم است نظر نهایی خود را ظرف مهلت هفت روز کاری از تاریخ دریافت اعتراض کتبی به تشکل اعلام نماید.

تبصره 2. در صورت اعتراض تشکل اسلامی به نظر نهایی هیأت نظارت دانشگاه یا امتناع هیأت نظارت از پاسخگویی، موضوع در صورت درخواست تشکل به هیأت نظارت مرکزی ارجاع و رأی هیأت نظارت مرکزی لازم‌الاجرا است.

تبصره 3. هیأت نظارت مرکزی مکلف است ظرف 2 ماه از تاریخ دریافت اعتراض به موضوع رسیدگی و تصمیم مقتضی را اتخاذ نماید. این تصمیم می‌بایست ظرف یک هفته به صورت مکتوب به هیأت نظارت دانشگاه اعلام شود.

3-6. تشکل‌های اسلامی می‌توانند به صورت مشترک و در قالب برنامه واحد از هیأت نظارت دانشگاه تقاضای مجوز فعالیت کنند. بدیهی است در این گونه موارد برگ درخواست توسط نمایندگان تشکل‌های مزبور تکمیل و امضا می‌شود.

3-7. نصب تابلو نیاز به اخذ مجوز مکرر نداشته و تا زمان رعایت مقررات، مجوز اخذ شده به قوت خود باقی است و مطالب مندرج در آن طبق مقررات ناظر بر نشریات دانشجویی قابل رسیدگی است.

3-8. مستنداً به تبصره الحاقی به بند 2-1 آیین‌نامه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان (مصوبه جلسه شماره 511 مورخ 1381/11/8 شورای عالی انقلاب فرهنگی):

«راه‌اندازی هر نوع پایگاه اطلاع‌رسانی با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه صورت می‌گیرد»

بخش دوم: نحوه بررسی و صدور مجوز ایجاد تشکل و نظارت بر اجرای انتخابات

ماده 4. اعلام موافقت اصولی

اعلام موافقت اصولی برای تأسیس تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان می‌بایست بر اساس ضوابط مندرج در آیین‌نامه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان و رعایت

نکات زیر انجام پذیرد:

4.1. در بررسی صلاحیت اعضای هیأت مؤسس، اعلام کتبی به اعتقاد و التزام عملی به اسلام، ولایت مطلقه فقیه و قانون اساسی برای احراز شرایط مندرج در قسمت (الف) بند (3-1) آیین‌نامه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان مکفی است به جز در مواردی که هیأت نظارت دانشگاه خلاف این ادعا را بر اساس شواهد و قرائن و مستندات قابل قبول احراز نماید.

4.2. احراز حسن شهرت و رعایت اخلاق اسلامی بر عهده اعضای هیأت نظارت می‌باشد و هیأت می‌تواند از طریق مراجع مسئول نیز استعلام نماید.

4.3. اعضای هیأت مؤسس در هنگام ارائه تقاضای خود نباید عضو هیچ تشکل اسلامی دیگری در دوران دانشگاه باشند.

4.4. اعضای هیأت مؤسس نباید طی دو ترم تحصیلی متوالی اخیر و یا سه ترم غیر متوالی قبل از ارائه درخواست تأسیس تشکل مشروط شده باشند.

4.5. هیأت مؤسس متقاضی ایجاد تشکل باید تعهد کتبی مبنی بر عدم فعالیت تا زمان صدور مجوز (اعم از اعلام موجودیت یا انجام سایر فعالیت‌ها) نماید.

4.6. مدت زمان مجاز برای مکاتبات و انجام مراحل بررسی صلاحیت هیأت مؤسس توسط هیأت نظارت دانشگاه حداکثر یک ماه از تاریخ درخواست کتبی است و هیأت نظارت موظف است طبق بند (3-3) آیین‌نامه ظرف مدت 15 روز کاری پس از اتمام مراحل بررسی، در صورت تأیید صلاحیت هیأت مؤسس، نسبت به صدور موافقت اصولی و در صورت عدم تأیید نسبت به اعلام کتبی دلایل رد صلاحیت به صورت طبقه‌بندی شده با امضای دبیر هیأت نظارت دانشگاه اقدام نماید. اعضای هیأت مؤسس رد صلاحیت شده ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ کتبی رأی هیأت نظارت دانشگاه می‌توانند به رأی هیأت نظارت دانشگاه در هیأت نظارت مرکزی اعتراض نمایند.

تبصره: در مواردی که برای بررسی صلاحیت هیأت مؤسس نیاز به مکاتبه با محاکم قضایی باشد، مدت زمان مجاز برای انجام مراحل بررسی تا 45 روز قابل افزایش است.

ماده 5. رئوس اصلی و ساختار اساسنامه

رعایت موارد زیر در محتوا و ساختار اساسنامه تشکل‌های اسلامی لازم است:

5.1. تصریح نکات مندرج در تبصره بند (3-4) آیین‌نامه

5.2. مبتنی بودن تصمیمات و فعالیت‌های تشکل بر آرای اعضا که حد نصاب آرای مزبور حسب مورد مطابق مفاد اساسنامه خواهد بود.

تبصره: تنها اعضای تشکل می‌توانند در انتخابات شورای مرکزی آن تشکل شرکت نمایند.

5.3. معرفی ارکان تشکل و تشکیلات زیر مجموعه آنان.

5.4. شرح دقیق وظائف ارکان تشکل.

5.5. چگونگی تشکیل جلسات، حد نصاب رسمیت آنها و اخذ تصمیم.

5.6. شرایط عضویت، نحوه عضوگیری و خروج اعضا از تشکل (اخراج یا استعفا)

تبصره: نامزدهای عضویت در شورای مرکزی تشکل‌های اسلامی نباید طی دو ترم متوالی و یا 3 ترم غیر متوالی مشروط شده باشند.

5.7. پایبندی به احکام اسلامی و اعلام کتبی اعتقاد به موارد مندرج در قسمت الف بند (3-1) آیین‌نامه از سوی نامزدهای عضویت در هیأت مرکزی، هسته مرکزی و یا شورای مرکزی تشکل اسلامی.

5.8. نحوه انحلال تشکل

5.9. نحوه رفع اختلاف تشکل در صورت بروز اختلاف بین اعضای شورای مرکزی آن به صورت صریح و روشن.

5.10. چگونگی برگزاری انتخابات در مرتبه اول و سایر دوره‌ها و همچنین تجدید انتخابات در صورت صدور رأی ابطال انتخابات از سوی مراجع صالحه ذیربط

5.11. نحوه تداوم فعالیت قانونی تشکل در صورت برگزار نشدن انتخابات شورای مرکزی در موعد مقرر و یا تعویق انتخابات شورای مرکزی.

5.12. نحوه تغییر در اساسنامه تشکل اسلامی

5.13. اعلام ترازنامه مالی تشکل و نحوه تصویب آن به مجمع عمومی تشکل و مراجع ذیربط

5.14. تصریح به انتفاعی نبودن تشکل، عدم سوء استفاده از امکانات مالی دانشگاه و عدم سوء استفاده از نام تشکل.

تبصره: تشکل‌های اسلامی رسمی و فعلی دانشگاه‌ها می‌بایست ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل نسبت به تطبیق اساسنامه خود با مفاد آیین‌نامه و این دستورالعمل اقدام نمایند، در صورت عدم تطبیق اساسنامه و یا رعایت نشدن مفاد دستورالعمل فعالیت تشکل مزبور غیر قانونی است.

ماده 6. بررسی اساسنامه

6.1. هیأت نظارت دانشگاه موظف است اساسنامه تشکل‌های اسلامی را به منظور رعایت مفاد آیین‌نامه و ماده (5) این دستورالعمل بررسی نموده و در صورت

عدم رعایت نکات فوق مراتب را کتباً و با ذکر نکات مورد استناد ظرف مدت یک ماه (مهلت مقرر در بند 3.6 آیین‌نامه) به هیأت مؤسس اعلام نماید.

6.2. هر گونه تغییر در اساسنامه مصوب لازم است در هیأت نظارت دانشگاه به تصویب برسد.

ماده 7. نظارت بر انتخابات

- 7-1. بر اساس قسمت «د» بند (4-2) آیین نامه، هیأت نظارت هر دانشگاه وظیفه نظارت بر حسن اجرای انتخابات را بر عهده دارد.
- 7-2. تشکل های اسلامی موظفند دو هفته قبل از برگزاری هر گونه انتخابات، تاریخ پیشنهادی خود را به صورت کتبی در زمینه انتخابات برای هماهنگی با مسئولین ذیربط به هیأت نظارت دانشگاه اعلام نمایند.
- تبصره: هیأت نظارت موظف است حداکثر ظرف مدت یک هفته از تاریخ اعلام تشکل موافقت خود را با تاریخ تعیین شده کتباً اعلام نماید و در صورت عدم موافقت، دلایل خود را در همان مهلت کتباً و با امضای رئیس هیأت نظارت به تشکل ابلاغ کند، در این صورت، تشکل موظف است زمان دیگری را برای برگزاری انتخابات به هیأت نظارت دانشگاه پیشنهاد نماید.
- 7-3. هیأت نظارت دانشگاه می تواند با صلاحدید، نماینده خود را که حتی المقدور از اعضای هیأت منصفه است برای نظارت بر انتخابات معرفی نماید. در این صورت تشکل نیز با انتخاب و معرفی یک نماینده (به صورت مکتوب) از جانب خود موظف به همکاری با نماینده هیأت نظارت دانشگاه است.
- 7-4. نماینده هیأت نظارت بر روند اجرای انتخابات، بدون دخالت در امور اجرایی، نظارت نموده و نحوه برگزاری و انطباق انتخابات با مفاد اساسنامه مصوب را به صورت کتبی و مستند به هیأت نظارت دانشگاه گزارش می نماید.
- 7-5. چنانچه هر یک از تشکل های اسلامی بدون اخذ موافقت هیأت نظارت دانشگاه و یا برخلاف مفاد اساسنامه مصوب اقدام به برگزاری انتخابات نمایند نتایج انتخابات مذکور از سوی هیأت نظارت غیر قابل قبول و باطل اعلام می شود.

بخش سوم: نحوه طرح و رسیدگی به شکایات و تخلفات تشکل های اسلامی

ماده 8. تعاریف

8.1. محدوده دانشگاه:

عبارت است از محوطه دانشگاه، دانشکده ها، خوابگاه ها و بیمارستان های آموزشی

تبصره: اردوگاه ها و سایر اماکن و فضاهای که در زمان برگزاری مراسم، همایش ها و گردش های علمی، فرهنگی، تفریحی و... برای انجام برنامه های هر یک از تشکل ها مورد استفاده قرار می گیرند در حکم محدوده دانشگاه ها می باشند.

8.2. توقف فعالیت:

به وضعیتی می گویند که تشکل عیبرغم در اختیار داشتن مجوز، حق هیچگونه فعالیتی ندارد.

8-3. تعلیق مجوز:

به وضعیتی می‌گویند که مجوز تشکل به علت تخلف باید در هیأت نظارت دانشگاه بررسی شود و تا قبل از اعلام نظر هیأت نظارت، تشکل حق هیچگونه فعالیتی نخواهد داشت.

8-4. لغو مجوز:

به وضعیتی می‌گویند که مجوز تشکل به علت تخلف یا تخلفات با رأی هیأت نظارت دانشگاه ابطال می‌گردد.

ماده 9. رسیدگی به تخلفات تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان مطابق این دستورالعمل در محدوده هر دانشگاه در صلاحیت هیأت نظارت دانشگاه با حضور هیأت منصفه می‌باشد و شکایات به عمل آمده از اعضای تشکل‌ها، از حیث شخصیت حقیقی در هیأت نظارت رسیدگی نبوده و حسب مورد در صلاحیت کمیته انضباطی یا مراجع ذیربط خواهد بود.

تبصره: هیأت نظارت دانشگاه‌ها تنها به شکایاتی که از طریق دبیرخانه هیأت در دستور کار جلسات هیأت نظارت دانشگاه و هیأت منصفه قرار می‌گیرد رسیدگی به عمل می‌آورد و دبیرخانه هیأت موظف است به ترتیب دریافت شکایات و اولویت (با تشخیص رئیس هیأت) آنها را در جلسه هیأت نظارت دانشگاه مطرح کند.

ماده 10. رسیدگی به تخلفات تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان مندرج در موارد 18 به بعد این دستورالعمل با ارائه گزارش تخلف توسط هر یک از اعضای هیأت نظارت دانشگاه یا اعضای شورای فرهنگی و یا طرح شکایت توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی به دبیرخانه هیأت نظارت در دستور کار جلسات هیأت نظارت قرار می‌گیرد.

ماده 11. هیأت منصفه رسیدگی به تخلفات تشکل‌ها دارای 5 عضو اصلی و یک عضو علی‌البدل است که به ترتیب زیر پیشنهاد و احکام آنان از سوی رئیس دانشگاه صادر می‌شود:

الف) یک نفر از اعضای شورای دانشگاه به انتخاب آن شورا

ب) یک نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه به انتخاب شورای فرهنگی دانشگاه

ج) دو نفر از اعضای شورای فرهنگی دانشگاه (یک نفر اصلی و یک نفر عضو علی‌البدل) به انتخاب آن شورا

د) دو نفر از دانشجویان آشنا به مسائل فرهنگی - سیاسی به انتخاب شورای فرهنگی دانشگاه

ماده 12. جلسات هیأت حداقل 4 نفر از اعضا رسمیت یافته و تصمیمات متخذه با رأی حداقل 3 نفر از اعضای حاضر در جلسه معتبر است.

تبصره 1. عضو علی‌البدل در غیاب هر یک از اعضای اصلی هیأت منصفه حق رأی خواهد داشت.

تبصره 2. دبیر هیأت منصفه در اولین جلسه این هیأت از بین اعضا توسط اعضا انتخاب می‌شود.

ماده 13. رئیس هیأت نظارت موظف است پس از دریافت شکایت، تشکل مورد نظر را با ابلاغ کتبی مطلع نموده و زمان تشکیل جلسه رسیدگی را حداقل یک هفته قبل از رسیدگی شکایت به تشکل، شاکی و اعضای هیأت منصفه کتباً اعلام نماید.

تبصره: چنانچه تشکل به تاریخ تعیین شده برای رسیدگی اعتراض داشته باشد، هیأت نظارت دانشگاه می تواند با صلاحدید جلسه را به زمان دیگری موکول نماید، به هر حال تاریخ جلسه رسیدگی نمی تواند بیشتر از 20 روز کاری از زمان دریافت شکایت تعیین شود.

ماده 14. پس از تشکیل جلسه رسیدگی در حضور هیأت منصفه، شکایت و یا گزارش دریافتی قرائت و دفاعیات نماینده تشکل استماع می شود. سپس اعضای هیأت نظارت می توانند سؤالاتی را به منظور روشن شدن موضوع و امکان تصمیم گیری دقیق تر توسط هیأت منصفه مطرح نمایند.

تبصره: هیأت نظارت موظف است امکان دفاع برای نماینده تشکل و شاکی را فراهم آورد.

ماده 15. پس از اعلام ختم رسیدگی توسط هیأت نظارت دانشگاه هیأت منصفه به منظور پاسخ به دو سؤال تشکیل جلسه خواهد داد:

1. آیا تخلف واقع شده است یا خیر؟

2. در صورت وقوع تخلف، متخلف مستحق تخفیف است یا خیر؟

ماده 16. هیأت منصفه موظف است بلافاصله پس از ختم رسیدگی و در ادامه همان جلسه نظر خود را پس از شورا اعلام نماید.

ماده 17. هیأت نظارت موظف است پس از اعلام نظر هیأت منصفه، حداکثر ظرف 3 روز کاری رأی خود را مطابق مفاد آیین نامه و دستورالعمل حاضر و براساس نظر هیأت منصفه صادر نماید.

تبصره: رأی صادره توسط هیأت نظارت در صورتی معتبر و قابل اجرا است که حداقل به امضای دو عضو هیأت نظارت رسیده باشد.

ماده 18. هیأت نظارت پس از رسیدگی رأی خود را به شرح زیر صادر می نماید:

18-1. در صورتی که هیأت مؤسس برخلاف تعهد مذکور در بند 5 ماده 4 این دستورالعمل اقدام نماید اعضای هیأت مؤسس به مدت 3 تا 3 ماه از حق تأسیس تشکل محروم خواهند شد.

18-2. در صورتی که تشکل برخلاف اساسنامه مصوب خود اقدام نماید با تشخیص هیأت نظارت مجوز آن تشکل لغو خواهد شد.

18-3. در صورتی که تشکل بدون دریافت مجوز فعالیت از هیأت نظارت مطابق بند (2-1) آیین نامه اقدام به برگزاری سخنرانی، تجمع، راهپیمایی، تریبون آزاد و یا نصب تابلوی آزاد نماید برای بار اول تشکل به مدت یک تا دو ماه از حق انجام آن فعالیت محروم و در صورت تکرار، تشکل به مدت 3 تا 4 ماه از انجام فعالیت های مندرج در بند 2-1 آیین نامه محروم و بار سوم به تعلیق مجوز محکوم می گردد.

18-4. در صورتی که تشکل از طریق فعالیت خود در امور جاری دانشگاه ایجاد اختلال نماید به گونه ای که موجب توقف امور آموزشی دانشگاه شود به تعلیق مجوز از 3 تا 6 ماه محکوم می شود.

18-5. در صورتی که تشکل آزادی های مشروع و مصرح اشخاص در قانون اساسی را نقض نماید یا به ایراد تهمت، افتراء، اهانت، نشر اکاذیب، ترویج و تبلیغ احزاب و گروه های غیر قانونی و معاندت با اصول قانون اساسی اقدام نماید مجازات وی بار اول توقف فعالیت از 3 تا 6 ماه و در صورت تکرار تعلیق مجوز خواهد بود.

18-6. در صورتی که تشکلی پس از اخذ مجوز، در هنگام انجام فعالیت از ضوابط تعیین شده و یا شروط هیأت نظارت عدول نماید، برای بار اول به شورای مرکزی تشکل تذکر کتبی داده می‌شود و در صورت تکرار تخلف، به مدت 3 تا 6 ماه از انجام همان فعالیت محروم و در مرتبه سوم به تعلیق مجوز محکوم می‌شود.

18-7. تعلیق مجوز تنها در صورت تکرار تخلف در طول یک دوره انتخاباتی اعمال شده و پس از طی مدت مزبور و با برگزاری انتخابات جدید تشکل، هیأت نظارت بر حسب روند معمول مطابق آیین‌نامه و این دستورالعمل عمل می‌نماید.

18-8. چنانچه تشکل در طول مدت تعلیق، اقدام به هر گونه فعالیت مندرج در بند 2-1 آیین‌نامه نماید، هیأت نظارت نسبت به لغو مجوز تشکل اقدام می‌نماید.

18-9. در موارد محکومیت به تعلیق مجوز، هیأت نظارت موظف است حداکثر ظرف مدت 3 ماه نسبت به صدور یا عدم صدور مجوز و مدت محکومیت اعلام نظر نماید.

ماده 19. رئیس هیأت نظارت ظرف یک هفته رأی صادره در موارد فوق را ابلاغ کتبی می‌نماید و ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ، طرفین می‌توانند به رأی صادره اعتراض نمایند. در این صورت هیأت نظارت پرونده را ظرف مدت پانزده روز برای رسیدگی به هیأت نظارت مرکزی ارسال می‌نماید. در این صورت اجرای حکم منوط به رأی هیأت نظارت مرکزی خواهد بود.

ماده 20. مرجع تجدید نظر در آرای هیأت نظارت دانشگاه، هیأت نظارت مرکزی است و این هیأت موظف است ظرف مدت دو ماه از تاریخ دریافت پرونده در خصوص رأی صادره از سوی هیأت نظارت دانشگاه اعلام نظر نماید. رأی هیأت نظارت مرکزی قطعی است.

ماده 21. رسیدگی به تخلفات انتخاباتی:

21-1. مرجع رسیدگی به تخلفات انتخاباتی تشکل‌ها، هیأت نظارت دانشگاه است.

21-2. هیأت نظارت دانشگاه در صورت گزارش نماینده هیأت نظارت مبنی بر وقوع تخلف انتخاباتی و یا ارائه شکایت مکتوب و مستند از سوی یک سوم اعضای تشکل اسلامی، اقدام به بررسی نحوه برگزاری انتخابات و مطابقت آن با این دستورالعمل و اساسنامه تشکل و اعلام رأی در مورد شکایت و یا اعتراضات مذکور می‌نماید.

21-3. شکایت درباره نحوه برگزاری انتخابات حداکثر تا پانزده روز پس از اعلام نتایج انتخابات مزبور توسط تشکل قابل طرح و رسیدگی می‌باشد.

21-4. رسیدگی به تخلفات انتخاباتی همانند دیگر تخلفات با حضور هیأت منصفه صورت می‌پذیرد و هیأت نظارت دانشگاه پس از رسیدگی رأی خود را به شرح زیر اعلام می‌نماید:

الف) در صورت جزئی بودن و بی تأثیر بودن تخلف در نتایج انتخابات، به تشکل اسلامی تذکر کتبی داده می‌شود.

ب) در صورتی که انتخابات به طور کلی مخدوش تشخیص داده شود، رأی به ابطال انتخابات داده می‌شود.

21-5. شاکی یا شاکیان می‌توانند ظرف مدت ده روز از تاریخ اعلام کتبی رأی هیأت نظارت دانشگاه نسبت به رأی صادره از سوی این هیأت به هیأت نظارت مرکزی اعتراض نمایند و هیأت نظارت مرکزی مکلف است ظرف مدت 45 روز از تاریخ دریافت اعتراض به موضوع رسیدگی و رأی مقتضی صادر نماید. این رأی قطعی و لازم‌الاجراست.

تبصره: در صورت ابطال انتخابات و اعتراض تشکل اسلامی به هیأت نظارت مرکزی، در طول مدت رسیدگی مجدد فعالیت‌های تشکل به حالت تعلیق در می‌آید.

21-6. در صورت قطعیت ابطال انتخابات، تشکل اسلامی موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ اعلام رأی کتبی هیأت نظارت نسبت به برگزاری مجدد انتخابات با نظارت نماینده هیأت نظارت دانشگاه اقدام نماید.

21-7. در صورتی که تشکل اسلامی بر اساس رأی صادره نسبت به تجدید انتخابات در مهلت مقرر اقدام نکند کلیه فعالیت‌های تشکل تا زمان برگزاری انتخابات مجدد با حکم هیأت نظارت دانشگاه به حالت تعلیق در می‌آید.

ماده 22. مقررات نهایی

22-1. این دستورالعمل در 22 ماده و 63 بند و 18 تبصره و یک پیوست در تاریخ 1382/2/23 در محل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب هیأت‌های نظارت مرکزی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی رسید.

22-2. این دستورالعمل از تاریخ تصویب آن، جایگزین دستورالعمل اجرایی مصوب مورخ 1380/7/30 وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مقررات مشابه می‌گردد.

22-3. این دستورالعمل پانزده روز پس از ابلاغ در کلیه دانشگاه‌های کشور لازم اجرا است.

درخواست فوق در تاریخ به دبیرخانه هیأت نظارت دانشگاه تحویل و با شماره
..... به ثبت رسید.

دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی

مقدمه

به منظور ساماندهی و حمایت از فعالیت نشریات دانشگاهی و قانونمند کردن اینگونه فعالیت‌ها، نهادینه ساختن فضای آزاداندیشی، نقد و گفت‌وگوی سازنده و تأکید بر حق آزادی بیان، همچنین ایجاد فرصت‌های فراگیری مهارت‌های روزنامه‌نگاری و ارتقای سطح دانش عمومی و تخصصی دانشگاهیان، و براساس ماده 5 ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی (مصوب جلسه 540 مورخ 83/3/26 شورای عالی انقلاب فرهنگی)، دستورالعمل اجرایی این ضوابط به شرح ذیل به تصویب می‌رسد:

بخش اول: تعاریف و کلیات

ماده 1. مطابق بند 1 ماده 1 ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، کلیه نشریاتی که به صورت ادواری، گاهنامه یا تک شماره، نیز نشریات الکترونیکی که با نام ثابت و تاریخ نشر در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، علمی، اقتصادی، هنری، ادبی و ورزشی توسط هریک از دانشجویان، تشکل‌ها و نهادهای دانشگاهی، استادان و اعضای هیأت علمی یا گروهی از ایشان در دانشگاه‌ها منتشر و در محدوده دانشگاه‌ها توزیع می‌شوند، نشریه دانشگاهی محسوب و تحت شمول این دستورالعمل قرار می‌گیرند.

تبصره 1. عنوان‌های فرهنگی و اجتماعی، زمینه‌های عقیدتی، صنفی و رفاهی، خبری و طنز را نیز در برمی‌گیرند.

تبصره 2. نشریات علمی که توسط اعضای هیئت علمی، دانشجویان، تشکل‌های دانشجویی یا انجمن‌های علمی دانشجویی منتشر می‌شوند مشمول این آیین‌نامه هستند.

تبصره 3. نشریات دانشگاهی می‌توانند ویژه‌نامه‌هایی به مناسبت‌های مختلف منتشر کنند.

تبصره 4. وبلاگ‌ها و سایت‌های شخصی دانشجویان و اعضای هیأت علمی که از نشان دانشگاه یا تشکل‌های دانشگاه استفاده نمی‌کنند از شمول این آیین‌نامه خارج‌اند.

تبصره 5. پردیس‌های دانشگاهی، خوابگاه‌ها، بیمارستان‌های آموزشی، مراکز بهداشتی-درمانی و اردوگاه‌ها در حکم محدوده دانشگاه محسوب می‌شوند و توزیع نشریات دانشگاهی در خارج از محدوده دانشگاه‌ها، منوط به کسب مجوز از مراجع ذیربط است.

تبصره 6. علاوه بر توزیع نشریات دانشگاهی در محل دفتر نشریه یا دفتر تشکل (اعم از تشکل‌های اسلامی، شوراهای صنفی، انجمن‌های علمی، کانون‌های فرهنگی و...) یا دستگاه صاحب امتیاز نشریه، دانشگاه‌ها موظف به تعیین محل‌هایی مناسب در داخل محدوده دانشگاه (براساس تعریف تبصره 5) برای توزیع نشریات دانشگاهی می‌باشند. توزیع نشریات در خارج از این مکان‌ها تخلف محسوب می‌شود.

ماده 2. منظور از دانشگاه در این دستورالعمل کلیه دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی و مراکز و واحدهای مرتبط دانشگاهی و واحدهای دانشگاهی است.

تبصره. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی از این پس در این دستورالعمل به اختصار «دستگاه» نامیده می‌شوند.

ماده 3. کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی

بر اساس بند 1 ماده 2 ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، در هر دانشگاه کمیته‌ای تحت عنوان «کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی» که در این دستورالعمل به اختصار «کمیته ناظر» نامیده می‌شود، زیر نظر «شورای فرهنگی دانشگاه» تشکیل می‌شود.

ماده 4. ترکیب کمیته ناظر به شرح زیر است:

1. معاون دانشجویی فرهنگی دانشگاه (رئیس کمیته)
 2. نماینده تام‌الاختیار و دائم دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه
 3. یک حقوق‌دان به انتخاب رئیس دانشگاه
 4. سه نفر عضو هیأت علمی دانشگاه به انتخاب شورای فرهنگی دانشگاه
 5. مدیر امور فرهنگی دانشگاه (دبیر کمیته)
 6. سه نفر از مدیران مسئول نشریات دانشگاهی به انتخاب مدیران مسئول نشریات دانشگاه که یک نفر از ایشان عضو علی‌البدل محسوب می‌شود.
- تبصره 1.** دانشگاه‌هایی که این کمیته در آنها تشکیل نشده است یک ماه فرصت دارند تا انتخابات نمایندگان مدیران مسئول را برگزار کنند و طی این یک ماه کمیته می‌تواند بدون حضور نمایندگان مدیران مسئول نشریات دانشگاهی تشکیل شود.
- تبصره 2.** شیوه‌نامه انتخاب نمایندگان مدیران مسئول نشریات دانشگاهی توسط شورای مرکزی ناظر هر دستگاه (ماده 8) تصویب خواهد شد.
- تبصره 3.** معاونت دانشجویی و فرهنگی هر دانشگاه موظف است بر اساس شیوه‌نامه مصوب شورای مرکزی ناظر نسبت به برگزاری انتخابات جهت تعیین نمایندگان مدیران مسئول اقدام کند.
- تبصره 4.** اعضای انتخابی کمیته ناظر برای مدت یک سال با ابلاغ رئیس دانشگاه انتخاب می‌شوند.
- تبصره 5.** چنانچه نماینده اصلی مدیران مسئول عضو کمیته ناظر بر اساس شیوه‌نامه مصوب شورای مرکزی ناظر، شرایط عضویت در کمیته ناظر را از دست بدهد عضو علی‌البدل جایگزین وی خواهد شد.
- تبصره 6.** دبیرخانه کمیته ناظر در حوزه معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه مستقر و با مسئولیت دبیر، متولی انجام امور اداری و اجرایی کمیته ناظر است.
- ماده 5.** جلسات کمیته ناظر ماهانه یکبار با دعوت مکتوب از کلیه اعضا تشکیل می‌شود. جلسات با حضور حداقل سه نفر از اعضای دارای حق رأی، رسمی است و مصوبات آن نیز با رأی اکثریت معتبر است. ضروری است دعوت‌نامه اعضای جلسه حداقل سه روز پیش از موعد جلسه با اعلام دستور جلسه توسط دبیر کمیته ارسال شود.
- تبصره 1.** در صورتی که هر یک از اعضا، شاکی خصوصی یا مشتکی عنه باشد، در زمان رسیدگی به شکایت مطروحه، حق رأی نخواهد داشت.
- تبصره 2.** دبیرخانه کمیته ناظر موظف است صورتجلسات کمیته را به طور مرتب به دبیرخانه شورای مرکزی ناظر هر دستگاه ارسال کند.
- تبصره 3.** در موارد خاص، بنا به نظر رئیس کمیته، جلسه ویژه می‌تواند با دعوت شفاهی یا کتبی وی از اعضای جلسه و بدون در نظر گرفتن ارسال دعوت‌نامه معمول به صورت فوق‌العاده و فوری (حتی در همان روز) تشکیل شود.
- ماده 6.** وظایف کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی به شرح زیر است:

1. بررسی درخواست و صدور مجوز انتشار مطابق بخش دوم این دستورالعمل
2. نظارت بر عملکرد نشریات دانشگاهی و تذکر اولیه در صورت لزوم
3. رسیدگی به تخلفات و شکایات ناشی از عملکرد نشریات دانشگاهی مطابق بخش 6 این دستورالعمل
4. نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل، مصوبات و شیوه‌نامه‌های شورای مرکزی ناظر
5. بررسی محتوایی نشریات دانشگاه در جلسه ماهیانه کمیته ناظر و ارسال نتایج آن به شورای مرکزی ناظر
6. برگزاری دوره‌های آموزشی برای متقاضیان نشریات دانشجویی اعم از صاحبان امتیاز، مدیران مسئول، سردبیران و سایر عوامل اجرایی بر اساس برنامه آموزشی شورای مرکزی ناظر
7. شورای فرهنگی هر دانشگاه مرجع تجدید نظر در تصمیمات و آرای کمیته ناظر همان دانشگاه است.
8. ماده 4 بند 2 ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، در هر دستگاه شورایی با عنوان «شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی» که در این دستورالعمل به اختصار «شورای مرکزی ناظر» نامیده می‌شود، تشکیل می‌گردد.
9. ماده 9 ترکیب شورای مرکزی ناظر به شرح زیر است:
 1. معاون فرهنگی دستگاه متبوع (رئیس شورا)
 2. معاون مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
 3. معاون فرهنگی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها یا نماینده تام‌الاختیار رئیس نهاد
 4. یک نفر حقوق دان به انتخاب معاون فرهنگی دستگاه متبوع
 5. مدیرکل امور فرهنگی دستگاه متبوع (دبیر شورا)
 6. سه نفر از مدیران مسئول نشریات دانشگاهی به انتخاب مدیران مسئول نشریات دانشگاه‌های کشور که یک نفر از آنها عضو علی‌البدل محسوب می‌شود.
- تبصره 1. در صورت نبودن پست معاون فرهنگی یا مدیرکل امور فرهنگی یا عناوین مشابه انتخاب رئیس و دبیر شورا بر عهده رئیس دستگاه و در سطح معاونان و مدیران کل دستگاه می‌باشد.
- تبصره 2. دبیر شورا طبق شیوه‌نامه مصوب شورای مرکزی ناظر، نسبت به برگزاری انتخابات نمایندگان مدیران مسئول نشریات دانشگاهی جهت عضویت در شورای مرکزی ناظر اقدام خواهد کرد.
- تبصره 3. اعضای انتخابی شورای مرکزی ناظر برای مدت یک سال با ابلاغ رئیس شورا انتخاب می‌شوند.
- تبصره 4. چنانچه نماینده اصلی مدیران مسئول عضو شورای مرکزی ناظر شرایط عضویت در شورا را- براساس شیوه‌نامه مصوب شورای مرکزی ناظر- از دست بدهد عضو علی‌البدل جایگزین وی خواهد شد. مسئولیت تشخیص استمرار شرایط عضویت نماینده مدیران مسئول بر عهده دبیر شورا است.
- تبصره 5. دبیرخانه شورای مرکزی ناظر در اداره کل امور فرهنگی وزارت یا دستگاه متبوع یا عناوین مشابه مستقر و دبیر شورای مرکزی ناظر متولی انجام امور اداری و اجرایی شورا است.

ماده 10. وظایف و اختیارات شورای مرکزی ناظر به شرح زیر است:

1. سیاستگذاری در حوزه کلان نشریات دانشگاهی
2. رسیدگی به اعتراضات در خصوص عدم صدور مجوز نشریات دانشگاهی
3. تجدید نظر در تصمیمات شورای فرهنگی دانشگاه در خصوص نشریات دانشگاهی
4. رسیدگی به اعتراضات ناشی از تصمیمات و عملکرد شورای فرهنگی دانشگاه در زمینه نشریات دانشگاهی
5. تدوین شیوه‌نامه‌های اجرایی
6. تفسیر مفاد دستورالعمل حاضر
7. نظارت بر عملکرد کمیته‌های ناظر بر نشریات دانشگاه‌ها
8. ایجاد وحدت رویه بین کمیته‌های ناظر دانشگاه‌ها
9. تدوین برنامه آموزشی برای متقاضیان نشریات دانشگاهی
10. اخذ و بررسی نتایج گزارش محتوایی نشریات دانشگاهی از کمیته‌های ناظر و ارائه آن به رییس دستگاه تبصره: مصوبات شورای مرکزی ناظر قطعی و لازم‌الاجرا است.

ماده 11. جلسات شورای مرکزی ناظر حداقل هر 2 ماه یک بار با دعوت مکتوب از کلیه اعضا یک هفته قبل از زمان جلسه با اعلام دستور جلسه توسط دبیر شورا تشکیل می‌شود و جلسات با حضور حداقل 5 تن از اعضای دارای حق رأی، رسمی و مصوبات آن با رأی اکثریت معتبر است.

بخش دوم: نحوه درخواست مجوز و شرایط انتشار نشریات دانشگاهی

- ماده 12.** متقاضی امتیاز انتشار نشریه دانشگاهی باید درخواست کتبی خود را با اعلام مشخصات خود و مدیر مسئول، سردبیر، نام نشریه، زمینه و ترتیب انتشار (موضوع ماده 1) به انضمام تصریح به پابندی به قانون اساسی، قوانین موضوعه و این دستورالعمل، به دبیرخانه کمیته ناظر طبق فرم پیوست شماره 1 تسلیم کند.
- تبصره 1. زمینه انتشار نشریه‌ای که صاحب امتیاز آن شخص حقوقی است نباید مغایرتی با اساسنامه آن تشکل یا نهاد داشته باشد.
- تبصره 2. نشریات دانشجویی موظفند صرفاً در زمینه‌هایی که مجوز اخذ کرده‌اند به فعالیت پردازند.
- تبصره 3. متقاضی امتیاز انتشار گاهنامه باید حداقل و حداکثر زمان انتشار نشریه خود را در درخواست کتبی خود مشخص نماید.
- ماده 13.** متقاضی امتیاز نشریه باید دارای شرایط زیر باشد:

1. یکی از دانشجویان یا اعضای هیأت علمی به عنوان شخص حقیقی یا تشکل، نهاد، انجمن، کانون، یا یکی از بخش‌های دانشگاه یا هر شخص حقوقی

دیگر در دانشگاه

2. عدم محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر در مورد دانشجویان و انفصال موقت از خدمت در مورد اعضای هیأت علمی

تبصره 1. افراد مشمول بند 2 پس از یک سال از تاریخ اتمام محرومیت می‌توانند به عنوان صاحب امتیاز نشریات دانشگاهی فعالیت کنند و در صورت محکومیت

مجدد به طور دائم محروم می‌شوند.

تبصره 2. در صورتی که صاحب امتیاز یکی از شرایط فوق را از دست بدهد، ظرف یک ماه پس از ابلاغ کمیته ناظر می‌تواند درخواست انتقال امتیاز نشریه را به شخص واجد شرایط دیگر به کمیته ناظر ارسال کند، در غیر این صورت امتیاز نشریه لغو می‌شود. کمیته ناظر موظف است ظرف مدت 2 هفته از تاریخ وصول درخواست متقاضی، نظر خود را اعلام کند.

ماده 14. شرایط مدیر مسئول به شرح زیر است:

1. دانشجو بودن یا عضویت در هیأت علمی یا مدیر یکی از واحدهای اداری همان دانشگاه
2. عدم محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر در مورد دانشجویان، انفسال موقت از خدمت در مورد اعضای هیأت علمی و عدم محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر در کمیته تخلفات اداری برای کارکنان.
3. عدم سابقه مشروطی برای دو نیمسال متوالی یا سه نیمسال متناوب برای دانشجویان در هنگام معرفی به عنوان مدیر مسئول.
4. گذراندن دو نیمسال تحصیلی و حداقل 28 واحد درسی (دوره‌های کاردانی و کارشناسی). دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری از شمول این بند مستثنی هستند.
5. عدم شهرت به فساد اخلاق.

تبصره 1. شهرت به فساد اخلاق صرفاً با اجماع کلیه اعضای کمیته ناظر قابل احراز است.

تبصره 2. مدیر واحد اداری فقط می‌تواند مدیر مسئول نشریه اداره متبوع خود باشد.

تبصره 3. افراد مشمول بند 2 پس از یک سال از تاریخ اتمام محرومیت می‌توانند به عنوان مدیر مسئول نشریات دانشگاهی فعالیت کنند و در صورت محکومیت مجدد این افراد به طور دائم محروم می‌شوند.

تبصره 4. در صورتی که مدیر مسئول یکی از شرایط را از دست بدهد، صاحب امتیاز موظف است ظرف یک ماه مدیر مسئول جدید را به کمیته ناظر معرفی کند، در غیر این صورت امتیاز نشریه لغو می‌شود. کمیته ناظر موظف است ظرف مدت 2 هفته در این خصوص اعلام نظر کند.

تبصره 5. سردبیر نشریه باید کلیه شرایط فوق را دارا باشد.

ماده 15. انتشار نخستین شماره نشریه منوط به طی دوره آموزشی و اخذ گواهی پایان دوره توسط صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر براساس برنامه آموزشی مصوب شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی است.

تبصره: هر کمیته ناظر موظف است در هر نیمسال تحصیلی حداقل دو دوره آموزشی براساس برنامه آموزشی مصوب شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی آن دستگاه برگزار کند.

ماده 16. هیچ‌کس نمی‌تواند در زمان واحد صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر بیش از یک نشریه باشد.

ماده 17. در صورتی که تقاضانامه‌ها ناقص یا متقاضیان امتیاز یا مدیران مسئول نشریات فاقد شرایط مقرر در این دستورالعمل باشند کمیته ناظر موظف است مراتب را به صورت مکتوب و با استناد به دلایل و مدارک لازم حداکثر ظرف 20 روز از تاریخ دریافت و ثبت درخواست به متقاضیان اعلام کند.

ماده 18. درج شناسنامه نشریه شامل زمینه نشر، نام صاحب امتیاز، مدیر مسئول، سردبیر یا شورای سردبیری دانشگاه صادر کننده مجوز، شماره، تاریخ انتشار و دوره نشر در هر شماره نشریه الزامی است.

ماده 19. چنانچه صاحب امتیاز نشریه ای متقاضی توزیع آن در سایر دانشگاهها باشد باید تقاضای خود را با ذکر محدوده توزیع به کمیته ناظر دانشگاه تسلیم کند. کمیته ناظر دانشگاه در صورت موافقت، موظف است ظرف مدت ده روز از تاریخ وصول، درخواست را جهت اعلام نظر نهایی به کمیته ناظر دانشگاه مقصد ارسال کند. شورای مرکزی ناظر موظف است پس از اعلام نظر دانشگاه مقصد ظرف دو ماه نسبت به درخواست مزبور اعلام نظر کند.

تبصره 1. در صورت عدم موافقت کمیته ناظر دانشگاه، متقاضی می تواند اعتراض خود را به شورای مرکزی ناظر اعلام کند.

تبصره 2. نظارت و رسیدگی به تخلفات یا شکایات این نشریات بر عهده کمیته ناظر دانشگاه صادر کننده مجوز (دانشگاه مبدأ) است.

ماده 20. اتحادیه ها و تشکل های دانشگاهی، مجامع فرهنگی و شوراهای صنفی دانشجویی دارای مجوز رسمی که در بیش از یک دانشگاه فعالیت داشته و متقاضی انتشار نشریه باشند می توانند درخواست خود را به شورای مرکزی دستگاه مربوطه اعلام کنند. نظارت و رسیدگی به شکایات و تخلفات این گونه نشریات بر عهده شورای مرکزی ناظر است.

تبصره: شرایط ناظر بر صدور مجوز، صاحب امتیاز و مدیر مسئول و سردبیر این گونه نشریات تابع این دستورالعمل است.

ماده 21. کمیته ناظر موظف است در صورت فراهم بودن شرایط قانونی انتشار نشریه، حداکثر ظرف 20 روز نسبت به صدور مجوز اقدام کند.

ماده 22. در صورتی که کمیته ناظر با صدور مجوز نشریه مخالفت کند یا ظرف 20 روز نسبت به صدور مجوز با اعلام کتبی دلایل عدم موافقت، اقدام نکند، متقاضی می تواند اعتراض خود را به صورت مکتوب به شورای فرهنگی دانشگاه اعلام کند. شورای فرهنگی موظف است ظرف 30 روز موضوع اعتراض را بررسی و اعلام نظر کند.

ماده 23. مسئولیت کلیه مطالب مندرج در نشریه به عهده مدیر مسئول است و وی موظف است سه نسخه از هر شماره را بلافاصله پس از انتشار به دبیرخانه کمیته ناظر دانشگاه تحویل دهد.

تبصره: دبیرخانه کمیته ناظر دانشگاه موظف است دو نسخه از نشریه را به دبیرخانه شورای مرکزی ناظر ارسال کند.

ماده 24. در صورتی که صاحب امتیاز ظرف مدت حداکثر شش ماه از زمان صدور مجوز پس از اخطار کتبی و مهلت یک ماهه اقدام به انتشار نشریه نکند، مجوز صادره از اعتبار ساقط است.

ماده 25. نشریات موظفند توالی انتشار مندرج در امتیاز خود را رعایت کنند. در غیر این صورت پس از سه مرحله متوالی عدم انتشار، صاحب امتیاز برای پاسخگویی به کمیته ناظر احضار و در صورت عدم ارائه دلایل قانع کننده، مجوز نشریه لغو می شود.

ماده 26. صاحب امتیاز می تواند درخواست خود را مبنی بر انتقال امتیاز نشریه به دیگری یا تغییر مشخصات ذکر شده در فرم درخواست مجوز نشریه (اعم از مدیر مسئول، نام نشریه، دوره انتشار و زمینه انتشار) به کمیته ناظر ارائه کند و کمیته ناظر موظف است ظرف یک ماه مراتب موافقت یا عدم موافقت خود را به صورت مکتوب به صاحب امتیاز اعلام کند.

بخش سوم: حقوق نشریات دانشگاهی

ماده 27. نشریات دانشگاهی از کلیه حقوق مصّرح در قانون مطبوعات جمهوری اسلامی ایران برخوردارند. از جمله:

1. جستجو، کسب و انتشار اخبار داخل و خارج دانشگاه به منظور افزایش آگاهی جامعه دانشگاهی با رعایت موازین قانونی و حفظ مصالح جامعه.
 2. هیچ مقام دولتی و غیر دولتی حق ندارد برای چاپ مطلب یا مقاله‌ای درصدد اعمال فشار بر نشریات برآید یا به سانسور و کنترل محتوای نشریات مبادرت ورزد.
 3. نشریات دانشجویی حق دارند نظرها، انتقادهای سازنده، پیشنهادها و توضیحات دانشجویان و مسئولان دانشگاه را با رعایت موازین اسلامی و مصالح دانشگاه و جامعه درج کنند.
- ماده 28. معاونت دانشجویی و فرهنگی و سایر نهادهای فرهنگی دانشگاه باید در چارچوب قوانین و در حدود اختیارات و امکانات از نشریات دانشگاهی حمایت کنند.

تبصره: معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه سالانه از محل بودجه فرهنگی مبلغی را برای حمایت و کمک به انتشار نشریات دانشگاهی پیش‌بینی می‌کند و متناسب با شرایط و مطابق ضوابط و مقررات در اختیار آنان قرار می‌دهد.

ماده 29. دستگاهها موظفند جشنواره کشوری نشریات دانشجویی را با هماهنگی کلیه دستگاهها و مسئولیت یک دستگاه حداقل سالی یکبار برگزار نمایند و نشریات برتر را شناسایی و تشویق کنند.

تبصره 1. دستگاهها می‌توانند بصورت مستقل جشنواره‌های منطقه‌ای یا مشابه آن را برگزار نمایند.

تبصره 2. نشریات دارای رتبه‌های اول، دوم و سوم علاوه بر جوایز جشنواره مشمول حمایت‌های مادی و معنوی دستگاه مربوطه تا جشنواره بعدی خواهند بود.

بخش چهارم: حدود نشریات دانشگاهی

ماده 30. نشریات دانشگاهی در انتشار مطالب و تصاویر جز در موارد اخلاف به مبانی و احکام اسلام و حقوق عمومی و خصوصی مطابق ماده 6 قانون مطبوعات، آزاد هستند.

ماده 31. هر گاه نشریه‌ای مطالبی مشتمل بر توهین، افترا، خلاف واقع یا انتقاد نسبت به اشخاص (اعم از حقیقی یا حقوقی) منتشر کند، ذینفع حق دارد پاسخ آن را حداکثر تا دو ماه از تاریخ انتشار به صورت مکتوب برای همان نشریه ارسال کند و نشریه مزبور نیز موظف است توضیح یا پاسخ دریافت‌شده را حداکثر یک ماه پس از وصول پاسخ در همان صفحه و ستون و با همان حروفی که اصل مطلب منتشر شده است به رایگان به چاپ برساند، منوط به آنکه جواب از دو برابر اصل مطلب تجاوز نکند و متضمن توهین و افترا به کسی نباشد.

تبصره 1. اگر نشریه علاوه بر پاسخ مذکور مطالب یا توضیحات مجددی چاپ کند، در این صورت حق پاسخگویی مجدد برای معترض باقی است، بدیهی است درج قسمتی از پاسخ، در حکم عدم درج است و متن پاسخ باید در یک شماره و به طور کامل درج شود.

تبصره 2. در صورتی که نشریه پاسخ را منتشر نکند ذینفع می تواند به کمیته ناظر شکایت کند و کمیته ناظر در صورت محق شناختن شاکی، جهت نشر پاسخ به نشریه اخطار خواهد کرد و اگر این اخطار مؤثر واقع نشود، کمیته ناظر، نشریه را به یکی از تنبیهات بندهای 4 تا 6 ماده 40 محکوم می کند.

تبصره 3. مفاد این ماده و تبصره های آن نافی حق ذینفع در خصوص پیگیری شکایت از طریق کمیته ناظر یا مراجع ذیصلاح نخواهد بود.

ماده 32. در صورت شکایت شاکی خصوصی از یک نشریه مبنی بر انتشار هر نوع مطلب مشتمل بر تهمت، افتراء، فحش و الفاظ رکیک یا نسبت های توهین آمیز و نظایر آن نسبت به اشخاص، تهدید و هتک شرف یا حیثیت یا افشای اسرار شخصی، نشریه به یکی از تنبیهات بندهای 5 تا 9 ماده 40 محکوم می گردد.

ماده 33. نشریات دانشگاهی که بنا به تشخیص کمیته ناظر مرتکب تخلفات مواد 24، 25، 26 و 27 قانون مطبوعات شوند، به یکی از تنبیهات بندهای 10 تا 13 ماده 40 محکوم می شوند.

ماده 34. در صورت انتشار عکس ها، تصاویر و مطالب خلاف عفت عمومی، کمیته ناظر، نشریه را به یکی از بندهای 5 تا 9 ماده 40 محکوم می کند و در صورت تکرار جرم پس از محکومیت اولیه، نشریه به یکی از تنبیهات بندهای 10 تا 13 این ماده محکوم می شود.

ماده 35. نشریات دانشگاهی که بنا به تشخیص کمیته ناظر مرتکب تخلفات موضوع ماده 29 قانون مطبوعات شوند به یکی از تنبیهات بندهای 8 و 9 ماده 40 محکوم می شوند.

ماده 36. هرگاه نشریه ای مطالب و تصاویری مانند توهین، تهمت، فحش، الفاظ رکیک، تحقیر، تهدید، هتک حرمت یا حیثیت و نظایر آن منتشر نماید، تخلف عمومی محسوب می گردد. در این صورت رئیس کمیته ناظر می تواند از ادامه فعالیت نشریه جلوگیری نماید و موضوع را جهت بررسی به کمیته ناظر ارجاع دهد. کمیته ناظر موظف است موضوع را خارج از نوبت بررسی و در صورت احراز تخلف، متخلف به یکی از تنبیهات بندهای 5 تا 9 ماده 40 محکوم می شود.

تبصره: مدت رسیدگی به پرونده نشریه ای که از ادامه انتشار آن جلوگیری شده است نباید از 10 روز بیشتر شود.

ماده 37. در صورت تخلف از تبصره 5 ماده 1 یا مواد 17، 19 و 24 این دستورالعمل برای بار اول نشریه به یکی از تنبیهات بندهای 1 تا 3 و در صورت تکرار به یکی از تنبیهات بندهای 4 تا 7 ماده 40 محکوم می شود.

ماده 38. در صورتی که «نشریه ای» بدون اخذ مجوز از کمیته ناظر منتشر شود توقیف شده و انتشاردهنده به مدت یک سال نمی تواند صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر نشریه جدیدی باشد و در صورت تکرار اگر متخلف شخص حقیقی و دانشجو باشد تا پایان مقطع تحصیلی و در صورتی که متخلف شخص حقوقی یا عضو هیأت علمی باشد تا سه سال حق انتشار و شرکت در انتشار هیچ نشریه ای را نخواهد داشت.

ماده 39. در مواردی که تخلف ارتكابی نشریه براساس قوانین موضوعه کشور جرم تلقی شود بنا به تشخیص کمیته ناظر مدیر مسئول نشریه جهت تصمیم گیری مقتضی به کمیته انضباطی معرفی می شود.

بخش پنجم: تنبیهات

ماده 40. موارد تنبیهی متخلفان به شرح زیر است:

1. احضار به کمیته ناظر و تذکر شفاهی
2. تذکر کتبی
3. اخطار کتبی
4. محرومیت موقت نشریه از تسهیلات دانشگاهی تا شش ماه
5. محرومیت موقت مدیر مسئول از تصدی این سمت تا 6 ماه
6. محرومیت موقت مدیر مسئول از تصدی این سمت از 6 ماه تا یک سال
7. توقیف موقت نشریه تا 3 ماه
8. توقیف موقت نشریه از سه ماه تا 6 ماه
9. توقیف موقت نشریه از 6 ماه تا یک سال
10. توقیف موقت نشریه از یک تا دو سال
11. منع دائم انتشار نشریه
12. منع دائم انتشار نشریه و محرومیت مدیر مسئول از تصدی این سمت تا یک سال
13. منع دائم انتشار نشریه و محرومیت مدیر مسئول از تصدی این سمت تا پایان مقطع تحصیلی

بخش ششم: رسیدگی به تخلفات و شکایات

ماده 41. کمیته ناظر موظف است به شکایات مکتوب حداکثر ظرف مدت 15 روز از تاریخ دریافت و ثبت آن در دبیرخانه، رسیدگی کرده و رأی خود را صادر کند.

ماده 42. کمیته ناظر، مدیر مسئول نشریه‌ای را که تخلف کرده یا از آن شکایت شده است به صورت کتبی و با ذکر دقیق موارد تخلف یا شکایت و با ارائه مهلت یک هفته‌ای از تاریخ ابلاغ جهت ادای توضیحات دعوت می‌کند و در صورت عدم حضور غیرموجه وی یا عدم ارائه توضیحات کتبی، کمیته ناظر می‌تواند حکم مقتضی را در مورد نشریه صادر کند.

ماده 43. کمیته ناظر باید آرای خود را با ذکر موارد تخلف یا شکایت مستند به مواد 30 تا 39 صادر و آن را به صورت کتبی حداکثر ظرف مدت یک هفته پس از صدور به مدیر مسئول و شاکی خصوصی نشریه ابلاغ کند.

ماده 44. آرای صادره، ظرف مدت 20 روز از تاریخ ابلاغ قابل اعتراض و درخواست تجدید نظر در شورای فرهنگی دانشگاه است. در صورت عدم اعتراض در مهلت تعیین شده، حکم، قطعی محسوب می‌شود.

ماده 45. احکام صادره از سوی کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی تا زمانی که نقض نشده‌اند لازم‌الاجرا هستند.

ماده 46. شورای فرهنگی دانشگاه موظف است رأی خود را در مورد اعتراضات مکتوب واصله حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ دریافت اعتراض توسط دبیرخانه، به صورت مکتوب به معترض و کمیته ناظر دانشگاه ابلاغ کند.

ماده 47. تصمیم شورای فرهنگی دانشگاه ظرف 20 روز از تاریخ ابلاغ، قابل اعتراض به شورای مرکزی ناظر است. شورای مرکزی ناظر موظف است ظرف دو ماه از تاریخ دریافت اعتراض رأی خود را صادر و آن را ابلاغ کند. آرای شورای مرکزی ناظر، قطعی و لازم‌الاجرا است.

بخش هفتم: نحوه ابلاغ، اجرا و تفسیر این دستورالعمل

ماده 48. نحوه صدور مجوز نشریات دانشگاهی، نظارت بر آنها، رسیدگی به تخلفات و شکایات تنها براساس دستورالعمل حاضر خواهد بود. تعیین و تصویب هر گونه شرایط و مقررات مغایر یا محدودکننده علاوه بر مفاد این آئین‌نامه نظیر صدور مجوزهای مشروط یا موقت ممنوع است.

ماده 49. به کلیه نشریات دانشگاهی که قبل از تصویب این دستورالعمل انتشار می‌یابند مدت هشت ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل فرصت داده می‌شود تا خود را با ضوابط و مقررات این دستورالعمل منطبق کنند.

تبصره: در صورت عدم انطباق در مهلت مقرر مجوز نشریه با صلاحدید کمیته ناظر لغو خواهد شد.

ماده 50. دستورالعمل اجرایی نشریات دانشگاهی در 50 ماده و 44 تبصره در تاریخ به تصویب شوراهای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی رسید.

طبق ماده 5 ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، مصوبه جلسه شماره 540 مورخ 1383/3/26 شورای عالی انقلاب فرهنگی، و بنا به مصوبه شوراهای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی دستورالعمل اجرایی این ضوابط جهت اجرا به دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزشی و پژوهشی ابلاغ می‌گردد.

دستورالعمل اجرایی

آیین نامه اتحادیه تشکل های اسلامی دانشگاهیان

مقدمه

بر اساس ماده 6 آیین نامه اتحادیه تشکل های اسلامی دانشگاهیان مصوب جلسه 488 مورخ 1380/8/15 شورای عالی انقلاب فرهنگی، دستورالعمل اجرایی آیین نامه مذکور به شرح ذیل ابلاغ می شود:

ماده 1. دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی و وظایف آن

با توجه به ماده 3 و تبصره های مربوطه در آیین نامه اتحادیه های تشکل های اسلامی دانشگاهیان مسئولیت دبیرخانه بر عهده دبیر هیأت نظارت مرکزی می باشد که با شرح وظایف ذیل تشکیل می شود.

1-1. اعلام دستور کار و دعوت کتبی از اعضای هیأت نظارت مرکزی برای شرکت در جلسات دستگاه های مربوطه

1-2. تشکیل نظام بایگانی، ثبت و نگهداری اسناد و مکاتبات و طبقه بندی پرونده ها

1-3. دریافت درخواست کتبی تقاضای تأسیس اتحادیه و طرح آن پس از تکمیل پرونده در جلسات رسمی هیأت نظارت مرکزی

1-4. دریافت درخواست کتبی صدور مجوز فعالیت و طرح آن در جلسات مذکور

1-5. دریافت شکایات مطروحه از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی در ارتباط با فعالیت های اتحادیه های تشکل های اسلامی و طرح آنها در جلسات مربوطه

1-6. ابلاغ تصمیم هیأت نظارت مرکزی توسط دبیر هیأت به متقاضی و مراجع ذیربط

1-7. تدوین صورت جلسات و انجام مکاتبات

1-8. اطلاع رسانی به موقع در مورد آیین نامه ها و دستورالعمل اجرایی ذیربط به دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی

1-9. دعوت از اعضاء و هیأت منصفه برای تشکیل جلسه به منظور رسیدگی به تخلفات و یا شکایات مربوط به اتحادیه

1-10. پیگیری اجرای مصوبات هیأت نظارت مرکزی و اخذ گزارش فعالیت اتحادیه های تشکل های اسلامی دانشگاهیان و ارائه آن به هیأت نظارت مرکزی

1-11. مکاتبه با اتحادیه های موجود و ملزم ساختن آنها به تطبیق دادن اساسنامه اتحادیه با آیین نامه و دستورالعمل های اجرایی آن

1-12. دریافت شکایات در مورد تخلف در انتخابات

ماده 2. نحوه تشکیل جلسات هیأت نظارت مرکزی

2-1. جلسات مذکور برای انجام وظایف مصرح در ماده (5) آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان و ماده (6) آیین نامه اتحادیه تشکل های اسلامی دانشگاهیان

با نظر رئیس هیأت نظارت و در دفتر ایشان تشکیل می شود.

تبصره: تشکیل جلسات فوق العاده با پیشنهاد حداقل 2 نفر از اعضای هیأت نظارت مرکزی و با موافقت رئیس هیأت نظارت بلامانع است.

2-2. جلسات با حداقل 3 عضو هیأت نظارت مرکزی رسمی است و تصمیمات نیز با 3 رأی موافق قابل اجرا می باشد.

3-2. حضور مسئول دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی و سایر مدعوین در جلسات بدون حق رأی و با موافقت رئیس هیأت نظارت مرکزی بلامانع است.

ماده 3. نحوه صدور مجوز اتحادیه

اعلام موافقت اصولی برای تأسیس اتحادیه می‌بایست بر اساس ضوابط مندرج در آیین‌نامه اتحادیه تشکیل‌های اسلامی دانشگاهیان (ماده 3 و تبصره‌های مربوطه) انجام پذیرد.

3-1. شورای مرکزی اتحادیه می‌بایست درخواست کتبی خود را که به تأیید اکثریت شورای مرکزی اتحادیه رسیده باشد برای دریافت موافقت اصولی به دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی ارائه نماید.

تبصره 1. درخواست تشکیل اتحادیه می‌بایست به تأیید اکثریت شورای مرکزی اتحادیه رسیده باشد و مههور به مهر و امضای تشکیل‌های ذریبط باشد.

تبصره 2. تشکیل‌هایی که خواستار پیوستن به اتحادیه هستند باید از نظر اخذ مجوز و رعایت مقررات مربوطه مورد تأیید هیأت نظارت دانشگاه قرار گرفته و ضروری است قبل از پیوستن به اتحادیه:

الف) در یکی از بندهای اساسنامه خود موضوع چگونگی پیوستن به اتحادیه و یا نحوه خروج از آنرا قید نمایند.

ب) موضوع پیوستن تشکیل خود به اتحادیه را به دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی اعلام نمایند.

3-2. مدت زمان مجاز برای پاسخگویی به درخواست تشکیل اتحادیه حداکثر 3 ماه است و طی این مدت هیأت نظارت مرکزی موظف است نسبت به صدور موافقت اصولی و در صورت مخالفت نسبت به اعلام کتبی دلایل رد صلاحیت به صورت طبقه‌بندی شده و با امضای دبیر هیأت اقدام نماید.

تبصره 3. تشکیل‌های قانونی که علاقمند به تشکیل اتحادیه هستند پس از کسب موافقت اصولی با تشکیل اتحادیه حداکثر ظرف مدت یک ماه می‌بایست به ارائه اساسنامه اتحادیه (بر اساس ساختار پیشنهادی در ماده 4 آیین‌نامه مربوطه) به دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی اقدام نمایند.

تبصره 4. یک تشکیل نمی‌تواند همزمان عضو دو اتحادیه باشد.

3-3. در صورت عدم موافقت هیأت نظارت مرکزی با تشکیل یا ادامه فعالیت اتحادیه، و از تاریخ ابلاغ رأی هیأت نظارت مرکزی، اتحادیه می‌تواند ظرف مدت 10 روز نسبت به رأی صادره اعتراض نماید و در صورت تأیید رئیس هیأت نظارت موضوع جهت رسیدگی مجدد در دستور کار هیأت نظارت مرکزی قرار خواهد گرفت. (در صورتیکه اتحادیه از تشکیل‌های چند دستگاه تشکیل شده باشد موضوع در جلسه هیأت مشترک نظارت مرکزی بررسی می‌شود).

تبصره 5. چنانچه عضوی از اعضای اتحادیه قصد خروج از اتحادیه را داشته باشند می‌بایست تقاضای کتبی خود را به دبیرخانه اتحادیه ارائه نماید و پس از تأیید شورای مرکزی اتحادیه نتیجه به هیأت نظارت مرکزی گزارش شود.

تبصره 6. چنانچه بر اساس گزارش دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی تشخیص دهد اتحادیه از حیث تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی خود عدول کرده است مراتب را در جلسات هیأت طرح و اتخاذ تصمیم خواهد شد.

ماده 4. نحوه طرح و رسیدگی به شکایات و تخلفات

4-1. رسیدگی به تخلفات و یا شکایات با ارائه گزارش توسط هیأت نظارت مرکزی و یا اتحادیه‌ها و یا طرح شکایت توسط اشخاص حقیقی و یا حقوقی به دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی در دستور کار جلسات مربوطه قرار می‌گیرد.

4.2. هیأت نظارت مرکزی جهت رسیدگی به شکایات و تخلفات مرتبط با فعالیت اتحادیه تشکیل جلسه می‌دهد و پس از استماع گزارش و شور هیأت منصفه و اعلام نظر مربوطه نسبت به صدور احکام متناسب با موضوع شکایت یا تخلف اقدام می‌نماید.

4.3. هیأت منصفه رسیدگی به تخلفات اتحادیه‌ها دارای 5 عضو اصلی به شرح ذیل است:

? 3 نفر شخصیت‌های علمی، فرهنگی و دانشگاهی دستگاه مربوطه

? 1 نفر حقوقدان

? 1 نفر از دانشجویان تحصیلات تکمیلی

این افراد با پیشنهاد رئیس هیأت نظارت مرکزی دستگاه مربوطه و تأیید هیأت نظارت انتخاب و احکام آنها از سوی رئیس هیأت صادر خواهد شد.

تبصره 1. دانشجویان دکتری حرفه‌ای از سال پنجم به بعد می‌توانند به عنوان عضو دانشجویی هیأت منصفه انتخاب شوند.

تبصره 2. جلسات هیأت منصفه با دعوت کتبی توسط دبیر از کلیه اعضای هیأت منصفه تشکیل و با حضور حداقل 3 نفر از اعضا رسمیت یافته و تصمیمات متخذ با رأی 3 عضو حاضر در جلسه معتبر است.

تبصره 3. دبیر هیأت منصفه در اولین جلسه این هیأت از بین اعضا و توسط اعضا انتخاب می‌شود.

4.4. دبیر هیأت نظارت مرکزی موظف است پس از دریافت شکایت، زمان و مکان تشکیل جلسه رسیدگی به موضوع را با هماهنگی رئیس هیأت نظارت حداقل دو هفته قبل از تشکیل جلسه به اتحادیه، اعضای هیأت منصفه و اعضای هیأت نظارت مرکزی کتباً اعلام نماید.

4.5. پس از تشکیل جلسه رسیدگی در حضور هیأت منصفه، شکایت و یا گزارش دریافتی قرائت و دفاعیات مشتکی عنه استماع می‌شود.

تبصره: هیأت نظارت مرکزی موظف است امکان طرح شکایت و دفاع برای شاکی و متشاکی را فراهم نماید.

4.6. پس از اعلام ختم رسیدگی توسط دبیر هیأت نظارت مرکزی، آنگاه هیأت منصفه به منظور پاسخ به دو سؤال تشکیل جلسه خواهد داد:

1. آیا تخلف واقع شده است یا خیر؟

2. در صورت وقوع تخلف، متخلف مستحق تخفیف است یا خیر؟

4.7. هیأت منصفه موظف است بلافاصله پس از ختم رسیدگی و در ادامه همان جلسه نظر خود را پس از شور اعلام نماید.

4.8. هیأت نارت مرکزی موظف است پس از اعلام نظر هیأت منصفه رأی خود را مطابق مفاد آیین‌نامه و دستورالعمل حاضر و بر اساس نظر هیأت منصفه صادر نمایند.

تبصره: در مواردی که رسیدگی به تخلف در دستور کار قرار دارد رأی صادره توسط هیأت نظارت مرکزی در صورتی معتبر و قابل اجراست که به امضای حداقل 3 عضو مربوط رسیده باشد.

5.5. نظارت بر انتخابات اتحادیه

دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی موظف است بر اساس اعلام تاریخ و محل انتخابات توسط اتحادیه بدون دخالت در امور اجرایی انتخابات از طریق نماینده هیأت بر انتخابات نظارت نماید.

تبصره 1. اتحادیه موظف است زمان دقیق انتخابات را حداقل دو هفته قبل از برگزاری انتخابات به هیأت نظارت اعلام و نماینده خود را برای همکاری با نماینده ناظر هیأت معرفی نماید.

تبصره 2. هرگونه شکایت نسبت به حسن انجام انتخابات می بایست حداکثر یک هفته بعد از برگزاری انتخابات به هیأت نظارت ارائه شود. هیأت نظارت به شکایاتی که پس از این مهلت طرح شده باشد رسیدگی نخواهد کرد.

تبصره 3. گزارش انتخابات اتحادیه توسط دبیر هیأت در اولین جلسه پس از برگزاری انتخابات به جلسه هیأت ارائه می شود.

تبصره 4. در صورتی که انتخابات مورد تأیید هیأت نظارت قرار نگیرد اتحادیه موظف به برگزاری کلی یا جزئی مجدد انتخابات خواهد بود.

ماده 6. نظارت بر عملکرد مالی اتحادیه

اتحادیه ها موظف هستند بر اساس بند (4-12) از ماده 4 (رئوس اصلی ساختار اساسنامه اتحادیه) آیین نامه اتحادیه اسلامی دانشگاهیان هر ساله گزارش ترازنامه مالی اتحادیه را به مجمع عمومی ارائه و جهت اطلاع به دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی اعلام نماید.

ماده 7. اتحادیه های موجود از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل حداکثر 4 ماه فرصت دارند اساسنامه خود را با آیین نامه اتحادیه تشکیل های اسلامی و دستورالعمل اجرایی مربوطه انطباق دهند.

ماده 8. دستورالعمل اجرایی آیین نامه اتحادیه تشکیل های اسلامی دانشگاهیان برای اجرا به مدت 2 سال به صورت آزمایشی در تاریخ 84/5/31 به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ قابل اجرا می باشد.

آیین‌نامه اجرایی قانون تشکیل، تقویت و توسعه بسیج دانشجویی

(مصوب چهارصد و هفتاد و دومین جلسه مورخ 1379/10/13)

شورای عالی انقلاب فرهنگی)

مقدمه

در اجرای تبصره 4 قانون تشکیل، تقویت و توسعه بسیج دانشجویی (مصوب جلسه مورخ 1377/9/22 مجلس شورای اسلامی) و اختیارات تفویضی مقام معظم رهبری (نامه شماره 47355 - 1 / م مورخ 77/12/3)، آیین‌نامه اجرایی قانون مزبور به شرح ذیل به تصویب رسید.

فصل اول: کلیات

ماده 1. در این آیین‌نامه عناوین زیر، جایگزین تعاریف کامل آنها می‌گردد:

1-1. فرهنگ و تفکر بسیجی: مجموعه رفتار، گفتار، روش و اندیشه را شامل می‌گردد که منبعث از مبانی انقلاب اسلامی و تعالیم حضرت امام خمینی^(ره) و مقام معظم رهبری است. ایثار، شهادت، عدالت‌خواهی، حسن سلوک، عشق به ولایت، حضور در صحنه‌ها، خیرخواهی، خلوص، تعبد و معنویت از شاخصه‌های این فرهنگ غنی است.

1-2. دانشگاه، مؤسسه یا مرکز آموزش عالی: کلیه دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی اعم از دولتی یا غیردولتی که امر آموزش بالاتر از مقطع تحصیلی متوسطه را برعهده دارند.

تبصره: هر واحد دانشگاهی وابسته به دانشگاه‌های دولتی در دیگر شهرها و نیز هر واحد دانشگاه غیردولتی، یک مرکز یا واحد آموزش عالی مستقل محسوب می‌شود.

1-3. محدوده دانشگاه‌ها: عبارت است از کلیه فضاهای دانشگاهی؛ شامل فضاهای آموزشی، پژوهشی، خوابگاه‌ها و محوطه دانشگاه یا دانشکده.

تبصره: مراکز پژوهشی محض که فاقد دانشجو هستند مشمول این بند نمی‌شوند.

1-4. جذب: ایجاد شرایط و بستر مناسب برای همیاری، مشارکت و عضویت داوطلبانه دانشجویان در بسیج دانشجویی.

تبصره: شرایط عضویت شامل عموم دانشجویان شاغل به تحصیل در آن دانشگاه می‌باشد که به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و اهداف انقلاب اسلامی اعتقاد دارند.

1-5. آموزش: برگزاری دوره‌های آموزشی حول محورهای فرهنگی، علمی و دفاعی.

1-6. سازماندهی: برقراری ارتباط منسجم، منظم و تعیین وظایف مشخص بین اعضا، متناسب با عرصه‌های مختلف فرهنگی، علمی و دفاعی.

ماده 2. اهداف بسیج دانشجویی عبارتند از:

2-1. تحقق فرامین و رهنمودهای حضرت امام خمینی^(ره) و مقام معظم رهبری.

2-2. تقویت روحیه همیاری و مسؤولیت‌پذیری.

2-3. بسط فرهنگ و تفکر بسیجی.

2-4. ایجاد آمادگی دفاع همه جانبه از دستاوردهای انقلاب اسلامی در عرصه‌های گوناگون فرهنگی، علمی و دفاعی.

گفتار دوم: وظایف

ماده 3. بسیج دانشجویی برای نیل به اهداف مذکور از شیوه‌های زیر استفاده خواهد کرد:

- 3-1. جذب، آموزش و سازماندهی دانشجویان داوطلب.
- 3-2. آشنا ساختن دانشجویان با فرهنگ ایثار و شهادت و معرفی اسوه‌های انقلاب اسلامی و دفاع مقدس.
- 3-3. همکاری در توسعه تحقیقات و پژوهش‌های فرهنگی علمی و دفاعی در راستای پیشرفت و سازندگی کشور.
- 3-4. حفظ و ارتقای روحیه استکبار ستیزی در دانشجویان.
- 3-5. برگزاری یادواره‌ها، همایش‌ها، جشنواره‌ها و مسابقات مورد نیاز.
- 3-6. برگزاری دوره‌ها، اردوها و کلاسهای فرهنگی، علمی و دفاعی.
تبصره: دوره‌های علمی دفاعی در خارج از دانشگاه برگزار می‌شود.
- 3-7. انتشار جزوات و نشریات بسیج دانشجویی مطابق ضوابط مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و دستورالعمل‌های ذیربط.
- 3-8. همکاری با مسئولان دانشگاه و تشکل‌های دانشگاهی طبق ضوابط و دستورالعمل‌های نیروی مقاومت بسیج.

فصل سوم: اجرا

- ماده 4. بسیج دانشجویی نیروی مقاومت موظف است با همکاری و هماهنگی با رؤسای دانشگاه‌ها برای نیل به اهداف یاد شده در قانون و این آیین‌نامه نسبت به ایجاد و توسعه بسیج دانشجویی در دانشگاه‌ها اقدام نماید.
- ماده 5. دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی دولتی و غیردولتی موظفند علاوه بر حمایت‌های معنوی و قانونی، امکانات مورد نیاز بسیج دانشجویی از قبیل مکان و... را در حد مقدرات و متناسب با توان دانشگاه‌ها تأمین نمایند.
- ماده 6. مسؤول سازمان بسیج دانشجویی با نظرخواهی از دانشجویان بسیجی هر دانشگاه، سه نفر را کتبا به ریاست دانشگاه معرفی می‌نماید و با توافق طرفین، یکی از آنها با حکم مسؤول سازمان بسیج دانشجویی به عنوان مسؤول بسیج دانشجویی دانشگاه منصوب می‌شود.
- تبصره: نحوه نظرخواهی از اعضای بسیج دانشجویی مطابق شیوه‌نامه ای است که به تصویب نیروی مقاومت بسیج خواهد رسید.
- ماده 7. بودجه و امکانات مورد نیاز برای فعالیت‌های بسیج دانشجویی از محل اعتباراتی که می‌بایست در بودجه سالانه وزارتخانه‌های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پیش بینی شود تأمین خواهد شد.

ماده 8. وزارتخانه‌های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و آموزش و پرورش و دانشگاه آزاد اسلامی برای تقویت بنیه علمی و حمایت از فعالیت هسته‌های علمی دانشجویان بسیجی از محل اعتبارات پژوهشی در حد توان حمایت لازم را به عمل خواهند آورد.

ماده 9. بسیج دانشجویی، فعالیت‌های فرهنگی و علمی خود را با ریاست دانشگاه هماهنگ خواهد نمود و در مواردی که فعالیت‌های بسیج دانشجویی با حمایت مالی دانشگاه انجام می‌پذیرد اخذ مجوز از شورای فرهنگی دانشگاه ضروری است.

ماده 10. بسیج دانشجویی ضمن پرهیز از ورود به جناح‌بندی‌های حزبی و سیاسی، با حفظ شأن و منزلت بسیج در خصوص راهپیمایی و تجمعات دانشجویی از هیأت نظارت دانشگاه مجوز خواهد گرفت.

آیین‌نامه فوق در 10 ماده و 5 تبصره، در جلسات 468، 470، 471 و 472 مورخ 79/7/5، 79/8/17، 79/9/15 و 79/10/13 به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید.

آیین‌نامه تشکیل بسیج اساتید دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور

(مصوب چهارصد و نودمین جلسه مورخ 1380/9/27)

شورای عالی انقلاب فرهنگی)

مقدمه

به منظور تحقق آرمانهای حضرت امام خمینی^(ره) و رهنمودهای رهبر معظم انقلاب مبنی بر تحقق دانشگاه اسلامی و اشاعه تفکر بسیجی در آن، بسیج اساتید دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی کشور توسط نیروی مقاومت بسیج در چارچوب ضوابط و مقررات دانشگاه‌ها براساس مواد زیر تشکیل می‌شود:

ماده 1. تعاریف:

1. فرهنگ و تفکر بسیجی: تلاش ناشی از اخلاق و انگیزه دینی و ایمان صادقانه، بصیرت، ایثار، جهاد علمی، عدالت خواهی، حسن سلوک، حضور عالمانه در صحنه‌ها، خیرخواهی، تعبد و معنویت از شاخصه‌های این فرهنگ غنی است.

2. دانشگاه، مؤسسه یا مرکز آموزش عالی: کلیه دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی اعم از دولتی یا غیردولتی که امر آموزش بالاتر از مقطع تحصیلی متوسطه را برعهده دارند.

3. محدوده دانشگاه‌ها: عبارت است از کلیه فضاهای آموزشی، پژوهشی، خوابگاه‌ها و محوطه دانشگاه یا دانشکده.

4. جذب: ایجاد شرایط و بستر مناسب برای همیاری، مشارکت و عضویت داوطلبانه اعضاء هیأت علمی در بسیج اساتید دانشگاه‌ها.

5. شرایط عضویت:

الف) اعتقاد و التزام عملی به مبانی دین مبین اسلام، احکام شرع مقدس، نظام جمهوری اسلامی ایران و ولایت مطلقه فقیه.

ب) عضویت در هیأت علمی یا اشتغال به تدریس و تحقیق در دانشگاه‌ها و مراکز عالی آموزشی و پژوهشی کشور.

6. سازماندهی:

الف) برقراری ارتباط منسجم، منظم و تعیین وظایف مشخص بین اعضاء، متناسب با عرصه‌های مختلف علمی و فرهنگی.

ب) عدم بهره‌گیری از بسیج اساتید در جهت منافع حزبی و گروهی و پرهیز از ورود این تشکل به منازعات جناحی.

ماده 2. اهداف:

1. تحقق دستورات و رهنمودهای حضرت امام خمینی^(ره) و رهبر معظم انقلاب در دانشگاه‌ها.

2. بسط فرهنگ و تفکر بسیجی در میان اعضاء هیأت علمی دانشگاه‌ها.

3. دفاع از ارزشها و دستاوردهای انقلاب اسلامی.

4. کمک به ایجاد زمینه مناسب برای تلاش علمی و پژوهشی با هماهنگی مدیریت دانشگاه.

5. ارتقای اندیشه و روحیه خدمت به جامعه و کشور در دانشگاه‌ها.

6. کمک به ارتقای معرفت و آگاهی دینی

ماده 3. وظایف

1. همکاری با مدیریت دانشگاه‌ها و دفاتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری و سایر تشکل‌های دانشگاه برای دستیابی به دانشگاه اسلامی.
2. تلاش برای تحقق وحدت حوزه و دانشگاه.
3. کمک به دولت و سایر نهادها در زمان بروز حوادث غیر مترقبه و شرایط بحرانی.
4. تقویت روحیه همکاری و ایثار در بین اساتید دانشگاه‌ها.
5. کمک به شناخت ابعاد تهاجم فرهنگی در دانشگاه‌ها و ارائه راهکارهای لازم.
6. مشارکت در برگزاری همایش‌ها و نشست‌های علمی و فرهنگی.
7. مشارکت در انجام تحقیقات مورد نیاز کشور از طریق برقراری ارتباط و همکاری با سازمانها و نهادهای دولتی و خصوصی، مراکز دانشگاهی، مؤسسات و انجمن‌های علمی و پژوهشی.
8. ارائه خدمات مشاوره‌ای به دانشجویان در زمینه‌های علمی، تحقیقاتی و فرهنگی.
9. برگزاری اردوهای علمی - فرهنگی برای اعضا و خانواده‌های آنان.

ماده 4. اجرا

1. مسئول مرکز بسیج اساتید استان با نظر خواهی از اساتید بسیجی هر دانشگاه، سه نفر را کتبا به ریاست دانشگاه معرفی می‌نماید و پس از توافق با رئیس دانشگاه یک نفر با حکم مسئول سازمان بسیج اساتید نیروی مقاومت بسیج به عنوان مسئول بسیج اساتید دانشگاه منصوب می‌شود.
تبصوه: رئیس دانشگاه حداکثر ظرف یک ماه نظر کتبی موافق خود را در خصوص یکی از سه نفر معرفی شده به مسئول مرکز بسیج اساتید اعلام می‌نماید.
2. دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی دولتی و غیردولتی موظفند علاوه بر حمایت‌های معنوی و قانونی، امکانات مورد نیاز بسیج اساتید حتی الامکان از قبیل دفتر و ... را در حد متعارف و شأن اساتید تأمین نمایند. بودجه و امکانات مورد نیاز برای فعالیت‌های بسیج اساتید از محل اعتباراتی که در بودجه سالانه وزارتخانه‌های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پیش‌بینی می‌شود تأمین خواهد شد.
این آیین‌نامه در جلسه 490 مورخ 80/9/27، بنا به پیشنهاد نیروی مقاومت بسیج به تصویب رسید و ماده‌ی 4 آن در جلسه 551 مورخ 83/9/10 اصلاح شد.

اصلاحیه ماده 13 آیین نامه اتحادیه های انجمن های علمی دانشجویی

(موضوع ابلاغ 11/1147 مورخ 82/2/16)

ماده 13. به منظور حمایت از اتحادیه ها و انجام وظایف مقرر در این آیین نامه، شورای حمایت و نظارت بر اتحادیه ها با ترکیب ذیل تشکیل می گردد:

1. معاون فرهنگی و اجتماعی وزیر (رئیس شورا)؛
2. مدیر کل امور فرهنگی وزارت (دبیر شورا)؛
3. مدیر کل دفتر امور پژوهشی و برنامه ریزی وزارت؛
4. مدیر کل امور دانشجویان داخل وزارت؛
5. مدیر کل دفتر حقوقی؛
6. دو نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه ها به پیشنهاد شورای دبیران و تأیید شورای حمایت و نظارت؛
7. سه نفر از دبیران اتحادیه ها به انتخاب شورای دبیران؛

آیین‌نامه انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاهها

و مؤسسات آموزش عالی

مقدمه

به منظور حمایت، تقویت و ترویج فرهنگ و اخلاق علمی در دانشگاه‌های کشور، تقویت روحیه و بنیه علمی دانشجویان مستعد و توانمند و فراهم آوردن زمینه‌های مناسب برای فعالیت‌های جمعی علمی، همچنین بهره‌گیری از توانمندی و خلاقیت آنان در تحقق توسعه علمی و نهضت تولید علم و جنبش نرم‌افزاری انجمن‌های علمی دانشجویی حوزه‌های مختلف دانش با حمایت دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور طبق مفاد این آیین‌نامه تشکیل می‌شوند و به فعالیت می‌پردازند.

بخش اول: تعاریف، اهداف و کلیات

- ماده 1.** انجمن‌های علمی دانشجویی متشکل از دانشجویان علاقمند به مشارکت در فعالیت‌های علمی در یک دانشکده یا گروه آموزشی است.
- تبصره 1.** در هر دانشگاه متناظر با هر رشته دانشگاهی یک انجمن علمی می‌تواند تشکیل شود.
- تبصره 2.** در صورتی که دانشجویان دو یا چند رشته علاقمند به تشکیل انجمن علمی دانشجویی بین رشته‌ای باشند می‌توانند طبق ضوابط این آیین‌نامه اقدام نمایند.
- ماده 2.** اتحادیه انجمن‌های علمی، تشکیلاتی دانشجویی، غیرانتفاعی و بین دانشگاهی و متشکل از دبیران انجمن‌های علمی در رشته دانشگاهی است که در چارچوب ضوابط این آیین‌نامه و دستورالعمل آن تشکیل می‌شود و به فعالیت می‌پردازد.

ماده 3. فعالیت‌های علمی عبارتند از:

1. مناظره و نقد علمی
2. هم‌اندیشی و نشست‌های تخصصی
3. مطالعات و پژوهش‌های علمی
4. نشر و ترویج یافته‌های علمی
5. فعالیت‌های کمک آموزشی

تبصره: برخی از مصادیق و عرصه‌های فعالیت انجمن‌ها و اتحادیه‌های انجمن‌های علمی عبارتند از:

1. برگزاری دوره‌های آموزشی تکمیلی و تقویتی و تشکیل کارگاههای تخصصی
2. برگزاری و همکاری در اجرای جشنواره‌ها، کنفرانس‌ها و مسابقات علمی (داخلی و خارجی)
3. تولید و انتشار نشریه علمی، کتاب و نشریات الکترونیکی، نرم‌افزارهای رایانه‌ای و فیلم‌های علمی - آموزشی

5. اطلاع‌رسانی در خصوص کلیه فعالیت‌های مرتبط با اهداف انجمن

6. حمایت و تشویق مادی و معنوی از ابتکارات، خلاقیت‌های علمی، فعالیت‌های پژوهشی و اختراعات دانشجویان

ماده 4. اهداف تشکیل و فعالیت انجمن‌ها و اتحادیه‌های انجمن‌های علمی عبارتند از:

1. ایجاد زمینه‌های مناسب برای شکوفایی استعدادها، برانگیختن خلاقیت علمی دانشجویان، دانش‌آموختگان و بهره‌گیری از توانمندی ایشان در تقویت و

تحقق فضای علمی دانشگاه

2. افزایش مشارکت و رقابت دانشجویان در فعالیت‌های علمی جمعی و نهادینه ساختن این فعالیت‌ها

3. حمایت از فعالیت‌های علمی دانشجویی و راهنمایی و هدایت دانشجویان در امر آموزش و پرورش

4. تقویت و تحکیم پیوندهای نظام آموزش عالی با بخش‌های مختلف جامعه

5. تعمیق دانش و بینش علمی دانشجویان با بهره‌گیری از توان علمی اعضای هیأت علمی

بخش دوم: ارکان و تشکیلات

ماده 5. دانشجویان کلیه گرایش‌ها و مقاطع تحصیلی یک رشته دانشگاهی اعضای انجمن علمی متناظر با همان رشته به شمار می‌روند.

ماده 6. شورای مدیریت انجمن علمی متشکل از 5 عضو اصلی و 2 عضو علی‌البدل است که با انجام انتخابات از میان اعضای انجمن، با رأی مستقیم آنان و

کسب اکثریت نسبی آرا برای مدت یکسال انتخاب می‌شوند.

تبصره: اعضای اصلی و علی‌البدل در رشته‌های با فراگیری بیش از 500 دانشجو متشکل از 7 عضو اصلی و 2 عضو علی‌البدل خواهد بود.

ماده 7. وظایف شورای مدیریت عبارتند از:

1. جذب دانشجویان علاقمند و خلاق به فعالیت‌های علمی - پژوهشی و ایجاد انگیزه برای مشارکت در اینگونه فعالیت‌ها

2. برنامه‌ریزی، ساماندهی، اجرا، هدایت و نظارت بر فعالیت‌های ادواری و سالانه انجمن

3. برقراری ارتباط مستمر با دیگر انجمن‌های علمی دانشجویی و انجمن‌های علمی تخصصی داخل و خارج دانشگاه‌ها

4. برقراری ارتباط با نهادها و سازمان‌های خارج از دانشگاه برای انجام فعالیت‌های مشترک

5. برنامه‌ریزی و پیشنهاد همکاری برای اجرای طرح‌های پژوهشی و مطالعاتی

6. تصویب اساسنامه انجمن علمی و اخذ تأیید آن از مدیریت فرهنگی دانشگاه

7. همکاری و ارتباط مستمر با مدیر و اعضای هیأت علمی گروه آموزشی ذیربط برای تحقق اهداف و فعالیت‌های علمی انجمن (موضوع ماده 3)

8. تشکیل کمیته‌های مختلف کاری و نظارت بر عملکرد آنها

9. برگزاری انتخابات شورای مدیریت دوره بعد

10. حفظ و نگهداری وسایل و تجهیزات انجمن، تصویب هزینه‌های مالی برنامه‌ها، تنظیم و ارائه گزارش مالی انجمن به طور سالانه و ارسال آن به مدیر فرهنگی

دانشگاه

11. تدوین برنامه‌های سالانه و ارائه آن به مدیر فرهنگی

ماده 8. شورای مدیریت انجمن یکی از اعضای خود را به عنوان دبیر شورا انتخاب می‌کند و به رئیس دانشکده و مدیر فرهنگی دانشگاه اعلام می‌کند.

ماده 9. دبیر انجمن مسئولیت برگزاری جلسات شورای مدیریت انجمن و پیگیری و نظارت بر اجرای مصوبات آن، شرکت در جلسات شورای دبیران

انجمن‌های علمی دانشکده یا دانشگاه و ارائه گزارش مستمر به شورای مدیریت را برعهده دارد. همچنین دبیر انجمن مسئول انجام کلیه امور حقوقی و اداری انجمن است.

ماده 10. شورای دبیران:

در دانشگاه‌هایی که حداقل 5 انجمن علمی دانشجویی تشکیل شده باشد شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه با حضور دبیران کلیه انجمن‌های علمی دانشجویی تشکیل می‌شود.

تبصره: دانشکده‌هایی که حداقل 3 انجمن علمی داشته باشند می‌توانند شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشکده را تشکیل دهند که وظایف شورای دبیران دانشگاه به جز بند دوم به آن تفویض می‌گردد.

ماده 11. یک نفر از اعضای شورای دبیران دانشکده به انتخاب ایشان به عنوان دبیر این شورا انتخاب می‌شود که به نمایندگی از این شورا در شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشگاه شرکت می‌کند.

تبصره: دبیر شورای دبیران هر دانشکده به تعداد انجمن‌های علمی آن دانشکده در شورای دبیران دانشگاه دارای حق رأی می‌باشد.

ماده 12. شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه از میان خود یک نفر را به عنوان دبیر شورا انتخاب می‌نمایند که براساس آیین‌نامه داخلی شورا فعالیت خواهد کرد.

ماده 13. دبیران شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاهها حداقل سالی یک بار به دعوت اداره کل امور فرهنگی وزارت علوم جهت بررسی مسائل، مشکلات عمومی انجمن‌ها، انتقال تجربیات و برنامه‌ریزی جهت طرحها و برنامه‌های مشترک تشکیل جلسه می‌دهند.

ماده 14. انجمن‌های علمی دانشجویی رشته‌های مشابه می‌توانند نسبت به تشکیل اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی آن رشته اقدام نمایند که ضوابط و شرایط تأسیس اتحادیه در چارچوب این آیین‌نامه و دستورالعمل تشکیل و فعالیت اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاهها تعیین خواهد شد.

ماده 15. وظایف شورای دبیران

1. پیشنهاد و تصویب طرح‌های مشترک و هماهنگی در اجرای آن برنامه‌ها

2. انتخاب نمایندگان شورای دبیران برای شرکت در کمیته حمایت و نظارت بر انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه

3. معرفی یک نفر ناظر برای هیأت اجرایی انتخابات انجمن‌های علمی دانشجویی

4. تصویب آیین‌نامه داخلی مشترک انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه و آیین‌نامه داخلی شورای دبیران در چارچوب این آیین‌نامه

5. ایجاد هماهنگی و رسیدگی به مسائل بین انجمن‌های علمی دانشجویی

6. نظارت بر حسن عملکرد انجمن‌های علمی دانشجویی (امور مالی، حفظ و استفاده صحیح از اموال و تجهیزات، اجرای آیین‌نامه داخلی و...) و ارائه گزارش به کمیته حمایت و نظارت بر انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه.

بخش سوم: ضوابط تشکیل و فعالیت انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی دانشجویی

ماده 16. برای تأسیس انجمن علمی دانشجویی، حداقل 5 نفر از دانشجویان رشته ذیربط تقاضای خود را به معاون دانشجویی و فرهنگی دانشکده و در صورت عدم وجود این پست در دانشکده آن را به معاونان پژوهشی دانشکده ارائه می‌دهند. معاون دانشکده در صورت عدم تأسیس انجمن در رشته موردنظر، پس از مشورت با گروه آموزشی مربوطه موافقت خود را برای تأسیس انجمن اعلام و نسبت به فراخوان ثبت نام داوطلبان شورای مدیریت و برگزاری انتخابات اقدام می‌نماید.

تبصره 1. در صورت عدم وجود هریک از معاونان فوق‌الذکر، به صلاحدید رئیس دانشکده یکی از معاونان عهده‌دار وظایف خواهد شد.

تبصره 2. انتخابات در سطح دانشگاه و همزمان در کلیه دانشکده‌ها در آبان‌ماه هر سال برگزار می‌شود. معاونت دانشجویی و فرهنگی زمان دقیق برگزاری انتخابات را اعلام می‌کند.

ماده 17. معاون دانشکده صلاحیت نامزدها را بر طبق مفاد این آیین‌نامه بررسی و احراز و پس از اعلام اسامی نامزدها انتخابات را با اعلام قبلی برگزار می‌کند. نتایج آن طی صورتجلسه‌ای تنظیم و به مدیریت فرهنگی دانشگاه ارسال می‌شود.

تبصره 1. فقط دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته موردنظر حق رأی و حق داوطلب شدن را دارا می‌باشند.

تبصره 2. نخستین شورای مدیریت منتخب حداکثر ظرف مدت دو هفته پس از برگزاری انتخابات باید اساسنامه انجمن را تدوین و به مدیریت فرهنگی دانشگاه ارسال نماید.

ماده 18. اداره امور فرهنگی پس از تأیید انتخابات و اساسنامه، انجمن را در لیست انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه ثبت و به دانشکده اعلام خواهد کرد. مدیر گروه آموزشی مربوط نسبت به صدور حکم اعضای شورای مدیریت برای مدت یکسال اقدام می‌نماید.

ماده 19. شرایط داوطلبان عضویت در شورای مدیریت انجمن علمی دانشجویی به شرح ذیل می‌باشد:

الف) شرایط عمومی

1. اشتغال به تحصیل در رشته مربوط

2. عدم عضویت در شورای مرکزی دیگر تشکلهای دانشجویی اعم از صنفی، سیاسی، ورزشی و فرهنگی

تبصره: اعضای شورای مرکزی دیگر تشکلهای در صورت استعفا یک ماه قبل از برگزاری انتخابات انجمن‌های علمی و پذیرش آن می‌توانند داوطلب عضویت در شورای مدیریت انجمن علمی شوند.

3. عدم محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر.

4. گذراندن حداقل یک نیمسال تحصیلی برای دانشجویان مقاطع کاردانی و کارشناسی.

ب) شرایط اختصاصی

داوطلبان باید حداقل دارای یکی از شرایط ذیل باشند:

1. معدل نیمسال گذشته داوطلب کمتر از میانگین معدل گروه در همان نیمسال نباشد.

2. داشتن حداقل یک مقاله علمی چاپ شده (اعم از تألیف یا ترجمه) در نشریات دانشجویی، دانشگاهی و...

تبصره: تأیید علمی بودن محتوای مقاله توسط مدیر گروه ذیربط انجام خواهد شد.

3. اجرا یا همکاری در اجرای یک طرح پژوهشی به تأیید کارفرما یا مجری طرح

4. تألیف یا همکاری در تألیف یا ترجمه کتاب

5. داوطلب از دانشجویان استعدادهای درخشان و یا برگزیدگان المپیادها باشد.

ماده 20. مجوز برنامه‌ها و فعالیت‌هایی که در سطح دانشکده برگزار می‌شود توسط معاون دانشکده و در صورتی که در سطح دانشگاه برگزار شود توسط مدیر فرهنگی پس از تأیید معاون دانشکده و در صورتی که در سطح ملی یا فرادانشگاهی برگزار شود توسط کمیته حمایت و نظارت از انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه پس از تأیید مدیر فرهنگی صادر می‌شود.

ماده 21. فعالیت‌های انجمن‌های علمی دانشجویی در چارچوب این آیین‌نامه و صرفاً در عرصه‌های علمی مجاز می‌باشند و هرگونه فعالیت صنفی، سیاسی و... توسط انجمن‌ها تخلف محسوب می‌شود.

ماده 22. میزان و نحوه حمایت مالی از طرح‌های مصوب انجمن‌های علمی دانشجویی به تشخیص معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه می‌باشد.

ماده 23. یک ماه قبل از پایان مدت قانونی فعالیت شورای مدیریت انجمن، این شورا با تشکیل هیأت اجرایی انتخابات شامل یک نماینده از اعضای شورای مدیریت (با شرط عدم داوطلبی)، یک نماینده از نماینده شورای دبیران دانشگاه یا دانشکده و یک نماینده از طرف معاون دانشکده نسبت به برگزاری انتخابات دوره جدید اقدام و صورتجلسه را برای معاون دانشکده ارسال خواهد کرد.

تبصره: در صورت داوطلب شدن تمام اعضای شورای مدیریت یکی از دانشجویان آن رشته را به عنوان نماینده در هیأت اجرایی انتخاب می‌کنند.

ماده 24. در صورت وجود هرگونه شکایت و یا اعتراض در کلیه مراحل انتخابات مدیر امور فرهنگی مرجع پیگیری می‌باشد.

تبصره: در صورت باقی ماندن اختلاف، کمیته حمایت و نظارت بر انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه مرجع تصمیم‌گیری نهایی خواهد بود.

ماده 25. جهت تشکیل انجمن علمی دانشجویی بین رشته‌ای 5 نفر از دانشجویان به عنوان هیأت مؤسس دلایل توجیهی، اساسنامه پیشنهادی و تقاضای خود را به معاون دانشکده ارائه و پس از تأیید ایشان به منظور تصمیم‌گیری برای کمیته نظارت و حمایت از انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه ارسال می‌شود. در صورت موافقت کمیته با تشکیل انجمن علمی بین رشته‌ای مراتب به دانشکده اعلام و هیأت مؤسس نسبت به فراخوان عضویت در انجمن اقدام خواهد کرد.

ماده 26. پس از عضوگیری و تصویب نهایی اساسنامه در مجمع عمومی، اعضای انجمن که شرایط عمومی و اختصاصی داوطلبان را دارا می‌باشند، می‌توانند داوطلب عضویت در شورای مدیریت انجمن شده و پس از تأیید نهایی صلاحیت توسط هیأت اجرایی، انتخابات برگزار خواهد کرد.

تبصره 1. فقط اعضای انجمن حق رأی و حق داوطلب شدن در انجمن مربوطه را دارند.

تبصره 2. شرایط داوطلبان عضویت در انجمن علمی دانشجویی بین رشته‌ای باید در اساسنامه پیشنهادی اعلام شده باشد.

بخش چهارم: شورای حمایت و نظارت بر انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی دانشجویی

ماده 27. برای حمایت از انجمن‌های علمی دانشجویی و نظارت بر آنها در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری شورایی مرکب از معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم (رئیس شورا)، معاون پشتیبانی، حقوقی و امور مجلس وزارت علوم یا نماینده تام‌الاختیار وی، مدیرکل دفتر امور فرهنگی (نائب رئیس)، مدیرکل دانشجویان داخل، دبیر کمیسیون انجمن‌های علمی وزارت علوم، کارشناس مسئول امور انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی دانشجویی، سه تن از دبیران اتحادیه‌ها به انتخاب شورای دبیران اتحادیه‌های انجمن‌های علمی - دانشجویی تشکیل می‌شود. دبیرخانه این کمیته در اداره کل امور فرهنگی معاونت فرهنگی و اجتماعی خواهد بود. وظایف این کمیته عبارتند از:

1. سیاستگذاری و تعیین خط‌مشی‌های کلان انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌های کشور در چارچوب سیاست توسعه علمی و قانون برنامه
2. ارزیابی فعالیت‌ها و نظارت بر کمیته‌های نظارت بر انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌ها براساس گزارش‌های مستند و سایر روش‌ها
3. تعیین میزان و چگونگی حمایت مالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از همایش‌های کشوری و نشست‌های علمی انجمن‌ها
4. اخذ تصمیم و ارائه پیشنهاد جهت تسهیل ارتباط بین انجمن‌های علمی دانشجویی با انجمن‌های علمی استادان و پژوهشگران و انجمن‌های علمی متناظر یا مشابه آن در کشورهای دیگر

5. تصویب دستورالعمل اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌های کشور و نظارت بر حسن اجرای آن

ماده 28. هیأت مؤسس اتحادیه حداقل 3 تن از نمایندگان انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در یک رشته علمی معین می‌باشد که درخواست مجوز تأسیس و فعالیت را به شورای حمایت و نظارت بر انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی دانشجویی وزارت علوم (موضوع ماده 27 این آیین‌نامه) ارائه می‌نماید. محتوای این درخواست‌ها مشتمل بر موارد زیر است:

1. تقاضای عضویت بیش از نیمی از تشکل‌های علمی موجود آن رشته در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، به همراه نامه تأیید هر یک از انجمن‌ها که بر مبنای آن مدیر امور فرهنگی دانشگاه تأسیس و فعالیت آن انجمن را تسجیل کرده است.
2. ارائه پیش‌نویس اساسنامه اتحادیه که به امضای تشکل‌های متقاضی عضویت رسیده باشد.

ماده 29. شورای حمایت و نظارت پس از دریافت درخواست هیأت مؤسس و شورای مرکزی موقت اتحادیه حداکثر ظرف مدت دو ماه نسبت به بررسی آن درخواست اقدام می‌نماید و موافقت با تأسیس موقت یا دائمی یا دلایل مخالفت شورا را توسط دبیرخانه به اطلاع مؤسسات خواهد رساند.

ماده 30. تأسیس، شرایط انتخاب‌شوندگان، شورای مرکزی، انتخابات، تشکیلات و ارکان، اساسنامه و انحلال اتحادیه‌های انجمن‌های علمی دانشجویی در دستورالعمل مجزایی که به تصویب شورای حمایت و نظارت بر انجمن‌ها و نظارت بر انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری براساس این آیین‌نامه خواهد رسید، تعیین می‌شود.

ماده 31. به منظور حمایت و نظارت فعالیت‌های انجمن‌های علمی دانشجویی، کمیته‌ای در هر دانشگاه با همین عنوان با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

1. معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه (رئیس کمیته)
2. مدیرکل امور فرهنگی دانشگاه (دبیر کمیته)
3. مدیرکل امور پژوهشی دانشگاه
4. مدیرکل امور آموزشی دانشگاه
5. یک نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه به انتخاب رئیس دانشگاه
6. دو نماینده از شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه به انتخاب ایشان

تبصره 1. حکم اعضای کمیته توسط رئیس دانشگاه صادر می‌شود.

تبصره 2. در دانشگاههایی که برای امور انجمن‌های علمی دانشجویی واحدی مستقل ایجاد شده باشد مسئول آن واحد بدون حق رأی در جلسات کمیته شرکت می‌کند.

تبصره 3. اعضای انتخابی کمیته برای مدت یکسال انتخاب می‌شوند.

ماده 32. وظایف کمیته حمایت و نظارت بر انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه به شرح ذیل است:

1. نظارت بر حسن عملکرد انجمن‌های علمی در چارچوب قوانین و مقررات و رسیدگی به شکایات و تخلفات و حل اختلافات

تبصره 1. در صورتی که شورای مدیریت انجمن علمی یا شورای دبیران دانشگاه از اساسنامه انجمن تخلف نمایند، کمیته حمایت و نظارت برای بار اول به شورای مدیریت انجمن یا شورای دبیران تذکر شفاهی یا کتبی (حسب مورد) می‌دهد. در صورت تکرار تخلف برای بار دوم اخطار کتبی می‌دهد و در صورت تکرار و دریافت اخطار سوم، دبیر انجمن یا دبیر شورای دبیران باید در کمیته حمایت و نظارت دلایل اقدام خود را توضیح دهند. در صورتی که انجمن یا شورای دبیران نتوانند کمیته را قانع نمایند کمیته به شرح ذیل درباره انجمن تصمیم خواهد گرفت:

الف) انحلال شورای مدیریت انجمن که در این صورت معاون دانشکده موظف است ظرف مدت 2 ماه انتخابات شورای مدیریت را برگزار نماید. (اعضای شورای مدیریت منحل شده نمی‌توانند نامزد انتخابات شوند).

ب) چنانچه تخلفی انضباطی متوجه شخص حقیقی از اعضای شورای مدیریت یا اعضای شورای دبیران باشد، به کمیته انضباطی معرفی خواهد شد.

تبصره 2. مرجع تجدیدنظر در آرای کمیته حمایت و نظارت شورای فرهنگی دانشگاه است.

2. بررسی و تصویب برنامه‌های پیشنهادی انجمن‌های علمی دانشجویی که در سطح فرادانشگاهی، ملی یا بین‌المللی برگزار می‌گردد.

3. سیاست‌گذاری و تعیین خط‌مشی‌های کلان انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه در چارچوب سیاست توسعه علمی کشور

4. برنامه‌ریزی و هماهنگی مسائل بنیادی و مستمر انجمن‌های علمی دانشجویی (تسهیل ارتباطات با دیگر نهادهای جامعه، جلب حمایت‌های مالی، تشویق و

تقدیر از انجمن‌های علمی فعال و طرح‌های برگزیده و....)

5. پیشنهاد برنامه و بودجه سالیانه انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه به ریاست دانشگاه

6. پیشنهاد بودجه سالیانه انجمن‌های علمی به ریاست دانشگاه براساس برنامه‌های ارائه شده به مدیریت امور فرهنگی و برنامه مدون انجمن این آیین‌نامه در 32 ماده و 21 تبصره در تاریخ 87/9/18 به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ ابلاغ به دانشگاهها قابل اجرا است.

آیین‌نامه اتحادیه‌های انجمن‌های علمی دانشجویی

دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی

به منظور ترغیب دانشجویان به مشارکت و همکاری‌های علمی و پژوهشی بین دانشگاه، آیین‌نامه اتحادیه‌های انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی تدوین می‌گردد.

ماده 1. اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی که در ماده 2 این آیین‌نامه تعریف شده است، به منظور دستیابی به اهداف ذیل تشکیل می‌گردد:

1. زمینه‌سازی جهت رشد و توسعه انجمن‌های علمی دانشجویی.
2. ایجاد بستر مناسب برای ارتباط و همکاری گسترده و مستمر میان انجمن‌های علمی دانشجویی.
3. گسترش فرهنگ مشارکت، همکاری، رقابت و توسعه فعالیت‌های علمی گروهی در بین دانشجویان.
4. ایجاد ارتباط گسترده و مؤثر میان دانشجویان و تشکلهای علمی دانشجویی با دانش‌آموختگان، تشکلهای علمی تخصصی و مؤسسات پژوهشی، صنعتی، خدماتی و....

5. مدیریت، هماهنگی و نظارت بر فعالیت‌های علمی و پژوهشی سراسری دانشجویی از جمله کنفرانسها و همایشهای علمی دانشجویی.

ماده 2. «اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی» تشکیلاتی دانشجویی و غیرانتفاعی است که به منظور دست یافتن به اهداف مندرج در ماده 1 این آیین‌نامه، توسط نمایندگان انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی (موضوع آیین‌نامه انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مصوب 1378/7/30 وزیر علوم، تحقیقات و فناوری) در هر گروه علمی تشکیل گردیده و در این آیین‌نامه به اختصار «اتحادیه» نامیده می‌شود.

ماده 3. شورای دبیران اتحادیه‌های انجمن‌های علمی دانشجویی، شورایی است متشکل از نمایندگان اتحادیه‌ها که با شرح وظایف مندرج در ماده 12 این آیین‌نامه تشکیل می‌گردد و در این آیین‌نامه به اختصار «شورای دبیران» نامیده می‌شود.

ماده 4. به منظور ایفای نقش حمایتی و نظارت بر اتحادیه‌ها «شورای حمایت و نظارت بر اتحادیه‌های انجمن‌های علمی دانشجویی» براساس وظایف مندرج در

ماده 14 این آیین‌نامه تشکیل می‌گردد و در این آیین‌نامه به اختصار «شورای حمایت و نظارت» نامیده می‌شود.

ماده 5. مراحل تشکیل اتحادیه به شرح ذیل است:

1. ارایه درخواست مجوز فعالیت به شورای حمایت و نظارت از سوی هیأت مؤسس.
 2. بررسی درخواست و صدور مجوز موقت توسط شورای حمایت و نظارت.
 3. طی دوره فعالیت آزمایشی اتحادیه.
 4. صدور مجوز دائم اتحادیه توسط شورای حمایت و نظارت.
- تبصره:** مجوز موقت به مدت یک سال اعتبار داشته و فعالیت اتحادیه در این مقطع، دوره فعالیت آزمایشی تلقی می‌گردد.

ماده 6. هیأت مؤسس اتحادیه که متشکل از 3 تا 7 نفر از نمایندگان انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در یک گروه علمی معین می‌باشد، درخواست مجوز فعالیت را به شورای حمایت و نظارت ارایه می‌نماید. این درخواست می‌بایست مشتمل بر موارد ذیل باشد:

1- تقاضای عضویت بیش از نیمی از تشکلهای علمی موجود در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی به همراه تأییدیه‌های مکتوب در خصوص تشکلهای علمی از سوی ریاست دانشگاه، دانشکده و یا گروه آموزشی مربوط.

2- پیش‌نویس اساسنامه اتحادیه که به امضای تشکلهای متقاضی به عضویت رسیده باشد.

تبصره: تعیین تعداد تشکلهای علمی موجود در هر گروه علمی (موضوع بند 1) بر عهده شورای دبیران است.

ماده 7. شورای حمایت و نظارت، پس از دریافت درخواست هیأت مؤسس، حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از ثبت آن در دبیرخانه شورا نسبت به بررسی موضوع اقدام می‌نماید.

ماده 8. در صورت صدور مجوز موقت، هیأت مؤسس موظف است ظرف مدت دو ماه مجمع عمومی تشکلهای علمی و انتخابات شورای مرکزی اتحادیه را برگزار نماید. پس از آن هیأت مؤسس منحل گشته و دوره یکساله فعالیت آزمایشی اتحادیه آغاز می‌شود.

تبصره: گذراندن دوره یکساله فعالیت آزمایشی برای آن دسته از اتحادیه‌ها که پیش از ابلاغ این آیین‌نامه فعالیت داشته‌اند (به تشخیص شورای حمایت و نظارت) الزامی نیست.

ماده 9. صدور مجوز موقت تنها در صورت وجود یکی از موارد ذیل مقدور نخواهد بود:

1. صدور قبلی مجوز موقت یا دائم برای اتحادیه علمی دیگر در همان گروه علمی.

2. عدم ارایه یا نقص مدارک مندرج در ماده 6.

3. وجود اشکال و ابهام در اساسنامه پیشنهادی.

4. مغایرت داشتن اساسنامه پیشنهادی با این آیین‌نامه، مقررات دانشگاه یا قوانین و مقررات کشور.

تبصره: چنانچه به یکی از دلایل فوق، مجوز موقت صادر نگردد، موضوع به صورت مکتوب توسط دبیرخانه شورا به هیأت مؤسس ابلاغ می‌گردد تا حداکثر ظرف مدت یک ماه نسبت به رفع اشکال موجود اقدام نمایند.

ماده 10. پس از پایان دوره فعالیت آزمایشی، شورای حمایت و نظارت با در نظر گرفتن عملکرد اتحادیه در این دوره، نسبت به صدور مجوز دائم اقدام می‌نماید.

تبصره: صدور مجوز دائم تنها در صورت وجود یکی از موارد ذیل مقدور نخواهد بود:

1. عدم برگزاری مجمع عمومی تشکلهای علمی و عدم برگزاری انتخابات شورای مرکزی در فرصت قانونی.

2. عدم انجام فعالیت مؤثر در طول دوره فعالیت آزمایشی.

3. عدم اجرای صحیح اساسنامه اتحادیه و این آیین‌نامه.

ماده 11. اساسنامه اتحادیه‌ها می‌بایست موارد ذیل را دربر داشته باشد:

- 11-1. ارکان اتحادیه شامل: شورای نمایندگان (متشکل از نمایندگان انجمنهای علمی دانشجویی دانشگاهها)، شورای مرکزی (منتخبین شورای نمایندگان) و بازرسان.
- تبصره: اتحادیهها در صورت تمایل می‌توانند هیأت امنایی مرکب از اعضای هیأت علمی دانشگاهها، متخصصان و تعدادی از اعضای شورای مرکزی، جهت هدایت و نظارت بر فعالیتهای اتحادیه علمی تشکیل دهند.
- 11-2. معرفی کمیته‌های مختلف اتحادیه.
- 11-3. شرح وظایف و اختیارات ارکان و کمیته‌های اتحادیه.
- 11-4. مبتنی بودن فعالیت اتحادیه بر آرای اعضاء.
- 11-5. چگونگی تشکیل جلسات، حد نصاب رسمیت یافتن و اخذ تصمیم در آنها.
- 11-6. شرایط عضویت، نحوه عضوگیری و خروج اعضاء از اتحادیه (اخراج یا استعفاء).
- 11-7. چگونگی برگزاری انتخابات.
- 11-8. تعیین مرجع پاسخگو به اعضاء، شورای حمایت و نظارت و سایر مراجع قانونی در قبال عملکرد و فعالیتهای اتحادیه.
- 11-9. نحوه تغییر در اساسنامه اتحادیه.
- تبصره: هرگونه تغییر در اساسنامه اتحادیه باید به تأیید شورای حمایت و نظارت برسد.
- 11-10. نحوه انحلال اتحادیه.
- ماده 12. شورای دبیران که متشکل از نمایندگان اتحادیهها می‌باشد وظایف زیر را بر عهده دارد:
1. حمایت از انجمنهای علمی دانشجویی به منظور تشکیل اتحادیه.
 2. برنامه‌ریزی و اجرای فعالیتهای مشترک بین اتحادیهها.
 3. تبادل تجربیات بین اتحادیهها.
 4. تهیه پیش‌نویس آیین‌نامه شورای دبیران (شامل وظایف و اختیارات، ترکیب شورا، نحوه تشکیل جلسات و تصمیم‌گیری در آنها و...).
 5. پیشنهاد اعضاء هیأت علمی به شورای حمایت و نظارت جهت عضویت در این شورا (موضوع بند 7 ماده 13).
 6. انتخاب 3 نفر از دبیران اتحادیهها جهت عضویت در شورای حمایت و نظارت (موضوع بند 8 ماده 13).
- ماده 13. به منظور حمایت از اتحادیهها و انجام وظایف مقرر در این آیین‌نامه، شورای حمایت و نظارت بر اتحادیهها با ترکیب ذیل تشکیل می‌گردد:
1. معاون دانشجویی وزیر (رئیس شورا)
 2. مدیرکل امور دانشجویان داخل وزارت (دبیر شورا)
 3. مدیرکل دفتر امور پژوهشی و برنامه‌ریزی وزارت
 4. مدیرکل امور فرهنگی وزارت
 5. مدیرکل دفتر حقوقی وزارت

6. دو نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها به پیشنهاد شورای دبیران و تأیید شورای حمایت و نظارت
 7. سه نفر از دبیران اتحادیه به انتخاب شورای دبیران
- تبصره: اعضای انتخاب شورای حمایت و نظارت برای مدت یکسال برگزیده می‌شوند.
- ماده 14. وظایف شورای حمایت و نظارت عبارت است از:
1. برنامه‌ریزی، سیاست‌گذاری و تدوین راهبردهای کلان اتحادیه‌ها و انجمنهای علمی دانشجویی.
 2. اعطا و لغو مجوز تشکیل اتحادیه
 3. نظارت بر فعالیتهای اتحادیه براساس این آیین‌نامه، ضوابط دانشگاه و قوانین و مقررات کشور.
 4. ارزیابی فعالیت اتحادیه‌ها و رسیدگی به تخلفات آنها (و تدوین دستورالعمل‌های مربوطه در صورت لزوم).
 5. تلاش برای تأمین منابع و امکانات مورد نیاز اتحادیه‌ها براساس اهداف، برنامه‌ها و عملکردها.
 6. تصویب آیین‌نامه شورای دبیران و نظارت بر فعالیتهای آن.
 7. صدور مجوز نشریه اتحادیه و نظارت بر آن.
 8. تفسیر آیین‌نامه اتحادیه‌ها و انجام تغییرات و اصلاحات لازم.
- ماده 15. این آیین‌نامه در 15 ماده و 8 تبصره در تاریخ 82/2/14 به امضای وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسیده و از تاریخ ابلاغ به دانشگاه‌ها لازم‌الاجرا است.

آیین نامه نحوه تشکیل انجمن دانش آموختگان دانشگاه ها و

مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی

مقدمه

این آیین نامه، در جهت اجرای مصوبه جلسه 375 مورخ 75/2/22 شورای عالی انقلاب فرهنگی و طرح استمرار ارتباط دانشگاه و فارغ التحصیلان، موضوع بخشنامه 11/11454 مورخ 71/5/13 وزارت فرهنگ و آموزش عالی به منظور تعیین ضوابط ایجاد انجمن های دانش آموختگان دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی تهیه گردیده است و متضمن ضوابط ایجاد انجمن های دانش آموختگان می باشد.

در این آیین نامه به دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی به اختصار «مؤسسه» به وزارت فرهنگ و آموزش عالی «وزارت» و به انجمن دانش آموختگان دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی «انجمن» گفته می شود.

بخش اول: ملاحظات عمومی

- ماده 1. بررسی تقاضای تأسیس انجمن های دانش آموختگان مؤسسات، موافقت با تشکیل آنها، صدور مجوز تأسیس، تجدید پروانه، و نظارت بر حسن انجام کار آنها بر عهده وزارت فرهنگ و آموزش عالی است.
- ماده 2. انجمن دانش آموختگان جنبه غیرانتفاعی دارد و به فعالیت های علمی، فنی، پژوهشی، فرهنگی، هنری، ورزشی و دیگر فعالیت های صنفی می پردازد.
- تبصره: انجمن مجاز به دخالت در امور مدیریت مؤسسه و فعالیت در زمینه های مسایل سیاسی نمی باشد.
- ماده 3. پروانه انجمن به نام هیأت مؤسس صادر می شود.
- ماده 4. اساسنامه انجمن و هرگونه تغییر در مواد آن باید به تصویب وزارت برسد.
- ماده 5. اعضای انجمن ها را دانش آموختگان مؤسسه در مقاطع مختلف تحصیلی و همچنین اعضای هیأت علمی مؤسسه مورد نظر تشکیل می دهند.

بخش دوم: نحوه بررسی درخواستها در وزارت

- ماده 6. رسیدگی به درخواست تأسیس انجمن ها و بررسی صلاحیت هیأت مؤسس و هیأت اجرایی و تصویب آنها با کمیسیون انجمن های دانش آموختگان است که به شرح زیر در وزارت تشکیل می شود.

ماده 7. ترکیب اعضای کمیسیون انجمن های دانش آموختگان عبارت است از:

الف) وزیر فرهنگ و آموزش عالی (رئیس کمیسیون)

ب) معاون فرهنگی وزارت

ج) معاون پژوهشی وزارت

د) معاون حقوقی و امور مجلس وزارت

ه) معاون دانشجویی وزارت

و) چهار نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی به انتخاب وزیر فرهنگ و آموزش عالی

تبصره 1. در جلساتی که موضوع انجمن مشخصی مطرح است، رئیس مؤسسه ذیربط با حق رأی دعوت می‌شود.

تبصره 2. اعضای بند (و) کمیسیون با حکم وزیر فرهنگ و آموزش عالی و به مدت 2 سال منصوب می‌شوند.

تبصره 3. نایب رئیس و دبیر کمیسیون از میان اعضا با حکم وزیر منصوب می‌شوند.

تبصره 4. مسؤولیت تشکیل جلسات، ثبت و ضبط صورت مذاکرات، ابلاغ آرا و احکام کمیسیون و دعوت از اعضا برای شرکت در جلسات با دبیر کمیسیون

است که در ضمن مسؤولیت دبیرخانه کمیسیون را نیز بر عهده دارد.

تبصره 5. رئیس کمیسیون حسب مورد و لزوم می‌تواند از افراد صاحب‌نظر و متخصصان غیر عضو برای شرکت در جلسات و کسب نظر آنها دعوت کند. در این

حال افراد مدعو در رأی‌گیری شرکت نخواهند داشت.

تبصره 6. دبیرخانه کمیسیون در حوزه دفتر وزارتی وزارت فرهنگ و آموزش عالی تشکیل می‌شود.

ماده 8. وظایف کمیسیون به شرح زیر است:

8-1. رسیدگی به درخواست تأسیس انجمن و صدور مجوز تأسیس

8-2. بررسی صلاحیت‌های علمی و عمومی اعضای هیأت مؤسس

8-3. تصویب اساسنامه انجمن و نیز هرگونه تغییر در اساسنامه مصوب

8-4. تصویب و اصلاح آیین‌نامه‌ها و ضوابط مربوط به تشکیل هیأت بررسی تخلفات، نحوه رسیدگی به تخلفات و تعیین مجازاتهای مربوط

8-5. تعیین هیأت بررسی تخلفات و هیأت نظارت بر عملکرد انجمن‌ها

8-6. تصویب تصمیمات هیأت بررسی تخلفات

8-7. تعیین نماینده برای نظارت بر حسن اجرای انتخابات انجمن‌ها

8-8. نظارت بر حسن انجام کار انجمن‌ها

8-9. بررسی و تصویب تشکیلات دبیرخانه، دستورالعملها و روشهای اجرایی و ضوابط مورد عمل کمیسیون و اجرای آن پس از تأیید رئیس کمیسیون

8-10. تصویب آیین‌نامه داخلی کمیسیون

ماده 9. جلسات کمیسیون با حضور حداقل 5 نفر از اعضا، که رئیس یا نایب رئیس نیز در میان آنها باشند، رسمیت می‌یابد و تصمیم‌گیری در خصوص مسائل

مطروحه نیز به کسب حداقل 5 رأی موافق منوط خواهد بود.

ماده 10. کمیسیون می‌تواند حسب مورد و نیاز برای رسیدگی به صلاحیت‌های علمی و عمومی اعضای هیأت مؤسس یا هیأت اجرایی انجمن‌ها و یا انجام

وظایف دیگر خود، نسبت به تشکیل کمیته‌های تخصصی اقدام کند.

تبصره 1. انتخاب افراد غیر عضو کمیسیون برای عضویت در کمیته‌های تخصصی بلامانع است.

تبصره 2. آرای کمیته تخصصی در صورت تنفیذ از سوی کمیسیون معتبر شناخته خواهد شد.

تبصره 3. کمیته‌های تخصصی در چارچوب تشکیلات دبیرخانه کمیسیون فعالیت می‌کنند.

بخش سوم: نحوه آرایه و بررسی تقاضاها

ماده 11. تقاضای تأسیس انجمن همراه با فهرست اسامی اعضای هیأت مؤسس و اساسنامه پیشنهادی توسط هیأت مؤسس انجمن به رئیس مؤسسه تسلیم و پس از

تأیید وی برای بررسی و تصویب به دبیرخانه کمیسیون ارسال می‌گردد.

ماده 12. هیأت مؤسس انجمن که در هر حال نباید کمتر از 5 نفر باشد، باید واجد شرایط زیر باشند.

12-1. تابعیت جمهوری اسلامی ایران

12-2. التزام به قانون اساسی و مبانی نظام جمهوری اسلامی ایران

12-3. داشتن حسن شهرت شغلی و اجتماعی

12-4. داشتن التزام به احکام اسلامی

12-5. نداشتن سوء پیشینه کیفری و وابستگی به احزاب و گروههای محارب با نظام جمهوری اسلامی ایران

12-6. عضویت در هیأت علمی و یا دارا بودن مدرک فارغ‌التحصیلی از مؤسسه مربوط

تبصره 1. اقلیت‌های مذهبی باید واجد شرایط تعیین شده از سوی مراجع قانونی باشند.

تبصره 2. تأیید اولیه احراز شرایط مندرج در این ماده با رئیس مؤسسه است.

تبصره 3. در صورت عدم تأیید اعضای هیأت مؤسس می‌توانند درخواست خود را مستقیماً به دبیرخانه کمیسیون تقدیم نمایند.

ماده 13. اساسنامه پیشنهادی هیأت مؤسس که براساس الگو و مصوب وزارت تهیه می‌گردد، باید حاوی نکات زیر باشد:

13-1. هدف از تشکیل انجمن، عناوین و زمینه‌های فعالیت آن

13-2. ارکان تشکیلاتی، شرح وظایف و حدود اختیارات و مسئولیت هر رکن

13-3. شرایط عضویت در انجمن یا ضوابط لغو و تعلیق عضویت

13-4. نحوه انتخاب مسؤولان و کارگزاران

13-5. مرکز اصلی انجمن و نحوه فعالیت احتمالی در سایر شهرستانها

13-6. منابع تأمین مالی

13-7. مدت فعالیت

13-8. شرایط انحلال و تسویه

13-9. نحوه نظارت بر فعالیت انجمن

10-13. عدم دخالت انجمن در امور مدیریت دانشگاه و مسائل سیاسی

ماده 14. پس از صدور مجوز تأسیس انجمن، هیأت مؤسس می‌تواند برابر مقررات مربوط نسبت به ثبت انجمن اقدام کند.

ماده 15. وظایف هیأت مؤسس به شرح زیر است:

1-15. به تصویب رساندن اساسنامه انجمن.

2-15. برگزاری اولین مجمع عمومی ظرف 6 ماه از صدور مجوز تأسیس انجمن طبق اساسنامه.

3-15. معرفی اولین هیأت اجرایی که توسط اولین مجمع عمومی انتخاب می‌شود.

4-15. و عضو هیأت اجرایی نیز می‌باشد.

تبصره 1. اولین جلسه مجمع عمومی با رعایت شرایط مندرج در اساسنامه مصوب با حضور نماینده تام‌الاختیار کمیسیون موضوع ماده 7 رسمیت می‌یابد.

تبصره 2. اولین هیأت اجرایی و دبیر انتخابی انجمن پس از تأکید کمیسیون ماده 7 رسمیت پیدا می‌کنند.

ماده 16. مدت اعتبار پروانه صادره 4 سال می‌باشد و انجمن موظف است حداقل سه ماه قبل از انقضای مدت مذکور درخواست تجدید پروانه انجمن را به کمیسیون تسلیم نماید.

ماده 17. اعضای هیأت اجرایی و دبیر انجمن برای مدت 2 سال انتخاب می‌شوند و انتخاب مجدد آنها بلامانع است.

تبصره: اعضای هیأت اجرایی و دبیر انجمن باید شرایط ماده 12 را که توسط رئیس مؤسسه احراز می‌شود، دارا باشند.

ماده 18. برای هر مؤسسه فقط مجوز تأسیس یک انجمن صادر می‌شود.

تبصره: مطابق با اساسنامه مصوب، انجمن می‌تواند شاخه‌ها و واحدهایی مستقر در دانشکده‌ها و مراکز وابسته به مؤسسه مربوط، داشته باشد.

بخش چهارم: نظارت و رسیدگی به تخلفات

ماده 19. به منظور ایجاد هماهنگی‌های لازم و بحث و بررسی پیرامون سیاست‌های کلی و نیز رسیدگی به مسائل لازم‌الرعایه توسط انجمنها، مجمع دبیران سالی یک بار و به دعوت وزارت تشکیل می‌شود.

ماده 20. به منظور نظارت عالی بر فعالیت‌های انجمن‌ها و رسیدگی به تخلفات احتمالی آنان هیأتی تحت عنوان «هیأت نظارت و رسیدگی به تخلفات» مرکب از دو نفر از معاونین وزارت، دبیر کمیسیون، یک یا دو نفر از اعضای هیأت علمی، و دو تن از دبیران انجمنهای دانش‌آموختگان تشکیل می‌شود. هیأت نظارت و رسیدگی به تخلفات زیر نظر کمیسیون انجمن‌ها فعالیت می‌کند، و رئیس آن از بین اعضای هیأت و با حکم وزیر فرهنگ و آموزش عالی تعیین خواهد شد.

تبصره 1. اعضای هیأت علمی و دبیران انجمنها به انتخاب و حکم وزیر و به مدت 2 سال منصوب می‌شوند.

تبصره 2. در جلساتی که موضوع انجمن مشخصی مطرح است، رئیس مؤسسه ذریبط با حق رأی شرکت می‌کند.

ماده 21. فعالیت هیأت نظارت و رسیدگی به تخلفات براساس آیین‌نامه‌ای است که به تصویب کمیسیون می‌رسد و متضمن تنبیهات زیر نیز می‌باشد:

1-21. تذکر کتبی

21-2. تعطیل موقت از سه ماه تا یک سال

21-3. لغو پروانه و انحلال انجمن

تبصره: هرگاه انجمن مرتکب خلافی شود که بنابر قوانین کشوری مستوجب کیفر باشد پرونده مربوط توسط دبیر کمیسیون به مراجع ذیصلاح قضائی ارسال خواهد شد.

ماده 22. این آیین نامه در 22 ماده و 11 تبصره در تاریخ 1377/4/7 به تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسید و از تاریخ ابلاغ قابل اجراست. کلیه آیین نامه های قبلی لغو می گردد.

ضوابط کلی فعالیت کانون‌های فرهنگی دانشجویان دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی

مصوب 165 جلسه مورخ 87/6/30 شورای عالی انقلاب فرهنگی

مقدمه

به منظور حمایت، هدایت و پاسخگویی به نیازهای متنوع فرهنگی دانشجویان، و زمینه‌سازی برای رشد و شکوفایی خلاقیت‌ها و سامان‌دهی خواسته‌ها و تلاش‌های خودانگیزه فرهنگی، هنری و اجتماعی آنان با هدف نیل به ارزش‌های متعالی اسلامی - ایرانی، کانون‌های فرهنگی دانشجویان براساس ضوابط زیر در کلیه دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور تشکیل شده و به فعالیت می‌پردازند.

ماده 1. کانون‌های فرهنگی دانشجویان منحصراً در زمینه‌های دینی و مذهبی، ادبی و هنری، فرهنگی و اجتماعی مطابق اساسنامه کانون فعالیت می‌کنند.

ماده 2. برای برنامه‌ریزی و ایجاد هماهنگی بین کانون‌های فرهنگی دانشگاه در ابعاد مختلف و تسهیل ارتباط کانون‌ها با سایر نهادهای دانشگاه، شورای هماهنگی کانون‌های فرهنگی دانشگاه متشکل از مدیرکل امور فرهنگی دانشگاه، نماینده مسئول نهاد و منتخبان دبیران کانون‌های فرهنگی دانشگاه به ریاست مدیرکل امور فرهنگی دانشگاه تشکیل می‌شود.

ماده 3. برنامه‌های کانون‌ها پس از تصویب شورای فرهنگی دانشگاه قابل اجرا است.

ماده 4. علاوه بر شرایطی که آیین‌نامه اجرایی برای اساسنامه کانون مقرر می‌کند، باید در اساسنامه کانون به موارد زیر تصریح گردد:

الف) فعالیت کانون به گونه‌ای خواهد بود که حاکمیت ملی، تمامیت ارضی و وحدت و هویت ملی ایران اسلامی را تحکیم خواهد کرد؛

ب) فعالیت کانون به گونه‌ای خواهد بود که نتیجه آن تقویت ارزش‌های فرهنگی ایرانی - اسلامی باشد؛

ج) فعالیت کانون به گونه‌ای خواهد بود که با وظایف سایر نهادها، شوراها، انجمن‌ها، تشکل‌ها و نشریات سیاسی دانشجویی و هیأت علمی دانشگاه تزاخم نداشته باشد؛

ماده 5. عضو شورای مرکزی کانون نباید عضو مؤثر یا دبیر، نشریات سیاسی دانشجویی، تشکل‌های اسلامی، شوراها یا صنفی دانشجویان، انجمن‌های علمی و مسئول بسیج دانشجویی یا عضو شورای مرکزی سایر کانون‌ها باشد.

ماده 6. صدور مجوز فعالیت کانون‌ها برعهده شورای فرهنگی دانشگاه است.

ماده 7. با هدف نظارت بر کانون‌ها در هر دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی یک گروه ناظر، متشکل از معاون دانشجویی - فرهنگی با عنوان مشابیه، مسئول نهاد نمایندگی و مدیرکل امور فرهنگی دانشگاه تشکیل می‌شود.

تبصره: دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها می‌تواند جهت انجام وظایف مصوب در اساسنامه نهاد اقدام به راه‌اندازی، برنامه‌ریزی و نظارت بر کانون‌ها و هیأت‌های مذهبی نماید.

ماده 8. در هر دستگاه برای حمایت، هدایت و نظارت بر کانون‌های فرهنگی دانشجویان، رسیدگی به اختلاف کانون‌ها با گروه ناظر دانشگاه، تجدیدنظر در آیین‌نامه اجرایی این ضوابط و مواردی از این قبیل گروه مرکزی نظارت بر کانون‌ها متشکل از معاون فرهنگی و اجتماعی دستگاه با عنوان مشابیه، معاون فرهنگی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها و مدیرکل امور فرهنگی دستگاه یا عنوان مشابیه تشکیل می‌شود.

تبصره. صدور مجوز، نظارت بر انحلال مجامع کانون‌های فرهنگی دانشجویان برعهده گروه مرکزی نظارت بر کانون‌ها می‌باشد.

ماده 9. آیین‌نامه اجرایی این ضوابط با محتوا و شکل واحد در جلسه مشترک دستگاه‌های ذیربط در محل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی ظرف مدت دو ماه به تصویب نهایی می‌رسد و پس از ابلاغ از سوی وزیر یا رئیس دستگاه متبوع لازم‌الاجرا است. این ضوابط مشتمل بر 9 ماده و 2 تبصره در جلسه 165 مورخ 87/6/30 به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید.

آیین‌نامه کانونهای فرهنگی - هنری دانشجویان

مقدمه

«کانونهای فرهنگی دانشجویان» به منظور پاسخگویی به نیازهای متنوع و رشد خلاقیت‌های فرهنگی دانشجویان؛ سامان بخشیدن به خواسته‌ها و تلاش‌های خودانگیزه فرهنگی، هنری و اجتماعی دانشجویی؛ حمایت و هدایت این گروه از فعالیتها در جهت نیل به ارزشهای متعالی اسلامی؛ ارتقاء سطح همکاری جمعی و بسط و تعمیق فرهنگ مشارکت در امور دانشگاه‌ها؛ تأسیس و تقویت نهادهای مدنی و غیردولتی و قانونمندی حوزه فعالیت‌های فرهنگی دانشجویان براساس ضوابط مندرج در آیین‌نامه حاضر که از این پس به اختصار آیین‌نامه نامیده می‌شود، در دانشگاه‌ها فعالیت می‌نمایند.

ماده 1. تعاریف

1-1. کانون‌های فرهنگی دانشجویان:

نهادهایی دانشجویی هستند که در قالب ضوابط این آیین‌نامه در زمینه‌هایی از قبیل: قرآن و عترت؛ ادبی؛ فیلم و عکس؛ موسیقی؛ هنرهای نمایشی؛ هنرهای تجسمی؛ صنایع دستی؛ فرهنگ و اندیشه (مطالعات فرهنگی، گفت و گوی تمدن‌ها، ایرانگردی و جهانگردی و...) و اجتماعی (محیط زیست؛ آسیب‌های اجتماعی، امداد و...) فعالیت می‌نمایند و در این آیین‌نامه به اختصار کانون نامیده می‌شوند.

تبصره 1. تشکلهایی که زمینه فعالیت آنها علمی، صنفی، ورزشی و سیاسی است از شمول این آیین‌نامه خارج بوده و از آیین‌نامه‌های مربوطه تبعیت می‌نمایند.

تبصره 2. امکان فعالیت زیر گروه‌های متعدد با عنوان شاخه کانون به صورت مستقل در هر یک از کانونها و همچنین شاخه‌های کانون‌های فرهنگی در دانشکده‌های پراکنده و واحدهای تابعه دانشگاه‌ها وجود دارد و کلیه مقررات مربوط به کانون‌ها اعم از موارد مندرج در این آیین‌نامه و دستورالعمل‌های تکمیلی آن در شاخه‌های کانون نیز صادق و لازم‌الاجرا است.

تبصره 3. در صورت استقرار دانشکده‌ها و واحدهای تابعه یک دانشگاه در شهرهای مجزا، امکان تشکیل کانون بصورت مستقل از مرکز در واحدهای مذکور وجود دارد.

1-2. اساسنامه کانون

مجموعه‌ای است مکتوب شامل: اهداف، شرح وظایف، تشکیلات، دستورالعمل‌ها و مقررات اجرایی ویژه یک کانون که در قالب ضوابط این آیین‌نامه و دستورالعمل‌های تکمیلی آن توسط هیأت مؤسس کانون تدوین می‌شود.

تبصره: این اساسنامه پس از تأیید مدیریت فرهنگی و تصویب در مجمع عمومی کانون لازم‌الاجرا است.

3-1. عضو کانون

به هریک از دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه محل فعالیت کانون اطلاق می‌شود که مطابق این آیین‌نامه بدون محدودیت به عضویت کانون درمی‌آیند و در چارچوب اساسنامه کانون به فعالیت می‌پردازند. حداقل تعداد اعضاء جهت فعالیت یک کانون 15 نفر می‌باشد.

تبصره: چنانچه عضو کانون در چارچوب اساسنامه کانون فعالیت نکند، با تصمیم شورای مرکزی کانون (بند 5-1) عضویت وی لغو خواهد شد.

4-1. مجمع عمومی کانون:

شورایی است متشکل از اعضاء کانون که جلسات آن به منظور تصویب اساسنامه و آیین‌نامه‌های داخلی کانون و تغییرات آنها، انتخابات اعضاء شورای مرکزی کانون، تدوین اولویت‌ها و دریافت گزارش فعالیت سالانه شورای مرکزی کانون و نظارت بر فعالیت‌های آنها به طور عادی حداقل سالی یکبار و به طور فوق‌العاده بر اساس دعوت شورای مرکزی یا به پیشنهاد اعضاء کانون، تشکیل می‌شود. جلسات مجمع عمومی با حضور حداقل اعضاء، رسمی است و مصوبات آن با رأی اکثریت نسبی حاضرین معتبر است.

تبصره 1. در صورت عدم رسمیت جلسات مجمع عمومی، جلسه فوق باید حداکثر دو هفته بعد تشکیل گردد. این جلسه با هر تعداد از اعضاء رسمی خواهد بود.

تبصره 2. تصویب تغییرات اساسنامه با رأی حاضرین، امکان‌پذیر است و هرگونه اعمال تغییرات توسط مجمع عمومی در اساسنامه تأیید شده کانون، باید در چارچوب آیین‌نامه صورت گیرد. در صورتی که مدیریت فرهنگی تغییرات اعمال شده در اساسنامه را مغایر با آیین‌نامه بداند، مکلف است نظرات خود را بصورت مکتوب و مستدل به کانون ارائه نماید.

تبصره 3. در صورت تشکیل شورای هماهنگی کانون‌ها، دبیر این شورا می‌تواند به عنوان ناظر در جلسات مجمع عمومی شرکت نماید.

5-1. شورای مرکزی کانون:

شورایی است متشکل از 5 نفر اعضاء کانون که مطابق مفاد مندرج در این آیین‌نامه (ماده 3) به منظور برنامه‌ریزی و اجرای سیاست‌ها و اولویت‌های مصوب کانون، توسط مجمع عمومی کانون انتخاب می‌شوند و وظایف آن مطابق اساسنامه کانون تعیین می‌گردد.

6-1. شورای هماهنگی کانون‌های فرهنگی دانشگاه:

شورایی است متشکل از دبیران کانون‌های فرهنگی دانشگاه و دبیر شورا که ظرف حداکثر یکماه پس از ابلاغ نهایی این آیین‌نامه در صورت وجود حداقل 3 کانون در دانشگاه تشکیل می‌گردد و از این پس به اختصار «شورای هماهنگی کانون‌ها» نامیده می‌شود.

ماده 2. ضوابط تشکیل و صدور مجوز کانون

1- 2. حداقل 3 نفر از دانشجویان علاقمند به فعالیت فرهنگی که حداقل 14 واحد درسی را گذارنده (ویژه دوره کاردانی و کارشناسی) و در دو سال گذشته حکم قطعی کمیته انضباطی منجر به محرومیت از تحصیل به مدت 1 نیمسال یا بیشتر را نداشته باشند، می‌توانند به عنوان هیأت مؤسس، تقاضانامه خود را مبنی بر تشکیل کانون در یکی از زمینه‌های مندرج در این آیین‌نامه به مدیریت فرهنگی دانشگاه ارائه نمایند. اساسنامه پیشنهادی کانون و اهداف تشکیل آن باید به پیوست تقاضانامه ارائه گردد.

2- 2. مدیریت فرهنگی دانشگاه موظف است ظرف حداکثر 30 روز پس از دریافت و ثبت تقاضانامه، نسبت به صدور مجوز تأسیس کانون و یا اعلام کتبی دلایل عدم صدور مجوز مطابق بند (2-3) این آیین‌نامه اقدام نماید.

تبصره: در صورت عدم رسیدگی به تقاضانامه تأسیس کانون در مهلت مقرر یا عدم اعلام کتبی دلایل عدم صدور مجوز توسط مدیریت فرهنگی، هیأت مؤسس می‌تواند مراتب اعتراض خود را حداکثر ظرف 15 روز پس از پایا مهلت رسیدگی، به شورای فرهنگی دانشگاه اعلام نماید. شورای فرهنگی دانشگاه موظف است حداکثر ظرف یک ماه نسبت به بررسی اعتراض نامه هیأت مؤسس و صدور رأی نهایی بصورت کتبی اقدام نماید.

3- 2. شرایط صدور مجوز برای کانون به شرح زیر می‌باشد:

الف) هیأت مؤسس کانون باید واجد شرایط مندرج در بند (1-2) این آیین‌نامه باشد.

ب) در ساختار پیشنهادی اساسنامه کانون باید کلیه اجزاء و ارکان نظیر اعضاء کانون، مجمع عمومی کانون، شورای مرکزی کانون و دبیر کانون مطابق با مفاد این آیین‌نامه پیش‌بینی شود.

ج) در زمینه مورد تقاضا، در همان دانشگاه، کانون یا شاخه کانونی مشابهی که با مجوز رسمی مدیریت فرهنگی دانشگاه فعالیت می‌نماید، وجود نداشته باشد.

4- 2. مدیریت فرهنگی دانشگاه نمی‌تواند بدون استناد به یکی از موارد مندرج در بند (2-3) این آیین‌نامه تشکیل و فعالیت کانون را غیر مجاز اعلام کند.

5- 2. در صورتی که متقاضیان نسبت به رأی صادره توسط مدیریت فرهنگی مطابق این آیین‌نامه معترض باشد، می‌توانند ظرف حداکثر 15 روز پس از دریافت ابلاغ کتبی مدیریت فرهنگی، دفاعیات خود را تسلیم وی نمایند. مدیریت فرهنگی موظف است حداکثر 15 روز پس از دریافت و ثبت اعتراض نامه کتباً در این خصوص اعلام نظر نهایی نماید.

6- 2. چنانچه متقاضیان نسبت به اعلام نظر نهایی معترض باشند می‌توانند ظرف حداکثر 15 روز پس از دریافت اعلام کتبی، اعتراض نامه خود را همراه مستندات به شورای فرهنگی دانشگاه تسلیم نمایند. شورای فرهنگی دانشگاه موظف است حداکثر ظرف یک ماه با تشکیل جلسه نسبت به بررسی اعتراض نامه و صدور رأی نهایی بصورت مکتوب اقدام نماید. رأی شورای فرهنگی در چارچوب این آیین‌نامه لازم‌الاجرا است.

2-7. پس از صدور مجوز فعالیت کانون، هیأت مؤسس کانون باید از طریق فراخوان عمومی و نصب اطلاعیه در سطح دانشگاه اقدام به عضوگیری رسمی نموده و ظرف حداکثر 2 ماه پس از دریافت مجوز نسبت به برگزاری اولین مجمع عمومی با حضور نماینده مدیریت فرهنگی دانشگاه، جهت تصویب اساسنامه و برگزاری انتخابات شورای مرکزی کانون اقدام نمایند. در صورت عدم اقدام در مهلت مقرر، مجوز صادر شده فاقد اعتبار خواهد بود.

تبصره 1. چنانچه در مهلت مقرر، تعداد اعضاء کانون به حد نصاب تشکیل کانون (15 نفر) نرسد، مجوز فعالیت کانون ملغی خواهد شد.

تبصره 2. کلیه مهلت‌ها و زمان‌های پیش‌بینی شده در این آیین‌نامه، ایام تعطیلات نوروز و تابستان را شامل نمی‌شود.

ماده 3. شورای مرکزی کانون:

3-1. اعضای شورای مرکزی کانون از طریق انتخابات مجمع عمومی کانون از میان اعضاء رسمی دارای شرایط زیر برای مدت یک‌سال مطابق اساسنامه کانون انتخاب می‌گردند:

الف) حداقل 14 واحد درسی گذرانده باشد. «ویژه دانشجویان مقطع کاردانی و کارشناسی»

ب) تا پایان دوره فعالیت شورا، دانشجو باشند.

ج) در نیمسال قبل از تقاضای عضویت در شورای مرکزی کانون، مشروط نشده باشند.

د) ظرف دو سال اخیر در کمیته انضباطی حکم قطعی منجر به محرومیت از تحصیل به مدت یک نیمسال یا بیشتر نداشته باشند.

3-2. در کانون‌هایی که دارای شاخه کانونی می‌باشند، هریک از شاخه‌ها بصورت جداگانه اقدام به برگزاری جلسه مجمع عمومی و انتخاب اعضاء شورای شاخه کانون نموده و اعضاء شوراهای منتخب هریک از شاخه‌ها، با برگزاری انتخابات جداگانه، از میان خود شورای مرکزی کانون را انتخاب می‌نمایند.

3-3. جلسات شورای مرکزی کانون حداقل ماهی یکبار با حضور حداقل 4 نفر از اعضاء تشکیل می‌شود و مصوبات آن با رأی اکثریت نسبی حاضرین معتبر است.

تبصره: کلیه مصوبات کانون باید منطبق با اساسنامه کانون، سیاست‌ها، اولویت‌ها و برنامه‌های کلی مصوب مجمع عمومی و مصوبات شورای هماهنگی کانون‌ها باشد.

3-4. در اولین جلسه شورای مرکزی کانون، اعضاء شورا یک نفر را از میان خود به عنوان دبیر کانون انتخاب و به مدیریت فرهنگی معرفی می‌نمایند. دبیر کانون مسئولیت برنامه‌ریزی جلسات شورای مرکزی کانون و نظارت بر اجرای مصوبات آن، شرکت در جلسات شورای هماهنگی کانون‌ها و ارائه گزارش مستمر به آن شورا و پیگیری مصوبات شورای هماهنگی کانون‌ها را عهده‌دار می‌باشد. همچنین مسئولیت کلیه امور حقوقی، اداری و قانونی کانون بر عهده دبیر آن است.

ماده 4. شورای هماهنگی کانون‌ها:

4-1. در صورت وجود حداقل 3 کانون در دانشگاه مطابق این آیین‌نامه، مدیر فرهنگی موظف است حداکثر ظرف یکماه نسبت به تشکیل شورای هماهنگی کانون‌ها، اقدام نماید. دبیران کانون‌های موجود در اولین جلسه این شورا 3 نفر از دانشجویان، فارغ‌التحصیلان و یا کارشناسان (دارای حداقل مدرک کارشناسی) دانشگاه را که دارای سوابق برجسته و ارزنده‌ای در حوزه فعالیت‌های فرهنگی می‌باشند به مدیریت فرهنگی دانشگاه معرفی می‌نمایند و مدیر فرهنگی یک نفر از ایشان را برای مدت یک‌سال به سمت دبیر شورای هماهنگی کانون‌ها منصوب می‌کند.

4-2. وظایف شورای هماهنگی کانون‌ها به شرح زیر می‌باشد:

1. ایجاد هماهنگی بین کانون‌های دانشگاه و برنامه‌ریزی جهت فعالیت‌های مشترک میان کانون‌های مختلف دانشگاه
2. تدوین سیاست‌ها، اولویت‌ها و برنامه‌های کلی کانون‌ها و تعیین میزان اعتبارات مورد نیاز کانون‌ها و ارائه پیشنهادات به مدیریت فرهنگی دانشگاه
3. نظارت بر عملکرد کانون‌ها از جهت مطابقت مصوبات و برنامه‌های اجرایی با آیین‌نامه و مقررات کانون و رسیدگی به تخلفات کانون‌ها مطابق این آیین‌نامه

4. ایجاد تسهیلات لازم جهت برقراری ارتباط کانون‌های دانشگاه با سایر نهادهای فرهنگی و دانشجویی داخل و خارج دانشگاه

4-3. شورای هماهنگی کانون‌ها هر ماه حداقل یک جلسه برگزار خواهد کرد و جلسات آن با حضور دو سوم اعضای رسمیت داشته و مصوبات آن با رأی اکثریت حاضرین معتبر است.

4-4. مصوبات شورای هماهنگی کانون‌ها پس از تأیید مدیریت فرهنگی دانشگاه لازم‌الاجرا است. مدیریت فرهنگی موظف است نظرات خود را در مورد مصوبات ظرف حداکثر یک هفته به دبیر شورا اعلام نماید. در صورت رد مصوبه‌ای، دلایل رد باید حداکثر ظرف 15 روز به طور مستند و مستدل به شورای هماهنگی کانون‌ها ارائه شود. پس از بررسی‌های لازم در صورت عدم توافق، موضوع به شورای فرهنگی دانشگاه جهت حل اختلاف ارجاع می‌شود. شورای فرهنگی دانشگاه موظف است ظرف حداکثر یک ماه رأی نهایی را صادر نماید.

4-5. کلیه مکاتبات شورای هماهنگی کانون‌ها با امضای دبیر آن معتبر می‌باشد.

ماده 5. نحوه رسیدگی به تخلفات کانون:

5.1 در صورتی که کانون پایبند به اصول مندرج در آیین‌نامه کانون‌ها و اساسنامه مصوب کانون یا مصوبات معتبر کانون نباشد، متخلف شناخته می‌شود شورای هماهنگی کانون‌ها مرجع اولیه بررسی و رسیدگی به تخلفات کانون‌ها در چارچوب این آیین‌نامه می‌باشد. آراء صادره توسط شورای هماهنگی کانون‌ها پس از تأیید مدیریت فرهنگی به عنوان ناظر نهایی آیین‌نامه لازم‌الاجرا است.

تبصره 1. در صورت وجود کمتر از سه کانون در دانشگاه، مدیریت فرهنگی مستقیماً این مسؤلیت را عهده‌دار خواهد شد.

تبصره 2. در صورت بررسی تخلفات یک کانون در شورای هماهنگی کانون‌ها، دبیر کانون مربوطه فاقد حق رأی می‌باشد.

5.2 چنانچه کانون جلسه مجمع عمومی سالانه خود جهت تعیین اعضاء شورای مرکزی را در موعد مقرر (مندرج در اساسنامه کانون) برگزار نکند، شورای هماهنگی کانون‌ها موظف است ضمن صدور اخطار کتبی به کانون، حداکثر مدت 2 ماه به شورای مرکزی مهلت دهد تا نسبت به برگزاری انتخابات در مجمع عمومی اقدام نماید. در صورتیکه شورای مرکزی کانون نسبت به برگزاری مجمع عمومی در مهلت مقرر تعلل نماید، شورای هماهنگی کانون‌ها ضمن تعلیق شورای مرکزی کانون، اقدام به برگزاری جلسه مجمع عمومی خواهد نمود.

5.3 در صورتی که شورای مرکزی کانون دو ماه متوالی یا سه ماه غیرمتوالی تشکیل جلسه ندهد، ضمن دریافت اخطار کتبی از شورای هماهنگی کانون‌ها، 15 روز فرصت دارد نسبت به برگزاری جلسه شورای مرکزی کانون اقدام نماید. در صورت عدم اقدام لازم در مهلت مقرر، شورای هماهنگی کانون‌ها ضمن انحلال شورای مرکزی موظف است ظرف حداکثر یک‌ماه نسبت به برگزاری مجمع عمومی فوق‌العاده جهت انتخاب اعضاء شورای مرکزی جدید اقدام کند.

تبصره: در صورتی که شورای مرکزی کانون پس از دریافت اخطار کتبی، در مهلت مقرر تشکیل جلسه دهد، در جایگاه خود ابقاء می‌شود و در صورت تکرار تخلف شورای هماهنگی کانون‌ها آن را منحل نموده و مطابق بند (3-5) جهت برگزاری مجمع عمومی فوق‌العاده اقدام خواهد نمود.

5.4 چنانچه کانون در چارچوب اهداف و وظایف مندرج در اساسنامه و مصوبات معتبر خود عمل نکند، دبیر کانون توسط شورای هماهنگی کانون‌ها مورد سؤال قرار می‌گیرد و در صورت موجه نبودن دلایل ارائه شده توسط دبیر، شورای هماهنگی کانون‌ها به کانون اخطار کتبی خواهد داد.

5.5 چنانچه شورای هماهنگی کانون‌ها غیرفعال بودن یک کانون را در طول یک ترم تحصیلی بر اساس ادامه ارائه شده موجه نداند، ضمن صدور اخطار کتبی، مدت 2 ماه به شورای مرکزی کانون مهلت خواهد داد تا نسبت به ترمیم فعالیت‌های کانون اقدام نماید. در غیر اینصورت شورای هماهنگی کانون‌ها ضمن صدور اخطار کتبی دوم به کانون، شورای مرکزی کانون را منحل نموده و مطابق بند (3-5) نسبت به برگزاری مجمع عمومی فوق‌العاده اقدام خواهد نمود.

5.6 در صورتی که تعداد اعضاء رسمی کانون از 15 نفر کمتر شود، کانون مهلت دارد در مدت 1 ماه نسبت به ترمیم اعضاء خود اقدام نماید؛ در غیر اینصورت با رأی شورای هماهنگی کانون‌ها و تأیید مدیریت فرهنگی، مجوز فعالیت کانون لغو خواهد شد.

5.7 در صورتی که کانون در دوره فعالیت یک ساله خود در هر یک از موارد مندرج در بندهای (2-5) تا (5-5) این آیین‌نامه 3 اخطار مشابه (تخلف موضوع

یک بند) یا 5 اخطار غیرمشابه دریافت نماید، با رأی شورای هماهنگی کانون‌ها و تأیید مدیریت فرهنگی، مجوز فعالیت کانون لغو خواهد شد.

تبصره: مدیریت فرهنگی دانشگاه نمی‌تواند بدون استناد به موارد مندرج در یکی از بندهای (5-6) و (5-7) این آیین‌نامه مجوز فعالیت کانون را لغو نماید.

ماده 6. ساز و کار مالی و پشتیبانی کانون‌ها:

6.1. مدیریت فرهنگی دانشگاه موظف است کلیه امور اداری، مالی و پشتیبانی کانون‌های موضوع این آیین‌نامه را به درخواست دبیر شورای هماهنگی کانون‌ها مطابق تشکیلات موجود در مدیریت فرهنگی دانشگاه عهده‌دار شود.

تبصره 1. در صورت امکان، مدیریت فرهنگی می‌تواند دبیرخانه مستقلی را برای امور کانون‌ها ایجاد نماید و از همکاری کارمندان، کارشناسان و یا دانشجویان دانشگاه جهت انجام امور محوله بهره‌گیرد.

تبصره 2. در دانشگاه‌هایی که دانشکده‌ها و واحدهای تابعه پراکنده آنها دارای کانون یا شاخه کانون می‌باشد در صورت تقاضا، لازم است اعتبارات و امکانات فعالیت آنها بصورت مستقل تأمین گردد.

6.2. لازم است بودجه و اعتبارات مورد نیاز و هزینه‌های مترتب بر این آیین‌نامه در بودجه تفصیلی سالانه دانشگاه پیش‌بینی و از محل اعتبارات فرهنگی دانشگاه تأمین گردد و مدیریت فرهنگی دانشگاه می‌تواند در صورت امکان از کمک‌های سایر دستگاه‌ها نیز بهره‌مند شود.

تبصره: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بصورت سالانه به منظور حمایت از کانون‌های فعال، از محل اعتبارات فرهنگی مبالغی را به عنوان کمک در اختیار مدیریت فرهنگی دانشگاه قرار خواهد داد.

ماده 7. اداره کل امور فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مرجع تفسیر این آیین‌نامه و تدوین و تصویب دستورالعمل‌های تکمیلی آن می‌باشد و وظیفه نظارت بر حسن اجرای آیین‌نامه را در دانشگاه‌ها عهده‌دار است.

ماده 8. کانون‌هایی که قبل از ابلاغ آیین‌نامه در دانشگاه‌ها فعال بوده‌اند موظفند ظرف حداکثر 2 ماه وضعیت خود را با مفاد آیین‌نامه حاضر منطبق نمایند.

ماده 9. این آیین‌نامه در یک مقدمه، 9 ماده، 31 بند و 19 تبصره در تاریخ 80/11/14 به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و به منظور اجرای قطعی به کلیه دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی ذریبط ابلاغ شد.

**ضوابط ناظر بر فعالیت‌های شوراهای صنفی دانشجویی واحدهای
دانشگاهی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی
مصوب 165 جلسه مورخ 1387/6/30 شورای عالی انقلاب فرهنگی**

مقدمه

به منظور ضابطه مند کردن و نهادینه شدن مشارکت دانشجویان در نظام تصمیم‌سازی، برنامه‌ریزی و نظارت بر حسن اجرای امور رفاهی دانشجویان، شوراهای صنفی دانشجویی واحدهای دانشگاهی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مطابق این ضوابط تشکیل می‌شوند و فعالیت می‌کنند.

ماده 1. شورای صنفی دانشجویان، مرکب از جمعی از دانشجویان یک واحد دانشگاهی است که به منظور بهبود وضعیت امور رفاهی و صنفی، تعامل میان دانشجویان مسئولان دانشگاه، افزایش آگاهی ایشان به حقوق و مسئولیت‌های رفاهی و صنفی، تقویت نقش دانشجویان در توسعه فعالیت‌های رفاهی و صنفی، در هر واحد دانشگاهی تشکیل می‌گردد و متناسب با شرایط متفاوت هر واحد دانشگاهی در داخل واحد مربوطه و برای آن واحد فعالیت می‌کند.

تبصره 1. منظور از واحد دانشگاهی دانشکده، خوابگاه، مرکز آموزشی - درمانی و واحد یا مرکز دانشگاهی مرسوم است.

تبصره 2. اعضای شورای صنفی هر واحد یا رأی مستقیم دانشجویان همان واحد انتخاب می‌شوند.

ماده 2: شورای صنفی هر واحد دانشگاهی صرفاً به فعالیت در امور رفاهی و صنفی دانشجویان همان واحد می‌پردازد و وظیفه نظارت بر حسن اجرای امور رفاهی و صنفی دانشجویان و انعکاس مسائل و مشکلات رفاهی و صنفی آنان و پیگیری حل آنها از طریق مسئولان ذیربط واحد دانشگاهی مربوطه را برعهده دارد.

تبصره 1: فعالیت در شورای صنفی کاملاً داوطلبانه است.

تبصره 2. امور رفاهی و صنفی دانشجویان عبارتند از: امور تغذیه و خوابگاه امور خدماتی از قبیل: دفاتر تکثیر، وام‌های دانشجویی، امور کمک آموزشی و تجهیزات آموزشی، خدمات و فضاهای ورزشی و رفاهی.

تبصره 3. امور رفاهی و صنفی دانشجویان شامل دو بخش اختصاصی هر واحد دانشگاهی و مشترک هر دانشگاه است. برای نظارت بر حسن اجرای امور مشترک، کمیته هماهنگی امور رفاهی و صنفی مشترک مرکب از سه تا هفت نفر از منتخبان نمایندگان شوراهای صنفی واحدهای دانشگاهی به تناسب تعداد واحدها تشکیل می‌شود. جلسات این کمیته با حضور معاون دانشجویی دانشگاه و در محل معاونت دانشجویی برگزار می‌شود.

ماده 3. دانشجویی، صرفاً در امور صنفی و رفاهی همان واحد دانشگاهی فعالیت می‌کند و فعالیت در امور فرهنگی، رسانه‌ای، سیاسی و علمی برعهده سایر مجموعه‌های قانونی مرتبط خواهد بود.

ماده 4. در هر دانشگاه برای نظارت بر فعالیت و عملکرد شوراهای صنفی واحدهای آن دانشگاه، اجرای این مصوبه و آیین‌نامه شوراهای صنفی دانشجویان و رسیدگی به تخلفات، هیأتی تشکیل می‌شود. اعضای این هیأت عبارتند از: معاون دانشجویی - فرهنگی، رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه یا

نماینده وی، معاون مالی - اداری دانشگاه یا عنوان مشابه، مدیر کل امور دانشجویی، مدیر کل امور فرهنگی دانشگاه و دو تن از نمایندگان کمیته هماهنگی امور رفاهی و صنفی مشترک دانشگاه.

ماده 5: در هر دستگاه (وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی) «هیأت مرکزی ناظر بر شوراهای صنفی دانشجویی» تشکیل می شود که اعضای آن را معاون دانشجویی هر دستگاه، مدیر کل امور دانشجویان داخل، مدیر کل امور فرهنگی، رئیس صندوق رفاه دانشجویی، یا بست‌هایی نظیر آن در دستگاهها، دو تن از معاونان دانشجویی فرهنگی دانشگاهها و دو تن از نمایندگان کمیته‌های امور مشترک دانشگاهها و معاون پشتیبانی یا مالی هر دستگاه تشکیل می دهند.

ماده 6. هیأت مرکزی ناظر بر شوراهای صنفی دانشجویان هر دستگاه وظیفه تجدیدنظر بر آرای هیأت ناظر بر شوراهای صنفی دانشجویی تجدیدنظر و تفسیر آیین‌نامه شوراهای صنفی دانشجویی و نظارت بر عملکرد هیئت ناظر دانشگاه را برعهده دارد.

ماده 7. آیین‌نامه اجرایی این ضوابط با محتوا و شکل واحد در جلسه مشترک دستگاههای ذیربط، رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها و دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی ظرف مدت دو ماه به تصویب نهایی می‌رسد و پس از ابلاغ از سوی وزیر و یا رئیس دستگاه متبوع، لازم‌الاجرا است. این ضوابط مشتمل بر 7 ماده و 5 تبصره در جلسه 165 مورخ 87/6/30 به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید.

آئین نامه شورای صنفی دانشجویان دانشگاهها و مراکز آموزش عالی

مقدمه

به منظور تقویت حضور دانشجویان در امر مشارکت، تصمیم سازی، برنامه ریزی و همکاری در امر نظارت بر نحوه اجرای قوانین صنفی و رفاهی دانشجویی، شوراهای صنفی دانشجویان با حمایت دانشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور و براساس مفاد این آیین نامه تشکیل می گردد.

ماده 1. اهداف

- 1-1. ارتقاء سطح مشارکت و توسعه فعالیت های قانونمند دانشجویی در امور صنفی مربوط به خودشان
- 1-2. همکاری در حسن اجرای مقررات امور صنفی دانشجویی
- 1-3. ایجاد همدلی در بین دانشجویان و مسئولان دانشگاهها و آشنایی بیشتر آنان با واقعتها و مشکلات یکدیگر و ایجاد فضای مشارکت و همکاری
- 1-4. تقویت ارزشهایی چون روحیه خودباوری و اعتماد بنفس، تعاون و کار جمعی و مشارکت قانونمند در جهت تسهیل فرآیند اجتماعی شدن دانشجویان
- 1-5. تلاش به منظور هر چه بهتر کردن امور معیشتی، رفاهی و آموزشی دانشجویان و کمک به ایجاد شرایط و فضای مناسب جهت تحصیل، فعالیت و سکونت

دانشجویان

ماده 2. کلیات و تعاریف

- 2-1. امور صنفی صرفاً به مجموعه ای از امور اجتماعی، معیشتی و رفاهی دانشجویان در زمینه خوابگاهها، سالن های غذاخوری، اشتغال، تعاونی ها، ایاب و ذهاب، خدمات کمک آموزشی و حقوق مترتب بر آنها اطلاق می شود. و دانشجویان عضو شورا تنها در چارچوب فوق مجاز به فعالیت هستند.
- 2-2. شورای صنفی دانشجویان هر دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی دولتی کشور (اعم از حضوری و نیمه حضوری) به شورایی گفته می شود که اعضای آن را دانشجویان روزانه و شبانه همان دانشگاه تشکیل می دهد.
- 2-3. شورای صنفی دانشجویان صرفاً دارای نقش مشورتی و نظارتی است و هرگونه همکاری در امور اجرایی دانشگاه با توافق و تصویب مدیریت دانشگاه و در چارچوب شرح وظایف مندرج در آئین نامه خواهد بود.
- 2-4. فعالیت ها و مصوبات شورای صنفی نباید نافی قوانین و مقررات مصوب کشور و یا مقررات و آیین نامه های دانشگاه باشد.
- 2-5. واحد دانشگاهی بر مبنای این آئین نامه به یک دانشکده و یا یک ساختمان خوابگاهی اطلاق می شود.
- 2-6. در مجتمع های خوابگاهی متشکل از چند ساختمان در یک محوطه تنها یک واحد شورای صنفی تشکیل می گردد که بعنوان نماینده کل دانشجویان آن مجتمع فعالیت خواهد داشت.
- 2-7. این آئین نامه دارای یک دستورالعمل اجرایی است که پس از تصویب مفاد آن در شورای صنفی دانشجویان دانشگاه قابل اجرا می باشد.

ماده 3. ارکان و تشکیلات

3-1. شورای صنفی واحد دانشگاهی:

دانشجویان هر واحد دانشگاهی (اعم از دانشکده و خوابگاه) بر حسب جمعیت آن واحد از طریق انتخابات 3 تا 11 تن را بعنوان اعضای اصلی و علی البدل شورای صنفی دانشجویان آن واحد برای مدت یکسال بر می‌گزینند، تعداد اعضای شورای صنفی هر واحد بر حسب جدول ذیل تعیین می‌شود.

تعداد حداقل نامزدها	تعداد اعضای علی‌البدل	تعداد نماینده	جمعیت واحد دانشگاهی
5	1	3	100 نفر و کمتر
7	1	5	101_300
10	2	7	301_500
13	2	9	501_1500
15	2	11	1501 نفر و بیشتر

3-1-1. اعضای شورا در اولین جلسه خود یک تن را بعنوان دبیر بر می‌گزینند که وظیفه دعوت از اعضا برای تشکیل و اداره جلسات، ابلاغ مصوبات و امضای مکاتبات مربوطه را برعهده خواهد داشت.

3-1-2. در صورت تمایل اکثریت واحدهای خوابگاهی شورای صنفی خوابگاه‌ها (به تفکیک خوابگاه‌های خواهران و برادران و متأهلین) متشکل از نمایندگان واحدهای خوابگاهی تشکیل می‌شود.

3-1-3. تعیین حد نصاب اعضا برای رسمیت یافتن جلسات، اخذ تصمیمات و چگونگی جایگزینی اعضای علی‌البدل بجای اعضای رسمی شورا در دستورالعمل اجرایی خواهد آمد.

3-2. شورای صنفی دانشجویان دانشگاه:

3-2-1. شورای صنفی دانشجویان دانشگاه مرکب از نمایندگان اعضای شوراهای صنفی واحدهای دانشگاهی است که به منظور ایجاد هماهنگی در بین شوراهای صنفی واحدها و مدیریت دانشگاه برای مدت یکسال با ترکیب ذیل انتخاب و معرفی می‌شوند:

- دو نماینده از سوی شورای صنفی خوابگاه‌های دانشجویی دختران

- دو نماینده از سوی شورای صنفی خوابگاه‌های دانشجویی پسران

- یک نماینده از سوی شورای صنفی هر دانشکده

3-2-2. اعضای شورای صنفی دانشجویان دانشگاه در اولین جلسه خود تنها یک تن را به عنوان دبیر بر می‌گزینند که وظیفه دعوت از اعضا برای تشکیل و اداره جلسات، ابلاغ مصوبات و امضای مکاتبات مربوطه را برعهده خواهد داشت.

ماده 4. شرایط عضویت دانشجویان در شوراهای (انتخاب شوندگان)

4-1. نداشتن حکم قطعی در کمیته‌های انضباطی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در زمینه‌های آموزشی و اخلاقی

4-2. گذراندن حداقل 14 واحد درسی در مقطع کارشناسی و یا 6 واحد درسی در مقطع کارشناسی ارشد.

4.3. حداقل معدل کل دانشجوی در دوره کاردانی و کارشناسی 13 و برای مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی 15 می باشد.

4.4. نداشتن مشروطی در آخرین نیمسال تحصیلی قبل از برگزاری انتخابات

تبصره 1. دانشجویانی که در نیمسال آخر سال تحصیلی خود هستند نمی توانند نامزد عضویت در شورا شوند.

تبصره 2. در خوابگاه‌هایی که ساکنین آنها فقط ورودی‌های آن سال تحصیلی می باشند نیازی به احراز شرط بند 4.2 و 4.3 نیست.

تبصره 3. در صورتی که دانشجوی تحصیلات تکمیلی قبلاً نیز دانشجوی همان دانشگاه بوده باشد در اولین سال تحصیلی نیازی به احراز شرط بند 4.2 و 4.3 نیست.

تبصره 4: اعضاء شورای صنفی یک واحد دانشگاهی حق عضویت در شوراهای صنفی سایر واحدها را ندارند اما عضویت آنها در سایر تشکلهای و انجمن‌های

علمی و کانونهای هنری و فرهنگی بلامانع است.

تبصره 5. چنانچه هر یک از اعضاء شورای صنفی در کمیته‌های انضباطی دانشجویان در زمینه‌های آموزشی و اخلاقی محکوم شوند عضویت آنها در شورا ملغی

شده و از افراد علی‌البدل بعنوان جایگزین استفاده می شود.

ماده 5. انتخاب شوراهای صنفی واحدها

5.1. اعضاء شورای صنفی هر واحد مسئولیت برگزاری انتخابات دوره بعد آن واحد را تحت نظارت شورای صنفی دانشگاه و معاونت دانشجویی و فرهنگی

برعهده دارند.

5.2. حداقل جمعیت دانشجویی شرکت کننده در انتخابات واحدها باید برابر با 30 درصد کل جمعیت دانشجویی واحد مربوطه باشد. در صورت عدم احراز حد

نصاب فوق انتخابات باطل می باشد و می باید زمان برگزاری انتخابات مجدد از سوی شورای صنفی دانشگاه تعیین شود. در صورت تشکیل نشدن شورای صنفی

دانشجویان، تعیین زمان برگزاری انتخابات مجدد برعهده معاونت دانشجویی و فرهنگی خواهد بود.

5.3. انتخابات شوراهای واحدها در هر سال تنها یکبار و در ماههای مهر و آبان صورت می پذیرد.

تبصره: در صورتی که شورای صنفی واحد از انتخاب کمیته برگزاری انتخابات دوره بعد استنکاف ورزد، معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه موظف است

هیأتی را برای برگزاری انتخابات تعیین نماید.

5.4. جزئیات چگونگی برگزاری انتخابات شوراهای صنفی را دستورالعمل اجرایی این آئین نامه تعیین می کند.

ماده 6. شرح وظایف

6.1. وظایف شورای واحد:

1. بررسی و دسته بندی مشکلات صنفی دانشجویان آن واحد.

2. جمع آوری و جمع بندی پیشنهادهای اصلاحی دانشجویان درباره مسائل صنفی خود و انتقال آن به شورای صنفی دانشگاه و یا مسئولان واحد دانشگاهی

3. نظارت بر امور صنفی دانشجویان واحد دانشگاهی

4. همکاری با مسئولان واحد دانشگاهی در جهت بهبود ارایه خدمات به دانشجویان

5. ایجاد هماهنگی در بین فعالیت‌های صنفی دانشجویان دانشگاه

6. تعیین هیأت برگزاری انتخابات دوره بعد طبق دستورالعمل اجرایی مصوب

تبصره: شوراها می‌توانند برای انجام شرح وظایف خود طبق مفاد دستورالعمل اجرایی نسبت به ایجاد کمیته‌هایی به منظور پیگیری وظایف محوله اقدام نمایند.

6.2. وظایف شورای صنفی دانشجویان دانشگاه:

1. ایجاد هماهنگی لازم میان شوراهای صنفی واحدهای دانشگاهی با حوزه معاونت دانشجویی و فرهنگی

2. بررسی پیشنهادهای واحدها و انتقال آن به مدیریت دانشگاه

3. تصویب دستورالعمل اجرایی موضوع بند 2.7 از کلیات آیین‌نامه

تبصره: دستورالعمل اجرایی موقت شورای صنفی دانشجویان توسط معاونت دانشجویی و فرهنگی تدوین و پس از تشکیل اولین شورای صنفی دانشجویان دانشگاه ملغی می‌شود.

4. نظارت بر برگزاری انتخابات واحدها

5. رسیدگی به شکایات و تخلفات واحدها و ارجاع آن جهت، اخذ تصمیم به شورای دانشجویی دانشگاه

6. نظارت بر عملکرد شوراهای صنفی واحدها و مصوبات شورای صنفی دانشگاه

7. نظارت بر خدمات مرکزی دانشگاه که شامل حال کلیه دانشجویان می‌شود نظیر: کتابخانه مرکزی، سالن غذاخوری مرکزی و...

8. معرفی 4 تن به ریاست دانشگاه برای انتخاب دو نماینده دانشجویی عضو شورای دانشجویی دانشگاه

9. همکاری با مسئولان دانشگاه در جهت بهبود امور صنفی دانشجویان

ماده 7. نظارت و رسیدگی به تخلفات

7.1. شورای دانشجویی دانشگاه که براساس ماده 26 آیین‌نامه مدیریت دانشگاه‌ها تشکیل شده است با کمک معاونت دانشجویی و فرهنگی بر عملکرد شوراهای صنفی واحدها نظارت می‌نماید.

7.2. نقش نظارتی شورای دانشجویی دانشگاه محدود به نظارت بر رعایت قوانین موضوعه کشوری، قوانین و مقررات دانشگاه و آیین‌نامه شوراهای صنفی دانشجویان و دستورالعمل اجرایی مصوب می‌باشد.

7.3. شورای دانشجویی دانشگاه در مورد تخلفات شورای صنفی دانشجویان دانشگاه پس از طرح موضوع توسط یکی از شوراهای صنفی واحدها، رسیدگی و اعلام نظر می‌نماید.

7.4. شورای دانشجویی دانشگاه در مورد تخلفات شورای صنفی واحدها پس از طرح موضوع توسط شورای صنفی دانشجویان دانشگاه رسیدگی و اعلام نظر می‌نماید.

ماده 8. بودجه و اعتبارات

8.1. بودجه مورد نیاز شوراها توسط شورای دانشجویی دانشگاه پیشنهاد و پس از تأیید ریاست دانشگاه از محل اعتبارات دانشگاه تأمین خواهد شد.

تبصره: در صورت تشکیل نشدن شورای دانشجویی دانشگاه بودجه مورد نیاز از سوی معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه پیشنهاد و پس از تأیید ریاست دانشگاه تأمین خواهد شد.

8-2. دانشگاه می تواند مبالغی را از محل اعتبارات دانشگاه طبق آئین نامه پرداخت حق الزحمه کار دانشجویی به دانشجویان فعال در شوراهای صنفی در ازای فعالیت مؤثر پرداخت نماید.

ماده 9. آیین نامه شورای صنفی دانشجویان در 9 ماده و 30 بند و 9 تبصره در تاریخ 78/7/30 به تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسید.

آیین نامه عمومی مسابقات ورزشی دانشگاهها

و مؤسسات آموزش عالی

فصل اول: کلیات

مقدمه

یکی از راه‌های تعمیم و گسترش ورزش، برگزاری مسابقه‌های ورزشی است که در آن ضمن حمایت از فعالیت‌های پرورشی و مشارکت دانشجویان در رشته‌های مختلف ورزشی به زحمات مربیان ورزش و امر آموزشی ارجح نهاد می‌شود و ورزشکاران دانشجوی نیز ارزیابی شده و شناخت ورزشکاران با استعداد به منظور تأمین پشتوانه تیم‌های قوی در سطح کشور میسر می‌گردد. لذا تدوین ضوابط و مقررات متناسب جهت برقراری رقابت سالم ضروری بوده و مسابقه‌های رسمی ورزشی بین دانشجویان طبق مفاد این آیین‌نامه به طرز مطلوبی انجام می‌پذیرد.

تعریف

آیین نامه عمومی مسابقه‌های ورزشی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی شامل ضوابط و مقرراتی است که به منظور ایجاد نظم در برگزاری مسابقه‌ها تدوین گردیده است. در این آیین نامه از واژه «مسابقه» به جای مسابقه‌های ورزشی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی استفاده می‌شود.

ماده 1. مسابقه‌ها طبق مقررات بین‌المللی و ضوابط داخلی با رعایت موازین و شؤون اسلامی انجام می‌پذیرد.

ماده 2. مسابقه‌های داخلی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی به تفکیک برای خواهران و برادران برابر ماده 1 این آیین نامه تحت نظارت انجمن‌های ورزشی ذریبط برگزار خواهد شد.

ماده 3. دانشجویانی که به منظور شرکت در مسابقات جهانی و بین‌المللی در اردوهای تدارکاتی و انتخاباتی که از طرف اداره کل تربیت بدنی برگزار می‌گردد حضور دارند در صورتی که این فعالیتها با امتحانات تداخل داشته باشد معاونین آموزشی دانشگاهها همکاری لازم در مورد امتحانات و موجه نمودن غیبتهای دانشجویان ورزشکار را به عمل می‌آورند.

ماده 4. دانشجویانی می‌توانند در مسابقات ورزشی دانشگاهها شرکت نمایند که بر طبق آیین نامه آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دانشجوی رسمی شناخته شده باشند.

تبصره 1. شرکت دانشجویان سایر مؤسسات آموزشی عالی که از طریق کنکور سراسری پذیرفته شده‌اند با رعایت کلیه ضوابط و مقررات و موافقت اداره کل تربیت بدنی در مسابقات رسمی بلامانع است.

تبصره 2. شرکت دانشجویان خارجی با توجه به شرایط ماده 4 در مسابقه‌ها بلامانع است. (دانشجویان خارجی که دوره زبان را می‌گذرانند دانشجوی محسوب نخواهند شد).

تبصره 3. مقرر است در هر رشته ورزشی تیم دانشگاه پیام نور پس از انجام مسابقات منطقه‌ای یا انتخابی از بین یکی از گروه‌های سه گانه انتخاب و به مسابقات سراسری دانشگاهها اعزام گردد. (مناطق 10 گانه دانشگاههای پیام نور در قالب 3 گروه ورزشی، طبقه‌بندی گردیده‌اند).

ماده 5. داشتن کارت تحصیلی با برچسب ثبت نام ترم مربوطه و ارایه معرفی نامه که به تأیید و امضاء معاون آموزشی دانشگاه رسیده جهت شرکت در مسابقه‌های داخلی الزامی است.

تبصره 1. دانشجویانی که در نیمسال اول فارغ‌التحصیل می‌شوند تا آخر اسفند ماه همان سال و دانشجویانی که در تیرماه فارغ‌التحصیل می‌شوند تا اول مهرماه حق شرکت در مسابقات را دارند.

تبصره 2. دانشجویانی که به دلایل مشکلات آموزشی و انضباطی از تحصیل منع گردیده یا در مرخصی تحصیلی به سر می‌برند، حق شرکت در مسابقات را ندارند.

تبصره 3. در صورت فقدان یا مخدوش بودن کارت دانشجویی معرفی نامه رسمی عکس دار از سوی آموزش دانشگاه متبوع ملاک خواهد بود.

ماده 6. دانشجویانی حق شرکت در مسابقه‌ها را دارند که از نظر سلامت و تندرستی به تأیید پزشک معتمد دانشگاه مربوطه رسیده باشند.

ماده 7. دانشجویان میهمان می‌بایست از دانشگاه محل تحصیل در مسابقات رسمی شرکت نمایند.

تبصره 1. دانشجویان میهمان به شرطی می‌توانند در مسابقه شرکت نمایند که دانشجویان تمام وقت دانشگاه میزبان باشد.

تبصره 2. دانشجویانی که ترم تابستانی را در غیر از دانشگاه خود می‌گذرانند دانشجوی میهمان محسوب نخواهند شد.

تبصره 3. در مسابقات رفت و برگشت که تا پایان سال تحصیلی ادامه خواهد داشت دانشجویان میهمان مجاز هستند تا ادامه مسابقات را از دانشگاه مبدأ شرکت نمایند.

فصل دوم: مقررات بازیها و شرایط شرکت کنندگان

ماده 8. در مسابقه‌های قهرمانی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور هر دانشجو حق شرکت در حداکثر دو رشته ورزشی را دارد.

ماده 9. کلیه مربیانی که تیم‌های ورزشی را به نحوی مربیگری می‌نمایند باید واجد شرایط و آگاه به امور ورزشی رشته موردنظر باشند.

تبصره: مربیان تیم‌های ورزشی باید دارای تحصیلات دانشگاهی در رشته تربیت بدنی و یا کارت مربیگری معتبر باشند.

ماده 10. سرپرست تیم اعزامی باید از اعضاء رسمی دانشگاه مربوطه بوده و مسئولیت کامل دانشجویان در طول اردو و مسابقه‌ها به عهده وی می‌باشد.

تبصره: در مسابقاتی که به صورت متمرکز در چند رشته و المپیادهای ورزشی برگزار می‌شود بایستی هر دانشگاه علاوه بر سرپرست هر تیم یک نفر به عنوان سرپرست کل کاروان تعیین و معرفی نماید.

ماده 11. سرپرست و مربی تیم شرکت کننده، حق شرکت به عنوان ورزشکار و یا قضاوت در آن دوره از مسابقه‌ها را ندارند.

تبصره 1. در هر دوره از مسابقه‌ها یک فرد نمی‌تواند مربیگری بیش از یک تیم را عهده‌دار باشد.

تبصره 2. در هر دوره از مسابقه‌ها یک فرد نمی‌تواند سرپرستی بیش از یک تیم را عهده‌دار باشد.

ماده 12. سرپرستان، مربیان و کلیه ورزشکاران موظفند مقررات و نظم میادین و اردوهای ورزشی را رعایت نمایند.

تبصره. شرح وظایف سرپرستان و مربیان تیم‌های ورزشی طی آیین نامه جداگانه‌ای تعیین و به دانشگاه‌ها ابلاغ خواهد شد.

ماده 13. هر گونه پیشنهاد و انتقاد مربوط به اردو و مسابقه بایستی فقط از طریق سرپرست مربوطه به مسئولین ذیربط منعکس گردد.

ماده 14. کلیه شرکت کنندگان در مسابقات باید ملبس به لباس متحدالشکل ورزشی باشند که بر روی آن نام یا نشان دانشگاه مربوطه مشخص شده باشند.

ماده 15. همواره داشتن پرچم یا آرم دانشگاه مربوطه به ابعاد 100×175 cm

برای شرکت در مسابقات دانشگاهها الزامی است.

ماده 16. ارایه کارت شرکت در مسابقات با فهرست ورزشکاران به سرپرست مسابقهها الزامی است در غیر این صورت از شرکت ورزشکاران در مسابقهها

جلوگیری به عمل خواهد آمد.

تبصره 1. مدت اعتبار کارت برای همان دوره از مسابقات خواهد بود.

تبصره 2. کلیه موارد مربوطه به امور فنی مسابقات طی آیین نامه جداگانه، قبل از اجراء هر مسابقه تهیه و به دانشگاهها ابلاغ خواهد شد.

فصل سوم: امور مالی

ماده 17. دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی موظفند براساس تقویم ارسالی از سوی اداره کل تربیت بدنی وزارتخانه اعتبارات لازم برای شرکت در مسابقههای

سراسری و المپیا را پیشبینی نماید.

ماده 18. حق الزحمه کادر برگزاری مسابقه با موافقت اداره کل تربیت بدنی طبق «آیین نامه پرداخت حق الزحمه مصوبه شورای عالی تربیت بدنی و ورزش

دانشگاهها» پرداخت می گردد.

فصل چهارم: وظایف میزبان مسابقات

ماده 19. محل برگزاری مسابقهها با توافق اداره کل تربیت بدنی وزارتخانه و دانشگاه متقاضی در مدت زمان مقرر تعیین می گردد.

ماده 20. پیشبینیهای لازم در زمینه امور بهداشتی و درمانی برای ورزشکاران و کادر برگزاری مسابقات قهرمانی دانشگاههای کشور:

الف) ایجاد درمانگاه در محل اردو

ب) پیشبینی پزشک و پزشکیار

ج) تهیه وسایل کمکهای اولیه در محل مسابقه

د) هماهنگی با بیمارستانهای مجاور محل مسابقات که دارای تخصصهای مختلف باشند

ه) پیشبینی وسیله نقلیه موتوری و آمبولانس

و) کنترل محل اردو و مسابقهها از نظر بهداشت (مکان مسابقهها، دستشویی، حمام، خوابگاه، رستوران و...)

ز) تدارک اماکن و تأسیسات مناسب هر رشته ورزشی

ح) تأمین خوابگاه و تغذیه مناسب هر رشته ورزشی

ط) تدارک و نشر بولتن، ارسال اخبار مسابقات به رسانه های گروهی، ثبت و ضبط آمار شرکت کنندگان

ی) پیش‌بینی وسایل رفت و برگشت عوامل اجرایی و ورزشکاران در ایام برگزاری مسابقه

ک) پیش‌بینی برق اضطراری

فصل پنجم: جوایز و یادبودها

ماده 21. جوایز باید ارزش معنوی داشته و منطبق با مقررات آماتورسیم باشد. به ورزشکارانی که در مسابقه‌های انفرادی یا تیمی مقام‌های اول، دوم و سوم را

کسب نموده‌اند، حکم، مدال و به دانشگاه‌هایی که مقام‌های اول، دوم و سوم را کسب نموده‌اند جام و حکم اهداء می‌گردد.

تبصره 1. نحوه اعطاء مدال به تیم‌ها و افراد و نحوه محاسبه آنها در هر رشته توسط اداره کل تربیت‌بدنی طی آیین نامه جداگانه‌ای تعیین و ابلاغ خواهد شد.

تبصره 2. کلیه یادبودها و جام‌هایی که به تیم‌های شرکت‌کننده اعطاء می‌گردد می‌بایست در تربیت‌بدنی دانشگاه یا مؤسسه مربوط ضبط و نگهداری شود.

ماده 22. به سرپرستان و مربیان تیم‌های اول تا سوم حکم اهداء می‌شود.

ماده 23. از دانشجویانی که رکورد قهرمانی کشور یا دانشگاه را بهبود بخشند به نحو مقتضی تشویق و قدردانی به عمل خواهد آمد.

ماده 24. این آیین نامه در 24 ماده و 20 تبصره در چهارمین شورای عالی تربیت‌بدنی و ورزش دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور مورد تجدیدنظر

واقع و جایگزین آیین نامه قبلی قرار گرفت و در تاریخ 74/9/22 به تصویب رسید.

دستورالعمل اردوهای دانشجویی دانشگاهها

و مؤسسات آموزش عالی

مقدمه

به منظور افزایش نشاط روحی، تقویت حس خوداتکایی، آشنایی با موارث دینی و فرهنگی و تحکیم هویت ملی، تعمیق بینش علمی، زیارت اماکن متبرکه، دیدار از جاذبه‌های طبیعی و اماکن تفریحی و ضرورت ساماندهی و نظارت بر سفرهای دانشجویی برای بهره‌برداری مناسب‌تر از این سفرها، اردوهای دانشجویی با شرایط مندرج در این دستورالعمل برگزار می‌شوند. این دستورالعمل براساس مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی به شرح زیر تدوین و ابلاغ می‌شود:

1. «ماده واحده مقررات سفرهای دانشجویی الحاقی به آیین‌نامه حفظ حدود و آداب اسلامی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی» مصوب جلسه 530 مورخ

82/9/25

2. «اهداف و سیاست‌های ناظر بر برگزاری اردوهای دانش‌آموزی و دانشجویی» مصوب جلسه 534 مورخ 82/12/5، بند 2 از ماده 4.

بخش اول: تعاریف

ماده 1. اردوهای دانشجویی، سفر جمعی گروهی از دانشجویان است که با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه برگزار می‌شود.

ماده 2. اردوهای دانشجویی به دو دسته تقسیم می‌شوند:

الف) اردوهای فرهنگی شامل سفرهای زیارتی، ورزشی، هنری، سیاحتی و شرکت در جشنواره‌های فرهنگی و هنری.

ب) اردوهای علمی: شامل شرکت در نمایشگاهها و بازدیدهای تخصصی، کنفرانس‌ها، نشست‌ها و بازدیدهای علمی و سفرهای آموزشی- پژوهشی

تبصوه: سفرهای آموزشی و پژوهشی (مرتبط با واحدهای درسی) که با حضور استاد و مجوز گروه آموزشی دانشکده برگزار می‌شود، از شمول این دستورالعمل خارج است.

ماده 3. اهداف اردو

الف) ایجاد بستر مناسب برای تمرین یک زندگی دسته‌جمعی منبث از ارزش‌های اسلامی

ب) تقویت و تحکیم بنیه اعتقادی، اخلاقی جوانان

ج) کسب تجربه در زمینه‌های مختلف اجتماعی، اخلاقی و فرهنگی

د) کمک به فرآیند اجتماعی شدن و ارتقای مهارت‌های اجتماعی

ه) ایجاد زمینه مناسب برای رشد و شکوفایی استعدادهای فردی

و) افزایش آگاهی‌های عمومی در زمینه تاریخ، جغرافیا و فرهنگ ایران و جهان و آشناسازی شرکت‌کنندگان با تاریخ و تمدن ایران و اسلام

ز) گسترش و تعمیق مهارت‌های فردی و ارتقای سطح هوشیاری و قدرت درک و دریافت شرکت‌کنندگان

ح) جهت گیری ویژه برای تعمیق روحیه وطن خواهی و دلبستگی به کشور

ط) آشناسازی شرکت کنندگان با شرایط معیشتی مردم در مناطق محروم

ماده 4. برگزارکننده اردو: همه نهادها، تشکل‌ها، انجمن‌ها و کانون‌های دارای مجوز فعالیت همچنین واحدهای اداری دانشگاه در راستای شرح وظایف خود می‌توانند مجوز برگزاری اردو دریافت کنند.

ماده 5. سرپرست اردو: یکی از دانشگاهیان (دانشجو، هیأت علمی یا یکی از کارکنان دانشگاه) است که با معرفی برگزارکننده و تأیید و ابلاغ معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه به سرپرستی اردو منصوب می‌شود. جنسیت سرپرست اردو باید با جنسیت شرکت کنندگان در اردو مطابقت داشته باشد در غیر اینصورت متأهل بودن سرپرست اردو الزامی است.

ماده 6. محل برگزاری اردو و مسیر آن در اطلاق مقررات به منزله محدوده دانشگاه محسوب می‌شود و در مدت برگزاری اردو رعایت مقررات انضباطی دانشگاه و مفاد این دستورالعمل الزامی است.

بخش دوم: شرایط عمومی برگزاری اردو

ماده 7. در برگزاری اردوها، تدارک برنامه‌ها می‌بایست به نحوی باشد که منجر به تقویت و گسترش معیارها و ارزش‌های اسلامی شود.

ماده 8. در برنامه‌ریزی و اجرای اردوها می‌بایست جذابیت، تنوع، نشاط، و شادابی و نیز مشارکت فعالانه شرکت کنندگان مورد توجه قرار گیرد.

ماده 9. برنامه‌ها می‌بایست با نیازهای عاطفی، اجتماعی و جسمی شرکت کنندگان در جنسیت و مقاطع مختلف تحصیلی مطابقت داشته باشد و تنوع و تعداد اردوها به نحوی لحاظ گردد که ذائقه شرکت کنندگان را پوشش دهد.

ماده 10. دوره‌های آموزشی مستقیم و غیر مستقیم کوتاه مدت در برخی اردوهای خاص مورد توجه قرار گیرد.

ماده 11. برگزاری اردوهای دانشگاهی، به صورت مختلط مجاز نمی‌باشد.

ماده 12. زمان برگزاری اردو نباید در نظم آموزشی دانشگاه اختلال ایجاد کند.

تبصره: مرجع صدور اردو می‌تواند در صورت ضرورت، مجوز برگزاری اردو در روزهای فعال دانشگاه را صادر کند. مسئولیت رعایت مقررات آموزشی دانشگاه در مورد نداشتن غیبت بیش از حد مجاز به عهده دانشجو است.

بخش سوم: وظایف برگزارکننده و سرپرست اردو

ماده 13. برگزارکننده اردو برای اخذ مجوز باید درخواست کتبی حاوی اطلاعات زیر را به مرجع مندرج در ماده 22 ارائه کند:

1. نوع اردو (براساس ماده 2)، 2. مبدأ و مقصد، 3. تاریخ رفت و برگشت، 4. مسیر حرکت، 5. محل اقامت، 6. نوع وسیله نقلیه، 7. نام سرپرست، 8. منابع مالی، 9. برنامه روزانه، 10. تعداد شرکت کنندگان.

همچنین یک روز پیش از آغاز اردو باید اسامی و امضای شرکت کنندگان و عوامل اجرایی به معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه ارائه شود.

ماده 14. برگزارکننده اردوهای داخل کشور می‌بایست درخواست برگزاری اردو را حداقل 20 روز پیش از زمان پیش‌بینی شده آغاز اردو به مرجع مربوط ارائه کند.

ماده 15. برگزارکننده اردوهای خارج کشور می‌بایست درخواست برگزاری اردو را حداقل 2 ماه پیش از زمان پیش‌بینی شده آغاز اردو به مرجع مربوط ارائه کند.

ماده 16. هرگونه ثبت درخواست برگزاری اردو خارج از ظرف زمانی تعیین شده در مواد 14 و 15 برای اردوهای داخل و خارج کشور با صلاحدید مراجع مربوطه قابل بررسی است.

ماده 17. برگزارکننده و سرپرست اردو موظف به رعایت مقررات دانشگاه و مفاد این دستورالعمل در برگزاری اردو هستند.

ماده 18. سرپرست اردو ضمن عمل به شرح وظایف، مسئولیت کامل برگزاری، نظارت و اجرای دقیق برنامه اردو را؛ که در درخواست اخذ مجوز ارائه شده است؛ بر عهده خواهد داشت. تنها در صورت بروز حوادث پیش‌بینی نشده و بنا به مصالح، سرپرست اردو می‌تواند در برنامه اردو تغییراتی ایجاد کند.

ماده 19. در طول برگزاری اردو، شرکت کنندگان نمی‌توانند بدون اجازه سرپرست، اردو را ترک کنند.

ماده 20. برگزارکننده اردو باید حداکثر 10 روز پس از پایان اردو، گزارش جامع و مکتوب اردو را، به همراه فرم نظرسنجی شرکت کنندگان به معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه تحویل دهد.

ماده 21. اطلاع‌رسانی درباره برگزاری اردوها باید از سوی برگزارکننده اردو به صورت علنی و عمومی انجام شود تا کلیه دانشجویان واجد شرایط به صورت عادلانه حق ثبت‌نام در اردو را داشته باشند.

بخش چهارم: مجوز برگزاری اردو

ماده 22. برگزاری هر اردو و یا سفر دانشگاهی با شرایط زیر مستلزم اخذ مجوز از شورای فرهنگی دانشگاه است.

1. استفاده از امکانات یا اموال دانشگاه در طول برگزاری اردو

2. تأمین تمام یا بخشی از هزینه اردو از سوی دانشگاه

3. نصب اطلاعیه رسمی در فضاهای متعلق به دانشگاه

4. استفاده از عنوان دانشگاه یا یکی از تشکلهای رسمی دانشگاه در برگزاری اردو.

ماده 23. مرجع صدور مجوز می‌باید ظرف دو هفته پس از ثبت درخواست برگزاری اردوهای داخل کشور و دو ماه پس از ثبت درخواست برگزاری اردوهای خارج کشور، نظر نهایی خود را به برگزارکننده اردو اعلام کند.

تبصره. شورای فرهنگی دانشگاه موظف است حداکثر 10 روز بعد از طرح درخواست برگزاری اردوی خارج کشور، در صورت موافقت، نظر معاونت فرهنگی و اجتماعی یا شورای فرهنگی وزارت متبوع را نیز اعلام نماید.

ماده 24. شرکت افراد خارج از دانشگاه در اردوهای دانشجویی- حسب مورد- تنها با تأیید مرجع صدور مجوز اردو امکان‌پذیر است.

ماده 25. کلیه سفرهای جمعی دانشجویی که با برنامه‌ریزی متمرکز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا سایر نهادهای رسمی کشور اعلام و برگزار می‌شود از شمول این دستورالعمل خارج است.

ماده 26. معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه موظف است شرح وظایف سرپرست و عوامل اجرایی اردو از جمله رانندگان و مقررات ویژه شرکت‌کنندگان در اردو را تهیه کند و پیش از برگزاری اردو به اطلاع و امضای ایشان برساند.

ماده 27. معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه می‌باید جهت نظارت بر چگونگی برگزاری اردو و عملکرد برگزارکنندگان، فرم‌هایی را برای نظرسنجی از شرکت‌کنندگان در اردو تهیه کند و در اختیار ایشان قرار دهد.

ماده 28. معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه همه سوابق و مستندات هر اردو اعم از درخواست برگزاری اردو، فهرست اسامی شرکت‌کنندگان و عوامل اجرایی، برگه‌های امضاشده شرح وظایف و فرم‌های تکمیل‌شده نظرسنجی را نگهداری و اطلاعات این مستندات را در قالب فرم‌های گزارش‌گیری سالانه وزارتین استخراج کرده و به معاونت فرهنگی و اجتماعی وزارت متبوع ارسال نماید.

بخش پنجم: ایمنی سفر

ماده 29. برگزارکننده اردو موظف است نکات مربوط به ایمنی سفر را رعایت کند. از جمله:

1. استفاده از اتوبوس دارای برگه معاینه فنی و بیمه‌نامه همراه با رانندگان صلاحیت‌دار مسیرهای بین‌شهری
2. استفاده از دو راننده برای مسیرهای طولانی (بیش از 500 کیلومتر)
3. همراه داشتن وسایل و تجهیزات کمک‌های اولیه
4. بیمه کلیه شرکت‌کنندگان در طول برگزاری اردو
5. جلوگیری از حضور سرنشین اضافه بر ظرفیت در وسیله نقلیه
6. توجه به بهداشت عمومی (غذا، خوراکی‌ها، مکان‌ها و....)

تبصره 1. لازم است معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه ضرورت رعایت موارد فوق را به اطلاع برگزارکننده اردو برساند.

تبصره 2. در مواردی که ایمنی سفر به عوامل سفر اعم از: برگزار کننده، عوامل اجرایی، و دانشجویان نیاز به آموزش پیش از اردو داشته باشند، معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه ملزم به برگزاری کلاس آموزشی می‌باشد. تشخیص لزوم برگزاری دوره آموزشی با شورای فرهنگی دانشگاه است.

ماده 30. در مواردی که سفر با هواپیما، قطار یا کشتی انجام می‌شود بررسی موارد ایمنی سفر بر عهده شورای فرهنگی دانشگاه خواهد بود.

بخش ششم: تخلفات، شکایات و تنبیهات

ماده 31. هرگونه عدول از مقررات و آیین‌نامه‌های دانشگاه، این دستورالعمل و تعهدات از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی (اعم از برگزار کنندگان، شرکت کنندگان و عوامل اجرایی) تخلف محسوب می‌شود.

ماده 32. چنانچه تخلفی در اردوها صورت پذیرد مرجع تشخیص، شورای فرهنگی دانشگاه و مراجع رسیدگی به آن کمیته انضباطی دانشگاه، هیأت نظارت بر تشکل‌های اسلامی، هیأت رسیدگی به تخلفات اداری می‌باشد که پس از بررسی اولیه و در صورت لزوم طبق مواد 33، 34 و سایر مقررات دانشگاه حسب مورد تصمیم‌گیری می‌کند.

ماده 33. آیین‌نامه‌های کمیته انضباطی، هیأت نظارت بر تشکل‌های اسلامی، هیأت رسیدگی به تخلفات اداری و سایر مقررات دانشگاه؛ حسب مورد؛ مبنای رسیدگی به تخلفات است.

ماده 34. اگر تخلف از سوی اشخاص حقیقی (اعم از شرکت کنندگان یا عوامل اجرایی) صورت گیرد طبق ضوابط و آیین‌نامه‌های موجود به آن رسیدگی می‌شود.

ماده 35. این دستورالعمل در یک مقدمه، شش بخش، 35 ماده و 5 تبصره در تاریخ 86/10/10 به امضای وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید و از تاریخ ابلاغ به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی لازم‌الاجراست.

**دستورالعمل نمایش فیلم در دانشگاه‌های
علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کشور**

مقدمه

سامانه‌ی و نهادینه کردن فعالیت‌های فرهنگی، هنری و اجتماعی، پیش شرط «توسعه فرهنگی» و از لوازم مقدمات ضروری آن است. اهتمام به شکل‌گیری و تقویت «فعالیت‌های هنری» در دانشگاه‌ها، از عمده‌ترین راه‌کارهایی است که به این مهم، جامعه عمل می‌پوشاند. نمایش فیلم نیز در روند «توسعه فرهنگی» دارای نقش بزرگ و غیرقابل انکار بوده و بستر مناسبی برای به فعلیت در آمدن خلاقیت‌ها، ظهور و بروز استعدادها و بالندگی فرهنگی فراهم می‌نماید. دستورالعمل اجرایی نمایش فیلم در دانشگاه‌های علوم پزشکی نیز با توجه به این ضرورت، تهیه و تدوین می‌گردد.

ماده 1. کلیه فیلم‌های مستند با مضامین سیاسی با تأیید هیأت نظارت دانشگاه قابل پخش می‌باشد.

ماده 2. نمایش فیلم در حالات زیر در دانشگاه، مجاز شناخته می‌شود:

الف) فیلم‌های مؤسسه رسانه‌های تصویری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

ب) فیلم‌های زبان اصلی زیرنویس‌دار مورد تأیید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

ج) فیلم‌هایی که مجوز پخش آنها از سوی دفتر امور فرهنگی، اجتماعی وزارت متبوع صادر شده باشد.

د) فیلم‌هایی که غیر از موارد فوق بوده و مجوز پخش از شوراهای فرهنگی دانشگاه اخذ کرده باشند.

ماده 3. شورای فرهنگی دانشگاه در اعطاء جواز پخش بایستی موارد ذیل را ملحوظ نماید (بند «د» ماده 2):

1-3. پیام فیلم برخلاف اصول قانون اساسی نباشد.

2-3. فیلم از نظر سمعی و بصری حاوی صحنه‌های مستهجن و منافی عفت عمومی نباشد.

ماده 4. در صورت تخلف اشخاص حقیقی و حقوقی از مفاد مندرج در مواد 1 و 2 این دستورالعمل، مسئول برگزاری جلسه نمایش فیلم پاسخگو بوده و شورای

فرهنگی پس از بررسی در صورت صلاحدید می‌تواند متخلفین را به کمیته انضباطی معرفی نماید.

تبصره: در صورتی که ارتکاب به تخلف مربوط به تشکل‌های اسلامی مشمول آیین‌نامه 448 شورای عالی انقلاب فرهنگی باشند، موارد در هیأت نظارت

دانشگاه قابل طرح و بررسی می‌باشد.

این دستورالعمل در 4 ماده و یک تبصره در مورخ 81/6/15 به تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید.

بخشنامه پیرامون خروج دانشجویان از کشور

مجوز خروج فقط برای دانشجویانی که به یکی از مقاصد زیر قصد خروج از کشور دارند، صادر می‌شود.

الف) شرکت دانشجویان در سمینارها و دوره‌های آموزشی که به تشخیص دانشگاه در امر پیشرفت تحصیلی آنان مؤثر بوده و مرتبط با رشته تحصیلی آنان باشد، لازم است این دانشجویان دعوتنامه معتبر ارائه نمایند.

ب) شرکت در مسابقات قهرمانی در خارج از کشور با تأیید دفتر امور مشترک فدراسیون‌ها.

ج) عزیمت به سفر حج عمره مفرده یا سفر به عتبات عالیات و سوریه با ارائه دعوتنامه از سازمان حج و زیارت و یا قرارداد با شرکت‌های مسافرتی.

د) دیدار والدینی که به دلیل مأموریت‌های دولتی، طولانی مدت در خارج از کشور به سر می‌برند.

ه) فرزندان اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها که قصد دارند والدین خود را در طول مدت فرصت مطالعاتی ایشان همراهی نمایند.

در مسافرت‌های گروهی دانشجویان مفاد بخشنامه شماره 41/9529 مورخ 77/4/28 دقیقاً رعایت شود.

دانشجویان عضو نیروهای نظامی و انتظامی لازم است از محل خدمت خود مجوز لازم را کسب نمایند.

دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی لازم است، صراحتاً موافقت خود را مبنی بر سفر دانشجو با قید تاریخ عزیمت و مراجعت و همچنین نام کشور مورد نظر

اعلام دارند.

آیین‌نامه انتخاب دانشجوی نمونه

هدف

تقویت انگیزه ارتقاء هرچه بیشتر مراتب معنوی و تشویق به تهذیب و پایبندی به اصول و ارزشهای والای انسانی، ایجاد رقابت سالم و شور و نشاط علمی هرچه بیشتر و گسترش تعمیق انگیزه پژوهش در میان دانشجویان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور.

ماده 1. تعریف دانشجوی نمونه

دانشجوی نمونه دانشجویی است که از لحاظ فعالیتهای آموزشی و پژوهشی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، ایثارگری و رعایت شؤونات اسلامی سرآمد دانشجویان دیگر باشد.

ماده 2. دانشجویانی که حداقل 50٪ واحدهای آموزشی مقطع تحصیلی خود را با شرایطی که در محور آموزشی ذکر می‌شود، گذرانده باشند، می‌توانند در این رقابت شرکت نمایند.

ماده 3. امتیازات فعالیتهای آموزشی و پژوهشی

الف) آموزش

بر اساس جدول زیر برای مقاطع مختلف امتیازبندی صورت می‌پذیرد.

1- الف) کل واحدهای گذرانده

کاردانی و کارشناسی	
حداکثر 24 امتیاز	
امتیاز	معدل
5	15.15/5
7	15/51.16
9	16.01.16/5
12	16/51.17
15	17/01.17/5
17	17/51.18
19	18/01.18/5
21	18/51.19
24	19/01.20

کارشناسی ارشد ناپیوسته	
حداکثر 17 امتیاز	
معدل	امتیاز
16_17	5
17/01_18	9
18/01_19	13
19/01_20	17

دکتری	
حداکثر 10 امتیاز	
معدل	امتیاز
16_17	4
17/01_18	4
18/01_19	8
19/01_20	10

2- الف) کل ترم‌های تحصیلی

کاردانی و کارشناسی	
حداکثر 16 امتیاز	
به ازاء هر نیمسال تحصیلی مشروط به گذراندن حداقل تعداد 17 واحد با	
معدل بیشتر از 15	
2 امتیاز	

کارشناسی ارشد ناپیوسته	
حداکثر 8 امتیاز	
به ازاء هر نیمسال تحصیلی مشروط به گذراندن حداقل مجاز واحد با معدل	
بیشتر از 16	
2 امتیاز	

دکتری
حداکثر 5 امتیاز
به ازاء هر نیمسال تحصیلی مشروط به گذراندن حداقل مجاز واحد با معدل
بیشتر از 16
2 امتیاز

تبصره 1. نحوه امتیازبندی دانشجویان کارشناسی ارشد پیوسته تا قبل از گذراندن تعداد واحدهای معادل مقطع کارشناسی مشابه آن مقطع و پس از آن مطابق کارشناسی ارشد ناپیوسته خواهد بود.

تبصره 2. معدل ترم‌های تابستانه در بند 2 - الف محاسبه نمی‌گردد.

تبصره 3. دانشجویان گروه‌های آموزشی چهارگانه علوم ریاضی و فنی، علوم تجربی، علوم انسانی و هنر بهنگام اعمال امتیازات بند الف ماده 3 هرکدام در گروه مربوطه خود مورد ارزیابی قرار خواهند گرفت.

ب) پژوهش

حداکثر امتیازات این بند در مقاطع مختلف به شرح زیر می‌باشد:

دکتری	کارشناسی ارشد ناپیوسته	کاردانی و کارشناسی
حداکثر 35 امتیاز	حداکثر 18 امتیاز	حداکثر 10 امتیاز

1-ب) تألیف یا ترجمه کتاب (حداکثر 10 امتیاز)

1-1-ب) تألیف کتاب به صورت مستقل هر کتاب حداکثر 4 امتیاز و مشترک به میزان مشارکت هریک از افراد.

1-2-ب) ترجمه، گردآوری به صورت مستقل هر کتاب حداکثر 2 امتیاز و مشترک به میزان مشارکت هریک از افراد.

تبصره: در صورت انتخاب کتاب بعنوان اثر برجسته (توسط مراجع ذیصلاح) امتیاز همان کتاب در ضریب 1/5 ضرب می شود.

2-ب) مقاله به صورت مستقل هر مقاله حداکثر 2 امتیاز و مشترک به میزان مشارکت هر یک از افراد.

تبصره: در صورت ارایه مقاله چاپ شده در کنفرانس ها و مجامع علمی داخلی و یا چاپ در یک مجله معتبر علمی امتیاز مربوط به همان مقاله در ضریب 1/5 ضرب می شود.

3-ب): اختراع ثبت شده به ازاء هر اختراع 10 امتیاز.

4-ب): فعالیت در پروژه های تحقیقاتی مصوب دانشگاه.

به صورت گسترده 4 امتیاز

به صورت محدود 2 امتیاز

تبصره: پایان نامه های کارشناسی ارشد و دکتری نیز مشمول این بند می شود.

5-ب): فعالیت در پروژه های مربوط به دفاع مقدس و بازسازی و عمران ملی

به صورت گسترده 4 امتیاز

به صورت محدود 2 امتیاز

ماده 4. فعالیتهای فرهنگی، سیاسی و اجتماعی (حداکثر 14 امتیاز)

4-1. مشارکت در فعالیتهای فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، نظیر فعالیت در کانونهای عقیدتی، هنری و ادبی، فرهنگی، صنفی و گروههای امداد در مواقع بروز

حوادث غیر مترقبه و... در جامعه و دانشگاه مشروط به اینکه این فعالیتها در جهت تحکیم مبانی پایه های نظام مقدس جمهوری اسلامی باشد (حداکثر 10 امتیاز).

4-2. کسب مقامهای علمی و ورزشی (اول تا سوم در سطح ملی و یا مسابقات سراسری دانشجویی یا اول در سطح دانشگاه) 5 امتیاز.

تبصره: کسب مقام در مسابقات جهانی و بین المللی با ضریب 1/5 محاسبه می گردد.

4-3. کسب مقام و عناوین هنری در سطح ملی و دانشگاهی (اول تا سوم در سطح ملی و اول در سطح دانشگاه) 5 امتیاز.

ماده 5. ایثارگری (حداکثر 20 امتیاز)

5-1. حضور داوطلبانه در جبهه های جنگ به ازاء هر ماه یک امتیاز

5.2. جانبازان 10 تا 50 درصد 5 امتیاز

51% بالاتر 10 امتیاز

5.3. فرزندان شاهد 5 امتیاز

تبصره 1. مدت اسارت آزادگان حضور در جبهه محسوب می‌شود و امتیاز آنان مطابق بند 1/5 قابل محاسبه می‌باشد.

تبصره 2. میزان حضور خواهران در جبهه یا اسارت با ضریب 2 محاسبه می‌گردد.

ماده 6. رعایت شئون اسلامی (در محیط دانشگاه) (حداکثر 16 امتیاز)

عالی	خوب	در حد قابل قبول	
4	3	2	رعایت پوشش اسلامی
4	3	2	انجام فرایض دینی
4	3	2	رعایت اخلاق اسلامی
4	3	2	رعایت شئون دانشجویی

ماده 7. در صورتی که بر اساس ارزیابی انجام شده توسط کمیته بررسی کننده حداقل 70٪ مجموع امتیازات مربوط به مواد آیین‌نامه بدست آمده باشد بر اساس دستورالعمل اجرایی پرونده دانشجو تکمیل و برای مراحل بعدی ارسال می‌گردد.

ماده 8. دانشجویان منتخب در سطح کشور علاوه بر تشویق کتبی و معرفی در مراسم بزرگداشت روز دانشجو (16 آذر) و دریافت جوایز مناسب، چنانچه در سال آخر تحصیلی باشند آیین‌نامه ادامه تحصیل دانشجویان رتبه اول در مورد آنان اعمال می‌گردد.

تبصره. انتخاب دانشجوی نمونه برای بیش از یکبار بلامانع است.

ماده 9. اعتبار لازم برای تهیه و اعطاء هدایایی به دانشجویان نمونه در سطح دانشگاه از طریق منابع و امکانات مالی همان دانشگاه و برای دانشجویان منتخب در سطح کشور توسط وزارت تأمین می‌شود.

ماده 10. از تاریخ تصویب این آیین‌نامه کلیه آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط به انتخاب دانشجویان نمونه لغو می‌گردد.

این آیین‌نامه در 10 ماده و 11 تبصره و 15 بند؛ در تاریخ 73/5/19 به تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسید و از تاریخ تصویب و ابلاغ لازم‌الاجرا

می‌باشد.

دستورالعمل اجرایی انتخاب دانشجویان نمونه

به منظور ایجاد هماهنگی و وحدت رویه در اجرای آیین نامه انتخاب دانشجویان نمونه در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی کشور دستورالعملی به شرح زیر اعلام می گردد:

1. تعاریف و توضیحات

برخی از اصطلاحات و مواد بکار برده شده در آیین نامه به شرح زیر تعریف می گردد:

(الف) مرجع رسیدگی کننده ماده 2 آیین نامه، معاونت آموزشی دانشگاه می باشد.

(ب) اعمال ماده 2 آیین نامه در مورد دانشجویان دوره کارشناسی ارشد پیوسته بر اساس مفاد تبصره 1 ماده 3 آیین نامه امکان پذیر می باشد.

(ج) مرجع بررسی کننده و اعلام نظر در مورد بندهای 1-ب و 2-ب ماده 3 معاونت پژوهشی دانشگاه با همکاری گروههای آموزشی دانشکده می باشد.

(د) در هنگام بررسی و محاسبه امتیازات مربوط به بندهای 1-ب و 2-ب ماده 3 (کتاب یا کتابها) باید ضمیمه مدارک باشند.

(ر) امتیاز مربوط به بند 3-ب ماده 3 بر اساس تأیید سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی اعمال می شود.

(ز) در بندهای 4-ب و 5-ب ماده 3 منظور از اصطلاح گسترده این است که دانشجویی که از مجریان اصلی پروژه بوده و منظور از اصطلاح محدود در همین بندها این است که دانشجو در اجرای پروژه همکاری داشته باشد.

(س) مرجع بررسی کننده و تشخیص دهنده بندهای 4-ب و 5-ب معاونت پژوهشی دانشگاه می باشد.

(ش) مرجع تأیید کننده نهایی افراد مشمول ماده 4 معاونت دانشجویی دانشگاه می باشد.

(ص) مرجع تأیید کننده مواد مربوط به ماده 5 دفتر امور شاهد و ایثارگران دانشگاه می باشد.

(ض) مرجع تأیید کننده مواد مربوط به ماده 6 معاونت دانشجویی دانشگاه می باشد.

(ط) منظور از رعایت شئونات دانشجویی در ماده 6 آیین نامه این است که دانشجو در محیط دانشگاه به مقرراتی که برای او وضع شده (اعم از آموزشی، رفاهی، انضباطی) احترام گذاشته و به آنها عمل کند.

(ظ) در صورتی که بر اساس ارزیابی های انجام شده حداقل 70٪ مجموع امتیازات مواد آیین نامه بدست آمده باشد بر اساس این دستورالعمل پرونده دانشجو تکمیل و برای مراحل بعدی ارسال می گردد.

(م) دانشجویان مشمول ماده 8 توسط وزیر فرهنگ و آموزش عالی به صورت کتبی تشویق می شوند و از طرف وزارتخانه برای ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر همانند دانشجویان رتبه اول معرفی خواهند شد.

2. گردش کار از گروه آموزشی تا وزارت

الف) وزارت فرهنگ و آموزش عالی همه ساله نسبت به تهیه و ارسال فرمها، بروشورها و پوستره‌های تبلیغاتی برای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی اقدام می‌نماید.

ب) معاونت دانشجویی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی همه ساله از تاریخ تعیین شده در بند الف ردیف 3 دستورالعمل نسبت به انجام امور تبلیغاتی اقدام لازم را خواهند نمود.

ج) امور آموزشی هر دانشکده نسبت به توزیع فرمها و بروشورها در بین داوطلبان اقدام خواهد نمود.

د) گروههای آموزشی ضمن پیگیری، دانشجویان نمونه خود را شناسایی و ترغیب به مشارکت فعال می‌نمایند.

ر) بخشهای مختلف دانشکده (آموزشی و پژوهشی و...) نسبت به تأیید فرمها و مدارک دانشجویان داوطلب اقدام لازم را بعمل خواهند آورد.

ز) دانشکده یا امور آموزشی آن نسبت به دریافت فرمهای تکمیل شده توسط داوطلبان به همراه مدارک مورد نیاز (اعم از کتب، مقالات و...) اقدام نموده و آنها را تحویل نماینده معاونت دانشجویی دانشگاه در دانشکده می‌دهد.

س) نماینده معاونت دانشجویی در دانشکده فرم و مدارک ضمیمه را کنترل و پس از بررسی اولیه کلیه اسامی داوطلبان را به ترتیب امتیاز مکتسبه تنظیم و به همراه کلیه پرونده‌ها به معاونت دانشجویی دانشگاه تحویل می‌نماید.

ش) معاونت دانشجویی دانشگاه فرمها و کلیه مدارک ضمیمه را بررسی و دانشجویان هر گروه آموزشی را که دارای بالاترین امتیاز باشند؛ انتخاب نموده و به ستاد اجرایی انتخاب دانشجویان نمونه که متشکل از ریاست دانشگاه، معاونین آموزشی، دانشجویی، پژوهشی، مدیرکل دفتر دانشجویان شاهد و ایثارگر، نماینده شورای نمایندگان دفتر مقام معظم رهبری در دانشگاه می‌باشد ارایه می‌نماید (اعضاء دیگری نیز بنا به مورد می‌توانند به ستاد دعوت شوند).

ص) ستاد اجرایی پس از بررسیهای لازم نهایتاً دانشجویانی را که حداقل 70 امتیاز و بالاتر را کسب کرده باشند را به دبیرخانه ستاد مرکزی انتخاب دانشجویان نمونه در وزارت فرهنگ و آموزش عالی معرفی می‌نماید.

ض) دبیرخانه ستاد مرکزی بانک اطلاعاتی مناسبی را از این دانشجویان تشکیل خواهد داد.

ط) دبیرخانه ستاد مرکزی موظف است پس از انتخاب دانشجویان نمونه حداقل 15 روز قبل از برگزاری مراسم (16 آذر) دانشگاه‌های مربوطه را در جریان انتخاب دانشجویان نمونه همان دانشگاه قرار دهد.

ظ) کمیته‌ای مرکب از معاونان دانشجویی، آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و امور مجلس وزیر و مدیرکل امور دانشجویان داخل تشکیل شده و در مورد تعداد دانشجویان و نحوه انتخاب آنان تصمیم‌گیری نموده و نسبت به انتخاب و معرفی دانشجویان نمونه آموزش عالی کشور به وزیر فرهنگ و آموزش عالی برای تشکر و قدردانی و اعطاء هدایایی در بزرگداشت روز دانشجو (16 آذر) اقدام می‌نماید.

3. زمان‌بندی مراحل اجرای آیین‌نامه انتخاب دانشجویان نمونه

الف) دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی همه ساله از تاریخ 15 شهریور ماه لغایت 10 مهرماه فعالیتهای تبلیغاتی مطلوب و شایسته‌ای را برای انتخاب و معرفی دانشجویان نمونه آغاز می‌نمایند و مجری آن معاونت دانشجویی در دانشگاه می‌باشد.

ب) از اول لغایت 15 مهرماه هر سال دانشجویان نسبت به دریافت، تکمیل و تحویل فرمهای مخصوص انتخاب دانشجویان نمونه اقدام می‌نمایند.

ج) ستاد اجرایی انتخاب دانشجویان نمونه دانشگاه از تاریخ 25 مهرماه به ارزیابی مدارک و امتیازات مکتسبه دانشجویان منتخب دانشکده‌ها پرداخته و دانشجویان منتخب خود را حداکثر تا تاریخ 5 آبانماه به دبیرخانه مرکزی ستاد انتخاب دانشجویان نمونه مستقر در معاونت دانشجویی وزرات فرهنگ و آموزش عالی معرفی می‌نماید.

د) کمیته متشکل از معاونان دانشجویی، آموزشی، پژوهشی، فرهنگی وزیر و مدیرکل امور دانشجویان داخل از تاریخ 5 آبان ماه نسبت به بررسی مدارک و امتیازات مکتسبه دانشجویان دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پرداخته و حداکثر تا اول آذرماه هر سال نسبت به انتخاب و معرفی دانشجویان نمونه آموزش عالی کشور اقدام خواهد کرد.

ر) ستاد مرکزی انتخاب دانشجویان نمونه مستقر در وزارت از اول آذرماه دانشجویان منتخب کمیته فوق را به دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی معرفی و از آنان و همچنین رؤسا و معاونین دانشگاه‌ها برای شرکت در مراسم بزرگداشت روز دانشجو (16 آذر) دعوت به عمل خواهد آورد.

این دستورالعمل در 3 ردیف و 31 بند در تاریخ 73/5/19 به تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا می‌باشد.

آیین‌نامه استفاده از کار دانشجویی دانشجویان

دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی

ماده 1. هدف

مقررات ذیل به منظور بهره‌گیری از توانمندی‌های دانشجویان در پیشبرد امور آموزشی، پژوهشی فرهنگی، فوق برنامه، اداری و خدماتی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی (که در این آیین‌نامه مؤسسه نامیده می‌شود) و ایجاد زمینه‌های کسب تجربه برای دانشجویان و کمک به آنها به منظور تأمین بخشی از مخارج تحصیلی آنان تدوین می‌شود.

ماده 2. شرایط لازم برای اشتغال به کار دانشجویان به شرح ذیل است:

2-1. تشخیص واحد بکار گیرنده مبنی بر کارایی برای اجرای وظایف محوله.

2-2. داشتن صلاحیت عمومی به تشخیص معاونت دانشجویی و فرهنگی مؤسسه.

2-3. نداشتن درآمد کافی برای تأمین هزینه‌های زندگی به تأیید معاونت دانشجویی و فرهنگی.

ماده 3. معاونت دانشجویی و فرهنگی هر مؤسسه مسئول توزیع و نظارت بر کار ماهانه دانشجویان با توجه به کیفیت تحصیلی آنان می‌باشد.

تبصره: یک ماه بعد از پایان هر نیمسال تحصیلی باید وضعیت آموزشی و نمرات دانشجویان شاغل به کارهای محوله توسط معاونت دانشجویی و فرهنگی

بررسی گردد و در صورت افت آموزشی دانشجو، ساعت کار او برای نیمسال بعدی تقلیل یابد و یا از ادامه کار دانشجو در نیمسال بعد جلوگیری شود.

ماده 4. دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی حق الزحمه دانشجویان بهره‌مند از کار دانشجویی را از محل اعتبارات مربوط به حسب نوع کار و بر اساس جدول

زیر پرداخت می‌نمایند:

کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری
گذراندن کمتر از 50٪ واحد درسی		
گذراندن 50٪ واحد درسی		
800 تا 1000 (ریال)	2000 تا 2500	3600 تا 5400
1000 تا 1200 (ریال)	(ریال)	(ریال)

تبصره 1. حق الزحمه دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد پیوسته در صورت گذراندن کمتر از 135 واحد درسی مشابه مقطع کارشناسی و بیشتر از 135 واحد

درسی، مطابق مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته پرداخت می‌گردد.

تبصره 2. حداکثر تعداد دانشجویان مشغول در کارهای اداری، خدماتی، فرهنگی، آموزشی و پژوهشی با توجه به بودجه سالانه هر مؤسسه می‌تواند تا 30 درصد

کل دانشجویان آن مؤسسه باشد.

تبصره 3. حداکثر مدت اشتغال هر دانشجو تا 60 ساعت در ماه می‌تواند باشد.

- تبصره 4.** حق الزحمه دانشجویانی که در زمینه امور آموزشی و پژوهشی به کار اشتغال دارند در صورت داشتن میانگین کل بیش از 16 برای رشته‌های علوم انسانی، هنر و کشاورزی و میانگین کل بیش از 15 برای رشته‌های فنی و مهندسی و علوم پایه به میزان 10٪ حق الزحمه مندرج در بندهای فوق افزایش می‌یابد.
- تبصره 5.** در موارد استثنائی به تشخیص معاون دانشجویی و فرهنگی حق الزحمه دانشجویان مقطع کارشناسی که زیر 50٪ واحدهای درسی را گذرانده‌اند و توانائی‌های ویژه‌ای دارند، مشابه دانشجویانی که بالای 50٪ واحدها را گذرانده‌اند، قابل پرداخت است.
- ماده 5.** حق الزحمه ماهانه کار دانشجویی پس از وصول گزارش کار از واحد مربوط از طریق امور دانشجویی پرداخت می‌شود.
- ماده 6.** در صورت عدم رضایت واحد مربوط و یا رفع نیاز، به کار دانشجو خاتمه داده می‌شود.
- ماده 7.** دانشجویانی که از بودجه کل کشور وجهی دریافت می‌کنند جز در موارد استثنائی و به تشخیص معاونت دانشجویی و فرهنگی مؤسسه نمی‌توانند از مزایای این آیین‌نامه استفاده کنند.
- ماده 8.** اجرای مفاد این آیین‌نامه هیچگونه تعهد استخدامی برای مؤسسه آموزش عالی در قبال دانشجو ایجاد نخواهد کرد.
- ماده 9.** با ابلاغ این آیین‌نامه کلیه آیین‌نامه‌های قبلی کار دانشجویی لغو می‌گردد.
- ماده 10.** این آیین‌نامه مشتمل بر 10 ماده، 3 بند و 6 تبصره تنظیم گردیده و در تاریخ 77/4/12 به تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا خواهد بود.

آئین نامه انضباطی

دانشجویان جمهوری اسلامی

(مصوب جلسه 358 شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ 74/6/14)

ماده 1. تعاریف

الف) منظور از دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی، دانشگاه‌ها و مؤسسات و مجتمع‌های آموزش عالی و پژوهشی دولتی و غیردولتی است که طبق مقررات وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت و درمان و آموزش پزشکی مدرک رسمی بالاتر از دیپلم (ولو به عنوان معادل) صادر می‌کنند که در این آیین‌نامه به آنها «دانشگاه» اطلاق می‌شود.

ب) دانشجوی داخل: هر فردی است که در یکی از دانشگاه‌ها به صورت حضوری یا غیر حضوری به تحصیل اشتغال داشته باشد که در این آیین‌نامه به آن «دانشجو» اطلاق می‌شود.

ج) دانشجوی وابسته: به فردی که به عنوان دانشجوی بورسیه یا ارزبگیر در یکی از دانشگاه‌های خارج از کشور تحصیل می‌کند، گفته می‌شود.

د) دانشجوی خارجی: به دانشجوی تبعه کشورهای خارجی گفته می‌شود که در دانشگاه جمهوری اسلامی ایران تحصیل می‌کند.

ه) زمان تحصیل: با زمان ثبت نام اولیه در دانشگاه آغاز و با اخذ مدرک یا گواهی موقت یا انصراف یا اخراج خاتمه یافته تلقی می‌شود.

ماده 2. کلیات

با توجه به قداست علم و اخلاق و محیط‌های آموزشی و پژوهشی در شرع مبین و حکومت اسلامی و ضرورت دفاع و حراست از حقوق عمومی دانشجویان، دانشجو مکلف و موظف است در طول زمان تحصیل و در هر محیط اعم از دانشگاه و خارج از دانشگاه از ارتکاب هر عمل که خلاف شئون و حیثیات دانشجو اعم از دانشجوی داخل یا وابسته یا خارجی باشد، خودداری کند.

در غیر این صورت براساس مفاد آئین نامه باوی برخورد می‌شود.

ماده 3. ترکیب اعضاء کمیته انضباطی بدوی دانشگاه و چگونگی انتخاب آنها

1. معاون دانشجویی دانشگاه به عنوان رئیس کمیته انضباطی بدوی.

2. مسئول دفتر نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه یا نماینده تام‌الاختیار ایشان در صورت وجود دفتر نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه.

3. یک نفر عضو هیأت علمی دانشگاه به انتخاب رئیس دانشگاه.

4. دونفر دانشجوی دانشگاه به انتخاب رئیس دانشگاه.

5. دبیر کمیته انضباطی بدوی با انتخاب رئیس کمیته بدوی بدون داشتن حق رأی.

تبصره 1. دو دانشجوی عضو کمیته انضباطی دانشگاه باید واجد شرایط زیر باشند:

1.1. حداقل نیمه اول دوره کارشناسی را به پایان رسانده باشند (مؤسساتی که فقط دوره کاردانی را دارند دانشجویان عضو کمیته انضباطی آنها باید وارد نیمه دوم دوره کاردانی شده باشند) و ضمناً دانشجویان دوره کارشناسی ارشد و دکتری، مشروط بر آنکه تحصیلات دوره کارشناسی خود را در داخل کشور به پایان رسانده باشند از این ماده مستثنی هستند.

1.2. از حیث درسی و اخلاقی جزو دانشجویان خوب دانشگاه باشند.

تبصره 2. کلیه اعضاء انضباطی دانشگاه باید به تقوی و تعهد و استقلال نظر شهرت داشته و متأهل و فاقد سوء سابقه باشند.

تبصره 3. اعضاء بندهای 3 و 4 به مدت دو سال انتخاب می شوند و انتخاب مجدد آنها بلامانع است و ضمناً چنانچه اعضاء فوق در طول سه سال، سه جلسه متوالی یا 6 جلسه متناوب غیبت غیرموجه داشته یا به هر دلیل امکان حضور در جلسات کمیته انضباطی دانشگاه را به مدت بیش از 3 ماه نداشته باشند یا در صورت احراز عدم صلاحیت، رئیس دانشگاه می تواند به عزل آنها و انتخاب فرد جدید اقدام کند. تشخیص موجه یا غیرموجه بودن غیبت اعضاء به عهده رئیس کمیته است.

تبصره 4. رئیس کمیته می تواند بنا به صلاحدید از افراد مطلع برای شرکت در جلسات کمیته بدون داشتن حق رأی دعوت کند.

تبصره 5. جلسات کمیته با حضور رئیس کمیته و حداقل دو عضو صاحب رأی تشکیل می شود و مصوبات آن با سه رأی موافق قابل اجراء است.

تبصره 6. احکام کمیته انضباطی بدوی دانشگاه باامضاء رئیس کمیته بدوی و احکام کمیته انضباطی تجدید نظر با امضاء دبیر کمیته انضباطی تجدید نظر دانشگاه ابلاغ می شود.

ماده 4. ترکیب اعضاء کمیته انضباطی تجدید نظر دانشگاه 15 [1]

1. رئیس دانشگاه به عنوان رئیس کمیته تجدید نظر.

2. مسئول دفتر نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه.

3. معاون دانشجویی دانشگاه به عنوان دبیر کمیته تجدیدنظر.

ماده 5. ترکیب اعضاء کمیته مرکزی انضباطی دانشجویان 16 [2]

1. معاون دانشجویی وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، حسب مورد، به عنوان رئیس کمیته.

2. مسئول دفتر نمایندگی مقام معظم رهبری در یکی از دانشگاهها به انتخاب شورای مرکزی نمایندگان مقام معظم رهبری در دانشگاهها و با حکم رئیس

مرکزی نمایندگان مقام معظم رهبری در دانشگاهها.

3. یک نفر حقوقدان به انتخاب وزیر فرهنگ و آموزش عالی یا وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، حسب مورد.

4. سرپرست کمیته مرکزی انضباطی دانشجویان بدون حق رأی به عنوان دبیر کمیته.

5. یک نفر از اعضاء هیأت علمی دانشگاهها به انتخاب وزیر فرهنگ و آموزش عالی یا وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد.

6. یک نفر دانشجو از میان اعضاء کمیته انضباطی دانشگاهها با انتخاب و صدور حکم از سوی وزیر فرهنگ و آموزش عالی.

1. ترکیب کامل تر کمیته فوق در مصوبات آینده ذکر شده است.

2. ترکیب کامل تر کمیته فوق در مصوبات آینده ذکر شده است

7. معاون دانشجویی یکی از دانشگاه‌ها بنابه دعوت دبیر کمیته مرکزی .

تبصره 1. مدت عضویت اعضاء منتخب 3 سال و انتخاب مجدد آنها بلا مانع است.

تبصره 2. جلسات کمیته مرکزی انضباطی با حضور 4 نفر رسمیت می‌یابد و تصمیمات جلسه با 3 رأی موافق لازم الاجراء است.

تبصره 3. کمیته مرکزی انضباطی دانشجویان از نظر تشکیلاتی به وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی وابسته است و

تحت نظر شورای عالی انقلاب فرهنگی فعالیت می‌کند.

تبصره 4. رئیس کمیته می‌تواند بنا به تشخیص و ضرورت امر از افراد مطلع برای شرکت در جلسه کمیته بدون داشتن حق رأی دعوت کند.

تبصره 5. احکام کمیته مرکزی انضباطی دانشجویان با امضاء دبیر کمیته مرکزی ابلاغ می‌شود.

ماده 6. حدود اختیارات و وظایف کمیته‌های انضباطی دانشگاه و کمیته مرکزی انضباطی

الف) رسیدگی به جرایم عمومی دانشجویان (از قبیل تهدید، تطمیع، توهین، ضرب و جرح، جعل، سرقت، رشوه، اختلاس یا قتل).

ب) رسیدگی به تخلفات آموزشی و اداری مانند:

1- ب) تقلب در امتحان

2- ب) فرستادن شخص دیگری به جای خود در امتحان یا شرکت به جای دیگری در امتحان.

3- ب) ارتکاب هر عملی از سوی اشخاص حقیقی یا حقوقی که موجب اخلال یا وقفه یا مزاحمت در اجرای برنامه‌های دانشگاه یا خوابگاه شود.

4- ب) ایراد خسارات به اموال دانشگاه یا بیت‌المال .

ج) تخلفات سیاسی:

1- ج) دادن اطلاعات خلاف یا کتمان واقعیات عمد نسبت به خود یا گروهک‌های محارب یا مفسد یا افراد وابسته به آنها.

2- ج) عضویت در گروهک‌های محارب یا مفسد یا ملحد یا هواداری و انجام دادن هر عملی به نفع آنها.

3- ج) فعالیت و تبلیغ به نفع گروهکها و مکاتب‌الحادی.

4- ج) توهین به شعائر اسلامی یا ملی و ارتکاب اعمالی برضد نظام جمهوری اسلامی (مانند: شعار نویسی، پخش اعلامیه و...)

5- ج) ایجاد بلوا و آشوب در محیط دانشگاه.

د) تخلفات اخلاقی:

1- د) استعمال مواد مخدر یا شرب خمر یا قمار یا مداخله در خرید و فروش و توزیع این گونه مواد.

2- د) استفاده از نوارهای ویدئویی یا صوتی یا لوحه‌های رایانه‌ای مستهجن یا مداخله در خرید و فروش، تکثیر، توزیع این گونه وسایل.

3- د) عدم رعایت پوشش اسلامی یا استفاده از پوشش یا آرایش مبتذل.

4- د) استفاده یا توزیع یا تکثیر کتب، مجلات، عکسهای مستهجن و یا آلات لهو و لعب.

5- د) عدم رعایت شئون دانشجویی.

6-د) داشتن رابطه نامشروع.

7-د) تشکیل یا شرکت در جلسات نامشروع.

8-د) انجام عمل منافی عفت.

ماده 7. تنبیهات [3] 17

الف) تنبیهاتی که با حکم کمیته‌های انضباطی دانشگاه یا کمیته مرکزی انضباطی نسبت به دانشجویان می‌تواند اعمال شود.

1-الف) احضار و اخطار شفاهی.

2-الف) اخطار کتبی بدون درج در پرونده دانشجوی.

3-الف) تذکر کتبی و درج در پرونده دانشجوی.

4-الف) توبیخ کتبی و درج در پرونده دانشجوی.

5-الف) دادن نمره 0/25 در دروس مربوط به تخلف.

6-الف) محرومیت از تسهیلات رفاهی دانشگاه (از قبیل وام، خوابگاه و...).

7-الف) دریافت خسارت از دانشجوی در مواردی که تخلف، منجر به ایجاد ضرر و زیان به دانشگاه یا بیت‌المال شده باشد.

8-الف) منع موقت از تحصیل تا مدت دو نیمسال تحصیلی (با احتساب یا بدون احتساب سنوات)

تبصره 1. در مواردی که کمیته انضباطی بدوی دانشگاه حکم صادر کرده و به آن حکم در موعد مشخص شده در این آیین‌نامه دانشجوی اعتراض کند، تجدید

نظر در حکم صادره به عهده کمیته انضباطی تجدید نظر دانشگاه خواهد بود.

تبصره 2. اعمال مجدد مجازات موضوع بند 8-الف ماده 7 منوط به تأیید کمیته مرکزی انضباطی خواهد بود.

ب) تنبیهاتی که فقط با حکم کمیته مرکزی انضباطی نسبت به دانشجویان می‌تواند اعمال شود:

1-ب) منع موقت از تحصیل تا چهار نیم سال تحصیلی (با احتساب یا بدون احتساب سنوات).

تبصره: چنانچه پس از اجرای حکم کمیته و در طول مدت تحصیل دانشجوی، احتساب سنوات محرومیت از تحصیل مانع از فارغ‌التحصیل شدن دانشجوی شود و

دانشجو متعذر به عذر موجه شود، کمیته مرکزی پس از ارایه دلایل و مدارک، تعذر از سوی دانشجوی و بررسی، بنا به تشخیص می‌تواند اقدام به تبدیل حکم به عدم

احتساب سنوات کند.

2-ب) تغییر محل تحصیل دانشجوی.

3-ب) تبدیل دوره تحصیلی دانشجوی از روزانه به شبانه.

4-ب) اخراج دانشجوی از دانشگاه با حفظ حق شرکت مجدد در آزمون ورودی.

5-ب) محرومیت از تحصیل در کلیه دانشگاه‌ها تا 5 سال.

1. تفصیل تخلفات و تنبیهات مربوطه در شیوه‌نامه اجرایی آمده است.

- تبصره 1.** در موارد ضروری بنا به تشخیص، کمیته انضباطی دانشگاه یا کمیته مرکزی انضباطی می‌تواند حکم به صورت ترکیبی صادر کند. (ترکیبی از 2 یا چند بند ماده 7)
- تبصره 2.** رئیس دانشگاه مجاز است تا زمان رسیدگی به پرونده دانشجوی متخلف در کمیته انضباطی دانشگاه از ورود وی به دانشگاه جلوگیری کند مشروط بر اینکه مدت رسیدگی به پرونده دانشجو از یکماه تجاوز نکند و در مورد پرونده‌هایی که به کمیته مرکزی انضباطی برای رسیدگی و اعلام رأی ارجاع می‌شود، رئیس دانشگاه مجاز است از ورود دانشجو به دانشگاه تا مدت دو ماه جلوگیری کند. (در صورت تلافی ایام ممانعت از ورود دانشجو به دانشگاه با امتحانات پایان نیم‌سال، دانشجو می‌تواند با تشخیص رئیس دانشگاه در امتحانات پایان نیم‌سال شرکت کند).
- تبصره 3.** به منظور ممانعت از اعمال سلیقه‌های متفاوت در دانشگاه‌ها و در موارد تخلف مشابه، کمیته‌های انضباطی دانشگاه‌ها موظفند در خصوص تخلفات مشمول بندهای 5/ج و 1/د و 2/د و 4/د و 6/د و 7/د و 8/د ماده 6 آیین‌نامه، ضمن رسیدگی و صدور حکم در محدوده اختیارات، مراتب را برای اطلاع و احیاناً اعلام نظر به کمیته مرکزی انضباطی ارسال کنند.
- تبصره 4.** هرگاه دانشجویی در مکان‌هایی به عنوان دانشجو فعالیت داشته باشد (از قبیل سفرهای علمی، محلهای کارآموزی، خوابگاه و...) مرتکب عملی شود که برحسب قوانین کشوری مستوجب کیفر باشد، کمیته انضباطی می‌تواند ضمن رسیدگی به تخلف در حیطه این آئین‌نامه، موارد را برای برخورد در حیطه کاری مراجع ذی‌صلاحیت به آنها نیز ارجاع دهد. به هر حال تنها مرجع مجاز دانشگاه به انعکاس تخلف و معرفی دانشجوی خاطی به مراجع قضائی و انتظامی، کمیته انضباطی آن دانشگاه است.
- تبصره 5.** هرگاه دانشجویی در خارج از محوطه دانشگاه مرتکب عمل خلافی شود که بنابر قوانین کشوری مستوجب کیفر باشد، رسیدگی به جرم ارتكابی در چارچوب ضوابط و قوانین کیفری و جزائی در صلاحیت مراجع قضائی است اما کمیته انضباطی می‌تواند به موازات آن حسب ماده 7 این آئین‌نامه تصمیم‌گیری کند.
- تبصره 6.** ترمد دانشجو از اجرای احکام و دستوراتی که کمیته انضباطی صادر می‌کند یا تکرار تخلف موجب تشدید تنبیه خواهد شد.
- تبصره 7.** بنا به تشخیص کمیته انضباطی، موارد تخلف می‌تواند به وکلی یا سرپرست یا همسر دانشجو اطلاع داده شود.
- تبصره 8.** در صورت احتمال تصحیح رفتار و عدم تکرار تخلف، کمیته‌های انضباطی دانشگاه و کمیته مرکزی انضباطی بنا به تشخیص می‌تواند اجرای تمام یا بخشی از حکم را پس از اخذ تعهد به حالت تعلیق در آورند و در صورت تکرار هر نوع تخلف، علاوه بر اعمال مجازات جرم جدید، حکم تعلیقی هم به اجراء در خواهد آمد و استفاده از موضوع این تبصره در طول مدت تحصیل دانشجو فقط یکبار مجاز می‌باشد و اعتبار اجرای احکام تعلیقی به شرط عدم تکرار تخلف تا پایان تحصیل دانشجو است و در صورت عدم تکرار تخلف در طول مدت تحصیل، سوابق محکومیت از پرونده او خارج خواهد شد. ضمناً این تبصره بر کلیه موارد تخلف ماده 6 این آیین‌نامه شمول دارد الا در این موارد:
- اعمال شنیع (زنا و لواط) - سرقت مکرر - استفاده از سلاح - عضویت یا فعالیت در گروه‌های ملحد، مفسد یا محارب - توزیع مواد مخدر و مشروبات الکلی.

تبصره 9 به تخلفات دانشجویان مهمان و انتقالی، کمیته انضباطی دانشگاهی که تخلف در زمان تحصیل دانشجو در آنجا صورت گرفته است رسیدگی خواهد کرد و چنانچه در موقع اجرای حکم، دانشجو در آن دانشگاه نباشد، کمیته انضباطی دانشگاهی که محل تحصیل دانشجو است مکلف به اجرای حکم صادره خواهد شد.

ماده 8. نحوه اعتراض کردن دانشجو به آراء صادر شده

الف) در مورد احکامی که کمیته انضباطی بدوی دانشگاه صادر می کند (بندهای 1/الف و 2/الف - ماده 7) دانشجو می تواند ظرف مدت 10 روز اداری از تاریخ رؤیت حکم اولیه، اعتراض خود را به کمیته انضباطی تجدیدنظر دانشگاه ذی ربط تسلیم کند تا در آن کمیته تجدید نظر شود.

تبصره: در مورد احکام بندهای 1/الف و 2/الف مرجع تجدید نظر همان کمیته انضباطی بدوی است و دانشجو باید ظرف مدت 10 روز اداری از تاریخ رؤیت حکم اولیه، اعتراض خود را به آن کمیته تسلیم کند تا حکم قطعی صادر شود.

ب) در مورد تصمیماتی که کمیته مرکزی انضباطی اتخاذ می کند (بندهای الف و ب ماده 7) نحوه و مراحل صدور حکم و اعتراض دانشجو بدین ترتیب خواهد بود:

1- ب) کمیته مرکزی ابتدا نظر خود را در مورد تنبیه مورد نظر که باید درباره دانشجو اعمال شود از طریق دانشگاه و یا رأساً توسط حکم کتبی (حکم اولیه) به اطلاع وی می رساند.

2- ب) دانشجو می تواند ظرف مدت دو هفته پس از ابلاغ حکم، دفاعیه خود را به کمیته مرکزی (از طریق کمیته انضباطی دانشگاه یا مستقیماً به کمیته مرکزی انضباطی با ارسال رونوشت به کمیته انضباطی دانشگاه ارسال نماید).

3- ب) کمیته مرکزی پس از ملاحظه دفاعیه دانشجو، حداکثر ظرف مدت یکماه حکم قطعی را صادر می کند.

تبصره 1. احکام اولیه صادره از سوی کمیته انضباطی دانشگاه یا کمیته مرکزی انضباطی به هر شکل ممکن می باید تا یکماه پس از صدور به دانشجوی متخلف ابلاغ شود.

تبصره 2. احکام اولیه با رعایت موضوع تبصره 1 ماده 8 تا زمان صدور حکم قطعی، لازم الاجراء نیست.

تبصره 3. در صورتی که دانشجو به دلایل غیر موجه از اعلام رؤیت حکم اولیه استنکاف کند حق اعتراض از وی سلب خواهد شد. (مرجع تشخیص غیر موجه بودن، کمیته انضباطی است).

ماده 9. کلیه کمیته های انضباطی موظفند با کمیته مرکزی در ارسال پرونده و یا موارد درخواستی دیگر همکاری کنند و احکام صادره از سوی کمیته مرکزی انضباطی را اجراء کنند.

ماده 10. رئیس دانشگاه مسئول نظارت بر حسن اجرای کلیه مسائل مربوط به این آیین نامه در دانشگاه است.

ماده 11. مرجع رسیدگی بدوی و نهائی به تخلفات دانشجویان وابسته، کمیته مرکزی انضباطی دانشجویان است.

ماده 12. در صورتی که مراجع امنیتی یا قضائی تشخیص به صلاحیت یا عدم صلاحیت تحصیل دانشجویی بدهند، باید مراتب را کتباً با ذکر نوع و میزان تخلف به کمیته مرکزی انضباطی ارسال کنند تا کمیته مرکزی انضباطی براساس موارد ارایه شده، در خصوص ادامه یا عدم ادامه یا چگونگی تحصیل دانشجو تصمیم گیری کند. به هر حال مرجع تشخیص صلاحیت یا عدم صلاحیت تحصیل دانشجویان کمیته مرکزی انضباطی است.

تبصره 1. دانشکده‌های وابسته به دانشگاه‌های جامع و دانشکده‌های اقماری سایر دانشگاه‌ها، مجاز به تشکیل کمیته انضباطی اند و وابستگی آنها به کمیته مرکزی انضباطی از طریق کمیته انضباطی دانشگاه است. مرجع تشخیص ضرورت تشکیل کمیته انضباطی در این گونه دانشکده‌ها کمیته انضباطی تجدید نظر دانشگاه است و صدور مجوز به عهده کمیته مرکزی انضباطی است و ترکیب اعضاء کمیته‌های انضباطی این گونه دانشکده‌ها حسب مورد با پیشنهاد رئیس دانشگاه و تأیید کمیته مرکزی انضباطی انتخاب می‌شوند.

تبصره 2. دانشگاه‌های وابسته به نیروهای مسلح کلیه تخلفات دانشجویان عضو نیروهای مسلح خود را وفق آیین‌نامه انضباطی نیروهای مسلح مصوب مقام رهبری و فرماندهی معظم کل قوا رسیدگی خواهند کرد و در صورت محرومیت دائم دانشجو از ادامه تحصیل، مراتب رابه کمیته مرکزی انضباطی احاله می‌کند. ادامه تحصیل این دانشجو در دانشگاه‌های غیر وابسته به نیروهای مسلح پس از تأیید صلاحیت ادامه تحصیل در کمیته مرکزی انضباطی، براساس ضوابط سازمان سنجش خواهد بود.

تبصره 3. در صورت وصول گزارش، کمیته مرکزی انضباطی ابتدائاً بنابه تشخیص می‌تواند به تخلفات دانشجویان رسیدگی کند.

ماده 13. شیوه‌نامه اجرایی این آیین‌نامه در ظرف مدت یکماه پس از تصویب در شورای عالی انقلاب فرهنگی توسط وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و برای اجراء به کلیه دانشگاه‌ها ابلاغ خواهد شد.

ماده 14. این آیین‌نامه در 14 ماده و 54 بند و 30 تبصره در جلسه 74/6/14 شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب شد و از تاریخ تصویب لازم‌الاجراء است و کلیه آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های مغایر با این آیین‌نامه فاقد اعتبار است.

مصوبه 395 جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ 76/2/9

(درباره افزایش ترکیب کمیته مرکزی انضباطی دانشجویان

و اصلاح بند 4 ماده 5 آیین نامه)

پیشنهاد افزایش ترکیب کمیته مرکزی انضباطی دانشجویان (نامه شماره 2510/م/و مورخ 75/10/23 وزارت فرهنگ و آموزش عالی) اضافه شود.

8. رئیس یکی از دانشگاه‌ها بنا به دعوت دبیر کمیته مرکزی انضباطی.

همچنین بند 4 ماده 5 آیین نامه بدین شرح اصلاح شود.

4. سرپرست دبیرخانه کمیته مرکزی انضباطی دانشجویان بدون حق رأی به عنوان دبیر کمیته.

اصلاحیه ترکیب اعضای کمیته‌های انضباطی دانشجویان

به استناد بند اول جلسات 429 و 430 مورخ 77/7/21 و 77/8/5 شورای عالی انقلاب فرهنگی و باتکیه بر تجربه‌های پیشین از عملکرد کمیته‌های انضباطی،

ترکیب کمیته‌های انضباطی دانشگاه‌ها و کمیته مرکزی انضباطی و شرایط عضویت آنها به شرح زیر تعیین می‌گردد.

الف) ترکیب اعضای کمیته انضباطی بدوی دانشگاه

1. معاون دانشجویی فرهنگی دانشگاه بعنوان رئیس کمیته بدوی
 2. مسئول دفتر نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه یا نماینده تام‌الأختیار ایشان
 3. یکی از اعضای هیأت علمی دانشگاه به انتخاب رئیس دانشگاه
 4. دو نفر دانشجوی دانشگاه به انتخاب رئیس دانشگاه
 5. دبیر کمیته انضباطی بدوی به پیشنهاد رئیس کمیته بدوی و حکم رئیس دانشگاه، بدون داشتن حق رأی
- تبصوه: جلسات با حضور رئیس کمیته انضباطی بدوی و حداقل دو عضو صاحب رأی تشکیل می‌شود و تصمیمات آن با سه رأی موافق به تصویب می‌رسد.

ب) ترکیب اعضای کمیته انضباطی تجدید نظر دانشگاه

1. رئیس دانشگاه به عنوان رئیس کمیته تجدید نظر
 2. مسئول دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه
 3. معاون دانشجویی فرهنگی دانشگاه به عنوان دبیر کمیته تجدید نظر
 4. یکی از اعضای هیأت علمی دانشگاه به انتخاب رئیس دانشگاه (غیر از اعضای کمیته بدوی)
 5. یک نفر دانشجوی دانشگاه به انتخاب رئیس دانشگاه (غیر از اعضای کمیته بدوی)
- تبصوه: جلسات کمیته تجدید نظر با حضور رئیس کمیته و حداقل دو عضو دیگر تشکیل شده و مصوبات آن با سه رأی موافق قابل اجراء است.

ج) ترکیب اعضای کمیته مرکزی انضباطی دانشجویان

1. معاون دانشجویی وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا معاون دانشجویی فرهنگی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد به عنوان رئیس کمیته.
2. مدیر کل دانشجویان داخل وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد.
3. مسئول دفتر نمایندگی مقام معظم رهبری در یکی از دانشگاه‌ها به پیشنهاد رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و حکم وزیر فرهنگ و آموزش عالی یا وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، حسب مورد.
4. یک نفر حقوق دان از بین اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها به پیشنهاد رئیس کمیته مرکزی انضباطی و حکم وزیر فرهنگ و آموزش عالی یا وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، حسب مورد.
5. یک نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها به پیشنهاد رئیس کمیته مرکزی انضباطی و حکم وزیر فرهنگ و آموزش عالی یا وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد.

6. یک نفر دانشجویان از میان اعضای کمیته انضباطی دانشگاه‌ها به پیشنهاد رئیس کمیته مرکزی انضباطی و حکم وزیر فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد.

7. رئیس یا معاون دانشجویی و فرهنگی یکی از دانشگاه‌ها بنا به دعوت رئیس کمیته مرکزی انضباطی

8. دبیر کمیته مرکزی انضباطی دانشجویان به پیشنهاد رئیس کمیته مرکزی انضباطی و حکم وزیر فرهنگ و آموزش عالی و یا وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد، بدون داشتن حق رأی.

تبصره: جلسات کمیته مرکزی انضباطی با حضور 5 عضو صاحب رأی رسمیت می‌یابد و تصمیمات جلسه با حداقل 4 رأی موافق از بین اعضای حاضر معتبر بوده و در صورت صدور حکم قطعی، لازم‌الاجراء است.

(د) شرایط عضویت

کلیه اعضای کمیته‌های انضباطی که با شخصیت حقیقی به عضویت این نهاد انتخاب می‌شوند باید در تقوی و استقلال نظر از حسن شهرت برخوردار بوده، مورد وثوق و فاقد سوء سابقه باشند.

تبصره 1. اعضای هیأت علمی که به عضویت کمیته‌های انضباطی انتخاب می‌شوند، علاوه بر دارا بودن شرایط فوق باید متأهل باشند. همچنین در دانشگاه‌هایی که رشته حقوق تدریس می‌شود، بهتر است عضو هیأت علمی از بین اعضای هیأت علمی مدرس در زمینه حقوق انتخاب شود.

تبصره 2. دانشجویان عضو کمیته‌های انضباطی علاوه بر احراز شرایط مذکور باید واجد شرایط زیر نیز باشند:

1. از نظر تقوی و اخلاق بین دانشجویان حسن اشتهار داشته و ترجیحاً متأهل و از دانشجویان دوره کارشناسی ارشد یا دکتری باشند.

2. حداقل نیمی از واحدهای آموزشی دوره تحصیلی خود را گذرانده باشند مگر آنکه مقاطع تحصیلی پیشین خود را در همان دانشگاه به پایان رسانده باشند.

3. در طی مدت تحصیل خود در دانشگاه مشروط نشده و حکم انضباطی نیز دریافت نکرده باشند.

تبصره 3. دبیر کمیته‌های بدوی دانشگاه‌ها ترجیحاً از میان اعضای هیأت علمی دانشگاه و در غیر اینصورت از بین کارکنان دانشگاه که واجد رتبه کارشناسی یا بالاتر هستند و یا دانشجویانی که شرایط عضویت در کمیته‌های انضباطی را دارند انتخاب می‌شود، مشروط بر آنکه متأهل و دارای حسن شهرت در برخورد مناسب با دانشجویان بوده و عضو دارای رأی در کمیته انضباطی نیز نباشند.

تبصره 4. اعضای منتخب کمیته‌های انضباطی به مدت دو سال انتخاب می‌شوند و این انتخاب قابل تمدید است. چنانچه هریک از اعضای فوق سه جلسه متناوب

غیبت غیر موجه داشته یا به هر دلیل امکان حضور در جلسات کمیته انضباطی را به مدت بیش از 3 ماه نداشته باشد یا در صورت احراز عدم صلاحیت، رئیس کمیته می‌تواند به جایگزینی وی با انتخاب فرد جدید اقدام کند. تشخیص موجه و غیر موجه بودن غیبت به عهده رئیس کمیته است.

تبصره 5. رئیس کمیته انضباطی می‌تواند بنا به تشخیص از افراد مطلع برای شرکت در جلسات کمیته انضباطی بدون داشتن حق رأی دعوت کند.

ترکیب اعضای کمیته‌های انضباطی دانشجویان در چهاربند و هشت تبصره به شرح فوق، در تاریخ 78/12/9 به تصویب وزرای فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراء می‌باشد و کلیه مصوبات مغایر با آن فاقد اعتبار است.

شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه انضباطی دانشجویان

گفتار اول: تخلفات و تنبیهات

1. تفکیک تنبیهات

به منظور استناد و تطبیق دقیق‌تر احکام انضباطی تنبیهات ماده 7 آیین‌نامه به صورت زیر تفکیک می‌شوند:

الف) تنبیهاتی که با حکم کمیته‌های دانشگاه یا کمیته مرکزی انضباطی نسبت به دانشجویان می‌تواند اعمال شود.

1. احضار و اخطار شفاهی

2. تذکر کتبی بدون درج در پرونده دانشجو

3. اخطار کتبی بدون درج در پرونده دانشجو

4. تذکر کتبی و درج در پرونده دانشجو

5. توبیخ کتبی و درج در پرونده دانشجو

6. دادن نمره 0/25 در دروس مربوط به تخلف

7. محرومیت از تسهیلات رفاهی دانشگاه از قبیل وام، خوابگاه و غیره

8. دریافت خسارت از دانشجو در مواردی که تخلف منجر به ایجاد ضرر و زیان به دانشگاه یا بیت‌المال شده باشد.

9. منع موقت از تحصیل به مدت یک نیمسال بدون احتساب سنوات

10. منع موقت از تحصیل به مدت یک نیمسال با احتساب سنوات

11. منع موقت از تحصیل به مدت دو نیمسال بدون احتساب سنوات

12. منع موقت از تحصیل به مدت دو نیمسال با احتساب سنوات

ب) تنبیهاتی که فقط با حکم کمیته مرکزی انضباطی نسبت به دانشجو می‌تواند اعمال شود:

13. تغییر محل تحصیل دانشجو (همراه با تغییر رشته تحصیلی در صورت لزوم)

14. تبدیل دوره تحصیلی دانشجو از روزانه به شبانه

15. منع موقت از تحصیل به مدت سه نیمسال بدون احتساب سنوات

16. منع موقت از تحصیل به مدت سه نیمسال با احتساب سنوات

17. منع موقت از تحصیل به مدت چهار نیمسال بدون احتساب سنوات

18. منع موقت از تحصیل به مدت چهار نیمسال با احتساب سنوات

19. اخراج دانشجویان از دانشگاه با حفظ حق شرکت مجدد در آزمون ورودی

20. محرومیت از تحصیل در کلیه دانشگاه‌ها تا 5 سال

تبصره: صدور احکام ترکیبی در مورد یک تخلف تنها به صورت ترکیب تنبیهات بندهای 6 تا 8 با یکی از بندهای 1 تا 5 و نیز ترکیب تنبیهات بندهای 9 تا 12 و 15 تا 18 با بندهای 13 و 14 مجاز است.

این تبصره بر کلیه موارد تخلفات مندرج در ماده 2 از این بخش جاری است مشروط بر آنکه از محدوده تنبیهات تعیین شده در آنها خارج نشود.

2. تفکیک تخلفات و تخصیص تنبیهات

در راستای تعمیم اجرای تبصره 3 ماده 7 آیین‌نامه انضباطی دانشجویان، تخلفات مندرج در ماده 6 این آیین‌نامه با قید تنبیهات متناسب براساس ماده 1 از این بخش به شرح زیر تفصیل داده می‌شوند.

ماده 6. آیین‌نامه حدود اختیارات و وظایف کمیته‌های انضباطی دانشگاه و کمیته مرکزی انضباطی

الف) رسیدگی به جرائم عمومی دانشجویان (از قبیل تهدید، تطمیع، توهین، ضرب و جرح، جعل، رشوه، اختلاس، قتل).

1- الف) تهدید، تطمیع، توهین، فحاشی، هتاک، افتراء

1-1 الف) تهدید یا ارباب یا سلب امنیت

1-2 الف) تطمیع

1-3 الف) توهین یا فحاشی یا هتاک

1-4 الف) افتراء یا نشر اکاذیب

مرتکب هریک از بندهای فوق به یکی از بندهای 1 تا 5 ماده 1 این شیوه‌نامه محکوم می‌شود. در صورتی که شاکی یکی از اعضای هیأت علمی یا مسئولان یا کارمندان دانشگاه باشد، تنبیه می‌تواند به بندهای 7 تا 10 و در صورت تکرار تا بند 13 تشدید شود.

2- الف) ضرب و جرح

در صورت وجود شاکی مرتکب به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 4 تا 9 (به جز بند 6) محکوم می‌شود. در صورتی که مضرور یکی از اعضای هیأت

علمی یا مسئولان یا کارمندان دانشگاه باشد، یا در صورت تکرار، تنبیه می‌تواند تا بند 13 تشدید شود.

در صورتی که میزان ضرب و جرح بسیار شدید بوده یا منجر به محکومیت قضایی شده باشد تنبیه می‌تواند متناسب با مورد تا بند 16 تشدید شود.

3- الف) جعل

1-3 الف) جعل اسناد دولتی (خارج از دانشگاه):

در صورت محکومیت قضایی، متخلف متناسب با احکام قضایی که در مورد وی صادر شده باشد، به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 5 تا 12 (به جز بند

6) محکوم می‌شود.

2-3 الف) جعل امضای اساتید یا مسئولان دانشگاه:

متخلف به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 3 تا 5 محکوم می‌شود. در صورتی که جعل منجر به تحصیل نمره قبولی در دروس دانشگاهی نیز شده باشد، متخلف، به بند 6 و یکی از مجازاتهای بندهای 7 تا 10 نیز محکوم می‌شود.

3-3 الف) ارایه اسناد جعلی به دانشگاه:

متخلف به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 3 تا 5 محکوم می‌شود. در صورتی که سند جعلی منجر به قبولی در دروس دانشگاهی یا تغییر در نمره شده باشد، متخلف، به مجازات بند 6 و یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 7 تا 10 محکوم می‌شود و در صورتی که سند جعلی منجر به پذیرفته شدن وی در دانشگاه شده باشد علاوه بر گزارش به هیأت مرکزی گزینش دانشجو به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 13 تا 20 محکوم می‌شود.

3-4 الف) جعل اسناد دانشگاه و استفاده از آن (اعم از اسناد مکتوب یا نرم‌افزاری):

متخلف، به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 3 تا 5 محکوم می‌شود و در صورتی که مدرک مجعول گواهی گذراندن واحدهای درسی دانشگاه باشد، علاوه بر اجرای بند 6 در مورد آن دروس، متخلف به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 7 تا 10 محکوم می‌شود.

در صورتی که متخلف، گواهی مبنی بر فراغت از تحصیل را جعل نماید به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 11، 12 یا 15 تا 18 محکوم می‌شود.

4- الف) سرقت

4-1 الف) سرقت اموال غیر متعلق به دانشگاه:

متخلف به یکی از بندهای 2 تا 5 محکوم می‌شود. در صورت محکومیت قضایی، مجازات به یکی از بندهای 9 تا 12 تشدید می‌شود. اگر ارتکاب سرقت با مشارکت باندهای سرقت و با نقشه قبلی صورت گرفته باشد، مجازات می‌تواند تا بند 20 تشدید شود. همچنین در صورت کتمان اطلاعات درباره وجود باند با نقشه قبلی نیز یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 9 (به جز بند 6) اعمال می‌شود.

4-2 الف) سرقت اموال دانشگاه یا خوابگاه:

علاوه بر محکومیت به جبران خسارت وارده طبق بند 8، متناسب با وسعت و دفعات وقوع جرم یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 9 تا 19 اعمال می‌شود.

4-3 الف) سرقت سؤالات یا ورقه‌های امتحانی:

متخلف علاوه بر محکومیت به بند 6، به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 9 تا 12 یا یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 15 تا 18 محکوم می‌شود.

5- الف) رشوه یا اختلاس

5-1 الف) دادن رشوه در ادارات و سازمانهای خارج از دانشگاه:

در صورت محکومیت قضایی، متخلف به یکی از بندهای 1 تا 5 محکوم می‌شود.

5-2 الف) دادن رشوه به یکی از کارکنان دانشگاه:

متخلف به یکی از بندهای 1 تا 5 محکوم می‌شود. در صورتی که ارتکاب جرم منجر به نمره قبولی متخلف در یکی از دروس دانشگاهی شده باشد تنبیه بند 6 و یکی از تنبیهات بندهای 9 تا 10 نیز به محکومیت وی افزوده می‌شود.

5-3 الف) اختلاس در اموال دانشگاه یا خارج دانشگاه:

در صورت محکومیت قضایی، متخلف به تناسب اموال مورد اختلاس و میزان مشارکت در آن به یکی از بندهای 3 تا 5 یا 8 تا 13 محکوم می‌شود.

6-الف) قتل

6.1-الف) ارتکاب قتل:

در صورت محکومیت قضایی، مجازات بندهای 19 تا 20 در خصوص وی لازم‌الاجراء است.

6.2-الف) شرکت در قتل:

در صورت محکومیت قضایی، یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 15 تا 20 اعمال می‌شود.

ب) رسیدگی به تخلفات آموزشی و اداری

1-ب) تقلب در امتحان: متخلف، به تنبیه مندرج در بند 6 و یکی از تنبیهات بندهای 1 تا 5 محکوم می‌شود. در صورت تکرار تخلف، تنبیه به یکی از بندهای 9 تا 12 قابل تشدید است.

2-ب) فرستادن شخص دیگری بجای خود به امتحان یا شرکت بجای دیگری در امتحان

2.1-ب) فرستادن دیگری به جای خود به امتحان:

متخلف، به تنبیه مندرج در بند 6 و یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 9 تا 12 محکوم می‌شود.

2.2-ب) شرکت به جای دیگری در امتحان:

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 9 تا 12 محکوم می‌شود.

3-ب) ارتکاب هر عملی از سوی اشخاص حقیقی که موجب اخلال یا مزاحمت در اجرای برنامه‌های دانشگاه یا خوابگاه شود.

3.1-ب) اخلال یا ایجاد وقفه یا ایجاد مزاحمت برای برنامه یا نظم خوابگاه:

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 8 (به جز بند 6) محکوم می‌شود.

3.2-ب) اخلال یا ایجاد وقفه در برنامه‌ها یا نظم دانشگاه:

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 9 (به جز بند 6) محکوم می‌شود. در صورتی که اخلال در نظم منجر به ایجاد آشوب و اغتشاش در سطح

دانشگاه یا خوابگاه شود، متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 7 تا 10 محکوم می‌شود.

در صورتی که اخلال با تحریک دیگران یا تشکیل گروه همراه باشد، تنبیه می‌تواند به بندهای 11 تا 13 تشدید شود.

تبصوه: رسیدگی به تخلفات بندهای 3-1-ب و 3-2-ب منوط به تأیید کتبی معاون دانشجویی - فرهنگی دانشگاه یا یکی از رؤسای دانشکده‌ها می‌باشد.

3.3-ب) عدم رعایت مقررات دانشگاه:

علاوه بر اعمال تنبیهات مندرج در آیین‌نامه‌های مربوط، تخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 و 2 محکوم می‌شود و در صورت تکرار، این تنبیه تا

موارد مندرج در بندهای 3 تا 5 و 7 تا 10 قابل تشدید است.

3.4-ب) عدم رعایت مقررات خوابگاه:

علاوه بر اعمال تنبیهات مندرج در آیین نامه‌های مربوط، متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 و 2 محکوم می‌شود و در صورت تکرار، تنبیه تا بندهای 3 تا 5 و 7 قابل تشدید است.

4-ب) ایراد خسارت به اموال دانشگاه یا خوابگاه یا سایر اموال بیت‌المال

4-1-ب) ایراد خسارات به اموال غیر شخصی:

مرتکب علاوه بر محکومیت به جبران خسارات وارده طبق بند 8، به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 1 تا 10 (به جز بند 6) محکوم می‌شود.

4-2-ب) ایراد خسارات به اموال شخصی:

در صورت شکایت صاحب مال، علاوه بر محکومیت به جبران خسارت، به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 1 تا 5 محکوم می‌شود.

تبصره: کتمان حقایق در این خصوص، در صورتی که اطلاع مسئولان دانشگاه از آن می‌توانسته مانع از ایراد خسارت گردد مشمول احکام فوق است.

ج) رسیدگی به تخلفات سیاسی

1-ج) دادن اطلاعات خلاف واقع یا کتمان واقعیات از روی عمد نسبت به خود یا گروهکهای محارب یا مفسد یا افراد وابسته به آنها:

متخلف به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 1 تا 5 محکوم می‌شود. در صورتی که تخلف منجر به انتفاع گروهکهای مذکور گردد مجازات به بندهای 9 تا

14 قابل تشدید است.

2-ج) عضویت در گروهکهای محارب یا مفسد یا ملحد یا هواداری و انجام دادن هر عملی به نفع آنها:

1-2-ج) عضویت یا هواداری از گروهکهای غیرقانونی (منحله) گروههایی که به موجب احکام قضایی فعالیت آنها ممنوع شده باشد. متخلف به یکی از تنبیهات

در بندهای 1 تا 5 محکوم می‌شود.

2-2-ج) انجام اعمالی که به نفع گروههای غیر قانونی منحل شده باشد.

مجازات متخلف از مجازاتهای مندرج در بندهای 8 تا 14 تعیین می‌شود.

3-ج) فعالیت و تبلیغ به نفع گروهکها و مکاتب الحادی و غیرقانونی:

متخلف، به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 1 تا 5 محکوم می‌شود. در صورتی که فعالیت به نفع گروهکهای محارب و معاند نظام جمهوری اسلامی

ایران باشد، متخلف به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 9 تا 14 محکوم می‌شود و در صورت محکومیت متخلف در مراجع قضایی مجازات تا بند 20 قابل

تشدید است.

4-ج) توهین به شعائر اسلامی یا ملی و ارتکاب اعمالی برضد نظام جمهوری اسلامی (مانند فحاشی و استعمال الفاظ رکیک بطور شفاهی یا کتبی از طریق شعار

نویسی، پخش اعلامیه و...):

متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 8 (به جز بند 6) محکوم می‌شود.

در صورتی که ارتکاب عمل به صورت جمعی و به قصد ایجاد بلوا و آشوب صورت گیرد یا مکرراً و بدون توجه به تنبیهات قبلی واقع شود مجازات می‌تواند به

بندهای 9 تا 13 تشدید شود.

5-ج) ایجاد بلوا و آشوب در محیط دانشگاه:

مجازات متخلف، از مجازاتهای مندرج در بندهای 3 تا 13 (به جز بند 6) تعیین می شود.

اگر بلوا در جهت ضربه زدن به ارکان نظام و با هماهنگی و برنامه ریزی قبلی یا با هدایت گروههای غیر قانونی خارج از دانشگاه باشد، در صورت محکومیت

در مراجع قضایی مجازات می تواند به یکی از بندهای 14 تا 20 تشدید شود.

د) رسیدگی به تخلفات اخلاقی

1-د) استعمال مواد مخدر یا شرب خمر یا قمار یا مداخله در خرید و فروش و توزیع این گونه مواد.

1-1-د) استفاده از مواد مخدر:

متخلف، به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 4 تا 10 (به جز بند 6) محکوم می شود.

1-2-د) اعتیاد به مواد مخدر:

متخلف به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 8 تا 16 محکوم می شود.

1-3-د) نگهداری، خرید و فروش یا توزیع مواد مخدر:

متخلف به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 8 تا 13 محکوم می شود و در صورت محکومیت در مراجع قضایی، مجازات وی می تواند به یکی از موارد

مندرج در بندهای 14 تا 20 تشدید شود.

1-4-د) تشکیل جلسه یا همکاری برای استعمال مواد مخدر:

متخلف، در صورت استفاده از اماکن وابسته به دانشگاه به یکی از بندهای 8 تا 16 و در صورت محکومیت در مراجع قضایی به یکی از مجازاتهای مندرج در

بندهای 11 تا 20 محکوم می شود.

1-5-د) استفاده از مشروبات الکلی:

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 3 تا 5 یا 7 محکوم می شود.

اگر تخلف در اماکن وابسته به دانشگاه رخ داده و آثار سوء عمومی داشته باشد و یا در صورت محکومیت در مراجع قضایی، تنبیه وی می تواند به مجازاتهای

مندرج در بندهای 9 تا 13 (به جز بند 6) تشدید شود.

1-6-د) خرید و فروش و توزیع مشروبات الکلی:

متخلف به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 8 تا 12 محکوم می شود. در صورتی که از اماکن وابسته به دانشگاه برای این منظور بهره برداری شده باشد،

تنبیه وی تا بند 16 قابل تشدید است. همچنین در صورت محکومیت در مراجع قضایی، مجازات وی می تواند به موارد مندرج در بندهای 13 تا 20 تشدید شود.

1-7-د) تشکیل جلسه جهت استفاده از مشروبات الکلی:

متخلف، در صورت محکومیت در مراجع قضایی به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 11 تا 19 محکوم می شود.

1-8-د) استفاده از ابزار قمار:

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 4 محکوم می‌شود.

1-9-د) ترویج و توزیع ابزار قمار:

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 3 تا 5 و یا 7 محکوم می‌شود.

2-د) استفاده از نوارهای ویدیویی یا صوتی یا لوحه‌های رایانه‌ای مستهجن یا مداخله در خرید و فروش یا تکثیر و توزیع این گونه وسایل.

2-1-د) استفاده از فرآورده‌های صوتی و تصویری غیر مجاز، عکس، فیلم یا لوحه‌های رایانه‌ای حاوی تصاویر مستهجن:

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 5 و یا 7 محکوم می‌شود.

2-2-د) مداخله در خرید و فروش، تکثیر یا توزیع فرآورده‌های فوق:

متخلف به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 4 تا 10 (به جز بند 6) محکوم می‌شود.

3-د) عدم رعایت پوشش اسلامی و استفاده از پوشش یا آرایش مبتذل:

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 5 و در صورت اصرار و تکرار، متناسب با عرف حاکم بر محیط به یکی از تنبیهات بندهای 7 تا 9 محکوم می‌شود.

4-د) استفاده یا توزیع یا تکثیر مجلات، عکسهای مستهجن و یا آلات لهو و لعب:

4-1-د) استفاده از کتب، مجلات، عکسهای مستهجن و یا آلات لهو و لعب:

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 5 و یا 7 محکوم می‌شود.

4-2-د) توزیع یا تکثیر کتب، مجلات، عکسهای مستهجن و یا آلات لهو و لعب:

مجازات متخلف از بندهای 3 تا 10 (به جز بند 6) تعیین می‌شود.

5-د) عدم رعایت شئون دانشجویی:

5-1-د) ارتکاب اعمال یا رفتاری که خلاف منزلت دانشجویی محسوب می‌شود (مانند عدم رعایت حقوق دیگران، پرخاشگری، ایجاد درگیری و...):

متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 4 محکوم می‌شود.

5-2-د) عدم رعایت موازین قطعی شرعی در ارتباط با نامحرم:

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 1 تا 4 و در صورت تکرار، تا بند 9 (به جز بند 6) محکوم می‌شود.

5-3-د) ایجاد مزاحمت:

در صورت وجود شاکی خصوصی، متخلف به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 1 تا 5 محکوم می‌شود.

6-د) داشتن رابطه نامشروع:

در صورتی که تخلف آثار علنی و مشهود داشته باشد متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای 4 تا 10 (به جز بند 6) محکوم می‌شود و در صورت

محکومیت در مراجع قضایی مجازات وی به بندهای 11 تا 15 قابل تشدید است.

7-د) تشکیل یا شرکت در جلسات نامشروع:

7-1-د) شرکت در جلسه نامشروع:

متخلف به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای 1 تا 9 (به جز بند 6) و در صورت محکومیت در مراجع قضایی به مجازاتی از بندهای 9 تا 15 محکوم می‌شود.

7-2-د) تشکیل جلسات نامشروع یا همکاری در تشکیل جلسه نامشروع:

مجازات متخلف از بین مجازاتهای مندرج در بندهای 7 تا 14 تعیین می‌شود و در صورت محکومیت در مراجع قضایی مجازات تا موارد مندرج در بندهای 15 تا 18 قابل تشدید است.

8-د) انجام عمل منافی عفت:

مجازات متخلف از بین مجازاتهای مندرج در بندهای 5 تا 13 (به جز بند 6) و در صورت محکومیت در مراجع قضایی از مجازاتهای مندرج در بندهای 11 تا 20 تعیین می‌شود.

گفتار دوم: نحوه رسیدگی و صدور احکام

برخی از موارد مندرج در ماده‌های 7 و 9 و 12 آیین نامه انضباطی به شرح زیر تدوین و تبیین می‌گردد:

1. کمیته‌های انضباطی دانشگاه‌ها می‌توانند به کلیه گزارش‌های رسیده در مورد دانشجویان از سوی هر یک از اشخاص حقیقی یا حقوقی در داخل یا خارج از

دانشگاه رسیدگی و در صورت احراز وقوع تخلف در حد اختیارات خود حکم صادر نمایند.

تبصره 1. رسیدگی به گزارش‌های رسیده از طریق اشخاص حقیقی یا حقوقی در خصوص تخلفات آموزشی و اداری منوط به تأیید کتبی معاونت آموزشی یا

اداری و مالی دانشگاه و رسیدگی به تخلفات سیاسی منوط به تأیید معاونت دانشجویی - فرهنگی دانشگاه می‌باشد.

تبصره 2. کمیته انضباطی دانشگاه مجاز به رسیدگی به تخلفاتی که در مقطع تحصیلی قبلی دانشجو در دانشگاه دیگر صورت گرفته باشد، نیست و موضوع باید به

کمیته مرکزی انضباطی ارجاع شود.

تبصره 3. با توجه به اینکه انتظام امور داخلی در محیط دانشگاه با مسئولیت‌های معین انجام می‌پذیرد، طبق تبصره 4 بند ب ماده 7 آیین نامه انضباطی دانشجویان

تأکید می‌شود: در صورتی که تخلف نیاز به رسیدگی در مراجع قانونی خارج از دانشگاه داشته باشد موضوع تنها باید از طریق کمیته انضباطی به مراجع ذی ربط

انعکاس یافته و در آنجا پیگیری شود. رئیس دانشگاه موظف است این موضوع را به کلیه قسمتهای دانشگاه جهت اطلاع و اقدام ابلاغ نماید. بدیهی است هرگونه

اقدام از سوی اشخاص حقیقی یا حقوقی دانشگاه که بر خلاف این تبصره باشد خود تخلف اداری محسوب گردیده و قابل پیگیری خواهد بود.

تبصره 4. صدور احکام انضباطی در خصوص دانشجویان تنها از طریق کمیته‌های انضباطی صورت می‌گیرد و سایر نهادها جز در مقام اجرای احکام صادر شده از سوی

کمیته‌های انضباطی مجاز به صدور یا اجرای مفاد هیچ‌یک از تنبیهات انضباطی نمی‌باشند.

تبصره 5. براساس تعلیمات اسلامی و اصول قانونی و مصونیت شهروندان و منع تجسس (اصول 22 و 25 قانون اساسی)، اعضاء و کارکنان کمیته انضباطی مجاز

به تجسس در زندگی خصوصی دانشجویان نبوده و موظفند کلیه اطلاعات مربوط به تخلف دانشجو را محرمانه تلقی نموده و از افشای آن (به جز در موارد ذکر

شده در تبصره 7 ماده 7 آیین نامه انضباطی با رعایت مصالح دانشجو) خودداری نمایند.

2. کمیته‌های انضباطی پس از ابلاغ و تفهیم کتبی یا شفاهی موارد تخلفی، طبق ماده 6 آیین نامه و بخش 1 از این شیوه‌نامه به دانشجو و پیش از صدور حکم، در صورت دسترسی به دانشجو از وی مصاحبه حضوری بعمل آورده و دفاعیات دانشجو را مورد توجه قرار دهند.
- تبصره: انجام امور لازم جهت طرح موضوع تخلفی در جلسات کمیته‌های انضباطی از قبیل تدوین مستندات، ابلاغ و تفهیم موارد تخلفی، مصاحبه حضوری و مانند آن بعهدہ دبیر کمیته است.
3. در صورت درخواست دانشجو جهت دفاع حضوری در جلسه کمیته، دبیر کمیته انضباطی دانشگاه موظف است که از وی برای حضور در جلسه کمیته بدوی دعوت بعمل آورد و متناسب با موضوع مورد رسیدگی برای دفاع از خود به وی فرصت دهد. در صورت عدم حضور دانشجو کمیته انضباطی می‌تواند در غیاب دانشجو به پرونده رسیدگی نماید.
- تبصره: در هر حال حکم تنبیهی بدون حضور دانشجو صورت می‌گیرد.
4. جلسات کمیته انضباطی بدوی دانشگاه حسب موضوع هر دو هفته یکبار و جلسات کمیته انضباطی تجدید نظر دانشگاه در صورت وجود موارد انضباطی حداقل هر ماه یکبار تشکیل می‌گردند. بدیهی است در موارد اضطراری و بنا به ضرورت رؤسای کمیته‌های انضباطی باید نسبت به تشکیل جلسات فوق‌العاده کمیته‌های انضباطی اقدام نمایند.
5. جلسات کمیته انضباطی بدوی و تجدید نظر دانشگاه می‌بایست دارای صورتجلسه بوده و صورتجلسات به امضای اعضای حاضر در جلسه رسانیده شود.
6. کمیته انضباطی تجدید نظر دانشگاه تنها مرجع مجاز برای ارسال پرونده تخلف دانشجویان به کمیته مرکزی انضباطی جهت رسیدگی می‌باشد و در اینگونه موارد ضرورت دارد صورتجلسه کمیته انضباطی تجدید نظر که به امضای اعضای حاضر آن رسیده و حاوی درخواست رسیدگی با پیشنهاد مشخص می‌باشد به‌مراه سوابق لازم به کمیته مرکزی ارسال گردد. بدیهی است کمیته مرکزی به پرونده‌های ارسالی از سوی دانشگاه که فاقد صورتجلسه کمیته انضباطی تجدید نظر دانشگاه باشند رسیدگی نخواهد نمود.
7. کمیته‌های انضباطی دانشگاه باید احکام صادره را حداکثر تا یک ماه پس از صدور، توسط رئیس و یا دبیر کمیته به دانشجوی متخلف ابلاغ نموده و رسید دریافت کنند.
8. علاوه بر احکام صادره، کلیه مکاتبات کمیته‌های انضباطی بدوی و تجدید نظر دانشگاه با کمیته مرکزی انضباطی و دیگر مراجع خارج از دانشگاه باید با امضای معاون دانشجویی، فرهنگی دانشگاه و یا در صورت لزوم با امضای رئیس دانشگاه باشد.
9. کمیته انضباطی دانشگاه موظف است حداکثر یکماه پس از صدور حکم قطعی مراتب را به کمیته مرکزی انضباطی ارسال دارد. بدیهی است نظر و حکم کمیته مرکزی انضباطی در موضوع احکام صادره لازم‌الاتباع است.
10. در صورتی که طولانی شدن رسیدگی به پرونده منجر به متضرر شدن دانشجو شود، دانشگاه باید بنحوی که منافی مصالح کلی دانشگاه و سایر دانشجویان نباشد در جبران آن اقدام نماید.

تبصره 1. اگر به دستور رئیس دانشگاه (طبق تبصره 2 ماده 6 آیین نامه) و یا به واسطه طولانی شدن رسیدگی به پرونده (بدون مجوز آیین نامه‌ای)، دانشجو از شرکت در امتحانات پایان نیمسال محروم شده باشد و حکم انضباطی صادر شده حاوی تنبیهی کمتر از محرومیت یک نیمسال باشد از دانشجو امتحان مجدد گرفته می‌شود. در هر حال زمان رسیدگی به پرونده عملاً نمی‌بایست موجب افزایش محکومیت دانشجو گردد.

تبصره 2. در صورتی که حکم قطعی مبنی بر یکی از بندهای 9 تا 18 ماده 1 از بخش 1 از این شیوه نامه مقارن با ایام برگزاری امتحانات پایان نیمسال تحصیلی صادر شده باشد، زمان اجرای حکم به نیمسال تحصیلی بعد از آن موکول می‌گردد.

11. کمیته‌های انضباطی دانشگاه موظف به اجرای احکام کمیته مرکزی انضباطی بوده و می‌بایست نتیجه اقدامات خود را در این خصوص حداکثر پس از یکماه پس از دریافت حکم به کمیته مرکزی انضباطی اعلام نمایند. در غیر اینصورت به استناد ماده 9 آیین نامه انضباطی برحسب مورد رئیس یا دبیر کمیته انضباطی تجدید نظر دانشگاه پاسخگویی عدم اجرای حکم کمیته مرکزی انضباطی خواهند بود.

12. رونوشت احکام کمیته مرکزی انضباطی که حاوی محرومیت دانشجو از تحصیل، از یکسال تا 5 سال می‌باشد، باید به هیأت مرکزی گزینش دانشجو و سازمان سنجش آموزش کشور ارسال گردد و هیأت و سازمان مذکور موظفند نسبت به اعمال محرومیت فوق اقدام نمایند.

گفتار سوم: نحوه اعتراض دانشجو به آرای صادره و تخفیف یا تشدید احکام

برخی از موارد در ماده 8 آیین نامه انضباطی به شرح زیر تدوین و تبیین می‌شوند:

1 - تجدیدنظر در احکام صادره توسط کمیته انضباطی بدوی دانشگاه مطابق روش زیر صورت می‌گیرد:

تجدیدنظر در احکام اولیه بندهای 1 تا 4 ماده 1 از بخش 1 این شیوه‌نامه پس از وصول اعتراض در موعد مقرر (10 روز اداری از تاریخ رؤیت حکم) بعهدہ همان کمیته انضباطی بدوی است.

تجدید نظر در احکام اولیه بندهای 5 به بعد، پس از وصول اعتراض در موعد مقرر (10 روز اداری از تاریخ رؤیت حکم) به عهده کمیته انضباطی تجدید نظر است.

2. کمیته انضباطی دانشگاه و کمیته مرکزی موظفند پس از ملاحظه دفاعیه دانشجو، حداکثر تا یک ماه حکم قطعی صادر کنند. در صورتی که صدور حکم قطعی متوقف به حصول مدارک یا انجام تحقیقات باشد که به نفع دانشجو تلقی می‌شوند، مهلت مذکور می‌تواند تا تکمیل پرونده به تعویق درآید.

3. در صورتی که دانشجو طبق تبصره 3 ماده 8 از اعلام رؤیت حکم استنکاف نماید یا در مهلت مقرر نسبت به حکم اولیه اعتراض ننماید حکم اولیه عیناً قطعی محسوب می‌شود.

تبصوه: رئیس دانشگاه می‌تواند بنا به تشخیص و در صورت صدور حکم اولیه و عدم اعتراض دانشجو در مهلت مقرر نسبت به تشکیل جلسه کمیته تجدید نظر با هدف رعایت حقوق دانشجو اقدام نماید.

4. ترمرد دانشجو از پذیرش و اجرای احکام و دستوراتی که کمیته انضباطی صادر می‌کند یا تکرار تخلف (در مواردی که در ماده 2 از بخش 1 این شیوه‌نامه پیش‌بینی نشده‌اند) می‌تواند موجب اعمال مجدد تنبیه و یا یک تا دو درجه تشدید تنبیه براساس ترتیب تنبیهات مندرج در ماده 1 از بخش 1 شود.

تبصره: اعمال مجدد مجازاتهای موضوع بندهای 9 تا 12 ماده 1 از بخش 1 در مورد یک تخلف، یا تشدید مجازات به بندهای 13 تا 20 از این ماده به پیشنهاد دانشگاه و تأیید کمیته مرکزی انضباطی مرکزی صورت می‌گیرد.

5. کمیته‌های انضباطی بدوی یا تجدید نظر می‌توانند بدواً یا پس از صدور حکم قطعی مطابق با تبصره 8 ماده 7 آیین نامه نسبت به تعلیق احکام خود اقدام کنند.
 6. در صورت تنبّه و اصلاح رفتار دانشجوی متخلف طی مراحل تجدید نظر و صدور حکم قطعی، رئیس دانشگاه می‌تواند بنا به تشخیص از کمیته مرکزی انضباطی درخواست تخفیف در حکم صادره را نماید.
 7. بنا به درخواست دانشجو و تشخیص کمیته تجدیدنظر دانشگاه، کمیته انضباطی دانشگاه می‌تواند در پایان تحصیل دانشجو نسبت به امحاء آثار تنبیهات مندرج در بندهای 4 تا 10 ماده 1 از بخش 1 این شیوه نامه اقدام نماید. در مورد تنبیهات بندهای 11 به بعد، در صورت درخواست دانشجو و موافقت کمیته تجدید نظر دانشگاه، کمیته مرکزی می‌تواند نسبت به امحاء آثار حکم از پرونده دانشجو موافقت نماید.
- تبصره:** امحاء اثر احکام تعلیقی نیاز به موافقت کمیته مرکزی ندارد.

گفتار چهارم: سایر موارد

1. رسیدگی به درخواست انصراف، میهمانی یا انتقالی آن دسته از دانشجویانی که پرونده تخلفشان در کمیته‌های انضباطی دانشگاه یا کمیته مرکزی انضباطی در دست رسیدگی می‌باشد یا اجرای احکام انضباطی صادر شده در خصوص آنان به انجام نرسیده است، منوط به موافقت و اعلام نظر قطعی آن کمیته‌ها است.
 2. رسیدگی به تخلفات دانشجویان بورسیه نیروهای مسلح که در دانشگاه‌های غیر وابسته به تحصیل مشغول می‌باشند حسب مورد بعهدده کمیته‌های انضباطی دانشجویان می‌باشد.
 3. در صورتی که دانشجویی طبق نظر کمیته مرکزی انضباطی به تغییر محل تحصیل محکوم شده باشد دانشگاه مقصد موظف به پذیرش دانشجو می‌باشد.
 4. دانشجویان کلیه دانشگاه‌های تابع وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، اعم از دولتی و پیام نور، غیر انتفاعی و مؤسسات علمی - کاربردی مشمول آیین نامه انضباطی و این شیوه‌نامه بوده و دانشگاه‌های مزبور ملزم به اجرای مفاد آن هستند.
- تبصره:** در موارد رسیدگی به تخلفات دانشجویان دانشگاه‌های وابسته به دستگاهها از مقررات و ضوابط داخلی آن دانشگاه‌ها که هنگام ثبت نام از دانشجو برای وی تبیین می‌شوند، در صورتی که آیین نامه انضباطی دانشجویان یا شیوه نامه حاضر با آن مقررات تعارض داشته باشد موضوع برای هر گونه اتخاذ تصمیم به کمیته مرکزی انضباطی ارجاع می‌گردد.
- این شیوه‌نامه در یک مقدمه و 4 بخش در تاریخ 78/12/9 به تصویب وزاری فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید و از تاریخ تصویب و ابلاغ این شیوه‌نامه کلیه مصوبات و بخشنامه‌های مغایر با آن، فاقد اعتبار است.

آیین‌نامه مدیریت
دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی
(مصوب 249 جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ 70/4/11)

ماده 1. ارکان دانشگاه

ارکان دانشگاه عبارتند از:

1. هیأت امناء

2. رئیس

3. شورای دانشگاه

ماده 2. وظایف و اختیارات هیأت امناء

وظایف و اختیارات هیأت امناء، وظایف و اختیاراتی است که در قانون تشکیل هیأت‌های امناء دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی (مصوب جلسات 181 و 183 مورخ 67/12/9 و 67/12/23) و همچنین قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی (مصوب مجلس شورای اسلامی مورخ 69/10/18) تعیین شده است.

ماده 3. رئیس هر دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی، بر حسب مورد از جانب وزیر فرهنگ و آموزش عالی یا وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به شورای عالی انقلاب فرهنگی پیشنهاد خواهد شد و پس از تأیید شورا، با حکم وزیر، به مدت چهار سال به اجرای وظائف خود خواهد پرداخت. تمدید این مدت بلامانع است.

ماده 4. معاونان دانشگاه را رئیس دانشگاه با رعایت شرایط ذیل انتخاب خواهد کرد. عزل آنان نیز به عهده رئیس دانشگاه خواهد بود.

الف) شرایط عمومی اعضاء هیأت رئیسه

1. عامل بودن به واجبات و پرهیز جستن از محرمات.

2. معتقد به ملتزم بودن به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

3. برخوردار بودن از حسن شهرت و اخلاق اسلامی و آشنا بودن به امور دانشگاه.

4. عدم شرکت فعالانه در تحکیم رژیم سابق.

5. عدم وابستگی به احزاب و گروه‌های غیر قانونی.

ب) صلاحیت علمی اعضاء هیأت رئیسه

داشتن حداقل پنج سال سابقه کار آموزشی یا پژوهشی با مرتبه استادیاری

تبصره 1. در شرایط استثنایی، داشتن مرتبه مربی برای معاونت اداری مالی و نیز معاونت عمرانی کافی است.

تبصره 2. در مورد مراکز آموزش عالی کمتر از سطح دانشگاه و در شرایط استثنایی، داشتن مرتبه مربی برای معاونان کافی است.

تبصره 3. تشخیص موارد استثنای مذکور در تبصره‌های 1 و 2، حسب مورد، به عهده وزیر فرهنگ و آموزش عالی یا وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

ماده 5. هیأت رئیسه دانشگاه مرکب است از رئیس و معاونان دانشگاه. معاونان دانشگاه به تناسب حجم کار و گستردگی دانشگاه تعیین می‌شوند و تعداد آنها حداکثر 7 نفر خواهد بود. بعضی از معاونتها را می‌توان در هم ادغام کرد.

معاونتها به شرح زیر است:

1. معاونت آموزشی

2. معاونت پژوهشی

3. معاونت تحصیلات تکمیلی

4. معاونت دانشجویی

5. معاونت فرهنگی [1] 18

6. معاونت اداری و مالی

7. معاونت عمرانی

تبصره 1. در دانشگاه‌های علوم پزشکی معاونت امور درمان نیز می‌توان تعیین کرد.

تبصره 2. در دانشگاه‌های غیرعلوم پزشکی می‌توان معاونت طرح و برنامه نیز تعیین کرد.

ماده 6. وظایف و اختیارات رئیس دانشگاه

الف) نظارت بر حسن اجرای امور آموزشی، پژوهشی، فرهنگی، دانشجویی، اداری و مالی، عمرانی و امور خدمات علمی و کلیه ارتباطات داخلی و بین‌المللی

دانشگاه و هماهنگی واحدهای مختلف و پاسخگویی به مراجع ذی‌صلاحیت

ب) تعیین خط مشی اجرایی دانشگاه در قالب سیاستهای علمی، آموزشی و پژوهشی

ج) هدایت فعالیت‌های فرهنگی، آموزشی، پژوهشی، اداری و مالی و عمرانی دانشگاه.

د) ارایه گزارش سالانه دانشگاه به هیأت امنا

ه) نظارت بر حسن اجرای فعالیت‌های اجرایی و پیگیری اشکالات و تخلفات احتمالی و ارجاع آنها به مقامات ذی‌صلاحیت

و) نصب و عزل اعضای هیأت رئیسه (با رعایت تبصره‌های 1 و 2 ماده 4) و رؤسای دانشکده‌ها و مؤسسات و واحدهای وابسته و مدیران گروههای آموزشی

ز) اجرای مصوبات و آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های صادر شده از سوی وزارت

ح) تهیه و پیشنهاد سیاستها، اهداف و خط‌مشی‌ها برای طرح در هیأت امنا

ط) ارایه پیشنهاد تأسیس، توسعه، انحلال و ادغام واحدها به شورای دانشگاه

1. براساس مصوبه جلسه 263 مورخ 70/8/25 شورای عالی انقلاب فرهنگی، معاون فرهنگی، حذف و در معاونت دانشجویی ادغام گردیده است.

ی) ارایه پیشنهاد همکاریهای علمی با سایر مؤسسات آموزشی یا پژوهشی داخلی و خارجی به شورای دانشگاه

ک) نمایندگی حقوقی دانشگاه نزد مراجع ذیصلاحیت

ل) نظارت بر امور انضباطی دانشگاه (هیأت علمی، دانشجویان، کارمندان) در چارچوب ضوابط و مقررات.

ماده 7. وظایف و اختیارات هیأت رئیسه دانشگاه

الف) فراهم کردن زمینه‌های اجرایی مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های صادر شده از سوی وزارت.

ب) پیشنهاد نمودار تشکیلاتی و اصلاحات اداری لازم برای اداره امور داخلی دانشگاه به هیأت امناء از طریق رئیس دانشگاه.

ج) بررسی و ارزیابی نحوه اجرای تصمیمات هیأت رئیسه و نظارت بر عملکرد واحدهای دانشگاه.

د) فراهم کردن زمینه مردمی کردن دانشگاه و کمک به خودکفایی دانشگاه و واحدهای وابسته.

ه) ایجاد هماهنگی لازم بین حوزه‌های مختلف معاونت‌ها.

و) بررسی آیین‌نامه‌های اداری مالی و معاملاتی دانشگاه برای طرح در هیأت امناء و تهیه پیشنهادها، طرح‌ها و برنامه‌هایی که باید در دستور کار هیأت امناء قرار گیرد.

ز) پیشنهاد بودجه سالانه دانشگاه به هیأت امناء از طریق رئیس دانشگاه.

ح) پیشنهاد توزیع و تخصیص فرصت‌های مطالعاتی و دوره‌های کوتاه مدت آموزشی و تحقیقاتی داخل و خارج که طبق ضوابط به اعضای آموزشی، پژوهشی

تعلق می‌گیرد از طریق رئیس دانشگاه به وزارت.

ماده 8. شرح وظایف معاونان دانشگاه

1. معاون آموزشی

الف) اداره کلیه امور آموزشی دانشگاه.

ب) مطالعه و اتخاذ تصمیم در مورد مسائل آموزشی با کمک مسئولان ذی ربط.

ج) نظارت بر اجرای مقررات و آیین‌نامه‌های آموزشی از طریق دفتر نظارت و سنجش دانشگاه.

د) تدوین و پیشنهاد اصول اجرایی امور آموزشی.

ه) تنظیم دستور جلسات شورای آموزشی دانشگاه.

و) برنامه‌ریزی امور آموزشی با همکاری واحدهای ذی ربط.

ز) نظارت بر حسن اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزشی هر دانشکده و ارزیابی آن و ارایه گزارش لازم به هیأت رئیسه.

ح) ارزیابی عملکرد آموزشی دانشجویان و اعضای هیأت علمی و مدیران آموزشی واحدهای مختلف در هر نیمسال و انعکاس آن به ریاست دانشگاه و اعلام

نتیجه ارزیابی به اعضای هیأت علمی.

ط) همکاری با معاونت تحصیلات تکمیلی در امور دوره‌های تحصیلات تکمیلی.

ی) اجرای دوره‌های کوتاه مدت آموزشی.

2. معاون پژوهشی

- الف) بررسیهای لازم و اتخاذ تصمیم در مورد فعالیت‌های پژوهشی.
- ب) مطالعات لازم در زمینه ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی و ارزیابی عملکرد پژوهشی سالانه دانشگاه.
- ج) تماس با مؤسسات داخلی و خارجی به منظور همکاری در امور پژوهشی و مبادله خدمات علمی.
- د) اداره امور واحدهای پژوهشی تابعه و وابسته به دانشگاه.
- ه) همکاری در ارائه خدمات علمی، فرهنگی و اجتماعی و برگزاری سمینارها و کنفرانس‌های علمی و اجرای کلیه امور قراردادهای تحقیقاتی و خدماتی بین دانشگاه و سایر مؤسسات.

- و) همکاری در اجرای دوره‌های کوتاه مدت پژوهشی برای مؤسسات غیر دانشگاهی.
- ز) نظارت بر کلیه امور پژوهشی دانشگاه، کتابخانه‌ها و بانکهای اطلاعاتی.
- ح) برنامه‌ریزی جهت استفاده اعضای هیأت علمی از فرصت‌های مطالعاتی داخل و خارج برابر ضوابط مصوب.
- ط) تهیه برنامه پژوهشی دانشگاه و ارائه هدف و تعیین اولویت‌های پژوهشی در قالب برنامه‌های میان مدت و بلند مدت برای طرح در شورای پژوهشی.
- ی) بررسی و ارزیابی فعالیت‌های دانشگاه در چارچوب برنامه‌های رشد و توسعه کشور در بخش آموزش عالی برای طرح در هیأت رئیسه.

3. معاون تحصیلات تکمیلی

- الف) برنامه‌ریزی گسترش دوره‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه.
- ب) اداره کلیه امور آموزشی دوره‌های تحصیلات تکمیلی با هماهنگی با معاونت آموزشی.
- ج) نظارت بر اجرای مقررات و آیین‌نامه‌های آموزشی دوره‌های تحصیلات تکمیلی.
- د) نظارت بر حسن اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزشی دوره‌های تخصصی و ارزیابی آن و ارائه گزارش به هیأت رئیسه.
- ه) تنظیم دستور جلسات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه.
- و) همکاری با معاونان آموزشی و پژوهشی در اجرای دوره‌های کوتاه مدت تخصصی.

4. معاون دانشجویی

- الف) اداره کلیه امور دانشجویی دانشگاه.
- ب) مطالعه و اتخاذ تصمیم درباره مسائل و مشکلات دانشجویی.
- ج) نظارت بر اجرای قوانین و آیین‌نامه‌های دانشجویی.
- د) تدوین و پیشنهاد اصول کلی مشاوره دانشجویی.

ه) نظارت بر واحدهای وابسته به منظور حصول اطمینان از حسن اجرای وظایف آنها.

و) برنامه‌ریزی امور فوق برنامه دانشجویی.

5. معاون فرهنگی [2] 19

الف) نظارت بر فعالیت‌های فرهنگی، سیاسی و اجتماعی دانشگاه.

ب) برنامه‌ریزی برای گسترش و تعمیق ارزشهای اسلامی و انقلابی در همه سطوح دانشگاهی.

ج) ایجاد هماهنگی و جلب مشارکت لازم میان نهادهای مختلف عقیدتی، فرهنگی و سیاسی دانشجویی از طریق تشکیل جلسات مناسب با دفتر نمایندگی

شورای مرکزی نمایندگان مقام معظم رهبری، جهاد دانشگاهی و انجمن اسلامی.

د) برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌های فوق برنامه با همکاری معاونت دانشجویی.

ه) ایجاد ارتباط و همکاری هرچه بیشتر با مراکز، مؤسسات و نهادهای فکری، فرهنگی و انقلابی برای شکوفائی بیشتر فعالیت‌های فکری، فرهنگی و هنری.

و) نظارت و برنامه‌ریزی برای توسعه آموزش‌های عقیدتی، سیاسی، اخلاقی و فرهنگی از طریق برگزاری کلاسهای آموزشی و سمینارها و مجامع فرهنگی، فکری،

سیاسی دانشگاهی و نظارت بر آنها و بهره‌وری هماهنگ از توان موجود نهادهای اسلامی و انقلابی.

ز) ارزیابی وضعیت کلی اعتقادی، سیاسی و اخلاقی نیروهای دانشگاهی و گزارش آنها به هیأت رئیسه و شورای فرهنگی.

ح) فراهم آوردن زمینه و ترغیب نیروهای دانشگاهی به حضور در صحنه‌های مختلف علمی، سیاسی و فرهنگی جامعه.

ط) تلطیف و سالم‌سازی روابط عمومی میان استادان، دانشجویان و کارکنان و برنامه‌ریزی برای استفاده بهتر نیروهای دانشگاهی از امکانات فرهنگی و هنری.

ی) پیشنهاد برنامه‌های لازم به شورای فرهنگی و پیگیری وظایف محوله.

6. معاون اداری و مالی

الف) همکاری با رئیس دانشگاه در اجرای هرچه بهتر وظایف مربوط به واحدهای ستادی دانشگاه.

ب) رسیدگی به هدف‌های اجرایی دانشگاه و چگونگی گردش کارها و روش‌های کار در واحدهای مختلف.

ج) ایجاد هماهنگی بین فعالیتهای مربوط به واحدهای تحت پوشش و اظهار نظر در خصوص رفع مشکلات موجود.

د) نظارت بر حسن اجرای کلیه قوانین و مقررات مربوط به امور استخدامی و مالی و معاملاتی.

ه) ارایه گزارش‌های توجیهی لازم به رئیس دانشگاه در خصوص وظایف مربوط به واحدهای تحت نظر.

و) اتخاذ تصمیم در مورد برنامه کار واحدهای تابعه.

ز) شرکت در شوراهای، کمیسیون‌ها، جلسات و اظهار نظر در مورد مسائل مختلف مالی و اداری در چارچوب مقررات و حفظ مصالح دانشگاه.

7. معاون عمرانی

الف) برنامه‌ریزی برای تأمین فضاهای کالبدی دانشگاه با برنامه توسعه آموزش عالی و اقدام در مورد تأمین اعتبارات عمرانی مورد نیاز.

1. به موجب جلسه 263 مورخ 70/8/25 شورای عالی انقلاب فرهنگی، معاون فرهنگی، حذف و در معاونت دانشجویی ادغام گردیده است.

ب) برگزاری مناقصه و انعقاد قرارداد با شرکت‌های مشاور و پیمانکار برای طرح‌های عمرانی.

ج) نظارت بر حسن اجرای طرح‌های عمرانی دانشگاه.

د) بررسی صورت وضعیت‌ها و موارد مالی طرح‌های عمرانی.

ه) اجرای طرح‌های عمرانی و مورد نیاز دانشگاه.

و) جمع‌آوری و تکمیل اطلاعات مورد نیاز طرح‌های عمرانی.

ز) برنامه‌ریزی و تأمین لوازم و مصالح مورد نیاز طرح‌های عمرانی.

ح) مواظبت در تعمیرات اساسی و نگهداری ساختمان‌های دانشگاه.

ط) تهیه طرح جامع دانشگاه و تأمین زمین و امکانات با در نظر گرفتن برنامه توسعه آموزش عالی.

ی) پیشنهاد بودجه‌های عمرانی دانشگاه برای تصویب در بودجه سالانه کشور.

ک) تهیه نقشه‌های طرح‌های عمرانی دانشگاه.

- مدیریت دانشکده‌ها و آموزشکده‌ها

ماده 9. اداره هر دانشکده یا آموزشکده با رئیس آن است که به وسیله رئیس دانشگاه منصوب می‌شود.

ماده 10. رئیس دانشکده یا آموزشکده می‌تواند برحسب نیاز یک یا چهار معاون به تشخیص هیأت رئیسه داشته باشد.

ماده 11. شرایط انتخاب رئیس و معاونان دانشکده و آموزشکده همان است که در ماده (4) ذکر شده است، داشتن مرتبه مربی برای رئیس و معاونان آموزشکده‌ها کافی است.

ماده 12. وظایف رئیس دانشکده یا آموزشکده، بدین قرار است:

الف) نظارت بر حسن اجرای مصوباتی که از طریق رئیس دانشگاه ابلاغ می‌شود و ایجاد زمینه‌های مناسب برای رشد استعدادها و تحصیلی.

ب) ایجاد هماهنگی در امور آموزشی و پژوهشی، اداری و مالی و فرهنگی دانشکده یا آموزشکده.

ج) نظارت بر حسن اجرای وظایف آموزشی، پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشکده یا آموزشکده.

د) ارزیابی و هماهنگ کردن فعالیت‌های واحدهای تابع دانشکده یا آموزشکده.

ه) پیشنهاد بودجه سالانه دانشکده یا آموزشکده.

و) نظارت بر کار شورای آموزشی، پژوهشی و ... دانشکده و آموزشکده.

ز) ارزیابی کار سالانه دانشکده و گزارش آن به رئیس دانشگاه.

ح) بررسی صلاحیت معاونان گروه‌ها و اظهار نظر درباره آنان.

- شوراهای دانشگاه

الف) شورای دانشگاه

ماده 13. شورای دانشگاه از اعضای ذیل تشکیل می‌شود:

الف) اعضای هیأت رئیسه دانشگاه.

ب) رؤسای دانشکده‌ها و آموزشکده‌ها و پژوهشکده‌ها.

ج) 2 نفر از اعضای هیأت علمی هر شورا (شوراهای آموزشی، پژوهشی و تحصیلات تکمیلی) به انتخاب شورای مربوطه که باید واجد شرایط ماده 4 باشند.

د) 2 نفر از اعضای هیأت علمی که دانشیار یا استاد و واجد شرایط ماده 4 باشند به انتخاب رئیس دانشگاه.

تبصره: رئیس دانشگاه می‌تواند در مورد مسائلی که مربوط به دروس معارف است از رئیس گروه معارف دعوت کند تا با حق رأی در شورای دانشگاه شرکت کند.

ماده 14. دوره شورای دانشگاه 2 سال است.

ماده 15. ریاست شورا با رئیس دانشگاه است. شورا دارای نایب رئیس است که توسط اعضای شورا از میان سه نفر عضو شورا که رئیس دانشگاه پیشنهاد می‌کند با رأی

بیشتر انتخاب می‌شوند. حکم اعضای بندهای «ج» و «د» شورای دانشگاه توسط رئیس دانشگاه صادر می‌شود و ابلاغ مصوبات شورا و مکاتبات آن از طریق دفتر رئیس

دانشگاه صورت می‌گیرد.

ماده 16. وظایف و اختیارات شورای دانشگاه بدین شرح است:

الف) بررسی و تأیید دوره‌ها و رشته‌های آموزشی جدید و برنامه آن برای پیشنهاد به وزارت فرهنگ و آموزش عالی.

ب) بررسی و تأیید برنامه‌های پیشنهادی آموزشی و پژوهشی کوتاه مدت.

ج) بررسی روشهای همکاری با مؤسسات دولتی و غیردولتی و تدوین ضوابط برای آن.

د) بررسی سالانه امکانات علمی (نیروی انسانی و تجهیزات) دانشگاه و تعیین کمبودها و طبقه‌بندی نیازهای علمی و اقدام برای تأمین آنها.

ه) برنامه‌ریزی پذیرش دانشجو براساس امکانات دانشگاه با توجه به برنامه توسعه کشور.

و) بررسی مسائلی که توسط رئیس دانشگاه در دستور کار شورا قرار می‌گیرد.

ز) بررسی مشکلات آموزشی و پژوهشی دانشگاه و ارائه راه‌حلهای لازم.

ح) ارزیابی کلی عملکرد دانشگاه.

ط) بررسی و تصویب طرحها و برنامه‌های پیشنهادی شوراهای تخصصی.

ی) تدوین و تصویب آیین‌نامه‌های داخلی شورا و تصویب آیین‌نامه کمیته‌های داخلی شورا.

- شوراهای تخصصی دانشگاه

ماده 17. به منظور ایجاد هماهنگی در امور اجرایی و برنامه ریزی، همکاری باشورای دانشگاه و هیأت رئیسه، درهریک از حوزه‌های معاونت‌های فرهنگی،

آموزشی، پژوهشی، دانشجویی و تحصیلات تکمیلی، شوراهایی با ترکیب و وظایف خود و به ریاست هر کدام از معاونان تشکیل می‌شود. این شوراهای

تخصصی دانشگاه محسوب می‌شوند و حکم اعضای آن را رئیس دانشگاه صادر می‌کند. شورای دانشگاه می‌تواند به صوابدید خود مسائلی را برای بررسی و

اظهارنظر به یکی از شوراهای تخصصی محول کند.

1. شورای آموزشی

ماده 18. به منظور تهیه و تدوین برنامه‌های آموزشی و پیشنهاد آن به شورای دانشگاه و کمک به امور اجرایی و فراهم آوردن امکانات در زمینه فعالیت‌های

آموزشی، شورای آموزشی تشکیل می‌شود.

ماده 19. اعضای شورای آموزشی عبارتند از:

الف) معاون آموزشی دانشگاه

ب) معاون تحصیلات تکمیلی دانشگاه

ج) معاونان آموزشی دانشکده‌ها و آموزشکده‌ها

د) مدیر کل امور خدمات آموزشی دانشگاه

ه) دو تن از چهارتن اعضای هیأت علمی به پیشنهاد معاون آموزشی و تصویب شورای دانشگاه

ماده 20. وظایف شورای آموزشی دانشگاه عبارت است از:

الف) همکاری با معاون آموزشی دانشگاه برای ایجاد زمینه اجرای مصوبات شورای دانشگاه و تصمیمات هیأت رئیسه

ب) ارائه پیشنهاد در این زمینه‌ها به شورای دانشگاه از جمله:

- برنامه‌های آموزشی

- نحوه اجرای برنامه‌های درسی در چارچوب مصوبات

- آیین‌نامه‌های آموزشی

- طرح‌های مناسب آموزشی غیررسمی کوتاه مدت و میان مدت

- ظرفیت پذیرش دانشجوی جدید

ج) بررسی و اظهار نظر درباره مسائلی که شورای دانشگاه یا معاون آموزشی دانشگاه به شورا ارجاع می‌دهد.

د) بررسی کیفیت آموزشی در دانشگاه و بررسی کیفیت آموزش اعضای هیأت علمی و ارائه آن به شورای دانشگاه

ه) بررسی پیشنهاد تأسیس رشته‌ها و دوره‌های جدید دانشگاه

و) بررسی متون جزوه‌ها و کتاب‌های ارائه شده از طرف اعضای هیأت علمی از لحاظ تطبیق با سرفصل‌های مصوب و ارائه نتیجه به شورای دانشگاه.

ز) بررسی و تأیید دعوت استادان خارجی در رشته‌های مورد نیاز بنا به پیشنهاد گروه‌های آموزشی و تأیید دانشکده برای ارائه به مراجع قانونی.

ح) بررسی و تأیید صلاحیت علمی متقاضیان عضویت در هیأت علمی دانشگاه که باید پس از تأیید گروه آموزشی ذی‌ربط از طریق رئیس هر دانشکده به

شورای آموزشی ارجاع شود.

2. شورای پژوهشی

- ماده 21.** به منظور تهیه و تدوین برنامه های پژوهشی و پیشنهاد آن به شورای دانشگاه و کمک به امور اجرایی و فراهم آوردن امکانات در زمینه فعالیت های پژوهشی، شورای پژوهشی تشکیل می شود.
- ماده 22.** اعضای شورای پژوهشی عبارتند از:
- الف) معاون پژوهشی دانشگاه
- ب) معاون تحصیلات تکمیلی دانشگاه
- ج) معاونان پژوهشی یا نمایندگان دانشکده ها و پژوهشکده ها.
- د) یک محقق از هریک از واحدهای تحقیقی وابسته به دانشگاه با معرفی رئیس دانشگاه (در صورتی که واحد مستقل باشد) و با معرفی رئیس دانشکده و آموزشکده (چنانچه واحد جزو دانشکده و آموزشکده باشد).
- ه) دو تن از چهار تن اعضای هیأت علمی، صاحب فعالیتهای پژوهشی ارزنده به پیشنهاد معاون پژوهشی و تصویب شورای دانشگاه.
- ماده 23.** وظایف شورای پژوهشی دانشگاه عبارت است از:
- الف) همکاری با معاون پژوهشی برای ایجاد زمینه اجرای مصوبات و تصمیمات هیأت رئیسه.
- ب) ارایه پیشنهاد در زمینه های مختلف پژوهشی به شورای دانشگاه از جمله:
- بهبود شرایط و رفع موانع تحقیق در دانشگاه
 - هماهنگ ساختن زمان تعلیم و تحقیق در دانشگاه
 - مشارکت بابخش خصوصی در اجرای طرحهای پژوهشی و تعیین نحوه همکاری بامراکز تحقیقاتی داخل و خارج دانشگاه
 - بررسی نحوه ارایه خدمات پژوهشی به سازمانهای مختلف برای برآوردن نیازهای کشور، منطقه و استان و چگونگی همکاری دانشگاه و مراکز صنعتی
- ج) تهیه و تدوین پیشنهاد طرحهای تربیت محقق
- د) تهیه و تدوین آیین نامه های مختلف پژوهشی برای پیشنهاد به مراجع ذی ربط
- ه) بررسی و اظهار نظر درباره مسائلی که شورای دانشگاه یا معاون پژوهشی به شورا ارجاع می دهد.
- و) تصویب طرحهای پژوهشی دانشگاه
- ز) ترغیب و تشویق اعضای هیأت علمی به تألیف و ترجمه کتب و نوشتن مقالات تحقیقی و ایجاد امکانات و تسهیلات لازم برای تسریع در چاپ و نشر آثار علمی
- ح) پیشنهاد آیین نامه نحوه تدوین کتب علمی و پژوهشی بر مبنای ضوابط مصوب به شورای دانشگاه
- ط) ارزیابی میزان توانمندی علمی و سنجش قابلیت فارغ التحصیلان دانشگاه برای کار در جامعه، از طریق اجرای طرحهای تحقیقاتی ویژه
- ی) تعیین پیشنهاد خط مشی کلی کاربرد نتایج تحقیقات برای پیشبرد جنبه های علمی و فنی کشور
- ک) برنامه ریزی فرصت های مطالعاتی اعضای هیأت علمی

ل) پیشنهاد اهداف و خط مشی پژوهشی دانشگاه

3. شورای دانشجویی

ماده 24. به منظور تهیه و تدوین برنامه‌های مختلف در زمینه امور دانشجویی و فراهم نمودن امکانات لازم برای رشد فکری و روحی و تأمین نیازهای رفاهی

دانشجویان و همکاری با معاون دانشجویی در امور اجرایی، شورای دانشجویی دانشگاه تشکیل می‌شود.

ماده 25. اعضای شورای دانشجویی دانشگاه عبارتند از:

الف) معاون دانشجویی

ب) یک نماینده از هر یک از شوراهای آموزشی، پژوهشی و فرهنگی دانشگاه.

ج) دو دانشجو به انتخاب رئیس دانشگاه از میان دانشجویانی که از هر دانشکده یک نفر به وسیله رئیس آن دانشکده با مشورت دانشجویان به رئیس دانشگاه معرفی

می‌شوند.

د) سه نفر از مسئول امور خوابگاه‌ها، تربیت‌بدنی و غذاخوری دانشگاه

ه) مدیر کل امور دانشجویی

و) یکی از اعضای جهاد دانشگاهی (در صورت موافقت رئیس دانشگاه)

ز) مسئول دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه یا نماینده ایشان (طبق مصوبه سیصد و پنجمین جلسه مورخ 72/2/14 شورای عالی انقلاب

فرهنگی)

تبصره: شرط عضویت دانشجو در شورای دانشجویی:

1. بیش از نیمی از واحدها را گذرانده باشد.

2. معدل کل او (14/3) و یا بالاتر باشد.

3. شرایط عمومی بند «الف» ماده 4 در آیین‌نامه را دارا باشد.

ماده 26. وظایف شورای دانشجویی دانشگاه عبارت است از:

الف) همکاری با معاون دانشجویی دانشگاه برای ایجاد زمینه‌های اجرایی مصوبات شورای دانشگاه و تصمیمات هیأت رئیسه

ب) تدوین برنامه‌های مختلف در زمینه‌های امور دانشجویی و پیشنهاد آنها به شورای دانشگاه از جمله:

- آیین‌نامه‌های فعالیت‌های ورزشی و فوق برنامه

- اداره خوابگاه‌های دانشجویی و مسائل انضباطی

- اداره امور غذاخوری دانشجویی

ج) بررسی مسائلی که توسط شورای دانشگاه یا معاون دانشجویی دانشگاه، به شورای دانشجویی ارجاع می‌شود و اظهار نظر درباره آنها

د) همکاری در برنامه‌ریزی فعالیت‌های رفاهی (قرض‌الحسنه - وام و کار دانشجویی، تعاونی مصرف و نقلیه و...)

4. شورای تحصیلات تکمیلی

ماده 27. به منظور تهیه و تدوین برنامه‌های آموزشی دوره‌های تحصیلات تکمیلی و پیشنهاد آن به شورای دانشگاه و کمک به امور اجرایی و فراهم آوردن امکانات در زمینه گسترش دوره‌های زیر تشکیل می‌شود:

ماده 28. الف) ترکیب اعضای شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه

1. معاون تحصیلات تکمیلی دانشگاه (رئیس شورا)

2. معاونان آموزشی و پژوهشی دانشگاه

3. مسئولان (مدیران) تحصیلات تکمیلی دانشکده‌ها یا نمایندگان شوراهای تحصیلات تکمیلی دانشکده‌ها.

4. مسئول خدمات آموزشی تحصیلات تکمیلی دانشگاه.

ب) وظایف شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه عبارتند از:

1. همکاری با معاون تحصیلات تکمیلی دانشگاه جهت ایجاد زمینه‌های اجرایی مصوبات شورای دانشگاه، تصمیمات هیأت رئیسه و آیین نامه‌ها و برنامه‌های

مصوب

2. تدوین و پیشنهاد برنامه‌های مختلف آموزشی به شورای دانشگاه از جمله:

- برنامه‌های آموزشی دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری.

- پیشنهاد تغییرات لازم در نحوه اجرای برنامه‌های درسی در چارچوب ضوابط مصوب.

- بررسی آیین‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی و اظهار نظر درباره آنها.

پیشنهاد طرح‌های مناسب آموزشی غیررسمی کوتاه مدت و میان مدت به شورای دانشگاه.

- برآورد ظرفیت پذیرش دانشجوی جدید در دوره‌های تحصیلات تکمیلی و ارائه آن به شورای دانشگاه.

3. بررسی و اظهار نظر درباره مسائلی که توسط شورای دانشگاه یا معاون تحصیلات تکمیلی دانشگاه به شورا ارجاع می‌شود.

4. بررسی کیفیت آموزشی دوره‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه و بررسی کیفیت آموزشی اعضای هیأت علمی فعال در این دوره‌ها و ارائه گزارش آن به

شورای دانشگاه.

5. بررسی پیشنهاد تأسیس رشته‌ها و دوره‌های تکمیلی جدید دانشگاه.

6- تصویب عناوین رساله (پایان‌نامه‌های تحقیقاتی دوره‌های کارشناسی ارشد و بالاتر).

ماده 1 - 29) شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده در دانشگاه‌های تخصصی

الف) ترکیب اعضا

1. رئیس دانشکده (رئیس شورا).

2. معاون آموزشی دانشکده (نایب رئیس).

3. نمایندگان شاخه‌هایی که مجری دوره‌های تخصصی هستند با درجه استادیاری و یا بالاتر و حداقل سه سال تدریس یا تحقیق.

4. در صورت لزوم یک یا دو تن از اعضای هیأت علمی سایر دانشگاه‌ها با درجه استادیاری یا بالاتر و حداقل سه سال سابقه کار آموزشی یا پژوهشی.

ب) وظایف

کلیه وظایف گروه‌های آموزشی مندرج در این آیین‌نامه‌های دوره‌های کارشناسی ارشد و دکترا (P.H.D) در دانشکده‌های تخصصی به عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده واگذار می‌شود.

2) شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده در دانشگاه‌های جامع

الف) ترکیب اعضاء

1. رئیس دانشکده (رئیس شورا).

2. معاون آموزشی دانشکده (نایب رئیس).

3. معاون پژوهشی دانشکده.

4. نمایندگان گروه‌های آموزشی که مجری دوره‌های تخصصی هستند با درجه استادیاری یا بالاتر و حداقل سه سال سابقه آموزشی یا پژوهشی.

1. 5 تا 2 نفر اعضای هیأت علمی سایر دانشگاه‌ها با درجه استادیاری یا بالاتر و حداقل سه سال سابقه کار آموزشی یا پژوهشی.

ب) وظایف

شورای تحصیلات تکمیلی هر دانشکده جانشین شورای آموزشی - پژوهشی آن دانشکده در دوره‌های کارشناسی ارشد و دکترا خواهد بود.

5. شورای فرهنگی

ماده 30. به منظور هماهنگ نمودن برنامه‌های فرهنگی دانشگاه در چارچوب سیاست‌ها و ضوابط مصوب با توجه به حدود اختیارات و وظایف مراجع و نهادهای

ذی‌ربط و همکاری با رئیس دانشگاه در تحقق ارزشهای اخلاقی و فرهنگی اسلام در شئون مختلف، شورای فرهنگی دانشگاه تشکیل می‌شود.

ماده 31. ترکیب اعضای شورای فرهنگی دانشگاه

1. رئیس دانشگاه به عنوان رئیس شورا.

2. مدیر فرهنگی.

3. معاون دانشجویی.

4. یک نفر عضو هیأت علمی با رعایت شرایط موضوع بند (الف) ماده 4 به انتخاب رئیس دانشگاه.

5. مسئول دفتر نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه.

6. رئیس جهاد دانشگاهی واحد ذی‌ربط.

7. نماینده بزرگترین تشکل اسلامی دانشجویی (تشخیص بزرگترین تشکل با هیأت نظارت دانشگاه خواهد بود).

8. یک نفر دانشجو از دوره‌های تخصصی (کارشناسی ارشد به بالا) به انتخاب رئیس دانشگاه.

9. مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه (براساس قانون بسیج دانشجویی).

10. نماینده هر تشکل رسمی ذینفع با حق رأی در جلسه مربوط.

تبصره 1. شورای فرهنگی حداقل هر ماه یکبار تشکیل جلسه داده و جلسات آن با حضور حداقل نصف باضافه یک اعضاء رسمی است و مصوبات آن با اکثریت نسبی حاضر معتبر است.

تبصره 2. در صورتی که آرای اعضای شورا به تساوی برسد آرای جمعی که ریاست دانشگاه در آن قرار دارد ملاک عمل خواهد بود.

تبصره 3. مصوبات شورای فرهنگی نباید منافاتی با مواد اساسنامه نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها در خصوص نظارت بر فعالیتهای فرهنگی دینی داشته باشد.

تبصره 4. مدت عضویت استاد و دانشجویی که با تأیید رئیس دانشگاه یا توسط او انتخاب می‌شوند دو سال خواهد بود و انتخاب مجدد آنان بلا مانع است.

ماده 32. وظایف شورای فرهنگی

وظایف شورای فرهنگی عبارت است از:

الف) برنامه‌ریزی و ایجاد هماهنگی برای فعالیتهای فرهنگی، اجتماعی و سیاسی در دانشگاه.

ب) همکاری برای گسترش و تعمیق مبانی ارزشی، دینی، اخلاقی و انقلابی با برگزاری برنامه‌های متناسب فرهنگی و تبلیغاتی.

ج) ایجاد هماهنگی در فعالیت‌های دفتر نمایندگی شورای مرکزی نمایندگان مقام معظم رهبری، جهاد دانشگاهی و تشکل‌های اسلامی. [3] ۲۰

د) برنامه‌ریزی و تعیین خط‌مشی فعالیت‌های فوق برنامه دانشگاه با همکاری معاونت دانشجویی و طرح‌های تحقیقاتی فرهنگی و سیاسی با همکاری معاونت پژوهشی و برقراری پیوند سازنده و سودمند میان استاد و دانشجو با همکاری معاونت آموزشی.

ه) همکاری برای ایجاد پیوند فعال میان حوزه و دانشگاه با برگزاری سمینارها، جلسات و برنامه‌های آموزشی مشترک.

و) برنامه‌ریزی برای گسترش مناسبات دانشگاه و نهادهای فرهنگی، انقلابی و مردمی.

ز) شناخت و سازماندهی نیروهای متعهد و مستعد از طریق نهادهای دانشجویی و فرهنگی و معرفی برای کمک به جامعه در مواقع اضطراری.

6. شورای آموزشی - پژوهشی دانشکده‌ها و آموزشکده‌ها

ماده 33 در هر دانشکده که دارای سه گروه آموزشی یا بیشتر باشند و همچنین در آموزشکده‌ها شورای آموزشی - پژوهشی دانشکده و آموزشکده با این ترکیب تشکیل می‌شود:

الف) رئیس دانشکده یا آموزشکده.

ب) معاونان دانشکده یا آموزشکده.

ج) مدیران گروه‌های دانشکده و یا آموزشکده به انتخاب رئیس دانشکده تا هفت نفر.

تبصره: هنگام طرح مسائل و موضوعات وابسته به هر گروه آموزشی، رئیس آن گروه با حق رأی برای شرکت در شورا دعوت می‌شود.

1. مصوب جلسه 266 شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ 70/9/12.

ماده 34. وظایف شورای آموزشی - پژوهشی دانشکده‌ها و آموزشکده‌ها

وظایف شورای آموزشی - پژوهشی دانشکده‌ها و آموزشکده‌ها عبارت است از:

- الف) برنامه‌ریزی جهت ایجاد زمینه‌های اجرایی مصوباتی که توسط معاونان آموزشی و پژوهشی دانشگاه ابلاغ می‌گردد.
- ب) تدوین سیاست‌های آموزشی و پژوهشی دانشکده یا آموزشکده با توجه به خط‌مشی آموزشی و پژوهشی دانشگاه.
- ج) بررسی و تدوین طرح‌های آموزشی و پژوهشی دانشکده یا آموزشکده وارجاع آنها به شوراها و شورای آموزشی و پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه.
- ه) هماهنگی میان گروه‌ها و بخشها در ارایه دروس مشترک.
- و) اتخاذ تصمیمات اجرایی برای هماهنگی و تطابق زمانی تعلیم و تحقیق در دانشکده یا آموزشکده.
- ز) بررسی و تعیین نیاز دانشکده به عضو هیأت علمی جدید و پیشنهاد آن به شورای دانشگاه برای تکمیل اعضای هیأت علمی هر گروه.
- ح) پیشنهاد شرایط پذیرش دانشجو و تعیین ظرفیت پذیرش و پیشنهاد آن به معاونت آموزشی.
- ط) بررسی و اظهار نظر در مواردی که رئیس دانشکده به شورا ارجاع می‌دهد.
- ی) بررسی تقاضاهای مرخصی مطالعاتی و پیشنهاد آن به شورای دانشگاه.
- ک) بررسی طرح‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی و ارجاع آن به شورای پژوهشی دانشگاه.

گروه‌های آموزشی

ماده 35. گروه آموزشی واحدی است متشکل از اعضای هیأت علمی متخصص در یک رشته از شعب دانش بشری که در دانشکده یا آموزشکده‌ای دایر است

و اعضای هیأت علمی هر گروه مجموعاً شورای آن گروه را تشکیل می‌دهند.

ماده 36. وظیفه گروه عبارت است از:

- الف) هماهنگی ساختن فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی در رشته مربوط
- ب) تنظیم برنامه‌های آموزشی که برای تدریس در آن رشته لازم است.
- ج) نظارت بر نحوه ارایه دروس و بررسی و اظهار نظر در مورد متون درسی و محتوای دروس براساس برنامه‌ها و سرفصل‌های مصوب.
- د) اظهار نظر درباره ساعات تدریس و تحقیق اعضای گروه.
- ه) اظهار نظر در خصوص پذیرش دانشجویان انتقالی و میهمان و تعیین کمبود واحدهای درسی آنان.
- و) بررسی طرح‌های تحقیقی و پیشنهاد به شورای آموزشی - پژوهشی دانشکده یا آموزشکده.
- ز) اظهار نظر درباره بورسها و مأموریت‌های اعضای گروه و پیشنهاد آن به شورای آموزشی - پژوهشی دانشکده یا آموزشکده.
- ح) پیش‌بینی نیاز گروه به استخدام اعضای هیأت علمی متخصص و اظهار نظر در مورد صلاحیت علمی نامزدهای استخدام برای طی مراحل قانونی.
- ط) ارزیابی سالانه کارگروه برای طرح در شورای آموزشی - پژوهشی.
- ی) برنامه‌ریزی در مورد دروس طبق اختیاراتی که شورای عالی برنامه‌ریزی تفویض کرده است.

ک) بررسی و اعلام نظر بر اصلاح سرفصلها و تجدیدنظر در عنوان درسها (از حیث اصلی یا اختیاری بودن) و همچنین تعیین محتوای دروس با توجه به آخرین پیشرفتهای علمی برای تصویب در شورای عالی برنامه‌ریزی.

تبصره 1. اظهار نظر در مورد تقاضای استخدام جدید، ارتقای اعضای هیأت علمی، ارزیابی سالانه اعضای هیأت علمی، بورسها و فرصت‌های مطالعاتی در هر گروه به وسیله کمیته یا کمیته‌هایی مرکب از استادان، دانشیاران و استادیاران منتخب آن گروه که سابقه خدمت بیشتری دارند و پس از تأیید رئیس دانشکده به عنوان عضو کمیته‌های تخصصی تعیین می‌شوند، انجام می‌گیرد.

تبصره 2. در دانشگاه‌های جدیدالتأسیس و گروههایی که تعداد اعضای هیأت علمی استادیار و بالاتر آنها از سه نفر کمتر باشد، بررسی موارد مندرج در تبصره 1 به عهده شورای آموزشی دانشکده است.

ماده 37. شورای هر گروه، دو تن از اعضای آن گروه را که واجد شرایط بند «الف» ماده 4 و حداقل در مرتبه استادیاری باشند، برای تصدی مدیریت گروه به رئیس دانشکده معرفی می‌کند، به پیشنهاد رئیس دانشکده و با تأیید و حکم رئیس دانشگاه، یکی از آنان به مدت دو سال به مدیریت گروه منصوب می‌شود و انتخاب مجدد وی بلامانع است.

تبصره: موارد استثنایی به تشخیص رئیس دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

ماده 38. معاون گروه، توسط مدیر گروه پس از تأیید رئیس دانشکده تعیین و با حکم رئیس دانشکده یا آموزشکده منصوب می‌شود.

ماده 39. وظیفه مدیر گروه عبارتست از:

- الف) تهیه برنامه اجرایی وظایف آموزشی و پژوهشی و خدماتی ارائه شده از طریق گروه براساس خط‌مشی شورای دانشکده با مشورت اعضای گروه، قبل از شروع نیمسال تحصیلی و گزارش آن به رئیس دانشکده.
- ب) ابلاغ برنامه‌های اجرایی وظایف آموزشی و پژوهشی و خدمات هر یک از اعضای گروه.
- ج) نظارت بر کلیه فعالیت‌های وظایف آموزشی و پژوهشی و خدمات گروهی
- د) تهیه جدول دروس هر نیمسال با همکاری اعضاء گروه و تسلیم آن به رئیس دانشکده.
- ه) تجدید نظر مستمر در برنامه‌ها با توجه به آخرین پیشرفت‌ها و تغییرات و تحولات و تسلیم این برنامه‌ها به مراجع ذی‌ربط.
- و) تشکیل و اداره جلسات شورای گروه و ارسال گزارش کار، مصوبات، پیشنهادها و نظریات جمعی گروه به رئیس دانشکده یا آموزشکده برای هماهنگی اجرایی با طی مراحل قانونی و ابلاغ بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌ها و مصوباتی که رئیس دانشکده و یا آموزشکده ارسال کرده است.
- ز) پیشنهاد نیازهای کاری گروه به رئیس دانشکده.
- ح) انجام دادن کلیه مکاتبات رسمی گروه و پیشنهاد تهیه لوازم، کتابها، نشریات مورد نیاز گروه به رئیس دانشکده و یا آموزشکده.
- ط) پیشنهاد طرح‌های پژوهشی که گروه رأساً یا با همکاری گروه‌های دیگر آماده انجام دادن آن است به رئیس دانشکده یا آموزشکده برای تصویب در شورای پژوهشی دانشگاه.
- ی) ارزیابی کار سالانه اعضای گروه و گزارش آن به رئیس دانشکده.

ماده 40. این آیین‌نامه در چهل ماده و 13 تبصره در دو‌یست و چهل و نهمین جلسه مورخ 70/4/11 شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب نهایی رسید.

برخی از مواد آیین‌نامه ترویج و توسعه فرهنگ نماز

(مصوب جلسه مورخ 1375/12/1 هیأت وزیران)

(و اصلاحیه مورخ 1381/11/2)

ماده 1. کلیه وزارتخانه‌ها، دستگاه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی، نهادهای عمومی و انقلاب اسلامی، شهرداریها، بانکها، مراکز آموزشی و پژوهشی و سازمانها و مؤسساتی که مشمول مقررات عمومی در مورد آنها مستلزم ذکر نام است، مشمول این آیین‌نامه می‌باشند.

ماده 2. وزراء و یا بالاترین مقام اجرایی دستگاههای مشمول این آیین‌نامه متصدی اقامه نماز در دستگاه تحت نظر خود می‌باشند.

تبصره: وزراء و یا بالاترین مقام اجرایی دستگاههای مشمول این آیین‌نامه می‌توانند یک نفر واجد شرایط (ترجیحاً یکی از معاونان خود) را به عنوان مسئول پیگیری این آیین‌نامه در سطح وزارتخانه یا دستگاه تحت نظر خود تعیین نمایند و یا ستادی برای رسیدگی به امور مساجد و نمازخانه‌های واحدها و ادارات تابعه تشکیل دهند.

ماده 3. باتوجه به نظر مقام معظم رهبری، در کلیه دستگاههای مشمول این آیین‌نامه و واحدهای تابعه آنها در سراسر کشور، به منظور ادای فریضه نماز، حداکثر مدت (20) دقیقه زمان در وقت فضیلت و ترجیحاً بلافاصله پس از اذان در نظر گرفته شود تا امکان شرکت کلیه مدیران و کارکنان دستگاههای مزبور در مراسم نماز جماعت فراهم شود.

تبصره: در صورتی که به تشخیص وزیر و یا بالاترین مقام مسئول دستگاه به لحاظ حساسیت شغلی شرکت همه کارکنان به صورت یکجا در نماز جماعت میسر نباشد، کارکنان با در نظر گرفتن مقتضیات محل کار، نماز خود را اقامه خواهند نمود.

ماده 4. در کلیه دستگاههای مشمول این آیین‌نامه برای ایجاد امکان برگزاری نماز در وقت فضیلت آن، اقدامات زیر صورت گیرد:

الف) برنامه کلیه جلسات و اجتماعات و سایر برنامه‌ها حتی الامکان به گونه‌ای تنظیم شود که با وقت نماز تلافی نداشته باشد و در هر حال با فرارسیدن وقت نماز، نماز اقامه شود.

ب) محل مناسب و آراسته‌ای که گنجایش آن متناسب با تعداد کارکنان و مراجعه کنندگان باشد به عنوان نمازخانه پیش‌بینی شود.

ماده 5. در کلیه دستگاههای مشمول این آیین‌نامه به منظور ارتقای دانش و بینش کارکنان و خانواده آنها در مورد نماز و فلسفه و راز و رمز آن، اقدامات لازم از طریق برگزاری جشنواره‌ها، نمایشگاه‌های فرهنگی و هنری، مسابقات کتابخوانی و دوره‌های آموزشی و سایر روشهای مؤثر به صورت فراگیر به عمل آید.

ماده 7. وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظفند به منظور گسترش فرهنگ اقامه نماز اقدامات زیر را به عمل

آورند:

الف) بخشی از مطالب کتب و جزوات آموزش معارف اسلامی به ذکر فلسفه و راز و رمز نماز اختصاص یابد.

ب) ساعات درسی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی به گونه‌ای تنظیم شود که با فرارسیدن وقت نماز، نماز اقامه شود.

پ) بخشی از فعالیت‌های پژوهشی و تألیف پایان‌نامه‌های دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری در رشته‌های ذیربط به پژوهش پیرامون نماز اختصاص

یابد.

ت) در کلیه مراکز آموزشی، درمانی و بهداشتی و سایر واحدهای تابعه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، محل مناسب و پاکیزه‌ای با گنجایش کافی برای برگزاری نماز اختصاص یافته و برای اقامه نماز توسط بیماران نیز تسهیلات لازم فراهم شود.

ث) سازمان بهزیستی کشور بخشی از جزوهای مهدهای کودکان را به نماز اختصاص داده و به صورت تشریحی و تصویری خردسالان را با نماز آشنا سازند.

ماده 9. سازمان تبلیغات اسلامی موظف است در صورت درخواست دستگاه اجرایی به منظور گسترش فرهنگ اقامه نماز، نسبت به تأمین نیروی انسانی (امام جماعت) مورد نیاز برای اقامه نماز جماعت در مساجد و نمازخانه‌های دستگاه‌های اجرایی برنامه‌ریزی لازم را به عمل آورد و هزینه‌های مربوط به اجرای این ماده از محل اعتبارات دستگاه‌های اجرایی پرداخت می‌شود.

تبصره: مفاد این ماده در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و بیمارستان‌های آموزشی و واحدهای وابسته به آن توسط دفاتر نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها اجرا خواهد شد.

ماده 17. سازمان برنامه و بودجه موظف است به منظور گسترش فرهنگ اقامه نماز، اقدامات زیر را به عمل آورد:

الف) تأمین اعتبار خاص در بودجه جاری کلیه دستگاه‌های اجرایی کشور جهت تأمین مخارج جاری مساجد، نمازخانه‌ها، وضوخانه‌ها و سرویس‌های بهداشتی در واحدهای تحت پوشش آنها.

ب) اعطای مجوز لازم به کلیه دستگاه‌های اجرایی کشور جهت استفاده از اعتبار مربوط به آموزش کارکنان در زمینه ارایه آموزش نماز و ترویج فرهنگ نماز.

پ) تأمین اعتبار خاص جهت وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان تربیت بدنی جهت اجرای برنامه‌های پیش‌بینی شده در این آیین‌نامه برای وزارتخانه‌های مزبور در زمینه ترویج فرهنگ نماز.

ماده 19. کلیه دستگاه‌ها مکلفند بر نحوه نگهداری، زیباسازی، بهسازی و بهداشت عمومی نمازخانه‌ها نظارت نمایند.

ماده 20. نظارت بر اجرای آیین‌نامه بر عهده بالاترین مقام دستگاه می‌باشند.

آیین‌نامه انجمن خانه و خوابگاه

مقدمه

به منظور بهبود وضعیت رفاهی دانشجویان، حمایت خیرین از خوابگاه‌های دانشجویی، مشارکت اولیای دانشجویان در بهبود امور رفاهی و تحصیلی دانشجویان، رفع موانع رشد و تعالی دانشجویان در محیط‌های خوابگاهی، همچنین تقویت ارتباط و تعامل میان دانشگاه و اولیا از یک سو و جلب مشارکت و حمایت مسئولان و معتمدان محلی از سوی دیگر در امور خوابگاه‌ها، و با توجه به ضرورت استفاده از ظرفیت‌های موجود در ارتقای سطح رفاهی محیط‌های خوابگاهی.

ماده 1. «انجمن خانه و خوابگاه دانشگاه» در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور براساس این آیین‌نامه در دانشگاه‌های کشور تشکیل خواهد شد.

ماده 2. انجمن خانه و خوابگاه نهادی است متشکل از اولیای دانشجویان، مسئولان دانشگاه، معتمدان و مسئولان محلی.

ماده 3. دانشجویان خوابگاهی دانشجویانی هستند که براساس ضوابط و مقررات مربوطه مشمول استفاده از خوابگاه‌های دانشجویی دانشگاه می‌شوند.

ماده 4. دانشگاه عبارت است از واحد آموزش عالی تحت نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

ماده 5. امور رفاهی، تحصیلی، تربیتی و... دانشجویان خوابگاهی که در انجمن خانه و خوابگاه بررسی خواهد شد، عبارتند از:

الف) فضای کالبدی، تجهیزات، امکانات و خدمات خوابگاه‌ها.

ب) فضای فرهنگی خوابگاه‌ها.

ج) ارتباط دانشگاه با اولیای دانشجویان خوابگاهی به منظور انتقال مسائل و مشکلات رفاهی، تحصیلی و تربیتی دانشجویان.

د) ارتباط دانشگاه و خوابگاه با مسئولان و معتمدان محلی و خیرین خوابگاه‌ساز برای انتقال نیازها و کمبودهای فضاهای خوابگاهی.

ماده 6. اهداف انجمن خانه و خوابگاه عبارتند از:

1. ایجاد زمینه مشارکت اولیا دانشجویان، خیران و معتمدان محلی در بهبود شرایط و امکانات فرهنگی رفاهی و تحصیلی خوابگاه دانشجویی و استفاده بهینه از

اوقات فراغت دانشجویان و مهیا کردن زمینه‌های شکوفایی استعداد فرهنگی ایشان

2. بهبود وضعیت رفاهی دانشجویان خوابگاهی متناسب با شأن دانشگاه و دانشجو

3. ایجاد فرصت‌ها و امکانات جدید جهت ارتقای امکانات و تجهیزات رفاهی و فرهنگی، نیز تأمین بهینه اوقات فراغت دانشجویان خوابگاهی.

4. ایجاد و تقویت ارتباط سازنده و همدلانه میان دانشجویان خوابگاهی و مسئولان و معتمدان محلی.

5. استفاده از ظرفیت‌ها و استعدادهای محلی جهت بهبود وضعیت ساختمان، امکانات و تجهیزات خوابگاه‌های دانشگاهی.

ماده 7. وظایف انجمن خانه و خوابگاه عبارتند از:

1. شناسایی مشکلات و تنگناهای موجود در محیط خوابگاه و تلاش برای رفع آنها.

2. شناسایی ظرفیت‌های محلی جهت استفاده دانشجویان خوابگاه و تلاش برای عینی کردن آنها.

3. اتخاذ راهکارهایی جهت بهبود اوضاع فرهنگی، رفاهی و اوقات فراغت دانشجویان خوابگاهی.

4. ایجاد و ساماندهی شبکه ارتباطی مستمر، نظام‌مند و تعریف شده بین اولیای دانشجویان با دانشگاه و بالعکس.

ماده 8. اعضای انجمن خانه و خوابگاه عبارتند از:

1. معاون دانشجویی - فرهنگی دانشگاه (رئیس انجمن)
 2. معاون اداری و مالی دانشگاه
 3. مدیر فرهنگی دانشگاه
 4. مدیر دانشجویی دانشگاه
 5. مدیر خوابگاه یا خوابگاه‌های دانشجویی دانشگاه
 6. مسؤول دفتر مشاوره دانشگاه
 7. یکی از استادان به معرفی معاون دانشجویی - فرهنگی
 8. یکی از معاونان شهرداری شهر به انتخاب شهردار
 9. یکی از اعضای شورای اسلامی شهر با معرفی رئیس شورا
 10. سه تن از اولیای دانشجویان به انتخاب معاون دانشجویی - فرهنگی دانشگاه (یک تن از اولیا به عنوان دبیر انجمن انتخاب می‌شود).
 11. یک نفر از خیرین خوابگاه‌ساز محلی با معرفی معاون دانشجویی - فرهنگی دانشگاه
 12. امام جمعه شهر یا نماینده وی
 13. مسؤول نهاد نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه یا نماینده وی
- ماده 9** معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه موظف است دستورالعمل اجرایی این آیین‌نامه را حداکثر ظرف مدت 3 ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه تدوین و اجرا کند.

ماده 10. دستورالعمل اجرایی این آیین‌نامه می‌بایست حاوی نکات زیر باشد:

الف) نحوه انتخاب نمایندگان اولیای دانشجویان

ب) نحوه تشکیل و حد نصاب جلسات

ج) شرح وظایف هر یک از اعضا

د) نحوه نظارت، اجرا و پی‌گیری مصوبات

ماده 11. جلسات انجمن خانه و خوابگاه حداقل دو بار در هر نیمسال تحصیلی و با حضور تمامی اعضا تشکیل می‌شود.

ماده 12. این آیین‌نامه در 11 ماده در تاریخ 86/12/25 به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراست.

آیین‌نامه اداره خوابگاه‌های استیجاری خودگردان

دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی

هدف

به منظور جبران کمبود خوابگاه دانشجویی و ایجاد زمینه مشارکت دانشجویان در امور رفاهی و معیشتی خود، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی می‌توانند کمبود ظرفیت خود را از طریق انعقاد قرارداد اجاره با اشخاص حقیقی یا حقوقی و ایجاد خوابگاه‌های خودگردان با مشارکت مالی دانشجویان ساکن، طبق ضوابط مندرج در این آیین‌نامه تأمین نمایند.

ماده 1. نحوه تأمین و اداره

1-1. دانشگاه‌ها علاوه بر ایجاد خوابگاه‌های جدید استیجاری خودگردان، می‌توانند کلیه خوابگاه‌های استیجاری را که پیش از تصویب این آیین‌نامه در اختیار داشته‌اند، به خوابگاه خودگردان تبدیل کنند.

تبصره: دانشگاه‌ها مجاز نیستند خوابگاه ملکی را به خوابگاه خودگردان تبدیل کنند.

1-2. کلیه امور مربوط به انتخاب ساختمان، تنظیم قرارداد، اداره و نظارت بر امور جاری خوابگاه‌های خودگردان مشابه سایر خوابگاه‌های دانشجویی بر عهده معاونت دانشجویی - فرهنگی دانشگاه می‌باشد.

1-3. طرف قرارداد با مؤجر ساختمان خوابگاهی دانشگاه می‌باشد.

1-4. تأمین امکانات اولیه و تجهیزات مورد نیاز خوابگاه خودگردان (از قبیل مکت، یخچال، اجاق گاز و...) تعمیرات ساختمان در حدود امکانات، از سوی دانشگاه صورت می‌پذیرد.

ماده 2. تأمین و پرداخت هزینه‌ها

2-1. هزینه‌های سالانه خوابگاه خودگردان شامل: مبلغ اجاره بها، هزینه‌های سوخت، آب، برق، تلفن و حق‌الزحمه پرسنل خدماتی توسط کمیته‌ای متشکل از نمایندگان معاونان دانشجویی - فرهنگی و اداری - مالی و شورای صنفی دانشجویان برآورد و به صورت سرانه تعیین می‌گردد.

تبصره 1. هزینه‌های آب و برق و تلفن خوابگاه خودگردان تابع پرداخت هزینه‌های آب و برق و تلفن مراکز آموزشی است.

تبصره 2. دانشجو در ابتدای هر نیمسال تحصیلی نیمی از هزینه‌های سالانه (هزینه‌های موضوع بند 2-1) را بابت اقامت در آن نیمسال پرداخت می‌نماید. این مبلغ در صورت موافقت معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه قابل تقسیط است.

2-2. در صورت نیاز به پرداخت ودیعه به موجر، این مبلغ از محل حساب سپرده برابر آیین‌نامه مالی و معاملاتی دانشگاه تأمین و پرداخت خواهد شد.

2-3. از دانشجویان مقیم خوابگاه خودگردان، مبلغی به عنوان ودیعه بابت جبران خسارات احتمالی براساس تشخیص معاونت دانشجویی - فرهنگی دانشگاه اخذ و در هنگام تخلیه خوابگاه در صورت وارد نکردن خسارت به دانشجو مسترد می‌گردد.

2-4. هزینه‌های موضوع بند 2-1 پس از تصویب هیأت امنای هر منطقه به عنوان درآمد اختصاصی دانشگاه تلقی و پس از دریافت به حسابی که توسط دانشگاه تعیین می‌شود واریز می‌گردد.

2-5. هزینه‌های موضوع بند 1-2 و سایر هزینه‌های مربوط از محل در آمد اختصاصی موضوع بند 4-2 قابل پرداخت می‌باشد.

ماده 3. شرایط واگذاری و مقررات عمومی

3-1. خوابگاه خودگردان به دانشجویان شبانه و دانشجویانی اختصاص دارد که پس از اولویت‌بندی به آنان خوابگاه ملکی تعلق نمی‌گیرد و یا به میل خود

تقاضای اسکان در خوابگاه خودگردان را دارند.

3-2. دانشگاه‌ها ابتدا باید ظرفیت خوابگاه‌های ملکی خود را با اسکان دانشجویان واجد شرایط تکمیل نمایند، سپس در صورت کمبود ظرفیت برای اسکان

دانشجویان مذکور در فوق و دانشجویانی که خود مایل به اسکان در خوابگاه خودگردان هستند برای ایجاد خوابگاه خودگردان اقدام کنند.

3-3. خوابگاه خودگردان به صورت سالانه اجاره می‌شود و در پایان مدت قرارداد دانشجویان موظفند نسبت به تخلیه آن اقدام نمایند.

3-4. نحوه واگذاری و تعیین ظرفیت خوابگاه خودگردان به عهده معاونت دانشجویی - فرهنگی دانشگاه است و کلیه مقررات و آیین‌نامه‌های حاکم بر سایر

خوابگاه‌های دانشجویی دانشگاه در خوابگاه خودگردان نیز اجرا می‌شود.

ماده 4. این آیین‌نامه در 4 ماده و 13 بند تنظیم و در تاریخ 78/6/11 به تصویب وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسیده و از تاریخ

تصویب قابل اجرا است.

دستورالعمل مربوط به اجاره بهای خوابگاه‌های

دانشجویی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی

مقدمه

در اجرای ماده 2 قانون مصوب 71/12/9 صندوق رفاه دانشجویان و بند 4 بخشنامه 27102/ مورخ 73/11/15 وزیر محترم فرهنگ و آموزش عالی به منظور ایجاد روش یکسان در دریافت اجاره بهای خوابگاه‌های دانشجویی در سراسر کشور دستورالعمل زیر جهت اجرا ابلاغ می‌گردد:

1. دانشجویانی می‌توانند از خوابگاه‌های دانشجویی استفاده کنند که از هیچ‌گونه کمک مؤسسات دیگر و وام و مسکن صندوق استفاده نمایند و به کاری که مستلزم کسب درآمد باشد نیز اشتغال نداشته باشند (کار دانشجویی مستثنی است). ضمناً چنانچه دانشجویی فاقد متقاضی واجد شرایط مذکور در این بند باشند، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی مجاز هستند خوابگاه‌های استفاده نشده را به ازاء دریافت اجاره بهاء نقدی در اختیار سایر دانشجویان قرار دهند.

تبصه: پرداخت اجاره بهاء برای دانشجویان بورسیه متعهد دبیری در دانشگاه‌ها و آموزشکده‌ها در صورتی که درآمد ماهانه آنها تا 150/000 ریال باشد جزء دیون محسوب شده و بالاتر از این مبلغ می‌بایستی به شکل نقدی دریافت شود.

2. دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور موظفند پس از اخذ سند رسمی تعهد پرداخت اجاره بها نسبت به واگذاری خوابگاه اقدام نمایند در غیر این صورت مؤسسه آموزشی مربوط در قبال در اختیار گذاشتن خوابگاه مکلف به تادیه اجاره بهای مستکفین از پرداخت و جبران خسارت وارده می‌باشند.

میزان اجاره بهای خوابگاه‌های دانشجویان مجرد که باید توسط دانشجویان به حساب صندوق رفاه واریز یا جزو دیون آنها قرار گیرد به شرح زیر است:

الف) دانشجویانی که در اطاقهای 1 و 2 نفره اسکان دارند ماهانه معادل 100 درصد وام مسکن صندوق برای دانشجویان مجرد.

ب) دانشجویانی که در اطاقهای 3 و 4 نفره اسکان دارند ماهانه معادل 80 درصد وام مسکن صندوق برای دانشجویان مجرد.

ج) دانشجویانی که در اطاقهای 5 و 6 نفره اسکان دارند ماهانه معادل 70 درصد وام مسکن صندوق برای دانشجویان مجرد.

د) دانشجویانی که در اطاقهای 7 و 8 نفره اسکان دارند ماهانه معادل 60 درصد وام مسکن صندوق برای دانشجویان مجرد.

ه) دانشجویانی که در اطاقهای 9 نفره اسکان دارند ماهانه معادل 50 درصد وام مسکن صندوق برای دانشجویان مجرد.

3. در مورد اطاقها و سالن‌هایی که به واسطه شرایط اضطراری موقتاً به خوابگاه‌های دانشجویی تبدیل شده یا می‌شود چنانچه تعداد دانشجویان در هر اطاق یا سالن بیش از 9 نفر باشد ماهانه معادل 35 درصد وام مسکن برای دانشجویان مجرد.

4. دانشجویانی که از خوابگاه‌های متأهلی استفاده می‌کنند معادل 100 درصد وام مسکن صندوق برای دانشجویان متأهل به حساب صندوق واریز می‌نمایند یا جزء دیون آنها قرار می‌گیرد.

5. دانشجویان متعهد می‌شوند که پس از فراغت از تحصیل یا پایان سال تحصیلی و یا قطع ارتباط دانشجویی، خوابگاه محل سکونت دوران دانشجویی را تخلیه نمایند در غیر این صورت از زمان استکاف موظف به پرداخت ده برابر اجاره بهای خوابگاه مورد استفاده خواهند بود و جزء تعهد دانشجو قرار می‌گیرد.

6. دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی موظفند نسبت به ارسال اسامی دانشجویانی که از خوابگاه‌های دانشجویی استفاده می‌نمایند و دیسکت مربوط در هر

نیمسال تحصیلی به صندوق رفاه دانشجویان اقدام نمایند.

تبصره 1. دانشجویانی که قادر به پرداخت اجاره بهای خوابگاه هستند مبلغ اجاره بهای هر نیمسال تحصیل را به حساب صندوق رفاه دانشجویان واریز و دانشگاه مجموع فیشهای پرداختی را ضمیمه فهرست اسامی دانشجویان بهره‌مند از خوابگاه‌های دانشجویی و دیسکت مربوط با صورت مربوط، طبق فرم پیوست به صندوق رفاه دانشجویان واریز نماید.

تبصره 2. صورت اسامی ساکنین خوابگاه‌هایی که اجاره بهای آنها جزء دیون صندوق رفاه دانشجویان منظور می‌شود را با ذکر مبلغ اجاره بهای هر نیمسال همراه با صورت متقاضیان وام و دیسکت مربوط به صندوق رفاه ارسال دارند.

7. با عنایت به اینکه اجاره بهای خوابگاه‌ها به عنوان یکی از منبع درآمد صندوق محسوب می‌شود و باید به حساب صندوق واریز گردد مقرر گردیده 20٪ اجاره بهای خوابگاه‌ها در طول سال به عنوان اعتبار جهت تعمیر و نگهداری خوابگاه‌های دانشجویی به دانشگاه‌ها تخصیص داده شود.

این دستورالعمل برای دانشجویان ورودی جدید به خوابگاه‌ها اجرا می‌گردد. این دستورالعمل مشتمل بر یک مقدمه و 8 بند در

تاریخ‌های 74/1/21 و 75/3/1 و 76/3/21 به تصویب هیأت امنای صندوق رفاه دانشجویان وزارت فرهنگ و آموزش عالی رسید.

**ملاکهای امتیازبندی برای استفاده از خوابگاه‌های
دانشجویی مجردین (برادران و خواهران) و متأهلین**

ماده 1. دوره تحصیلی

1-1. دانشجویان دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته. 3 امتیاز

1-2. دانشجویان دوره کارشناسی. 5 امتیاز

1-3. دانشجویان دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته (دامپزشکی و معماری) 7 امتیاز

1-4. دانشجویان دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته. 10 امتیاز

1-5. دانشجویان دوره دکتری تخصصی، 15 امتیاز

ماده 2. پیشرفت تحصیلی

2-1. در مقاطع تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد پیوسته (دامپزشکی و معماری) به ازاء هر 17 واحد درسی گذرانده 1 امتیاز.

تبصره 1. در مقاطع تحصیلی کاردانی و کارشناسی برای گروههای آموزشی علوم ریاضی و فنی و علوم تجربی به ازاء هر 15 واحد گذرانده 1 امتیاز در نظر گرفته می‌شود.

تبصره 2. نحوه امتیازبندی دانشجویان دوره کارشناسی ارشد پیوسته تا قبل از گذراندن واحدهای معادل مقطع کارشناسی مشابه آن مقطع و پس از آن مطابق مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته خواهد بود.

2-2. در مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد ناپیوسته به ازاء هر 8 واحد درسی گذرانده 1/5 امتیاز.

2-3. در مقطع تحصیلی دکتری تخصصی به ازاء هر 6 واحد درسی گذرانده 2 امتیاز.

تبصره: دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی موظفند در آغاز سال تحصیلی باتوجه به امکانات خوابگاهی و تعداد پذیرفته‌شدگان، ظرفیت مناسبی را برای اسکان دانشجویان جدیدالورود در خوابگاه‌های مجردی در نظر بگیرند.

ماده 3. افراد تحت تکفل

به ازاء هر یک از افراد تحت تکفل دانشجو با ارایه مدارک لازم 1 امتیاز، حداکثر 4 امتیاز.

ماده 4. وضعیت شغلی دانشجو

دانشجویان شاغل و بورسیه در صورت امکان سکونت در خوابگاه می‌بایست براساس ماده 1 آیین‌نامه اجاره بهای خوابگاه‌های دانشجویی معادل مبلغ کمک هزینه مسکن را نقداً به حساب صندوقهای رفاه دانشجویان واریز نمایند.

ماده 5. وضعیت شغلی ولی دانشجو (ویژه خوابگاه مجردی - برادران و خواهران)

5-1. کارمندان دولت اعم از شاغل و بازنشسته با در نظر گرفتن درآمد آنان صفر تا 8 امتیاز.

5-2. کارمندان بخش خصوصی و مشاغل آزاد باتوجه به درآمد آنان صفر تا 5 امتیاز.

(نحوه تعیین امتیازات را معاون دانشجویی و فرهنگی مشخص می‌نماید).

ماده 6. بعد مسافت

دانشجویان متأهلی که فاصله محل سکونت خانواده آنها تا دانشگاه محل تحصیل بیش از 300 کیلومتر باشد به ازاء هر 100 کیلومتر مازاد نیم امتیاز، حداکثر 5 امتیاز.

ماده 7. ایثارگری

- 7-1. دانشجویان رزمنده با ارایه گواهی از دفتر امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه به ازاء هر ماه حضور داوطلبانه در جبهه نیم امتیاز، حداکثر 35 امتیاز.
- 7-2. دانشجویان جانباز با ارایه گواهی از بنیاد مستضعفان و جانبازان، برای هر یک درصد جانبازی نیم امتیاز.
- 7-3. دانشجویان آزاده با ارایه گواهی از ستاد رسیدگی به امور آزادگان، به ازاء هر یک ماه اسارت نیم امتیاز، حداکثر 35 امتیاز.
- 7-4. فرزندان ذکور شاهد (شهداء، اسراء، مفقودین و جانبازان 7 درصد و بالاتر) با ارایه گواهی از دفتر امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه برای استفاده از خوابگاه متأهلین 5 امتیاز.

- 7-5. فرزندان محترم آزادگان با ارایه گواهی از ستاد رسیدگی به امور آزادگان برای استفاده از خوابگاه مجردی 4 امتیاز و خوابگاه متأهلین 2 امتیاز.
- 7-6. خانواده معظم شهداء (پدر، مادر، برادر و خواهر) با ارایه گواهی از بنیاد شهید به ازاء هر شهید یا مفقودالاثربرای استفاده از خوابگاه مجردی 3 امتیاز و خوابگاه متأهلین 1/5 امتیاز.

ماده 8. دانشجویان ویژه

- 8-1. به دانشجویان معلول، تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی^(ه) مناطق محروم، سازمان بهزیستی برای استفاده از خوابگاه مجردی 20 امتیاز و خوابگاه متأهلین 7 امتیاز.
- 8-2. دانشجویان عضو تیم‌های ملی کشور در رشته‌های مختلف ورزشی با ارایه گواهی از سازمان تربیت بدنی برای خوابگاه مجردی 10 امتیاز و خوابگاه متأهلین 5 امتیاز.

ماده 9. موارد خاص

معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه با در نظر گرفتن وضعیت خاص دانشجوی متقاضی خوابگاه، می‌تواند حداکثر تا 10 امتیاز به مجموعه امتیازات وی بیافزاید.

ماده 10. این جدول امتیازبندی در 10 ماده، 3 تبصره و 18 بند تنظیم و در تاریخ 74/12/20 به امضاء وزیر فرهنگ و آموزش عالی رسیده است و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا می‌باشد.

اساسنامه جهاد دانشگاهی

مقدمه

در پی فرمان رهبر کبیر انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی^(ره) در تاریخ 59/3/23 مبنی بر تشکیل ستاد انقلاب فرهنگی، ستاد مزبور در جلسه مورخ 59/9/16 به منظور تحقق بخشیدن به اهداف انقلاب فرهنگی، جهاد دانشگاهی را به عنوان یک نهاد انقلابی و برخاسته از انقلاب فرهنگی تأسیس کرد. پس از تبدیل ستاد به شورای عالی انقلاب فرهنگی، اساسنامه این نهاد در تاریخ 65/5/11 مورد تجدید نظر قرار گرفت و با حذف وظیفه مشارکت در مدیریت اداره دانشگاه‌ها و تأکید بر انجام فعالیتهای فرهنگی و تحقیقاتی به منظور اسلامی شدن دانشگاه‌ها به تصویب رسید.

بار دیگر شورای عالی انقلاب فرهنگی با عنایت به شرایط جدید دانشگاه‌ها در تاریخ 69/8/22 مصوبه‌ای را به تصویب رساند که در آن جهاد دانشگاهی به عنوان پلی میان دانشگاه و بخش صنعتی، خدماتی کشور معرفی گردید. ۲۱ [1] در این مصوبه دو وظیفه عمده انجام تحقیقات علمی و فعالیتهای فرهنگی همچنان بعهده این نهاد می‌باشد. بر مبنای این مصوبه اساسنامه جدید جهاد دانشگاهی به شرح ذیل به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید.

ماده 1. تعریف

جهاد دانشگاهی نهادی است عمومی و غیر دولتی زیر نظر شورای عالی انقلاب فرهنگی دارای شخصیت مستقل و از لحاظ اداری، استخدامی و مالی تابع مقرراتی است که در چهار چوب اختیارات قانونی به تصویب هیأت امنای جهاد دانشگاهی می‌رسد.

ماده 2. اهداف

- گسترش تحقیقات و شکوفائی روحیه تتبع و استعدادها در سطح جامعه برای نیل به خود اتکایی.
- توسعه امور فرهنگی در سطح جامعه از طریق همکاری باحوزه و دانشگاه و سایر مراجع و نهادهای فرهنگی به خصوص برای نسل جوان.
- گسترش طرحهای کاربردی و نیمه صنعتی از طریق پیوند با مراکز علمی و تحقیقاتی به منظور به کار گیری نتایج پژوهش.

ماده 3. وظائف کلی جهاد دانشگاهی عبارت است از:

1. تبلیغ و ترویج فرهنگ و هنر اسلامی و برنامه ریزی فرهنگی و تربیتی و ایجاد آمادگی فکری و مکتبی در قشر جوان بخصوص دانش آموزان دبیرستانی و دانشجویان به منظور مقابله با غرب زدگی و انحرافات در چار چوب سیاست‌های فرهنگی کشور

1. در جلسه 472 مورخ 79/10/13 شورای عالی انقلاب فرهنگی از مقدمه اساسنامه جهاد دانشگاهی جمله (و محل استقرار آن بیرون از دانشگاه تعیین گردید) حذف شده است.

2. ایجاد تشکیلات مناسب به منظور تألیف، ترجمه و انتشار کتب، نشریات، نتایج تحقیقات و مقالات علمی، فرهنگی و تولید مواد کمک آموزشی.
 3. انجام تحقیقات توسعه‌ای و کاربردی.
 4. پیگیری طرح‌های تحقیقاتی جهاد دانشگاهی تا پایان مرحله نیمه صنعتی و صنعتی.
 5. ارائه خدمات علمی - فنی در زمینه مختلف و مورد نیاز جامعه.
 6. حمایت، تشویق و جذب دانشجویان و پژوهشگران جوان و مستعد و برنامه‌ریزی و ایجاد شرایط و امکانات لازم به منظور فراهم آوردن زمینه فعالیت‌های علمی و پژوهشی آنان بر مبنای شناخت مشکلات واقعی و نیازهای تخصصی جامعه.
 7. اجرای دوره‌های رسمی آموزش‌های علمی - کاربردی مطابق ضوابط و مقررات آموزش عالی کشور.
 8. ایجاد تشکیلات آموزشی و تحقیقاتی مطرح شده در بندهای این ماده بر اساس قوانین و مقررات آموزش عالی.
 9. مشارکت در ایجاد زمینه‌های مناسب برای اشتغال بیشتر فارغ‌التحصیلان دانشگاهی [22].
- تبصره: خدمات علمی فنی شامل: انجام دادن آزمایش‌های کیفی، بررسی پیشنهاد استانداردها، جمع‌آوری و پردازش داده‌های علمی، انتشار مدارک و داده‌های علمی، ترویج فنون، انجام دادن مشاوره علمی و ارائه کمک‌های فنی و انجام دادن خدمات بهداشتی و درمانی و تشخیص پزشکی [23] می‌شود.

ماده 4. ارکان جهاد دانشگاهی

1- هیأت امناء

2- شورای علمی

3- رئیس جهاد دانشگاهی

ماده 5. [4] 24 هیأت امناء به عنوان عالی‌ترین مرجع سیاست‌گذاری جهاد دانشگاهی متشکل از این افراد است:

1. رئیس جهاد دانشگاهی (رئیس هیأت امناء)

2. وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا نماینده ایشان

3. وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا نماینده ایشان

4. رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور یا نماینده ایشان

5. دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی

6. رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها یا یکی از اعضای شورای نمایندگان مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها به انتخاب آن شورا

1. عبارت «انجام دادن خدمات بهداشتی و درمانی و تشخیص پزشکی» طی مصوبه جلسه 346 مورخ 73/11/18 شورای عالی انقلاب فرهنگی به اساننامه اضافه شده، ضمناً شورا به شرط کسب مجوز قانونی از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای هر مورد موافقت نموده است.

2. این بند در جلسه 472 مورخ 1379/10/13 شورای عالی انقلاب فرهنگی به وظائف کلی جهاد دانشگاهی اضافه گردید.

3. این ماده در جلسه 454 مورخ 1378/9/30 شورای عالی انقلاب فرهنگی به ترتیب فوق اصلاح گردید.

7. سه نفر شخصیت‌های علمی، فرهنگی و اجتماعی یا اعضای هیأت علمی جهاد دانشگاهی به پیشنهاد رئیس جهاد دانشگاهی و بر اساس ماده 2 اصلاحی قانون تشکیل هیأت‌های امنای دانشگاه‌ها.

تبصوه: احکام اعضای هیأت امناء از سوی رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی و به مدت چهار سال صادر خواهد شد.

ماده 6. وظائف هیأت امناء عبارت است از:

1. سیاستگذاری و تعیین خط مشی کلی و تصویب برنامه‌های توسعه جهاد دانشگاهی.
2. تصویب تشکیلات و نمودار سازمانی جهاد دانشگاهی.
3. تصویب ضوابط مالی، معاملاتی، اداری و استخدامی [5]25.
4. تصویب بودجه، حسابها و ترازنامه سالانه جهاد دانشگاهی و نیز تصمیم‌گیری درباره درآمدها و قبول کمک و هدایا.
5. تصویب اساسنامه مراکز تحقیقاتی، شرکتها و مؤسسات وابسته به جهاد دانشگاهی در چارچوب قوانین و مقررات جاری.
6. تصویب اصول کلی همکاری علمی و اقتصادی با سایر مؤسسات.
7. تأیید رؤسای مراکز تحقیقاتی علمی، فرهنگی و مؤسسات وابسته که از سوی رئیس جهاد [6]26 پیشنهاد می‌شوند.
8. تصویب آئین‌نامه داخلی هیأت امناء و آئین‌نامه داخلی شورای علمی
9. نظارت و ارزیابی نسبت به حسن اجرای مصوبات هیأت امناء و فعالیتهای جهاد
10. پیشنهاد تغییر در اساسنامه جهاد دانشگاهی به شورای عالی انقلاب فرهنگی

ماده 7. جهاد دانشگاهی زیر نظر شورای عالی انقلاب فرهنگی فعالیت می‌کند و رئیس آن به عنوان بالاترین مقام اجرایی این نهاد بدین صورت تعیین می‌شود:

- برای اولین بار، یک نفر از میان افراد پیشنهادی اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی از طرف شورای عالی انتخاب و با حکم ریاست شورای عالی منصوب می‌شود.

- مدت ریاست جهاد دانشگاهی هر بار سه سال می‌باشد.

- انتخاب رئیس جهاد دانشگاهی برای دوره‌های بعد بنا به پیشنهاد هیأت امناء و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌باشد.

1. این ماده در جلسه 507 مورخ 81/8/28 شورای عالی انقلاب فرهنگی به ترتیب فوق اصلاح گردید.

2. کلمه «رئیس» طی مصوبه جلسه 274 مورخ 70/12/20 شورای عالی انقلاب فرهنگی به اساسنامه اضافه شده است.

ماده 8. وظائف و اختیارات رئیس جهاد:

1. اداره کلیه امور جهاد در چهار چوب اساسنامه و مقررات.
 2. پیشنهاد رؤسای مراکز تحقیقاتی علمی و فرهنگی و مؤسسات وابسته جهاد به هیأت اماناء.
 3. نمایندگی رسمی جهاد در مراجع قانونی و حقوقی با حق توکیل به غیر.
 4. تصویب آئین نامه ها و مقررات اجرایی بر اساس ضوابط مصوب شورای علمی و هیأت اماناء.
 5. تنظیم بودجه و تهیه گزارش عملکرد سالانه و ارائه آن به شورای علمی و هیأت اماناء.
 6. اجرای مصوبات هیأت اماناء.
 7. تهیه و تنظیم آئین نامه ها و ضوابطی که باید به تصویب شورای علمی و هیأت اماناء برسد.
- ماده 9. به منظور تعیین خط مشی و نظارت بر فعالیت های علمی و پژوهشی و فرهنگی، شورای علمی جهاد دانشگاهی تشکیل می گردد. اعضای شورای علمی عبارتند از:

1. رئیس، معاون آموزشی، معاون پژوهش و فناوری و معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی.
 2. سه نفر از اعضای هیأت علمی و پژوهشی ارشد جهاد دانشگاهی بنا به پیشنهاد گروه های علمی و مطابق مقررات و تعاریف مصوب آموزش عالی کشور.
 3. دو نفر از صاحب نظران فرهنگی جهاد دانشگاهی به انتخاب رئیس.
 4. دو نفر از مسئولان مراکز پژوهشی و فرهنگی وابسته به جهاد دانشگاهی به انتخاب رئیس.
- تبصره: نحوه پیشنهاد دعوت عصویت افراد موضوع بند «2» و نیز چگونگی تشکیل جلسات شورای علمی مطابق آئین نامه ای است که از طرف رئیس برای تصویب به هیأت اماناء پیشنهاد می شود.

ماده 10. وظائف شورای علمی بدین شرح است:

1. تعیین سیاست های تفصیلی و اولویت های پژوهشی، آموزشی، فرهنگی و انتشاراتی بنا به پیشنهاد مسئولان مرکز.
 2. نظارت بر نحوه برگزاری دوره های آموزشی علمی - کاربردی.
 3. نظارت بر نحوه تأمین هزینه های تحصیلی (بورس ها) و فرصت های مطالعاتی.
 4. تصویب آئین نامه های چاپ و نشر کتب، مجلات و مقالات علمی و فرهنگی.
 6. اظهار نظر در مورد گزارش عملکرد سالانه جهاد دانشگاهی که به وسیله معاونان تهیه و از طریق شورای هماهنگی به شورای علمی ارائه می شود.
 7. بررسی و اظهار نظر درباره مقررات استخدام و ارزشیابی اعضای هیأت علمی و ارائه پیشنهاد به هیأت اماناء.
 8. تصویب ضوابط نحوه فعالیت های مراکز فرهنگی جهاد دانشگاهی و نظارت بر اجرای آن فعالیت ها.
- ماده 11. شورای هماهنگی به منظور ایجاد هماهنگی در امور اجرایی و مدیریتی و نظارت بر عملکرد واحدهای جهاد دانشگاهی، زیر نظر رئیس تشکیل می گردد.

اعضای شورای هماهنگی عبارتند از:

1. معاونان جهاد دانشگاهی.

2. مسئولان مراکز علمی و پژوهشی و فرهنگی.

تبصره: نحوه تشکیل و تصمیم‌گیری درباره وظایف شورای هماهنگی تابع آئین‌نامه داخلی مصوب همین شورا است.

ماده 12. وظایف شورای هماهنگی بدین شرح است:

1. فراهم کردن زمینه‌های اجرایی مصوبات هیأت امناء و شورای علمی و همچنین آئین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های صادر شده از سوی رئیس جهاد دانشگاهی.

2. بررسی آئین‌نامه‌ها و ضوابط اجرایی جهاد دانشگاهی و تهیه پیشنهادهای اصلاحی، طرح‌ها و برنامه‌هایی که باید در دستور کار هیأت امناء و شورای علمی قرار گیرد.

3. پیشنهاد اصلاحات اداری و تشکیلاتی به هیأت امناء از طریق رئیس جهاد دانشگاهی.

4. ایجاد هماهنگی بین مراکز مختلف علمی، پژوهشی فرهنگی.

5. بررسی و اظهار نظر در مورد نحوه اجرای آئین‌نامه‌ها، بخشنامه‌ها و نظارت بر عملکرد مراکز علمی، پژوهشی و فرهنگی.

6. بررسی اظهار نظر در مورد بودجه سالانه جهاد دانشگاهی.

ماده 13. منابع اعتبارات جهاد دانشگاهی عبارتند از:

1. اعتباراتی که همه‌ساله در ردیفی مجزا در بودجه دولت منظور و تصویب می‌شود.

2. کمکهای بلاعوض بنیاد مستضعفان و سازمان حج و اوقاف و امور خیریه پس از تصویب آنها.

3. وجوهی که جهاد دانشگاهی بابت ارائه خدمات، اجرای طرحها برای سازمان‌ها و اشخاص حقوقی و حقیقی، فروش تولیدات مؤسسات وابسته و تجاری

کردن تحقیقات تحصیل می‌کند.

4. سایر کمکها و هدایای نقدی و غیر نقدی.

5. استفاده از تسهیلات بانکها [7]

ماده 14. این اساسنامه با یک مقدمه و چهارده ماده و چهار تبصره در تاریخ 70/8/14 به تصویب نهایی شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید و جایگزین اساسنامه

قبلی جهاد دانشگاهی (مصوبه شماره 3216 / دش مورخ 65/7/29 شورای عالی) و اصلاحات آن می‌گردد.

1. این بند طی مصوبه جلسه 274 مورخ 70/12/20 شورای عالی انقلاب فرهنگی به اساسنامه اضافه شده است.

اساسنامه نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها

(مصوب جلسات 322، 323 و 324 شورای عالی انقلاب فرهنگی

مورخ 72/11/5، 72/11/19 و 72/12/3 و تکمیل آن در جلسه 374 مورخ 75/2/25)

مقدمه

بر اساس دستور رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی) مبنی بر تجدید نظر در اساسنامه شورای نمایندگان و دفاتر آنها در دانشگاهها (موضوع مصوبه شماره 1368/دش مورخ 69/6/28 شورای عالی انقلاب فرهنگی و اصلاحیه‌های آن) و ایجاد سازمان جدیدی برای تحقق اهداف مورد نظر معظم له «نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها» با این اهداف، وظائف و سازمان تشکیل می‌شود:

ماده 1. تعریف

نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها که در این اساسنامه اختصاراً نهاد نمایندگی نامیده می‌شود نهادی است که زیر نظر معظم له در کلیه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی به انجام وظائف مصرح در اساسنامه می‌پردازد.

ماده 2. اهداف

1. توسعه و تعمیق آگاهیها و علائق اسلامی دانشجویان و دانشگاهیان و تبیین ارزشهای اسلامی.
2. ایجاد و گسترش فضای معنوی و اسلامی در دانشگاهها و رشد فضائل اخلاقی در دانشگاهیان.
3. رشد بینش سیاسی در محیط دانشگاه.
4. حمایت و هدایت فکری تشکلهای دانشجویی و دانشگاهی.
5. حاکمیت بخشیدن به ارزشهای اسلامی و انقلابی در سطوح اجرایی و علمی.
6. مقابله با ترویج عقائد و افکار انحرافی و هجوم فرهنگی و تقویت روح خود باوری و استقلال فکری.
7. تقویت پیوند حوزه و دانشگاه.

ماده 3. وظائف

1. تبیین مسائل سیاسی، اجتماعی و فرهنگی از طریق برگزاری جلسات، سخنرانی و بحث و مناظره، نشر مقالات و جزوات و مانند آن.
2. انجام دادن مسئولیتهای روحانیت در محیط دانشگاه مانند اقامه جماعت و برپایی مجالس و محافل مذهبی و اهتمام به تعظیم شعائر اسلامی و مراسم دینی.
3. اجرای برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و تربیتی در زمینه علوم و معارف اسلامی از قبیل برگزاری گردهمائی‌ها و نشست‌های تخصصی، جلسات پاسخ به سئوالات، نشر مقالات و جزوات و فعالیتهای فوق برنامه و مانند آن.
4. حضور فعال در میان دانشجویان و دانشگاهیان به منظور راهنمایی و ارشاد فکری و اخلاقی و پاسخگویی به مسائل شرعی.
5. هدایت تشکلهای و نهادها و حرکت‌های اسلامی دانشجویی و دانشگاهی و تقویت فعالیتهای اسلامی در دانشگاه.
6. مطالعه و بررسی وضع دینی و اعتقادی و گرایش‌های فرهنگی و سیاسی در محیط دانشگاه و علل ضعفها و نارسائیها برای دستیابی به راه‌حلهای مناسب.
7. بسط فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر و اقامه نماز در دانشگاهها.

8. همکاری با نهادها و مراکز حوزه‌ای و دانشگاهی و پشتیبانی از آنها برای تقویت پیوند حوزه و دانشگاه.
9. گزینش علمی و عمومی استادان دروس معارف اسلامی و نظارت بر کیفیت ارائه آن دروس و ارزیابی عملکرد آنان.
10. تأیید رئیس پیشنهادی گروه معارف اسلامی قبل از معرفی به رئیس دانشگاه.
11. نظارت بر رعایت موازین اسلامی و ارزشهای انقلاب در امور اداره دانشگاهها، تشکلهای و فعالیتهای فرهنگی و سیاسی - اجتماعی مراکز هنری و ورزشی و خوابگاههای دانشگاهی و نیز نشریات داخلی دانشگاه.
12. بررسی مقررات، آئین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های راجع به امور فرهنگی در مراکز آموزش عالی و مؤسسات وابسته از نظر انطباق با معیارها و ارزشهای اسلامی و انقلاب اسلامی.
13. حمایت از نیروهای متخصص و متعهد در دانشگاه.
14. اعلام نظر کتبی درباره خلافهای بین متون جزوات درسی و مباحث راجع به مبانی ارزشها و دیدگاههای دینی و اسلامی از طرف دفتر مرکزی نهاد، به مسئولان ذیربط، برای اصلاح.
- تبصره 1.** در مواردی که اجرای بندهای این ماده نیاز به حضور مسئول نهاد در یکی از شوراها، هیأت‌ها یا کمیته‌های وزارتخانه، دانشگاه یا دانشکده داشته باشد از وی برای شرکت در جلسه دعوت خواهد شد.
- تبصره 2.** به منظور اجرای وظایف ناشی از این ماده، صورت جلسات شوراها و هیأت‌ها و کمیته‌های تبصره 1 به اطلاع مسئول نهاد می‌رسد.
- تبصره 3.** مسئول نهاد در هر دانشگاه نظرها و تذکرات خود را در هر یک از موارد بررسی و اقدام لازم کتباً به رئیس یا مسئولان دانشگاه یا مرکز آموزش عالی اعلام می‌دارد، در صورت عدم موفقیت یا عدم اعتنا، موضوع به شورای نمایندگان احاله می‌شود تا با حضور طرفین بررسی و تصمیم نهایی اتخاذ شود.
15. عضویت نماینده‌ای از نهاد در شورای عالی برنامه‌ریزی و نماینده‌ای در هیأت نظارت و بازرسی شورای عالی انقلاب فرهنگی و نمایندگانی در هیأت‌های عالی گزینش استاد وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، این چهار نماینده به پیشنهاد رئیس نهاد و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی انتخاب خواهند شد.
- ماده 4. ارکان نهاد نمایندگی**
- ارکان نهاد نمایندگی عبارتند از:
1. شورای نمایندگان مقام معظم رهبری (هیأت امانا) [1].
 2. ریاست نهاد.
 3. دفاتر نمایندگان در دانشگاهها.
 5. شورای نمایندگان مقام معظم رهبری عالیترین مرجع سیاستگذاری نهاد است و اعضای آن را رهبر معظم انقلاب اسلامی منصوب می‌کنند.
 6. رئیس نهاد برترین مسئول اجرائی نهاد است و با پیشنهاد شورای نمایندگان توسط مقام معظم رهبری برای مدت 3 سال تعیین می‌شود.

1. براساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی، شورای نمایندگان مقام معظم رهبری، هیأت امانای نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری می‌باشد.

ماده 7. مسئول دفتر نمایندگی در دانشگاه مسئولیت اداره دفتر و اجرای وظایف نهاد در حیطه دانشگاه را بر عهده دارد و زیر نظر رئیس نهاد و در چارچوب برنامه‌ها و آیین‌نامه‌های ابلاغ شده از سوی وی فعالیت می‌کند.

ماده 8. نصب و عزل مسئولان دفاتر نمایندگی در دانشگاهها پس از مشورت با رئیس دانشگاه به پیشنهاد رئیس نهاد و تصویب شورای نمایندگان و حکم رئیس شورا صورت می‌گیرد.

ماده 9. وظایف شورای نمایندگان:

1. تصویب سیاستها و خط مشی‌ها، نمودار تشکیلاتی و شرح وظائف قسمتها.
2. پیشنهاد رئیس نهاد به مقام معظم رهبری.
3. تصویب برنامه و تهیه و تنظیم بودجه و ترازنامه سالانه و ارائه آن برای تصویب به مراجع ذیصلاح.
4. نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورای نمایندگان و عملکرد نهاد.
5. نصب و عزل مسئولان دفاتر نمایندگان در دانشگاه با امضای رئیس شورای نمایندگان پس از پیشنهاد رئیس نهاد و مشورت با رئیس دانشگاه.
6. تصویب تشکیلات دفاتر نمایندگی و محدوده وظایف شعب وابسته در چارچوب اساسنامه.

ماده 10. وظائف و اختیارات رئیس نهاد

1. اداره کلیه امور نهاد در چارچوب اساسنامه و مقررات.
 2. اجرای مصوبات شورای نمایندگان.
 3. نظارت بر حسن اجرای وظایف دفاتر و واحدها و فعالیتهای جاری نهاد در دانشگاهها و پیگیری اشکالات و تخلفات احتمالی.
 4. پیشنهاد برنامه محتوایی و طرحهای اجرایی برای تصویب در شورای نمایندگان.
 5. تهیه و ابلاغ آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها به دفاتر نمایندگی در دانشگاهها برای انجام وظائف محول.
 6. پیشنهاد نصب و عزل مسئولان دفاتر در دانشگاهها پس از مشورت با رئیس دانشگاه در هر مورد به شورای نمایندگان برای صدور حکم.
 7. تهیه سیاستها، خط مشی‌ها، نمودار تشکیلاتی و شرح وظائف قسمتها و ارائه به شورای نمایندگان برای تصویب.
 8. تهیه و تدوین برنامه، بودجه و ترازنامه سالانه و ارائه به شورا.
 9. نصب و عزل معاونان و مسئولان داخلی نهاد.
 10. تشکیل شورایی از صاحب نظران حوزه و دانشگاه به منظور بررسی طرحها و برنامه‌های محتوایی نهاد.
 11. جذب و تربیت فضیلابی روحانی برای تصدی مسئولیتهای نهاد نمایندگی.
- تبصره: با تصویب شورای نمایندگان، رئیس نهاد می‌تواند برخی از وظائف دفاتر نمایندگی را به طور متمرکز اجرا کند.
- ماده 11.** هیأت رئیسه دانشگاه با حضور مسئول دفتر نمایندگی نسبت به هرگونه پشتیبانی و تأمین نیازهای دفتر اعم از نیروی انسانی و فضا و تجهیزات در چهارچوب امکانات دانشگاه، تصمیم‌گیری و اقدام می‌کند.

ماده 12. بودجه نهاد همه ساله در ردیف مستقل در بودجه کل کشور پیش‌بینی می‌شود و دفتر نمایندگی می‌تواند علاوه بر اعتباراتی که از نهاد نمایندگی دریافت می‌کند، از بودجه‌ای که در ردیف راجع به مسائل فرهنگی، همه سالها در بودجه دانشگاه منظور می‌شود استفاده کند.

تبصره: اجرای این اساسنامه برای دانشگاه‌های غیردولتی موکول به تهیه متمم جداگانه‌ای برای این قبیل مؤسسات و تصویب در شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد بود.

ماده 13. این اساسنامه که در 13 ماده و 5 تبصره در تاریخ 72/12/3 به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسیده است بند 15 ماده 3 آن در جلسه 374 مورخ 75/2/25 تکمیل شد.

الحاق ماده واحده به اساسنامه نهاد نمایندگی

مقام معظم رهبری در دانشگاهها

(مصوب 415 جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ 76/12/12)

پیشنهاد نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها (نامه شماره 1/01/2357 مورخ 76/8/26 درباره الحاق یک ماده به اساسنامه این نهاد (موضوع مصوبه

860/د ش مورخ 75/3/12 شورای عالی) مطرح شد و به این شرح به تصویب رسید:

«هزینه اعتبارات نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها تابع قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی

مصوب مورخ 69/10/18 مجلس شورای اسلامی می باشد.»

متمم اساسنامه نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری

در دانشگاهها برای دانشگاه آزاد اسلامی

(مصوب 347 جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ 73/12/16)

متمم اساسنامه نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، موضوع مصوبه 979/م د ش مورخ 72/12/11 شورای عالی، برای دانشگاه آزاد اسلامی بدین

شرح به تصویب رسید:

ماده 1. مواد اساسنامه نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها در دانشگاه آزاد اسلامی نیز لازم الاجراست.

ماده 2. هر واحد دانشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی از حیث حضور نماینده نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری همانند هریک از دانشگاههای دولتی تلقی خواهد

شد.

ماده 3. با توجه به وضع متمرکز دانشگاه آزاد اسلامی، شورای نمایندگان یکی از اعضای خود را بعنوان نماینده در دانشگاه آزاد اسلامی تعیین می کند که کلیه

دفا تر نمایندگان تعیین شده در دانشگاه آزاد اسلامی تحت نظر او خواهند بود.

ماده 4. مواردی که در اساسنامه مشخص نشده است می تواند با توافق رئیس دانشگاه آزاد اسلامی و نماینده نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه آزاد

اسلامی تصمیم گیری و اجرا شود.

عضویت نماینده دفتر شورای نمایندگان مقام معظم رهبری در دانشگاهها

در شورای دانشجویی، هیأت انتظامی اساتید و کارکنان دانشگاهها

(مصوب جلسه 350 شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ 72/12/14)

بنا به پیشنهاد شماره 3382/د گ مورخ 71/10/12 شورای محترم نمایندگان مقام معظم رهبری در دانشگاهها، شورای عالی موافقت کرد به ترتیب اعضای

شورای دانشجویی مندرج در ماده 25 آیین نامه مدیریت دانشگاهها (مصوبه 1640/د ش مورخ 70/5/12 به صورت زیر اضافه شود.

«انتخاب و معرفی نماینده (دفتر شورای نمایندگان مقام معظم رهبری) جهت عضویت در شورای دانشجویی و هیأت انتظامی اساتید و کارکنان هر دانشگاه.»

درباره فعالیت‌های فرهنگی که جنبه دینی دارند

ماده 1. مسئولیت کلیه امور مربوط به فعالیت‌های فرهنگی دینی، که به لحاظ موضوع و ماهیت، دینی و مذهبی هستند و مستقیماً در جهت تبیین و ترویج معارف و ارزشهای اسلامی می‌باشند اعم از برنامه‌ریزی و اجرای آنها به عهده نهاد می‌باشد.

این فعالیت‌ها عبارتند از:

- اقامه نماز جماعت و امور مساجد و نمازخانه‌ها

- دعوت از روحانیون و مبلغین

- برگزاری مراسم و مناسبت‌ها و سخنرانی‌های مذهبی

- برگزاری برنامه‌های قرآنی (حفظ، قرائت و مفاهیم)

- امور مربوط به هیأت و محافل و مجالس مذهبی

- امور مربوط به تبیین احکام شرعی

- برگزاری مسابقات دینی و اسلامی

- برگزاری برنامه‌ها، سمینارها و محافل بحث و بررسی مسائل دینی و اسلامی

- برگزاری آموزش فوق برنامه، متون دینی و معارف اسلامی و علوم حوزه‌ای

- امور مربوط به تدوین و انتشار نشریات و جزوات دینی

- امور مربوط به کتابخانه‌ها و نوارخانه‌های خاص مذهبی

- برگزاری اردوهای تربیتی، دینی و سفرهای زیارتی

- امور مربوط به امر به معروف و نهی از منکر در چارچوب ضوابط و مقررات

- برگزاری برنامه‌های ادبی و هنری ویژه موضوعات مذهبی

تبصوه: اجرای برنامه‌های فوق با هماهنگی فیمابین نهاد و مدیریت دانشگاه خواهد بود.

ماده 2. مسئولیت بخش دینی فعالیت‌های فرهنگی عام به عهده نهاد بوده و اجرای آنها نیز با هماهنگی فیمابین نهاد و مدیریت صورت می‌گیرد.

ماده 3. کلیه تشکل‌های دانشگاهی کماکان متناسب با شرح وظایفشان مجاز به برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌های خود می‌باشند.

ماده 4. نهاد نمایندگی می‌تواند اجرای برخی از فعالیت‌های فرهنگی دینی را به مدیریت‌های دانشگاه واگذار نماید.

ماده 5. امکانات و تسهیلات لازم برای انجام وظایف مستمر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری از قبیل فضای کار، لوازم اداری، سرویس نقلیه براساس

آیین‌نامه‌های دانشگاه تأمین می‌شود.

ماده 6. براساس هماهنگی‌های صورت گرفته با مدیریت اجرای برنامه‌های فرهنگی دینی نهاد - اعم از آن که خود نهاد مجری باشد و یا اجرای آنها را به مدیریت، تشکل‌ها و نهادها واگذار نماید - با استفاده از امکانات، اعتبارات تسهیلات موجود دانشگاه صورت می‌گیرد و امکانات و تسهیلات غیرموجود نیز در حد امکان از سوی دانشگاه تهیه می‌گردد.

ماده 7. جهت هماهنگی اجرایی کلیه فعالیت‌های فرهنگی در دانشگاه شورایی با ریاست رئیس دانشگاه و مرکب از مسئول نهاد، معاون فرهنگی نهاد، معاون دانشجویی دانشگاه و برحسب مورد نمایندگان تشکل‌ها و نهادهای انقلابی و مسئولین دانشگاه تشکیل می‌شود.

تبصره: تشکل‌ها و نهادهای مدعو با توافق رئیس دانشگاه و مسئول نهاد تعیین می‌شوند.

1. ضوابط دانشگاه گرین ویل شمالی (آمریکا)
2. دانشگاه آکسفورد (انگلیس)
3. دانشگاه آدکونل آجاسین (نیجریه)
4. دانشگاه ایالتی جنوب غربی میسوری (آمریکا)
5. کالج رابرت (ترکیه)
6. دانشگاه ایالتی فلوریدا (آمریکا)
7. دانشکده آلن (آمریکا)
8. دانشگاه بریستول (انگلستان)
9. دانشگاه ایالتی آرکانزاس (آمریکا)
10. دانشگاه استمپ فورد (بنگلادش)
11. مؤسسه بین‌المللی فناوری سیریندهورن (تایلند)
12. دانشگاه لایبرتی (آمریکا)

ضوابط دانشگاه گرین ویل شمالی * (آمریکا)

North Greenville University

اداره خدمات دانشجویی (سال تحصیلی 2007-2008)

موارد ذیل حداکثر استانداردهایی است که در دانشگاه «گرین ویل شمالی» به کار گرفته می‌شود و قاطعانه اعمال خواهد شد.

- کلاه، عینک آفتابی و بیگودی‌های مو در هیچ مکانی نباید استفاده شود به جز در محیط خوابگاه دانشجویان و باشگاه‌ها.

- هیچ گونه لباس یا زینت آلاتی که نشان‌دهنده هر نوع بی‌حرمتی و کفرگویی یا در برگیرنده عبارات و سوسه‌انگیز، تبلیغات مشروبات الکلی، تنباکو، مواد

مخدر یا دیگر عبارات و نمادهای نامناسب است، مجاز نمی‌باشد.

- لباسی که به صورتی نامناسب اندام‌ها را نشان می‌دهد مجاز نمی‌باشد.

- رنگ کردن مو مجاز نمی‌باشد.

مقررات مربوط به پوشش دانشگاهی

به معاون رئیس دانشگاه اختیار داده شده است تا تمام مقررات مربوط به لباس دانشگاهی را در آینده اجرا نماید.

- فارغ‌التحصیلان دانشگاه باید لباس بلند، گشاد و روپوش‌های رنگی مصوب دانشگاه را بپوشند.

- اعضای دانشگاه نیز لباس بلندی را می‌پوشند که معاون دانشگاه بعد از مشاوره‌ها و صلاح‌دید با رؤسای دانشکده‌ها، انجمن‌های دیگر و مؤسسات تصویب کرده‌اند.

- مردان باید ظاهر مناسب و تمیز داشته باشند. لباس باز و بدن‌نما نامناسب است. اندازه شلوارک‌ها باید تا زانو باشند. مو باید رنگ طبیعی داشته باشد و از

مدل‌های افراطی پرهیز شود. خط‌ریش‌ها نباید بیش از اندازه بلند باشند بلکه باید مرتب کوتاه شده باشند.

- ریش، ریش‌بزی، گوشواره و دیگر موارد مشابه غیرقابل پذیرش است.

- زنان نیز باید ظاهری آراسته و مناسب داشته باشند.

- مدل مو و آرایش باید تمیز، مرتب و به دور از مدل‌های افراطی و رنگ‌های غیر متعارف باشد.

- تمام افراد دانشگاه باید لباس دانشگاهی بپوشند برای مثال:

☞ مردان باید از کت و شلوار تیره، پیراهن سفید ساده، کراوات و جوراب استفاده کنند.

☞ زنان نیز باید دامن تیره یا شلوار، بلوز سفید، کراوات سیاه، کفش سیاه و در صورت نیاز یک کت تیره بپوشند.

ضوابط پوشش دانشجویی

- پیراهن‌ها و لباس‌های رسمی مرتب، محترمانه و شایسته‌ای که متناسب و مناسب محیط مورد نظر است باید در محوطه دانشگاه پوشیده شود.
- هرگونه لباسی که از نظر جنسی تحریک‌آمیز و شهوت‌انگیز باشد مانند لباس‌هایی که بدن‌نما هستند و قسمت‌های حساس بدن را نمایان می‌سازند (بخصوص در دختران) ممنوع می‌باشد.
- استفاده از پوشش‌های خاص از قبیل تی‌شرت مشکی، بازوبند مشکی، کلاه‌های مخصوص پسرانه، روسری‌ها و جین‌های کارشده‌ی دخترانه و مواردی از این قبیل که نشان دهنده‌ی تعلق این افراد به گروه یا دسته‌ای مخفی باشد نیز ممنوع است.

توجه:

با تمامی دانشجویانی که به نظر بیاید به گونه‌ای این قوانین و ضوابط را نقض کرده‌اند، فوراً برخورد خواهد شد.

مقررات پوشش (راهنمای دانشجویان و کارمندان)

حقوق و مسئولیت‌های دانشجویان

وضع ظاهری:

لباس‌های جین (لی) پاره و چاک‌دار، تردد با دمپایی و یا پای برهنه بودن را مجاز نمی‌داند.

لازم به ذکر است مدیر قسمت «موفقیت دانشجویی» این اختیار را دارد که شیوه‌های آرایش مو، صورت و پوشش غیر عادی را رد و غیر قابل قبول اعلام

نماید.

Robert College

دانشجویان باید پوششی تمیز، مرتب و عقیف داشته باشند، پوششی که باعث حواس پرتی خود اشخاص شود و مانع تمرکز بر روی دروس نشود. لباس‌ها نباید بیش از حد تنگ یا گشاد باشند.

پوشش‌های مجاز دانشجویان عبارتند از:

- شلوارهای رسمی مشکی، سرمه‌ای، نوک‌مدادی یا قهوه‌ای تیره برای پسران و برای دختران، دامن‌هایی با قد متوسط به رنگ‌های مشکی، سرمه‌ای، نوک‌مدادی و قهوه‌ای تیره پوشش مجاز دانشجویی محسوب می‌گردد. پوشیدن شلوارهای غیر رسمی از قبیل شلوارهای مارک کارگو، شلوارهای جین و یا بادگیر (شلوارهایی که جیب‌های زیادی دارند) قابل قبول نمی‌باشد.
 - پیراهن‌های یقه‌دار تک‌رنگ با آستین کوتاه یا بلند مجاز نمی‌باشد.
 - تمام دگمه‌های پیراهن‌ها باید بسته باشند.
 - پسران باید کراوات بزنند. یقه پیراهن‌ها باید بسته و کراوات بسیار مناسب و مرتب بسته شده باشد. همچنین در مورد دخترها لباس باید کاملاً اندازه تن باشد.
 - ژاکت‌های پشمی و بلند، تنها باید در هوای سرد پوشیده شوند.
 - سوت‌شرت قابل قبول نمی‌باشد.
 - در مواردی که هوا بسیار گرم است، دانشجویان می‌توانند بلوزهای مارک پولو (RC) بپوشند.
- نکات قابل توجه:**
- پسران باید کاملاً تمیز اصلاح کنند، اندازه‌ی خط ریش آنها نباید از میانه‌ی گوش پایین‌تر بیاید.
 - هیچ‌گونه جواهرآلات به جز ساعت و یک جفت گوشواره (البته برای دختران)، مجاز نمی‌باشد.
 - موها باید تمیز و مرتب باشند. رنگ کردن مو با حنا و یا به صورت راه‌راه (streaks)، قابل قبول نمی‌باشد. موی پسران باید کوتاه باشد.
 - صندل‌ها، کفش‌های پاشنه بلند و کفش‌های ورزشی سوراخ‌دار (شبکه‌ای) مجاز نمی‌باشد.
 - پوشیدن جوراب الزامی است.
- اگر دانشجویی نتواند پوششی مناسب در دانشکده داشته باشد، به فانه فرستاده می‌شود.

Florida State University

آرایش و پوشش دانشجویی مناسب از ابتدایی ترین مسئولیت ها و تعهدات دانشجویان و خانواده های آنان می باشد و هر گونه تغییری در پوشش، فراتر از خط مشی کلی دستورالعمل پوشش مجاز نخواهد بود.

ضوابط پوشش

شلوارها و شلوارک های خاکی رنگ، دامن ها، و پیراهن های زنانه باید از رنگی یکدست و یکسان برخوردار باشند. اندازه شلوارک ها، دامن ها و پیراهن های زنانه نباید کوتاه تر از سر زانو باشند.

- جین های آبی رنگ باید یک رنگ، یکدست، یکسان و بدون سوراخ و شکافتگی باشند.

- کفش های ساده یا بدون مدل قابل قبول می باشند. تردد با پای برهنه، پوشیدن دمپایی و کفش راحتی، کفش های پاشنه میخی یا پاشنه بلند (بلندتر از 2 اینچ)، یا کفش چرخدار و گیره دار مجاز نمی باشد.

روزهای معنوی و روحانی

در روزهای معین شده به عنوان «مناسبت های مذهبی» دانشجویان می توانند تی شرت ها یا پیراهن هایی که حاوی عبارات و لغات شرم آور و زننده نباشند؛ به تن کنند. هر نوع پوششی که در بردارنده عبارات زشت یا توهین آمیز به مقدسات، وسوسه انگیز و ناشایست یا مرتبط با دسته ها، احزاب و گرایشاتی که شخص را ترغیب به استفاده از مواد مخدر، مشروبات الکلی و یا خشونت کند.

- هر نوع پیراهن کلاه دار، کت و ژاکت یا بادگیر

- هر گونه پوشش سر

- هر گونه لباس و پوششی با پارگی، لکه، سوراخ و وصله

- بلوز یا پیراهن های یقه باز

- هر گونه پوشش بدن نما

- بازوبند، مچ بند، کمر بند، یا دیگر اقلام با قطعات سنگین آهنی و زنجیر

- عینک آفتابی (روی چشم یا بالای سر)

شیوهی برخورد با متخلفین از ضوابط پوشش

مرتبۀ اول: شامل تذکر شفاهی به دانشجو می‌باشد. در این شرایط از طرف جامعه‌دان دانشگاه «ولی یا پشتیبان» انتخاب می‌شود و طی نامه‌ای مورد تخلف به دانشجو اخطار داده می‌شود.

مرتبۀ دوم: مکالمه (مشاوره) تلفنی بین استاد و ولی دانشجو یا پشتیبان وی را مشتمل می‌گردد. یک سند کتبی و جوابیه از سوی ولی یا پشتیبان دانشجو ارائه می‌شود و پوشش مناسبی از سوی جامعه‌دان دانشگاه یا ولی یا پشتیبان وی برای دانشجو معین خواهد شد.

سومین مرتبۀ: جلسه‌ای با حضور مدیر و ولی یا پشتیبان دانشجو برگزار می‌شود که به یک تعهد کتبی و امضاء ولی یا پشتیبان منجر می‌شود، دانشجو نزول درجه و امتیاز شهروندی دریافت خواهد کرد و یا روش تأدیب دیگری از سوی دانشکده تعیین می‌گردد.

Allen College

- هیچ یک از انواع لباس های جین، شلوار سفید، سوئیت شرت، شلوارک، دامن های چاک دار و تی شرت مجاز شمرده نمی شوند.
- کارت دانشجویی در تمام اوقات هنگام تردد در محوطه ی بیمارستان، کلینیک و... باید بر روی لباس دانشجو بطور مشخص قابل رویت باشد و به محض گم شدن و تغییر نام باید تعویض گردد.

زیورآلات

- حلقه هایی که در سوراخ های ایجاد شده در ابرو و زبان، یا مناطق قابل مشاهده دیگر نصب شده، مجاز نمی باشد.

آرایش

آرایش باید در حد اعتدال باشد. استفاده از عطرها ی قوی و آرایش تند هنگام مراقبت و درمان بیماران مجاز نمی باشد. زیرا بیماران نسبت به بوها بسیار حساس هستند.

- ناخن انگشتان باید کوتاه و تمیز نگه داشته شوند. دانشجویان باید از لاک زدن خودداری کنند، زیرا تراشه های لاک ناخن مأمّن رشد باکتری ها می باشند استفاده از ناخن های مصنوعی در هیچ مکانی مجاز نیست.

جویدن آدامس

جویدن آدامس برای دانشجویان هنگامی که لباس فرم بر تن دارند یا در تماس با بیماران و عموم مردم هستند، ممنوع می باشد.

از دانشجویان انتظار می رود به ضوابط عمومی پوشش که توسط کالج آلن پایه گذاری شده پایبند باشند تمام دانشجویان باید لباسی که مناسب، مرفه ای و متناسب با ضوابط «دانشکده آلن» و نمایندگی های مربوط به آن می باشد را بپوشند.

University of Bristol

با بیماران باید به گونه‌ای رفتار شود که در شرایط درمانگاهی و بالینی تا حد امکان، احساس راحتی کنند. پوشش نامناسب می‌تواند توهین و اضطراب غیرضروری به همراه آورد.

- دانشجویان باید آگاه باشند که پوشیدن لباس‌های محرک جنسی می‌تواند توسط برخی افراد به عنوان دعوت برای سخنان و اعمال نامناسب و زشت و توهین‌آمیز تلقی شود.

- زیورآلات باید در کمترین میزان ممکن مورد استفاده قرار گیرد.

- لباس‌ها نباید حاوی علائم، نشان‌ها و تصاویر برجسته باشند.

- کارت شناسایی همواره باید در معرض دید قرار گیرد.

مقررات پوشش برای دانشجویان

- لباس های لی مجازند، ولی نباید خیلی کوتاه، سوراخ دار، خمیره ای، بدن نما، و یا دارای رنگ های غیر عادی و نامتعارف و یا هرگونه مهره دوزی، نشان یا

نوشته ای مغایر با شئون حرفه ای و تخصص های بهداشتی باشد.

- کفش ها باید از نوع جلویسته و پاشنه کوتاه باشند (کفش های ورزشی تنیس توصیه می شود) دمپایی و کفش های راحتی و امثال آن مجاز شمرده نمی شوند.

- موها باید تمیز و مرتب و سیبیل ها کوتاه نگه داشته شوند. هیچ نوع سبک مو یا زینت آلائی که جلب توجه کند، مجاز نمی باشد.

8- در ملاقات های کاری، دانشجویان باید پوشش معمولی غیر رسمی داشته باشند، یعنی پوششی غیر از جین و شلوارک، ولی آقایان مجبور به استفاده از

کروات نیستند مگر این که به عنوان نماینده ی دانشگاه در جلسه ای حضور یابند. خانم ها نیز مجبور به پوشیدن دامن یا پیراهن نیستند.

ضوابط پوشش دانشجویان

- پوشیدن تی شرت مجاز نمی باشد.
- پوشیدن شلوارهای جین، مندرس یا پاره و بریده شده، پذیرفته نیست.
- استفاده از لباس های تحریک آمیز (شهوت انگیز) و وسوسه انگیز ممنوع است.

فلسفه‌ی مقررات پوشش

در این راستا پاکیزگی، آراستگی، تناسب و فروتنی به عنوان عوامل تعیین کننده از اهمیت برخوردارند. از دانشجویان انتظار می‌رود در همه حال عفت را در پوشش خود مراعات نمایند.

معیار پوشش برای مردان

شیوه‌های متفاوت پوشش و آرایش مو، که مرتبط با فرهنگ‌های متضاد هستند، قابل پذیرش نمی‌باشد.

پوشش در کلاس

پوشیدن جوراب الزامی است.

ضروری است مردان از لباس‌هایی استفاده کنند که خیلی کوتاه و تنگ نباشد.

هرگونه پرسشی در مورد پوشش مناسب و نامناسب باید با رئیس دفتر امور زنان دانشگاه در میان نهاده شود.

در میان واژه‌ها، «قانون» از جمله واژه‌هایی است که در تمامی جوامع بشری مفهومی مشترک را در ذهن تداعی می‌کند و هدف از آن برقراری نظم، آرامش و امنیت در جامعه می‌باشد و چه بسا اگر قانون بیانگر اراده عمومی و خواسته‌های افراد جامعه باشد به مراتب موجبات پیشرفت، رشد و ایجاد بستری مناسب برای رسیدن به ارزش‌های متعالی انسانی را نیز به دنبال خواهد داشت. بررسی شیوه تکوین و شکل‌گیری نظامات و بخش‌های مختلف جوامع انسانی از دیرباز تاکنون حاکی از آن است که از ابتدایی‌ترین جوامعی که بشر در آن زندگی مدنی داشته تا به امروز که جوامع با پیچیده‌ترین سیستم‌ها و تفاوت‌هایی در اهداف و اشکال اداره می‌شوند هیچگاه بدون رعایت قانون وجود نداشته و در صورت وجود، نتوانسته پابرجا بماند و یا رسیدن به هدفی را که غایتش بوده میسر گرداند. پس داشتن ضابطه و قانونمندی جهت دستیابی به اهداف جمعی و پایبندی به اصول انسانی در فضای توأم با آرامش در هر مجموعه‌ای امری ضروری به نظر می‌رسد. در فرآیند تدوین ضوابط، قوانین، اعمال و اجرای آنها سنخیت داشتن متن و محتوای قانون با فرهنگ جامعه مورد نظر بدیهی است و در رسیدن به اهداف مشترک جمعی، که فلسفه وجودی هر مجموعه‌ای است هماهنگی اعضا، هدفمندبودن قوانین و قانون‌گذاران، مجریان و متولیان اجرا از جمله عواملی است که تضمین امور را عهده‌دار می‌باشد.

از سوی دیگر یکی از مهمترین شئون انسانی، منزلت اجتماعی انسانهاست که با عوامل مختلفی مرتبط است از جمله این عوامل چگونگی حضور در جامعه به خصوص از جهت ظاهری و نوع پوشش است. به تعبیر همگان پوشش مناسب، شامل آراستگی، وقار و نظم در ظاهر را شامل می‌شود. بنابراین در محیط کار، تحصیل، پژوهش و تحقیق، کوچه و خیابان و... هر یک به اقتضای خود نوع پوشش خاصی را می‌طلبد. همچنین این پوشش نمایانگر فرهنگ خاص آن محیط است. به عبارت بهتر فرهنگ، تمدن و حتی شرایط اقلیمی هر جامعه‌ای تعیین‌کننده کیفیت و نوع پوشش افراد آن جامعه است. گویاتر اینکه آنچه بیان شد تبیین ضرورت وجود قانون و لزوم رعایت آن می‌باشد اما در اینجا باید گفت در کنار قانون، اخلاق حرفه‌ای، رعایت ضوابط هر محیط را تضمین می‌کند.

نکته اساسی و قابل عنایت اینکه فرهنگ جمعی منشأ و تعیین‌کننده نوع و کیفیت و چگونگی پوشش است چرا که اهداف تشکیل جوامع انسانی در مراکز مختلف متفاوت است و گاهی به جهت نوع کار، نوع پوشش نیز باید متناسب و ویژه باشد. با این مقدمات، اول، ضرورت قانون و رعایت آن در جوامع مختلف در راستای دستیابی به اهداف مشترک؛ دوم، شأن اجتماعی و ارتباط آن با نوع پوشش و آراستگی ظاهر، بررسی وجود مقدمه سوم ضرورت پیدا می‌کند که جهت رعایت ضوابط هر محیط علاوه بر قانون، اخلاق تا چه میزان نقش ایفا می‌کند چرا که نفس قانون انعطاف‌پذیر نیست و رعایت آن همراه با تکلف است، ولی با رعایت

اخلاق ممکن است قانون‌پذیر بودن و رعایت ضوابط قانونی نه تنها مشقتی نداشته باشد بلکه حلاوت و شیرینی خاص خود را به دلیل نتایج رضایتبخش آن را دارد. از این روست که قانونمندی با اخلاق رابطه مستقیم پیدا کرده و محتوای قانون در هر محیطی چگونگی اخلاق حرفه‌ای آن محیط را نیز موجب و مدون می‌گرداند.

در میان مراکز مختلف مهمترین بخشی که از هر جهت در رشد، توسعه و ترویج عوامل پیشرفت هر جامعه‌ای تأثیرگذار می‌باشد مراکز آموزشی خصوصاً مراکز آموزش عالی هر کشور است و رعایت شرایط و عواملی که جهت دستیابی به اهداف در اینگونه مراکز نقش دارد کیفیت حضور از جهت ظاهر و نوع پوشش است. چرا که از جمله عوامل دخیل در ایجاد آرامش روحی و روانی و نظم مجموعه‌ها وضعیت پوشش افراد مختلف در اینگونه محیط‌هاست. قابل ذکر است که نوع لباس برای زنان نشانگر شخصیت وقار و متانت زنانه آنهاست و برای مردان نشانه خوش سلیقگی، آراستگی و پایبندی به اصول محیط اجتماعی، خصوصاً محیط کار و آموزش و علی‌الخصوص محیط علمی فی‌النفسه محیطی بسیار مناسب جهت تبلور شخصیت اجتماعی انسانهاست.

در پژوهش بعمل آمده در بیش از 150 دانشگاه در کشورهای مختلف جهان اکثریت قریب به اتفاق دانشگاهها دارای ضوابط نوع خاص و ویژه پوشش متناسب با محیط آموزش می‌باشند. نکته‌ای که قابل تأمل است این که در محیط مقدس آموزش و تعلیم در هرکجای جهان می‌توانیم موارد مشترک را جستجو کنیم و آن کیفیت پوشش حرفه‌ای مناسب با محیط درس و تدریس و وجود دستورالعمل متناسب با آن می‌باشد. علت و ضرورت ضوابط مندی این محیط نه تنها بر باورمندی بر اصول ارزشی که حاکی از جهان‌بینی آنهاست می‌باشد، بلکه اکثریت آنها بر اساس نوع ضرورت‌های محیطی و ایمنی و آرامش روحی و روانی متناسب با پیشرفت کار پایبندی به ضوابط خاص پوشش را الزام می‌دارند و چگونگی وضعیت ظاهری را برخاسته از شأن محیط علم و فرهنگ خاص محیط آموزشی و جلب رضایت عواملی که در محیط مشغول تعلیم و تربیت می‌باشند، می‌دانند و از همه مهم‌تر اینکه در هر جامعه انسانی، رعایت نظم، ضابطه، قوانین بومی و خاص هر مجموعه در اولویت امور جهت دستیابی به اهداف خاص و کارویژه مجموعه ضروری است و بالعکس قانون‌گریزی مشخصه انسانهایی است که هویت و شخصیت آنان به دلایل مختلف ثبات نداشته و عواقب زشت و ناپسند سلب آسایش و امنیت فکری و جسمی که عدم دستیابی به اهداف را به دنبال دارد را برای خود امتیاز و تفاخری محسوب می‌کند و توسط اینگونه اشخاص رعایت حقوق جمعی که از جمله آنها عدم سلب آسایش از محیط است به فراموشی سپرده شده است که طرد شدن از محیط عاقبت امور اینگونه افراد است و دقیقاً یکی از علت‌های ضوابط موجود اعم از ضوابط آموزشی، پژوهشی و فرهنگی در دانشگاهها به دلیل مشخص بودن چگونگی و کیفیت برخورد با اینگونه افراد می‌باشد که در عدم رعایت حقوق جمعی و عواملی که موجبات دستیابی به اهداف جمعی را موجب می‌شوند برای آنها امری عادی تلقی می‌شود و فقط قانون و ضوابط موجود است که راه صحیح را برای آنان نمایانگر است.

قابل ذکر است که علاقمندان برای دستیابی به ضوابط پوشش در دانشگاهها در صورت تمایل می‌توانند از طریق (Student hand book) موجود در سایت دانشگاهها و یا (Student dress code) مطلع و آگاه گردند.

در نوشتار حاضر که در دو بخش و با هدف آگاهی، بهره‌گیری از تجارب و کیفیت ضابطه‌مندی دانشگاههای جهان در امر پوشش در دانشگاهها و محیط علمی، آموزشی آماده گردیده است؛ برخی نکات قابل ذکر است:

1- در حد امکان سعی گردیده که در ترجمه رویه مشترک رعایت گردد. و از تلخیص مطالب خودداری و عین مطالب موجود انتخاب و ترجمه گردد.

2- در برخی موارد عمداً از واژه‌های انگلیسی برای فهم بهتر بهره گرفته شده مانند واژه استاندارد، معیار و...

3- نکته مهم اینکه در میان دانشگاههای مختلف ضوابط و نوع پوشش برخی از دانشگاههای پزشکی نیز آورده شده است شاید در ذهن عزیزان مخاطب اینگونه تداعی گردد که نوع پوشش در دانشگاههای پزشکی به دلیل صرفاً رعایت بهداشت می‌باشد. بله، اما با عنایت به متن ضوابط اینگونه دانشگاهها عیان می‌گردد که برخی از ضوابط به دلیل این ویژگی است اما بسیاری از قوانین، ضوابط و واژه‌ها حتی در اینگونه دانشگاهها به دلیل رعایت عفت عمومی و وقار و سنگینی و اقتضای محل حرفه‌ای می‌باشد. نه صرفاً رعایت بهداشت، جملاتی از ضوابط اینگونه دانشگاهها مانند وضعیت ظاهری یکی از عوامل جلب اطمینان بیماران است ... جویدن آدامس ممنوع ... پوشیدن لباس‌های محرک جنسی به عنوان دعوت از افراد ... پوشیدن لباس‌های نامناسب از اعمال نامناسب و زشت و توهین‌آمیز تلقی می‌شود. دانشجویان در خارج از دانشگاه لازم است رعایت پوشش را بکنند چون نماینده دانشگاه هستند و... نشان از صحت مدعاست که محیط دانشگاه صرفاً محیط درسی تعلیم و آموزش و پژوهش و تحقیق است و اصلاً سنخیتی با جلوه‌گری از طریق پوشش نامناسب ندارد نه تنها این اعمال خلاف عرف کلیه جوامع سالم انسانی است بلکه طبق ضوابط دانشگاهها نیز مردود می‌باشد و تا حدی که در بعضی از دانشگاهها ضوابطی بسیار، سخت از جمله:

... با تمامی دانشجویان در صورت تخلف از قوانین برخورد خواهد شد.

... حداکثر استانداردهای به کار گرفته شده اعمال خواهد شد.

... پوشش لباس‌های نامناسب ممنوع می‌باشد و...

به اجرا گذشته شده است.

4- جهت اطلاع در بخش «hand book» دانشگاهها، ضوابط مختلفی آورده شده است و ما به دلیل مطلب مورد نظر فقط بخش پوشش آن

یعنی «student dress code» را انتخاب و ترجمه کرده‌ایم.

5- علاوه بر ضوابط بیش از 40 دانشگاه منتخب از کشورهای مختلف از جمله آمریکا، انگلیس، تایلند، فرانسه، استرالیا، پاکستان، ترکیه، آلبانی و... قوانین پوشش کشور ایران نیز در انتها آورده شده است که جهت اطلاع علاقمندان ضوابط پوشش در بخش‌های مختلف آموزش عالی ایران شامل: **مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی** که برای وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی لازم‌الاجرا می‌باشد.

در انتهای کلام لازم است از سرکار خانم دکتر مژگان سخایی و آقای داود آشوری که در ترجمه این اثر همچنین معاونت فرهنگی دانشگاه علوم پزشکی تهران که در گردآوری آن ما را یاری نموده‌اند تشکر و قدردانی داشته باشیم.

در پایان امید است که با بهره‌گیری از تجارب دیگران و دقت نظر و تأمل در چگونگی شیوه‌های مختلف برای ارتقاء کیفی، محیط‌های آموزشی در راستای بهبودبخشی اخلاق دانشجویی و خصوصاً بهبود وضعیت دانشجویان از جهت کیفیت ظاهری حضور با رعایت ایجاد موازنه بین قانون و اخلاق در دستیابی به اهداف مقدس نظام جمهوری اسلامی که همانا تربیت نسلی شایسته، مسئولیت‌پذیر، نوآور، خلاق، موفق و سرافراز برای رساندن ایران اسلامی به قله‌های رفیع افتخار و سربلندی است قدمی هرچند ناچیز برداشته باشیم.

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در کشور ما سازمان‌ها، نهادها و شوراهای مختلفی فعالیت خود را آغاز نمودند که فلسفه تشکیل این گونه مراکز سیاست‌گذاری، تدوین قوانین، راهبردها و تصویب راهکارهای اجرایی در مراکز آموزشی - علمی می‌باشد. در واقع وظیفه این مراکز آن است که در روند آموزشی کشور تغییرات بنیادین مورد نیاز را پیش‌بینی و پس از ارائه و تصویب آنها را نهادینه سازند.

از جمله این مراکز که در این خصوص فعالیت می‌نمایند و هدف اصلی آنها اسلامی شدن قوانین و تدوین آیین‌نامه‌های مختلف در دانشگاهها و مراکز آموزشی در ابعاد گوناگون است **شورای عالی انقلاب فرهنگی** و شوراهای اقماری آن می‌باشد. در اینجا قبل از بیان قوانین مصوب شورای عالی پیرامون «حجاب و عفاف» برای مراکز دانشگاهی به دلیل ضرورت شناخت جایگاه این شورا پیشنهادی آمده است.

نگاهی به تاریخچه

شورای عالی انقلاب فرهنگی

پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی در بهمن 1357 و بدنبال آن استقرار نظام جمهوری اسلامی جایگزین نظام ستمشاهی پهلوی تغییر و تحول بنیادین در عرصه های گوناگون اجتماعی را ایجاد می کرد چراکه تحول در نظام از طریق تحول در بنیادها و ساختارها تحقق می یابد. در این راستا مقوله «فرهنگ» از جایگاه ویژه و پایگاه ممتازی برخوردار است و تصور تغییر بنیادین در نظام بدون تغییر در فرهنگ حاکم بر آن، تصویری ناممکن است.

صدور پیام نوروزی امام خمینی(ره) در اول فروردین 1359 را باید نقطه عطفی در تاریخ انقلاب فرهنگی دانست ایشان در بند یازده این پیام بر ضرورت ایجاد «انقلاب اساسی در دانشگاه های سراسر کشور»، «تصفیه اساتید مرتبط با شرق و غرب» و «تبدیل دانشگاه به محیطی سالم برای تدوین علوم عالی اسلامی» تأکید کردند.

شورای انقلاب به دنبال ملاقات با امام(ره) در بیانیه 59/1/29 خود مقرر کرد که دانشگاه لازم است از حالت ستاد عملیاتی گروه های گوناگون خارج شود؛ و نظام آموزشی کشور براساس موازین انقلابی و اسلامی طرح ریزی شود. پس از تعطیل رسمی دانشگاه ها، امام خمینی(ره) در 59/3/23 فرمانی را مبنی بر تشکیل ستاد انقلاب فرهنگی صادر نمودند. ستاد انقلاب فرهنگی طبق فرمان امام(ره) ملزم بود که در برخورد با مسایل دانشگاهی فعالیت های خود را بر چند

محور متمرکز کند:

1- تربیت استاد و گزینش افراد شایسته برای تدریس در دانشگاه ها

2- گزینش دانشجو

3- اسلامی کردن جو دانشگاه ها و تغییر برنامه های آموزشی دانشگاه ها، با این هدف که محصول کار آنها در

خدمت مردم قرار گیرد.

بر این اساس، ستاد از صاحب‌نظران مختلف دعوت به همکاری نمود و در اولین گام گروه‌های برنامه‌ریزی در رشته‌های پزشکی، فنی و مهندسی، علوم پایه کشاورزی، علوم انسانی و هنر تشکیل شد. از آنجایی که مدیریت دانشگاه‌ها در گذشته هماهنگ با فرهنگ اسلامی جامعه نبود، باید تغییراتی در مدیریت دانشگاه‌ها به عمل می‌آمد، سازمان دانشگاه‌ها باید دگرگون می‌شد و مهمتر از همه، محیط دانشگاه‌ها اسلامی می‌شد. برای این منظور، کمیته‌ای در ستاد با عنوان «کمیته اسلامی کردن دانشگاه‌ها»، تشکیل شد.

براساس مصوبه جلسه 402 مورخ 76/5/14 شورای عالی انقلاب فرهنگی، «شورای اسلامی شدن» مراکز آموزشی به منظور تدوین سیاست‌های لازم برای اسلامی شدن دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی، تدوین راهبردهای (استراتژی‌های) مناسب برای اسلامی شدن دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی بر مبنای یافته‌های موجود و پژوهش‌های نوین و نظارت بر اجرای صحیح مصوبات مربوط به اسلامی شدن دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی با عنایت به دیدگاه‌های مقام معظم رهبری تشکیل شد. وظیفه شورای اسلامی شدن تدوین اصول حاکم و سیاست‌های راهبردی در راستای اسلامی شدن دانشگاه‌هاست. این شورا بر اساس آیین‌نامه مصوب 424 مورخه 77/5/13 شورای عالی انقلاب فرهنگی، طی جلساتی «اصول حاکم بر دانشگاه اسلامی» و «سیاست‌های راهبردی اسلامی شدن مراکز آموزشی» را ذیل 6 مؤلفه استاد، دانشجو، نظام برنامه‌ریزی فرهنگی، متون و برنامه‌ریزی درسی، نظام برنامه‌ریزی آموزشی و پژوهشی و مدیریت تصویب کرده است. براساس اصول کلی حاکم در شورای عالی در راستای دستیابی به اهداف مورد نظر، لازم است در تدوین سیاست‌های راهبردی سیاست‌ها به گونه‌ای طراحی و تنظیم گردند که زمینه‌ها تحقق دانشگاه اسلامی بر اساس اصول حاکم بر دانشگاه اسلامی فراهم گردد.

بر این اساس، از جمله سیاست‌های راهبردی مصوب در شورای عالی مؤلفه نظام برنامه‌ریزی فرهنگی در دانشگاه‌ها عبارتند از: در «احیا و حفظ و ترویج فرهنگ اصیل اسلام در محیط‌های علمی با استفاده از روش‌های کارآمد و هماهنگ با شئون محیط‌های علمی» و توجه به حفظ عفاف در مراکز آموزشی به ویژه تنظیم روابط بین دانشجویان دختر و پسر

و... می‌باشد. بر این مبنا جهت اجرایی شدن مصوبه 413 شورای عالی مورخه 76/11/14 که اصول و مبانی و روش‌های اجرایی گسترش فرهنگ عفاف در شورای عالی به تصویب رسیده است.

در مورخه 87/5/4 مصوبه 566 شورای عالی کیفیت «راهبردهای گسترش فرهنگ عفاف» می‌باشد را تصویب و به مراکز مرتبط از جمله دانشگاهها جهت برنامه‌ریزی ابلاغ نمود.

قابل ذکر است که قبل از تشکیل شورای اسلامی شدن دانشگاهها در تاریخ 76/5/14 قوانین مرتبط با عفاف و حجاب در شورای عالی به تصویب رسیده است که به دلیل رعایت ترتیب تاریخ تصویب قوانین ابتدا قوانین مصوب شورای عالی در تاریخ (64/5/1) جلسه 29 و مصوبه جلسه 121 مورخه (1366/5/6) آورده شده است و در ادامه مصوبات شورای اسلامی شدن دانشگاه آمده است و در پایان در بخش ضمیمه، به دلیل ضرورت بازنگری قوانین پوشش در دانشگاهها و در تکمیل قوانین مصوب و موجود به نظر می‌رسد لازم است قوانین، به طور شفاف‌تر و جزئی بیان گردد تا مصادیق آن روشن و قابل اجرا باشد تا زمان واکاوی و بررسی کارشناسانه جهت تکمیل قوانین به نظر می‌رسد اضافه کردن تبصره‌ای به ماده 6 در بند (د) به طور موقت ما را به هدف نزدیک گرداند.

آیین نامه انضباطی دانشجویان دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی *

مصوب بیست و نهمین جلسه

مورخ 1364/5/1 شورای عالی انقلاب فرهنگی

تاریخ ابلاغ: 1364/5/22 ، شماره ابلاغ: 1729 / دش

ماده ۱: کلیات

دانشجو مکلف است در تمام مدت تحصیل، کارآموزی، کارورزی، دستیاری، بازدید علمی و نیز در خوابگاه و بخش‌های شبانه‌روزی دانشگاه و هر جا که به عنوان دانشجو حضور دارد آیین‌نامه انضباطی را رعایت نموده و عملی که خلاف شئون و حیثیات دانشجویی دانشگاه جمهوری اسلامی و ناقص این آیین‌نامه باشد انجام ندهد. منظور از دانشگاه در این آیین‌نامه کلیه مؤسسات آموزش عالی است که مدارک رسمی بالاتر از دیپلم صادر می‌نماید و منظور از دانشجو نیز فردی است که در دانشگاه تحصیل می‌کند.

ماده ۴: حدود اختیارات و وظایف کمیته انضباطی ۲۹

* <http://www.iranculture.org>

[1] 29- در اینجا صرفاً بخشی از ماده چهارم که مرتبط با بحث است آورده شده است.

آیین نامه حفظ حدود و آداب اسلامی

در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی *

مصوب یکصد و بیست و یکمین جلسه مورخ 1366/5/6 شورای عالی انقلاب فرهنگی

شماره ابلاغ: 1908 / د ش ، تاریخ ابلاغ: 1366/5/6

فصل اول

حفظ حدود اخلاق اسلامی در برخوردها و معاشرت‌ها:

1. دانشجویان زن و مرد لازم است در کلاس‌های درس در دو ردیف جداگانه بنشینند.
* تبصره: هرگاه در دانشگاهی جدا کردن کلاس‌های مخصوص زنان و مردان میسر باشد و مشکلی از لحاظ بودجه و کیفیت تحصیل به وجود نیاید کلاس‌ها باید جدا باشد.
2. در بیمارستان‌های آموزشی باید کوشش شود که به تدریج بخش‌های بیماران زن و مرد از یکدیگر جدا باشد، و همچنین هر جا میسر است در اتاق‌های عمل از اختلاط زن و مرد خودداری شود و حتی المقدور از کادر پرستاری زن برای زنان و مردان استفاده شود و مسائل شرعی رعایت گردد.
3. در آزمایشگاه‌ها و بخش‌های تزریقات هرگاه برای تزریق و پانسمان، هم متخصص مرد بود و هم متخصص زن، از متخصص مرد برای بیماران مرد و از متخصص زن برای بیماران زن استفاده شود.
4. در محل‌های تردد و نصب اعلانات در دانشگاه‌ها، هرگاه احتمال ازدحام رود، باید محل‌های جداگانه برای زنان و مردان در نظر گرفته شود

-
5. لازم است که دانشجویان زن و مرد از آزمایشگاه ها و کارگاه ها و سالن های تشریح و اتاق کامپیوتر و غیره حتی المقدور در نوبت های خاص و به طور جداگانه استفاده کنند
6. سالن های طراحی و مدل آتلیه ها و خود مدل ها باید منطبق با شئون اسلامی باشد و محیط کار حتی المقدور برای زنان و مردان جدا باشد
7. دانشجویان زن و مرد لازم است در گروه های مجزا به کارهای گروهی دانشجویی از قبیل انجام پروژه ها و طراحی و کارهای عملی و مانند آن پردازند، مگر اینکه مجزا کردن زن و مرد منجر به مختل شدن کار تعطیلی آن گردد.
8. دانشگاه ها باید تدابیری اتخاذ کنند تا در محیط های اداری با توجه به امکانات موجود از اختلاط غیرضروری زن و مرد تا جایی که منجر به اختلال و تعطیل کارها نشود جلوگیری به عمل آورند.
9. مسئولان مرد باید از منشیان مرد استفاده کنند.
10. در آن قسمت از دانشگاه ها که عموم مراجعه کنندگان مرد هستند از قبیل خوابگاه ها لازم است از کارمندان مرد استفاده شود در آن قسمت که مراجعه کنندگان زن هستند از کارمندان زن.
11. اماکن عمومی مانند قرائت خانه، کتابخانه و خوابگاه ها و اتاق های غذاخوری باید از برای زنان و مردان جدا باشد یا برای هر جنس از نوبت جداگانه استفاده شود.
- تیسره:** برای اماکن ورزشی نوبت استفاده مردان باید جدا از نوبت زنان باشد.
12. روابط میان استادان و دانشجویان و کارمندان باید مطابق با مقررات دانشگاهی و ضوابط اخلاق اسلامی باشد و هرگاه کسی خلاف آن را مشاهده کرد بنابر اصل نهی از منکر به متخلفان تذکر دهد و اگر تذکر او موثر واقع نشد مراتب را به مقامات مسئول دانشگاه اطلاع دهد

ج) تخلفات سیاسی و اخلاقی

3/ج- عدم رعایت پوشش اسلامی

13. زنان در محیط کار و تحصیل باید از پوشش اسلامی استفاده کنند و از پوشیدن لباس های تنگ و زننده و آرایش و

تبرج پرهیز کنند و مردان نیز نباید از لباس های زننده استفاده کنند.

14. مسئول اجرای این آئین نامه روسای دانشگاه ها و مدارس عالی خواهند بود که می توانند با کمک کمیته های انضباطی

یا هیات های رسیدگی به تخلفات اداری به تخلفات رسیدگی نمایند.

*تذکره: فصول بعدی این آئین نامه متعاقبا به تصویب شورای عالی خواهد رسید

متن مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی

آیین‌نامه انضباطی دانشجویان

جمهوری اسلامی ایران

«مصوب سیصد و پنجاه و چهارمین جلسه

مورخ 1374/04/20 و سیصد و پنجاه و هشتمین جلسه مورخ 1374/6/14 شورای عالی انقلاب فرهنگی

تاریخ ابلاغ: 1374/05/02، شماره ابلاغ: 1164/دش

ماده 2- کلیات:

با توجه به قداست علم و اخلاق و محیط‌های آموزشی و پژوهشی در شرع مبین و حکومت اسلامی و ضرورت دفاع و حراست از حقوق عمومی دانشجویان، دانشجو مکلف و موظف است در طول زمان تحصیل و در هر محیط اعم از دانشگاه و خارج از دانشگاه از ارتکاب هر عمل که خلاف شئون و حیثیات دانشجو اعم از دانشجوی داخل یا وابسته یا خارجی باشد، خودداری کند. [1]۳۰

د - تخلفات اخلاقی:

3/ د - عدم رعایت پوشش اسلامی یا استفاده از پوشش یا آرایش مبتذل.

[1]30 - جهت یادآوری صرفاً بخش‌های مربوط به پوشش دانشجویان از این آیین‌نامه آورده و از ذکر دیگر بخش‌ها و عناوین خودداری شده است.

منابع

1. دانشگاه گرینویل شمالی (آمریکا)
www.ngu.edu
2. دانشگاه آکسفورد (انگلیس)
www.ox.ac.uk
3. دانشگاه سیدنی (استرالیا)
www.usyd.ed.au
4. دانشگاه ایالتی جنوب غربی میسوری (آمریکا)
www.missouristate.edu
5. کالج رابرت (ترکیه)
www.portal.robcol.k12.tr
6. دانشکده آلاسکا (آلاسکا)
www.akbible.edu
7. دانشگاه کوینزلند (استرالیا)
www.uq.edu.au
8. دانشگاه ایالتی فلوریدا (آمریکا)
www.fsu.edu
9. دانشگاه ایالتی پن (آمریکا)
www.psu.edu
10. دانشگاه کینگزویل تگزاس (آمریکا)
www.tamu.edu
11. دانشگاه مدیریت ماهاریشی (آمریکا)
www.mum.edu
12. موسسه فناوری جورجیا (آمریکا)
www.gatech.edu
13. دانشگاه هاردین سیمونز (آمریکا)
www.hsutx.edu
14. دانشگاه لانگ‌وود (آمریکا)
www.longwood.edu
15. دانشکده آلن (آمریکا)
www.allen college.edu
16. دانشگاه بریستول (انگلستان)
www.bristol.ac.uk
17. دانشگاه تگزاس (آمریکا)
www.utexas.edu
18. دانشگاه کنت (انگلستان)
www.kent.ac.uk
19. دانشگاه کلمبیس (آمریکا)
www.colstate.edu
20. دانشکده‌ی آلورنیا (آمریکا)
www.alvernia.edu
21. دانشگاه ایالتی آلبانی (آلبانی)
www.asurams.edu

22. دانشگاه ایالتی آدامز (آمریکا)
www.adasm.edu
23. دانشگاه ویرجینیای جنوبی (آمریکا)
www.svu.edu
24. دانشگاه آدکونل آجاسین (نیجریه)
www.ajasin.edu.ng
25. دانشگاه ایالتی آرکانزاس (آمریکا)
www.astate.edu
26. دانشگاه استمپ فورد (بنگلادش)
www.su.edu
27. دانشگاه باب جونز (آمریکا)
www.bju.edu
28. دانشگاه تکنولوژی نانیانگ (آمریکا)
www.ntu.edu.sg
29. دانشگاه میشیگان شرقی (آمریکا)
www.emich.edu
30. دانشگاه ایالتی لویزیانا (آمریکا)
www.lus.edu
31. دانشگاه آتلانتیک فلوریدا (آمریکا)
www.fau.edu
32. دانشگاه آلاباما (آمریکا)
www.ua.edu

- www.byui.edu
- www.baylor.edu
- www.cornell.edu
- www.abac.edu
- www.siti.uc.ac.th
- www.slu.edu
- www.sagu.edu
- www.acu.edu
- www.liberty.edu
- www.llu.edu
- www.iranculture.org
33. دانشگاه جوان بریگهام (واحد آیداهو) (آمریکا)
34. دانشگاه بایلور (آمریکا)
35. دانشگاه کورنل (آمریکا)
36. کالج کشاورزی آبراهام بالدوین (آمریکا)
37. مؤسسه‌ی بین‌المللی فناوری سپریندهورن (تایلند)
38. دانشگاه سنت لوییس (آمریکا)
39. دانشگاه مجامع الهی جنوب غربی (آمریکا)
40. دانشگاه مسیحی آیلین (آمریکا)
41. دانشگاه لایبرتی (آمریکا)
42. دانشگاه لومالیندا (آمریکا)
43. شورای عالی انقلاب فرهنگی